הארץ
הוצאה שניה

1.10 ש"ח יום ה' ה' בכסלו תשמ"ח, 26 בנובמבר 1987 VOL.68/20844 NOVEMBER 26 1987
(כולל מע"מ (בגולה 10 אג'))

אבי באט

חשמלאי ראשי למתח גבוה + נמוך
מוסמך לתקשורת מחשבים
מקבל עבודות לתעשיה
שרות 24 שעות ביממה
איתורית: טל' 7549111
מנוי 1606
טלפון בבית: 03-498854

צ'אושסקו וחוסיין פועלים לפיוס בין מצרים לסוריה

מקורות ערביים במפרץ: המטרה — לאפשר החזרת מצרים לליגה הערבית • חוסיין דן אתמול עם אסד בדמשק בסולחה עם מצרים

מאת סופר "הארץ" לעניינים ערביים

נשיא רומניה ניקולאי צ'אושסקו ומלך ירדן חוסיין פועלים מאחורי הקלעים לתווך בין מצרים לסוריה ולהביא את שתי המדינות לסולחה. מקורות ערביים במפרץ, שמסרו על כך אתמול, ציינו כי נשיא סוריה ואפו אסד יבוא בחודש הבא לרו מניה לשיחות עם צ'אושסקו. לדברי המקורות, באמצעות הסול-

(המשך בעמוד 6)

מחבלים חדרו עם דאון; תקפו מחנה צה"ל ליד קרית־שמונה; יש נפגעים

הנחיתה היתה אמש ב־10 • התנהלו חילופי־אש • כל האיזור נסגר • מסוקים ותגבורות צה"ל הגיעו למקום

מאת סופר סי"ע בירושלים

חוליית מחבלים חדרה אמש בדאון מלבנון לישראל. החוליה תקפה מחנה של צה"ל בקירבת קרית־שמונה. על כך נודע ממקור צבאי ישראלי. הנחיתה היתה בשעה 10 בערב, ומיד נפתחה אש. נמסר כי יש נפגעים לשני הצדדים.

חילופי האש נמשכו בשעה מאוחרת. כל האיזור נסגר. מסוקים ותגבורות של צה"ל הגיעו למקום.

סוכנות סי"ע מוסיפה, כי לפני כשלוש שנים הצליח דאון מוטס על ידי מחבל פלשתיני לנחות בשטח ישראל, בקרבת גבול לבנון. הטייס הסגיר את עצמו מיד לצה"ל.

באפריל 1981 היה נסיון חדירה באמצעות כדור פורח, בצפון־מזרח הגליל. הכדור הפורח הופל במרחק של כמה עשרות מטרים מהגבול, ושני האנשים שנמצאו בו נהרגו.

מסתמן הסדר עם הרופאים בקופ"ח — מרפאות־החוץ סגורות גם היום

שני הצדדים אופטימיים: ניתן להביא לידי הפסקת העיצומים כבר בשבוע הבא

מאת עדנה אריהר
כתבת "הארץ"

מרפאות החוץ של בתי החולים של קופת־חולים ישארו גם היום סגורות. מחלקות בתי החולים וחדרי המיון יפעלו כסדרם. הרופאים לא נענו לפנייתה של שרת הבריאות, שושנה ארבלי־אלמוזלינו, ויו"ר ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, ח"כ אורה נמיר, להפסיק את העיצומים.

אמש התנהלו הדיונים בין נציגי הרופאים להנהלת הקופה. נקודת המחלוקת כעת בין הרופאים לקופ"ח היא דרישתם של הרופאים כי הנהלת קופ"ח תקבל עליה אחריות לביצוע הסכמים, שייחתמו עם הנהלות המקומיות של בתי החו־ לים. קופת־חולים מסרבת — מאחר שתהיה עלול להתפרש כחתימה על הסכם עבודה חדש עם הרופאים. משרד הבריאות והאוצר הטילו וטו על חתימת הסכם כזה. בדיונים בין הרופאים להנהלה, שיימשכו גם היום, מתגבש הסדר כי הקופה תתחייב בפני ההסתדרות הרפואית לביצוע ההסכם, אולם מבלי לחתום על הסכם קיבוצי עם הרופאים, אלא באמצעות הפקת מסמך לא חתום.

עם מסירת הידיעה זו שני הצד־ דים אופטימיים כי ניתן יהיה להגיע להסכם ולהביא להפסקה מיידית של העיצומים בשבוע הבא. היום אחר הצהרים תתכנס מליאת חטיבת מזכירות הרופאים לאשרר את

(המשך בעמוד 6)

תגובות חיוביות במערב ובמזרח על ההסכם שהושג בז'נווה לחיסול הטילים:

...לא חציב באירופה ...רר החוזה

...ייגן תוכתר בהצלחה"

...קורת הרות הרבה ביותר היתה בבון, שם הגדירה הממשלה כבר שלשום בערב את ההסכם כ"פריצת דרך" המובילה ל"פירוק נשק אמיתי".

בהאג היו התגובות באותה רוח. הממשלה הכריזה כי היא מרוצה

(המשך בעמוד 6)

נמשכת השבתת השידורים; העובדים זועמים על שינוי תוכנית־השידור

נציגי העובדים יצאו בטריקת דלת מפגישה עם המנכ"ל פורת, ואמרו: "אנחנו לא מאמינים לאיש הזה" • נבון בודק עתה את ההיבטים המשפטיים של צעדי ההנהלה

חיוכים טרם זמנם: שר החינוך, יצחק נבון (מימין) צולם אתמול בבוקר כשהוא לוחץ את ידו של מנהל הטלוויזיה, חיים יבין. ביניהם — מנהל הרדיו, גדעון לב־ארי. הדבר היה אתמול בבוקר, כאשר נראה היה שהשביתה מסתיימת. כעבור זמן קצר הוברר, שהחיוכים ולחיצות־הידיים היו מוקדמים מדי והשביתה נמשכת. (צילום: מיכאל קרצמן, "חדשות")

מאת לילי גלילי
כתבת "הארץ"

מה שאמור היה להיות אתמול יום הכנות "לקראת שידור" היום, הפך ברגע האחרון לאחד הימים הסוערים ביותר של שביתת הרדיו והטלוויזיה, ש סופה שוב אינו נראה באופק. העימות החריף, לאחר שעם בוקר נודע לעובדים מפרסום בעיתונים על כוונת ההנהלה להכניס שינויים מהותיים בלוח משדרי הרדיו והטלוויזיה.

העימות אתמול הגיעו לשיאו המחודש בפגישה לילית שקיימו נציגי השובתים עם מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, וממנה יצאו בכעס ובטריקת דלת, לאחר שפורת סיים להשמיע את דבריו. בראשית הפגישה ביקש אחד העובדים, גדעון רמז, להפעיל מכשיר הקלטה, אולם פורת סרב לכך. בצאתם הטיחו העובדים: "אנחנו לא מאמינים לאיש הזה", תמשו את הבניין כועס. גם שר החינוך, יצחק נבון, אינו שבע־ רצון מן התוכנית כפי שהוצגה בפניו. בשיחת טלפון שקיים עם פורת לקראת חצות, תבע להגיש

(המשך בעמוד 6)

פרשנות / הדה בושס

מעוררים את הטלוויזיה

עוד לפני מסקנותיה של ועדת הבוררות המוסכמת, מתמנת בר־ שות השידור מגמה משמעותית — מסוכנת — להפוך את התקשורת האלקטרונית, ובמיוחד את הטלוויזיה — למכשיר סטרילי. כלומר, טלוויזיה עיוורת, בלי מצלמות חושפניות. התוכנית החדשה, שפורסמה במהירות, מתגלגלת בראש ובראשונה לסיקור החדשות. "מבט" יפוצל לשתי מהדורות, של רבע שעה כל אחת: מהדורה

(המשך בעמוד 6)

"מבט" יפוצל, "יומן ליל שבת" "זה הזמן" ו"מוקד" — יבוטלו

עוד ביטולים: "זה הזמן", "מצב הרוח", "סוף ציטוט", "כניסה חופשית" ו"תביעות קטנות" • במקומן: 3 פעמים בשבוע — ערב ראיונות חי מהאולפן בענייני אקטואליה

מאת לילי גלילי

התכנון החדש של לוח משדרי הטלוויזיה, שהציגה אתמול הנהלת רשות השידור, הש־ מעות על השינויים הצפויים בשידורי הרדיו, הם תוצר לוואי ראשון של השביתה.

ההסבר הרשמי אומר כי התכנון החדש הותאם למצב הכלכלי החדש, לאובדן 28 מי־ ליון שקל מהשביתה, ולהחלטתו של חיים יבין שלא לחזור עוד לצילומי חדשות ב"פילם" (כפי שצולמו עד כה רוב כתבות "מבט" היומן), אלא ליצור לחץ שיביא לידי הפעלת הציוד האלקטרוני החדש. בחינה של השינויים מלמדת כי הם תוצר של "לקחי" השביתה כפי שהבי־

(המשך בעמוד 6)

...תוך חודש

מאת אלי אלעד

מפלס הכנרת ירד בחודש שחלף ב־14 סנטימטר, בגלל מזג האוויר הקייצי.

ב־25 בחודש שעבר, אחרי גשמי הזעף, עלה מפלס הכנרת, בראשונה החורף, בסנטימטר אחד. ואולם מאז ירד המפלס, ואתמול עמד על מינוס 210.93 מ', מתחת לפני הים.

מוסקווה: ביגון עושה הצגות ולא רוצה לצאת

מוסקווה (רויטר). סוכנות הידיעות הסובייטית טאס האשימה אתמול את אסיר ציון לשעבר יוסף ביגון ב"הצגת תעמולה זולה, בלי שהוא רוצה כלל להגר".

לביגון, 54, אושרה ביום שלישי אשרת־הגירה לעצמו ולבני משפ־ חתו. אך בנו בוריס, 23, סירב לקבל את אשרת ההגירה משום שקבלתן הותנתה בויתור על אזרחותו הסובי־ טית. ביגון־האב הודיע בעקבות זאת כי איננו מוכן לעזוב בלעדי בנו.

סוכנות טאס מסרה אתמול, כי "ברור עתה לגמרי, כי ביגון היה זקוק לכל הרעש הזה בענין הדישר־ תיו לאשרה, לשם פרובוקציה. מתברר כי לא היתה לו כוונה לעזוב, והוא רק ערך הצגת תעמולה זולה".

שוק ההון

מעבר לפקדונות שקליים

מאת יהודה שרוני

הריבית הגבוהה על פקדונות שק־ ליים שהבנקים מוכנים לשלם, התחרות בין הבנקים על הפקדונות הללו, מפחיתה את התעניינות המשקיעים בשוק המניות, וגורמת מעבר של כספים מהבורסה לשוק השקלי.

ישראלית־לשעבר ששירתה בצה"ל — מונתה לשגרירת גואטמלה בישראל

משרד החוץ אישר השבוע את מינויה של סטלה גרסיה גרנדוס, בוגרת תיכון "גאולה" בתל־אביב. וסמינר לוינסקי, המשמשת זה כשנה ציר־יועץ בשגרירות בישראל • היא אלמנת בנו של שגריר גואטמאלה באו"ם שהצביע בעד ההכרזה על הקמת מדינת ישראל

מאת עקיבא אלדר

בראשונה בהיסטוריה הדיפלומטית של ישראל, מתמנה ישראלית לשעבר שוויתרה על אזרחותה הישראלית לשגרירה של מדינה זרה בארץ: משרד החוץ אישר השבוע את מינויה של סטלה גרסיה גרנדוס, ילידת פולין, בוגרת תיכון "גאולה" בתל־אביב וסמינר לוינסקי, וחיילת משוחררת מצה"ל, לשגרירת גואטמלה בישראל. השגרירה החדשה משמשת זה כשנה ציר־יועץ בשגרירות בישראל.

הגב' גרנדוס (52) נישאה בסוף שנות החמישים למתמנה על שגרירות גואטמלה בישראל, חורחה גרנדוס, ממשפחות האצולה בגואטמלה. אביו שימש שגריר ארצו בארה"ב ובאו"ם בשנות הארבעים, והיה מראשוני התומכים בהכרזת האו"ם על הקמת מדינת ישראל. עם סיום כהונתו של בעלה, שבה עימו לגואטמלה, ועל פי החוק הנהוג שם, נאלצה לוותר על אזרחותה הישראלית. בתוך כך מת בעלה, והגב' גרנדוס השתלבה במפעלים חבר־ תיים של ממשלת גואטמלה, ניהלה חברת שיווק גדולה ובאחרונה שימשה מנכ"ל של מפעל אופנה גדול.

לפני יותר משנה נשלחה לישראל להיות "מספר שתיים" בשגרירות בתל־אביב. עם סיום כהונתו של השגריר, הרידה אסטוריאס, זקן הסגל הדיפלומטי, הנחשב לידיד ישראל, ביקשה ממשלת גואטמלה ממשרד החוץ לאשר את מינויה של סטלה גרנדוס לשגרירה.

דובר משרד החוץ אמר אמש כי אכן המשרד אישר את הבקשה. גב' גרנדוס סירבה אמש (בעברית שוטפת) להתראיין, בהסבירה כי אין הדבר מקובל כל עוד לא סיים השגריר היוצא את כהונתו.

החילופין יתבצעו בעוד כשבועיים. ואז תגיש הישראלית לשעבר את כתב האמנה מטעם ממשלתה לנשיא מדינתה הקודמת.

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: ד"ר עפרה אילון, מומחית למצבי לחץ
על: דרישתו של מנכ"ל ההסתדרות הכללית לפרטם שם בית־ספר בו לומד התלמיד הנגוע באיידס
(עמ' 2)

*

חוסיין התלונן באוזני מרפי: מדוע לא הפעילו האמריקאים לחץ על שמיר?
(עמ' 2)

*

בית המשפט: יש לחקור חשד להרחות עד ההגנה ע"י חתנו של דמיאניוק
(עמ' 3)

*

בית המשפט פסל רשימת צירי הליברלים לקונגרס הציוני
(עמ' 3)

*

היועץ המשפטי מוהדר את השר המר מפני מינוי בצורי לדיין
(עמ' 5)

המילה האחרונה בעיבוד תמלילים
WORDMILL 4.5
להזמנת דיסקט הדגמה 02-699311

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: בהיר.
- ירושלים: 24—12.
- תל־אביב: 23—12.
- חיפה: 24—11.
- באר־שבע: 25—9.

הגולן 24—12, צפת 21—11, טבריה 25—11, שומרון 25—12, נתב"ג 24—10, ירדן 27—11, אילת 29—16.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.5728	−0.0043
נוסעים	1.8694	−0.0051
שחור	1.7200	−

שער הסל

יציג	1.7088	−0.0006

בגליון זה 14 עמודים

ערך את העמוד: משה ריינפלד

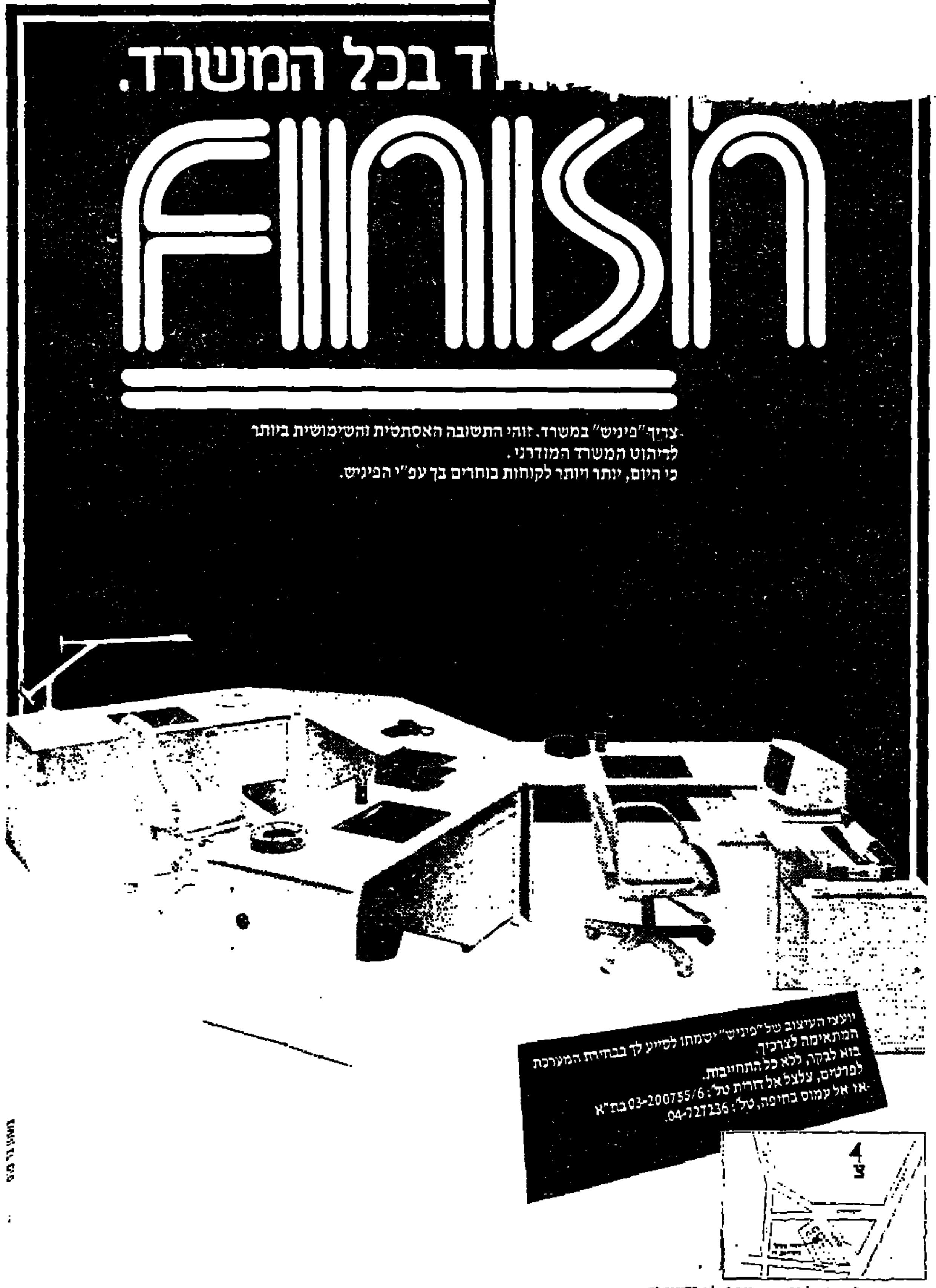

רק ב"לוח העיר" תקבל
מודעה באחריות
לא מכרת-לא שילמת
קבלת מודעות
מ-8:00-20:00
03-371261

שיחת היום / ירח טל

עם: ד"ר עפרה אילון, מומחית למצבי לחץ, מחברת הספר "יד ביד – שילוב חברתי של החריג והשונה"

על: דרישתו של מזכ"ל הסתדרות המורים לפרסם את שם ביה"ס שבו לומד התלמיד הנגוע באיידס

פרסום לא אחראי יגרום נזק בלתי־ניתן לתיקון

לפרסם או לא לפרסם?

הציבור בארץ לא בשל לדרישתו של המזכ"ל יצחק ולבר. קיימת בקרב הציבור בורות מוחלטת בכל הקשור למחלה, ובעיקר לדרכים להידבק בה. חלק מהציבור גם אינו יודע את ההבדל בין חולה במחלה לנושא נגיפים שלה בלבד. בתודעת הציבור מתקשרת מחלת האיידס לשני נושאי טאבו, שהקשר ביניהם מעורר אצלם פלצות – מין ומוות. משום כך התגובות הצפויות במקרה של פרסום יהיו, במציאות של היום, בלתי־רציונליות, ורק יסבו נזק בלתי־הפיך לילד, למשפחתו ולסביבתו.

דווקא בגלל אותה בורות, האם לא ראוי לנצל את ההזדמנות ולהשתמש במקרה הזה, [illegible], באמצעי להסברת המחלה, ועל־ידי כך לנתץ כמה מיתוסים וחששות?

אין ספק שדרושה פעולת הסברה מקפת. הנושא הזה צריך לקבל עדיפות ראשונה במערכת החינוך. זה כישלון גדול של מערכת החינוך, שלא נערכה לטפל טיפול חינוכי בנושא האיידס. זו היתה רק שאלה של זמן מתי יתגלו מקרים של איידס בקרב תלמידי בתי־ספר, שכן המחלה אינה יודעת גבולות של גילים, עמים וארצות. בעולם נצבר כבר ניסיון בעניין זה, וצריך ללמוד איך מערכות חינוך אחרות התמודדו עם מקרים דומים. נושא האיידס נתקע בדרך ללא מוצא, שבו נתקע כל הדיון המיני בארץ. באשר לפרסום – אפשר לקיים פעולת הסברה ללא חשיפת פרטי המקרה לידיעת הכלל, כל עוד הציבור מוחזק בדעות קדומות על המחלה, המסכנות את הנגוע במחלה והסובבים אותו. פעולת ההדרכה צריכה להקיף הן מורים והן הורים ותלמידים כאחת, ולמעשה את כלל הציבור.

ייתכן שפעולות הסברה בנושאים רגישים מגבירות לעיתים רגישויות ופחדים. [illegible] לגבי הסברת האיידס?

נכון שהדבר עלול להגביר [illegible], אבל אם יונחה על־ידי גורמים מוסמכים ויועבר מידע בהדרכה מתאימה על דרכי הידבקות [illegible], החרדה אמנם עולה, אבל לא גבוה, והיא מתייצבת על [illegible], שהיא הרמה הסבירה ביותר של [illegible] ללא כניסה להיסטריה [illegible]. [illegible] שהיא האויב השני לבטיחותו ובריאותו של האדם – מאיידס.

בעניין אי־הפרסום של שם הילד ובית הספר אינה [illegible] בעיות פילוסופיות אלא גם בעיות "פרקטיות" יותר. כמו למשל: כיצד בנות מבית־הספר שמקיימות [illegible] מי להתגונן?

כאן באמת נופלת האחריות על המטפלים והנגוע בעצמו. המטפל חייב להדריך ולהבהיר לנער הנגוע כי עליו ללמוד לחיות עם מגבלותיו, משום שהאלטרנטיבה עלולה להיות גרועה הרבה יותר – חשיפתו ועל־ידי כך נידויו החברתי.

האם אי־הפרסום כשלעצמו אינו מגביר [illegible]?

נכון שיש סכנה כזו [illegible] של שמועות [illegible]. אבל שמועות מטבען שוככות. הנזק שייגרם עקב פרסום לא אחראי לא יהיה ניתן לתיקון.

המר דרש משמיר, ומפרס כי יתמכו בחוק שיאפשר הגבלת סרטים בשבת

הבהיר: אם לא תתמכו – תשקול המפד"ל את המשך השתתפותה בקואליציה ● שמיר ופרס הבטיחו לכנס מזכירויות מפלגותיהם לדון בהצעה ● עוד קולנוע בירושלים, אוריון מתכוון להתחיל להקרין סרטים בליל שבת ● גם כמה בתי קפה בעיר ייפתחו בליל שבת

מאת גדעון אלון, סופר "הארץ"

שר הדתות, זבולון המר, ביקש אתמול מראש הממשלה, יצחק שמיר, ומשר החוץ, שמעון פרס, כי סיעות המערך והליכוד יתמכו בתיקון לחוק שיוזם המפד"ל, שמגמתו לאפשר לרשויות המקומיות להתקין חוקי עזר שיגבילו פתיחת בתי קולנוע בשבתות.

בפגישות, שבהן השתתפו גם מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ עוזי ברעם, ויו"ר מרכז תנועת החרות, ח"כ משה ארנס, הבהיר המר כי אם לא יתמכו הליכוד והמערך באישור התיקון לחוק, תשקול המפד"ל את המשך השתתפותה בקואליציה. שמיר ופרס הבטיחו להמר לכנס את מזכירויות מפלגותיהם לדיון בהצעה.

הצעת החוק לתקן את חוק הרשויות המקומיות (הסמכה מיוחדת) באה עקב פסק הדין של שופטת בית־משפט השלום בירושלים, ד"ר איילה פרוקצ'יה, שקבע כי חוק העזר העירוני האוסר על פתיחת בתי עינוגים בשבת אינו עומד במבחן משפטי, ולכן יש לראות בו בטל ומבוטל.

בדברי ההסבר להצעת החוק נאמר כי אין בכוונתה לשנות את הסטטוס־קוו אלא למנוע פגיעה וכרסום בו, [illegible] הסטטוסקוו [illegible] להכרעה [illegible].

בתוך כך שוחח אתמול השר המר עם היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, ועם ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, ודרש מהם לערער על פסק הדין של בית משפט השלום. לדברי המר, הבטיח לו חריש להפעיל את השפעתו על עיריית ירושלים כדי שתגיש ערעור.

ראשי המטה המשותף למען חופש התרבות בירושלים הזהירו אמש את המפלגות הדתיות מפני יוזמת החוק שמגמתה "לעקוף" את פסק הדין של השופטת פרוקצ'יה.

במסיבת עיתונאים שכינסו ראשי המטה אמר גדי יציב (מפ"ם) כי "אם יעזו הדתיים להעביר בכנסת חוק שיכפה על אזרחים את אורח חייהם הפמבי, בניגוד לעקרי היסוד שאישר בית־משפט השלום כי כל אדם זכאי לבלות כרצונו את זמנו הפנוי, כל עוד אינו פוגע בזולתו, יחזור החוק אל המפלגות הדתיות כבומרנג של שנאה והתמרמרות של הציבור החילוני". לדבריו, "אם ינסו לכפות עלינו כיצד לחגוג את השבת, זה יהיה גזר דין שהציבור לא יוכל לעמוד בו ויגרום להתפוצצות".

פרופ' יהושע פורת (שינוי) תקף בחריפות את סיעת ירושלים אחת (סיעתו של טדי קולק) על שחשפה, לדבריו, את צביעותה, בכך שתקפה את פסק הדין.

היועץ המשפטי של המטה לחופש תרבות, עו"ד אברהם גל, אמר ש"ערעור על פסק הדין לא מפחיד אותנו. אדרבא, ערכאה גבוהה יותר תתן לו גושפנקא נוספת". לדבריו, אין להניח שבג"ץ ידון בנושא זה, אם תוגש עתירה, משום שזהו הליך נדיר ביותר שבג"ץ מתערב בפסקי־דין של בתי־המשפט, דבר הנעשה רק כשיש חשש של עיוות משפטי.

יו"ר סניף מפ"ם בירושלים, נחום סולי, ציין כי המטה החליט לקרוא לטדי קולק לקבל את פסק הדין ולא לערער עליו. כמו כן נתבע קולק ליישם לאלתר את המלצות ועדת הרמן, בדבר סיפוק צרכיו התרבותיים של הציבור החילוני. המטה הודיע כי יעשה מאמץ לשכנע ח"כים להתנגד ליוזמת החקיקה של המפד"ל.

בליל שבת יורחב מספר הסרטים שיוקרנו בבתי הקולנוע, לאחר שבעל קולנוע "אוריון" הודיע כי יתחיל להקרין סרטים. גם כמה בעלי בתי קפה, ובהם קפה "דינר", מתכוונים לפתוח את עסקיהם בליל שבת.

ראש ממשלת ספרד, פליפה גונזאלס, הגדיר אתמול את ביטול הביקור של השר אריאל שרון במדריד: "תקלה משנית בדרך מתמשכת של פיתוח היחסים עם ישראל". בשיחה עם חבר הכנסת אבא אבן אתמול במדריד, רמז גונזאלס כי מדריד חששה מתגובות ערביות על ביקור שרון, שהוא אישיות שנויה במחלוקת גם בישראל עצמה. גונזאלס ציין כי ישמח להיענות להזמנה לבוא לישראל, אם יתאפשר הדבר. אבן מסר לגונזאלס מכתב משר החוץ פרס, [illegible] בקשר [illegible] הוועידה הבינלאומית. היום בצהריים ייפגש אבן עם המלך חואן קרלוס, ואחר כך ישוב לישראל. בתמונה: ח"כ אבן במפגשו עם גונזאלס (כתב: דניאל רגן, תצלום: אי פי)

ראיתי שמעתי

שושנה באייר: לעצור את הפאניקה

שושנה באייר, יו"ר ארגון המורים העל־יסודיים, יצאה אתמול בקריאה לשר החינוך ולעיריית ירושלים, שלא לגלות את שמו של התלמיד הנושא את נגיף האיידס. גילוי זהותו כמוהו כגזר משפט, טוענת באייר. [illegible] באייר ניתנה את הגורם במשרד החינוך שהדליף את הידיעה לאמצעי התקשורת, [illegible], לדעת רופאים ומומחים, שהמחלה בו מקרה זה אינה מדבקת. "[illegible] אחת לאחר פרסום שמו של אותו תלמיד יצטרכו למצוא לו עיר מקלט", כתבה באייר.

לדעת שושנה באייר, על משרד החינוך, בשיתוף משרד הבריאות, להפיץ הנחיות בקרב תלמידי בתי־הספר כיצד לנהוג במקרים כאלה בעתיד, בלי שמערכת החינוך תיכנס לפאניקה.

מתארגנת חזית נגד החלטת האו"ם

נשיא המדינה נפגש אתמול עם צוות המכין תכנית הסברה נגד החלטת האו"ם המשווה את הציונות לגזענות, בראשות עו"ד [illegible], ראש המחלקה להסברה בהסתדרות הציונית. הנשיא, חיים הרצוג, אמר כי בעקבות ההחלטות שהתקבלו באוסטרליה ובארה"ב, יש לצפות כי עוד מדינות יגנו את ההחלטה ואף יבטלו את תוקפה. [illegible] שנשיא ירחיב את [illegible], שגריר ישראל בקופנהאגן, [illegible]. מקיים בעקבות ביקור הנשיא מגעים עם שרים וחברי פרלמנט לקראת החלטה [illegible] של הפרלמנט בעניין זה.
א. לם

גדי גיל נעשה יועץ כלכלי

גדי גיל שימש במנכ"ל משותף של בנק הפועלים, עד שהתגלה כי הוחזק באופן לא חוקי חשבון מט"ח בסניף של בנק הפועלים בארצות־הברית. באחרונה נעשה גיל יועץ כלכלי, ומייעץ בשורה של חברות, בתחומי הפיננסים והכספים, שהתמחה בהם בעת שהיה בבנק הפועלים. בעבר אף שימש גיל נציג [illegible] בבנק הפועלים, אך [illegible] בבנק.

עם [illegible] חזר גיל לקיבוצו, גבעתיים [illegible]. תקופה מסוימת שימש עוזר לסבני הקיבוץ. באחרונה פנו [illegible] הקיבוץ [illegible] כדי למצוא תעסוקה הולמת לגיל [illegible] יועץ כלכלי שמרכז גדי גיל, הפועל במסגרת הקיבוץ. ניתן [illegible] ייעוץ לכמה חברות שאחת הגדולות בהן היא "אל־ביט".
אריה לביא

יהודי מנוחין שב לבקר ברוסיה

הכנר היהודי־בריטי־אמריקאי־רוסי, סר יהודי מנוחין, שב מביקור בן שלושה שבועות בברית־המועצות, ארץ מולדת הוריו. בביקורו הופיע בקונצרטים ורסיטלים רבים ועמד במרכזו של אירוע תקשורתי רב־רושם. מנוחין לא היה בבריה"מ מאז 1971 על הצהרה המחה על יחס המשטר הסובייטי לאנשי־רוח. בפסטיבאל אדינבורו האחרון ניגש אליו שר התרבות הסובייטי וביקשו [illegible] לחזור אל מקורותיו. מנוחין [illegible] את כל עיסוקיו [illegible] יתקבל באהדה עצומה, בעיקר בלנינגראד.
שאול צדקא

גניבה או הערכה?

בית־משפט השלום בתל־אביב דחה אתמול [illegible] נגד יצרנית הסריגים "[illegible]", [illegible] הסריגים שלה "[illegible] 88", עוצב כשראה ציורי [illegible], מתוך "כבוד לציירו" [illegible] תובעת, בתו של הצייר. [illegible] של אביה [illegible]. [illegible] בית־המשפט [illegible] את מירב הסריגים [illegible] התמונות של [illegible].
שלומית קיפרי

מאות מוזמנים מרחבי העולם התכנסו אתמול בקבלת פנים שערך נשיא בית החולים [illegible], משה שניצר (במרכז), במלון קילטון, לאברהם לישפיץ, (משמאל), נשיא הכבוד של הבריכה, במלאת לו שמונים. אורח מיוחד היה אחיו של לישפיץ, [illegible], שהגיע במיוחד [illegible] למסיבה. (תצלום: ישראל סאן)

בעריכת עידית רוזנבלום

"חמישים מהנדסים מהתעשיה האווירית – בדרום אפריקה"

– מוסר עיתון ביוהנסבורג ● "יפתחו גירסה דרום־אפריקאית של מטוס הלביא" ● התעשיה הצבאית של דרא"פ מכחישה הידיעה

יוהנסבורג (ע"צ). יותר מ־50 מהנדסים של התעשיה האווירית הגיעו השבוע לדרום אפריקה, כנראה כדי לפתח גרסה דרום־אפריקאית של מטוס הקרב "לביא", שפיתוחו הופסק בישראל. כך מסר אתמול העיתון הדרום־אפריקאי ה"סאנדיי סטאר".

לדברי העיתון, 50 המהנדסים הם הקבוצה הראשונה במספר גדול יותר של מומחים ישראלים העומדים להגיע לדרום אפריקה, ואשר נשכרו "קרוב לודאי", על־ידי תעשיית הנשק הלאומית של דרום אפריקה (ארמסקור).

דובר של "ארמסקור" הכחיש טענה זו, וגם כל שיתוף פעולה בין מפעל הנשק לבין מהנדסים ישראליים.

זה זמן מה נפוצו שמועות בשתי המדינות בדבר אפשרות של הקמת מפעל לייצור גרסה קטנה יותר של "הלביא" בדרום אפריקה.

אל על

	מעלות מינימום	מעלות מכס'	מצב		טמפרטורות אתמול
אמסטרדם	2	6	גשום	3	6
אתונה	13	19	מעונן	14	21
בוקארשט			מעונן	-	13
בריסל	0	7	גשום	2	5
וינה	8	10	גשום	4	8
דבלין	3	6	גשום	3	6
לונדון	6	8	גשום	5	8
ליסבון	6	12	גשום	7	14
מדריד	2	7	גשום	4	-
ניו־יורק	7	17	מע.חל	-	1"
פאריס	2	8	גשום	2	5
פרנקפורט	3	4	גשום	2	5
ציריך			גשום	3	-
קהיר	11	25	בהיר	16	24
קופנהאגן	3	5	גשום	2	4
רומא	5	12	גשום	11	15
שטוקהולם	1	3	גשם+שלג	0	2

ELAL אל על

בהצעת התקציב לשנת 88', שתוגש ביום ב' לממשלה:

האוצר מציע למכור משרד הרישוי וחברות ממשלתיות לחיפושי נפט

מאת צבי זרחיה

האוצר מציע כי משרדי הרישוי יועברו בשנה הבאה לידיים פרטיות. כך נאמר בהצעת התקציב לשנת 88', שתוגש ביום ב' לממשלה. ההעברה תוסיף למדינה מיליון ש"ח בשנה.

לאוצר עוד הצעות לצמצום [illegible], כגון: איחוד הגביה של מס [illegible] ושל הביטוח הלאומי. הצעה זו כבר הועלתה כמה פעמים בשנים שחלפו.

האוצר גם מבקש להעביר מסורות רווחה לידיים פרטיות. ואת החברות הממשלתיות לחיפושי נפט – לגורמים עסקיים, חוץ מההסכם שנחתם [illegible] המדינה עם איל הנפט ארמנד האמר. הוצאת חברות הנפט מבעלות הממשלה תחסוך למדינה מיליון ש"ח בשנה.

כמו כן מוצע להקפיא משרות במשטרת ישראל. ההקפאה תחסוך כחצי מיליון ש"ח. מוצע גם קיצוץ של חצי מיליון ש"ח בסעיף הפיתוח של שירותים חדשים בחו"ל.

בהצעת התקציב, האוצר תובע מרשות הנמלים להעביר לידיו דיווידנדים בסך 55 מיליון ש"ח, מרשות שדות התעופה – 10 מיליון ש"ח, ומ"אל על" – 15 מיליון ש"ח.

אגרת הביקור המוצעת אצל רופא בסך 4 ש"ח תכניס לקופת המדינה 40 מיליון ש"ח. גביית דמי אישפוז – 20 מיליון ש"ח. ההכנסות מגביית שכר לימוד בבתי הספר התיכוניים יגדילו את הכנסות המדינה ב־60 מיליון ש"ח. מביטול הפטור על תשלומים לגני הילדים יחסוך האוצר 12 מיליון ש"ח. בסעיף הסובסידיות האוצר מבקש לקצץ 300 מיליון ש"ח, והחיסכון מהמשך כ־[illegible] קיצבת ילד ראשון יהיה 160 מיליון ש"ח. תקציבי המשרדים יקוצצו על פי הצעת האוצר ב־215 מיליון ש"ח בלבד.

"אקונומיקה" עם תרתקן – לא מסוכנת"

מאת עוזר ארידוי

משרד הבריאות הודיע אתמול כי אין סכנה לשתמש באקונומיקה "[illegible]" עם תקן. הודעת המשרד באה עקב קריאת הרשות לצרכן להפסיק את השימוש במוצר, מחשש שיש במרכיביו חומר מסרטן.

משרד הבריאות הודיע כי חובה לשתמש באקונומיקה כדי למנוע זיהומים העלולים לגרום מגיפות, אך יש להקפיד להשתמש רק במוצר הנושא תו של מכון התקנים.

דובר משרד הבריאות מסר כי עקב מידע שהגיע למשרד הבריאות על חשש לחומר מסרטן באקונומיקה, פנה המשרד למכון התקנים בבקשה לבחון מחדש את התקן לאקונומיקה.

האקונומיקה מכילה צבע הנקרא "[illegible]" ומטרתו לצבוע בכחול את הנוזל, ובכך להקל את זיהויו. עקב המידע שהגיע מחו"ל, התעורר חשש כי חומר זה מסרטן.

ממשרד הבריאות נמסר כי זה זמן רב אין היצרנים המקומיים משתמשים בחומר, אך חוששים כי יצרנים קטנים עדיין משתמשים בחומר זה. מסיבה זו הומלץ לקנות רק אקונומיקה בעלת תו תקן.

האף־16 "די" ייקלט השנה בחיל האוויר

מאת ראובן פדהצור

חיל האוויר יתחיל כבר השנה לקלוט מטוסי אף־16 "די", שהם "המלה האחרונה" בתחום המטוסים הדו־מושביים. כך מוסר "בטאון חיל האוויר" בגליונו החדש, שייצא לאור בעוד כשבוע.

24 מטוסים מדגם זה יצטרפו למטוסי האף־16 מהדגמים "אי", "בי" ו"סי" שכבר מצויים בשירות מבצעי בחיל האוויר. גם במטוס החדש יוכנסו כמה שינויים ייחודיים לחיל האוויר.

המדינות האחרות המפעילות מטוס זה: ארה"ב, מצרים ודרום קוריאה. טורקיה עומדת לקבל טייסת בשנת 1988.

מנוע המטוס, גנרל אלקטריק אף־110, זהה, עקרונית, למנוע האף־16 סי, אך יהא בעל יכולות דחף משופרות. [illegible] בדיקות, רק שני טייסים ישראליים טסו עד היום במטוס מדגם זה, במפעלי ג'נרל דיינמיקס בארה"ב. השניים הביעו שביעות רצון רבה מביצועיו.

אף־15 התרסק לאחר שהתנגש באוויר באף־16

ויבינגן, ארה"ב (ע"צ) מטוס אף־15 של חיל האוויר האמריקני התרסק ביום ג' לאחר שהתנגש באוויר במטוס מדגם אף־16.

טייס המטוס שהתרסק הצליח לצנוח והמטוס התרסק באיזור שומם, מבלי לפגוע באנשים ומבלי לגרום נזק לרכוש.

טייס האף 16 הצליח להנחית את מטוסו לבסיס.

אמש בקונצרט / הרי גולומב

לבטי הגיטרה הקלאסית

ערב ישראלי בפסטיבאל לגיטרה

הערב נפתח בנגינתו של אברהם ספקטור, שהצטיינה בעיקר במישחק של גוני הד ובטכניקה קולחת, פרט לצלילים בודדים, שנשמעו כ"בודדים" מן הגוון הכללי.

יהודה שרייר, שהיה אמור להשתתף בתוכנית, נפצע באצבע יד שמאל. כתמורה מיוחדת השמיעו שרייר, כשהוא מנגן בגיטרה ביד ימין בלבד, וספקטור, כשהוא מחזיק את הבלי יקובע את הצלילים ביד שמאל, קטע אחד. בתנאים יחידים אלה היה מעניין להבחין בכוליות הרבה של שרייר בהפקת קשת עשירה [illegible] להפליא של גוני צליל (על תחום זה אחראית יד ימין).

אירלי לבן הרשים מאוד בשליטתו הטכנית הבוטחת במוזיקה גדולית. [illegible] ביופי ובגיוון של הצליל. פה ושם נשמעו אצלו יותר צלילים מתכתיים, מאנפפים ונקוקים, ובעיקר בהחלפת יד שמאל לאחר המיתרים.

ירושלמי אלי פקד גם את שני הגיטריסטים שסיימו את התכנית: אסטבי קוליס ואהרון ויטסמן, שחסרו אצלם גם [illegible] בטוחים, אך כי היו אצלם גם רגעים טובים רבים.

בסך הכל נשמעו הגיטרות הקלאסיות הישראליות בערב זה כדבר טובה, אך לא למעלה מזה. כמו כן לקר הערב [illegible] כללית של הכלי [illegible] ברפרטואר; אך זה נושא לדיון נפרד.

ישראל ומצרים מנסות ליישב מחלוקת טאבה

לנדון (עסט"א). ישראל ומצרים ממשיכות במאמצים ליישב את המחלוקת ביניהן בשאלת טאבה, קודם שצוות של מומחים משפטיים בינלאומיים ידון בה במסגרת בוררות מחייבת.

בשבת, ביום א' וביום ב' נפגשו הישראלים והמצרים לשיחות נפרדות עם האמריקאים, ולאחר מכן נפגשו המשלחות של ישראל ומצרים.

פקסימיליה MURATA
מורטה
קומפקטית
גם במחיר!
נצים מקבוצת כלל
ת"א יהודה הלוי ... 03 5463714
יבוא שיווק ושרות בכל רחבי הארץ
חיפה ... 04 524680

הארץ
מוסף מיוחד
EXPORT 87 יצוא
התערוכה הבינלאומית השניה
יופיע
ביום שני 7.12.87

מפרסמים המעוניינים להבטיח את השתתפותם במוסף מתבקשים לפנות בהקדם האפשרי אל מחלקת המודעות של "הארץ" מר שלמה גינזבורג טל. 5121212 או אל משרדי הפרסום.

אגודת האדריכלים ירושלים
מודיעה על הרצאתו
של
פרופ'
נודברג שולץ
בתיאטרון ירושלים
היום יום חמישי 26.11.87
בשעה 5.00 אחה"צ

בעלי האהוב

שלום (טיטי) טאינג'ר

איננו

ההלוויה תתקיים היום יום חמישי, ה' כסלו תשמ"ח, 26.11.87, בשעה 2.30 אחה"צ בבית העלמין הדרים בגבול חולון בתיים
נפגשים על יד השער החדש
אוטובוס יצא בשעה 1.30 אחה"צ מבית המנוח רח' [illegible] 79 תל־אביב
נא להמנע מביקורי תנחומים

אשתו: רנה
ומשפחתו

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של בעלי, אבינו, אחי וסבנו
איש טוב ויקר

שלמה יצחק וינר

(רח' עמק יזרעאל 74 נתניה)

ההלוויה תצא מבית העלמין [illegible], נתניה מחר יום שישי 27.11.87

פרטים נוספים [illegible]

המשפחה המתאבלת

במלאת שנה לפטירתה של

רחל ורון ז"ל

נקיים אזכרה מחר יום שישי ו' בכסלו תשמ"ח 27.11.87
בשעה 15.30 בקיבוץ יקום

המשפחה
וקיבוץ יקום

ביותר מ־350,000 בתים
כבר נהנים מהטלויזיה המפורסמת נורדמנדה אמקור.
החל מ: 1940 ש"ח במזומן (כולל מע"מ), אפשרות רכישה עד 7 תשלומים.
מוצרי אמקור – אחד אחד מספר אחד

שרות אמפא
שרות ללא תחרות
להשיג בכל חנויות אמפא, אצל סוחרים מורשים, שקם והמשביר לצרכן.
אמקור

משפט דמיאניוק

בית המשפט: יש לחקור חשד להדחת עד ההגנה ע"י חתנו של דמיאניוק

החתן — שהוא יו"ר הקרן להגנה על דמיאניוק — הזהיר את העד המומחה של ההגנה כי ייתבע לדין בארה"ב אם ימשיך בעדותו — אותה מבקשת ההגנה להפסיק ★ בית המשפט קיבל כראיה קלטת מהרצאה של המומחה למסמכים ויליאם פלין שאמר כי מצא את תעודת טרווניקי אמינה ואותנטית

מאת מרדכי בן טל, כתב עתי"ם

המשבר שפרץ במשפט דמיאניוק בעקבות בקשת ההגנה להפסיק את עדות העד המומחה מטעמה, ויליאם פלין, נמשך אתמול בבוקר, כאשר העד הודיע לבית־המשפט כי הוא מבקש שלא להמשיך בעדותו מאחר ויו"ר הקרן להגנה על דמיאניוק, אד נישניק, שהוא חתנו של הנאשם, הזהירו כי ייתבע לדין בארה"ב אם ימשיך בעדותו במשפט. בית המשפט התיחס בחומרה להודעת העד ופסק כי נוצר לכאורה חשד להדחת עד וראוי שהרשויות המוסמכות תחקורנה בעניין.

גם אתמול נעדר הנאשם מאולם בית־המשפט מחמת מחלתו. בהסכמת הצדדים החליט בית־המשפט כי הדיון יימשך בלעדיו.

אתמול היה פלין, מומחה לזיהוי מסמכים, אמור לדווח על הקלטה שנעשתה מהרצאתו במארלם ספרינג, קליפורניה, שם אמר כי מצא את תעודת טרווניקי אמינה ואותנטית. שלשום ביקש העד לשמוע את הקלטה, אך אתמול אמר כי הוא חוזר בו מבקשתו, והודיע כי הוא במצוקה קשה. הוא סיפר כי נישניק דרש ממנו כי יפסיק עדותו בחקירה הנגדית, כפי שהורו לו הסניגורים. נישניק הזהיר את העד כי הקרן להגנת דמיאניוק עלולה לתבוע אותו לדין אם יעיד. הוא ביקש שבית המשפט יאפשר לו לחזור לארה"ב כדי שיוכל להתייעץ שם עם פרקליטיו.

העד אמר עוד כי הוא חושש מהמאסר הצפוי לו בישראל אם לא יעיד כפי שהורה לו בית־המשפט שלשום. אך אב בית־הדין השופט דב לוין הרגיע את העד, באומרו כי אין סיבה שייכלא בארץ.

השופט ביקש מההגנה להבהיר ליו"ר הקרן את חומרת המעשה, שהיה בו כדי להתערב בהליכי המשפט בישראל ושיבושם. על כך השיב הסניגור יורם שפטל כי הוא יודע את תוכן הדברים שאמר נישניק לעד פלין, ולדעתו לא היה בדבריו משום שיפליל אותו בישראל.

התובע מיכאל שקד הודיע כי נוכח מצוקתו של העד פלין, הוא מוכן לוותר על סדרה של שאלות בחקירה הנגדית, ולהסתפק רק בכך שהעד יאשר כי אמר את שלושת הקטעים בקלטת המתייחסים לתעודת טרווניקי.

חלקי הקלטת הושמעו בנוכחות העד. אך הוא אמר כי נוכח המצב שאליו נקלע, אין הוא מוכן להשיב. הוא אמר עוד כי הוא מוכן להשיב בכל הדרך, אך לא בעדות ישירה.

בתום השמעת הקלטות ביקש התובע שקד להגיש את הקלטת כמוצג לבית־המשפט. הסניגור שפטל התנגד באומרו כי לא נתמלאו שישה תנאים הדרושים להגשת קלטת לראיה בבית משפט זה.

בית־המשפט הכריז על הפסקה כדי לדון בשאלת קבלת הקלטת כראיה ושאלת מעמד העד בעניין סירובו להעיד. זו נמשכה כמעט שלוש שעות.

נישניק: יש לו חוזה עמנו

אד נישניק, שהוא חתנו של דמיאניוק ומלווה את המשפט מזה מספר חודשים, אמר כי אין הוא רואה בדבריו משום הדחה, עילה בהליכי המשפט בישראל. "פשוט ציינתי בפני מר פלין כי יש לו חוזה עמנו ועל־פיו הוא חייב להעיד בבית המשפט את הדברים הכלולים בחוות הדעת שלו, ולדעתי, עליו להפסיק את העדות כאשר הסניגורים ביקשו להורידו מן הדוכן. אמרתי לו כי אם הוא יעבור על סעיפי החוזה, אנו עלולים לשקול להעמידו לדין בארה"ב".

ב־12:45 התחדש הדיון. השופטת דליה דורנר, שקראה את ההחלטה, אמרה כי בית־המשפט פסק כי אפשר להגיש את הקלטת כראיה. באשר לששת התנאים הדרושים להגשת קלטת, נאמר בהחלטה כי הדבר הזה לא דרוש בכל מקרה. במקרה שלפנינו, אמרה השופטת, אישר פלין שלשום כי דיבר באותו סימפוזיון ואישר את אמיתות שני הקטעים שהושמעו לו. השופטת אמרה עוד כי גם שפטל הודה שהקול ששמע בקלטת הוא קולו של העד פלין.

לגבי המשך עדותו של פלין נאמר בהחלטה: "בשולי הדברים האלה אנו צריך לציין כי מדברי העד עולה שמר נישניק היתה בו. יש מקום לכאורה חשד של הדחה, עד וראוי שהרשות ה מוסמכת תחקור בעניין".

אב בית־הדין הורה לעד פלין על עדותו ועל "הצורה המכובדת שבה השמיע את דבריו בפני בית־המשפט". השופט לוין גם הודיע כי תחול פגרה במשפט, מאחר ואין להגנה עד להיום וליום שני, ואמר כי יתחיל בגרמניה חיקור דין לבקשת ההגנה.

פגרה עד 14 בדצמבר

חיקור הדין ייעשה לרודולף רייס, על־ידי בית־משפט בגרמניה בנוכחות נציגי התביעה וההגנה. רייס עבד במינהלת מחנה האימונים של כוחות העזר הגרמנים בטרווניקי, באזור לובלין בפולין.

השופט לוין הודיע עוד כי המשפט יתחדש ב־14 בדצמבר וכי צפויים עוד ארבעה עדי הגנה ואולי עוד שניים נוספים. השופט הודיע כי התביעה תתחיל בסיכומים ב־18 בינואר, ולאחריה תחל ההגנה בסיכומיה.

בכנסת

עדיין אין מוסדות לרשות השידור: הליכוד סיכל מארב פרלמנטרי של המערך

שמיר משך את חוק רשות השידור לפני הצבעה בשל עימות עם המערך על סמכויות המנכ"ל

אדרי: ראש הממשלה התיר את הרסן ופרץ את הסכר, פתיחה מכוערת של מערכת בחירות ★ קופמן: המערך מציג עובדות שיקריות וזדוניות ונוהג כגנבים בלילה ★ הבנה בין המערך למתקדמת על מינוי ערבי לוועד המנהל

באולם המליאה / עמוס בר־דוד

מארב פרלמנטרי שהכין המערך לליכוד שלשום בלילה, גרם לתגובה של הליכוד, וזו סיכלה את כוונת המערך להעביר עוד אתמול תיקונים מרחיקי לכת בחוק רשות השידור. התיקונים מעוכבים בוועדת החינוך של הכנסת זה כמה חודשים, בגלל חילוקי דיעות בין שתי הסיעות הגדולות על תפקידו של מנכ"ל הרשות. זאת, על אף שזו הצעה היתה של הממשלה, ואושרה בה פה אחד.

הדבר גרר אחריו האשמות הדדיות של הסיעות הגדולות, האחת את רעותה. הן האשימו זו את זו בחוסר אחריות, בחוסר ממלכתיות, בחוסר הגינות, ועוד.

שלשום לפנות ערב נשבר הקפאון בוועדה, כאשר נציג "המתקדמת" מתי פלד הצביע בעד הצעת החוק כפי שהיתה. הליכוד טען, כי מהלכו בא מפני שהמערך הבטיח לו, כי בין חברי הוועד המנהל יהיה ערבי.

הסעיפים שהליכוד התנגד להם נגעו בעיקר לשני תפקידי מפתח: על פי הצעת החוק, שמבטלות את המליאה, ניתנות משכורות ליו"ר הוועד המנהל ולסגנו. לעומת זאת, אין הגדרה של סמכויות המנכ"ל. הליכוד לא רצה בשינויים אלה בשנת בחירות, כאשר על פי ההסכם בין הסיעות המנכ"ל הוא איש הליכוד אבל יו"ר הוועד המנהל יהיה איש המערך, וגם השר הממונה הוא איש המערך.

הצעת החוק הונחה שלשום על שולחן הכנסת, ואתמול הוכנסה לסדר היום, בתור סעיף אחרון. שתי המפלגות הגדולות גייסו את כל הח"כים, זו כדי להעביר את החוק בקריאתו הסופית, וזו כדי להורידו. אולם בבוקר החליט הליכוד כי אפשר למשוך את הצעת החוק בחזרה, כאשר תומכים בכך גם ראש הממשלה וגם השר המקשר בין הממשלה לבין הכנסת (שר התחבורה חיים קורפו).

"בשם ראש הממשלה"

כאשר הגיע תור החוק, ויו"ר ועדת החינוך נחמן רז (מערך) עלה לדוכן כדי להביאו לקריאה שניה, קם השר קורפו והודיע בשם הממשלה שהיא מושכת את החוק בחזרה. בקריאת ביניים העיר לו השר נבון: "בשם ראש הממשלה", וקורפו אכן תיקן את דבריו לנוסח זה.

יו"ר הישיבה אליעזר שוסטק (ליכוד־חרות) נעל את הישיבה מיד, וכך ניתנה שהות נוספת לצדדים להגיע להסכם. על פי התקנון, יכולה הממשלה למשוך הצעת חוק שלה בכל שלב של הדיון, אך גם אפשרות שנעשה בה, כשבוע שעבר, הוליכו הצדדים לקבוע ועדת ששה כדי לפשר בין העמדות הסותרות. זו לא התכנסה, ואז התחולל התרגיל של המערך.

מייד לאחר מכן הטיחו הצדדים האשמות חריפות זה בזה.

"שמיר התיר את הרסן"

יו"ר הנהלת הקואליציה רפי אדרי (מערך) שוחח עם ראש הממשלה יצחק שמיר, כאשר נודע לו על הכוונה למשוך את הצעת החוק בחזרה. הוא אמר, כי אסור לראש הממשלה לפעול נגד עצמו, כלומר נגד החלטות הממשלה. במיוחד התרעם על ששרי הליכוד באו לאולם המליאה, כדי להצביע נגד החלטה שלהם. בשיחה עם כתבים אמר אדרי: "ראש הממשלה נתן את האות לסדר לאיתקין בתחיקה. ראש הממשלה התיר את הרסן, ופרץ את הסכר; זו פתיחה מכוערת של מערכת הבחירות", הוסיף אדרי. בתשובה על שאלות ביחס לחברות ערבי בוועד המנהל אמר אדרי, כי בשיחה עם ח"כ מתי פלד הבטיח לו "לשקול בחיוב" רעיון כזה, אבל הוא לא התחייב לכך. לדבריו נודע לו, כי החבר שמפ"ם עומדת להציע יהיה ערבי.

ברעם: לגיטימציה לאנרכיה

מזכ"ל מפלגת העבודה ח"כ עוזי ברעם הוסיף, שהליכוד הוכיח אתמול את אחריותו לא רק לאנרכיה ברשות השידור, אלא הוא גם רצה לתת לה לגיטימציה. לכן טרפד כל ניסיון להסדיר את היחסים ברשות השידור. אין תקדים לכך שראש ממשלה משמיט את הבסיס להצעת חוק של הממשלה עצמה בצורה כזאת, הוסיף ברעם.

לעומת זאת אמר השר קורפו, כי הפסקת הדיון תאפשר לוועדת הששה להתכנס, כפי שנקבע קודם לכן. ודרישה זו מבוססת על כך שצריכה להיות תמימות דעים בין השותפים לקואליציה. יו"ר סיעת הליכוד ח"כ חיים קופמן אמר, כי יש לשקול דרכים להוציא המערך מן הקואליציה. את דברי אדרי הגדיר בתור "התקפה פרועה על הליכוד", ואמר כי "המערך מציג עובדות שקריות וזדוניות, הוא נוהג כגנבים בלילה, כאשר הגיח הצעת חוק שוועדת ששה היתה צריכה לדון בחילוקי הדיעות עליה".

שילנסקי לוחץ לסגור בתי קולנוע בשבת — עובדיה עלי: פגיעה בעצמאות השלטון המקומי

בוועדות ובסיעות / דן מרגלית

יושב ראש ועדת הפנים דב שילנסקי (ליכוד) פנה אתמול אל בתי הקולנוע בירושלים להימנע מלפעול בערב שבת. אמנם השופטת איילה פרוקצ'יה התירה זאת, אבל אין חובה לפתוח את בתי הקולנוע, הסביר יו"ר ועדת הפנים. הוא גם קרא לראש עיריית ירושלים, טדי קולק, לערער על ההחלטה. ממלא מקומו עובדיה עלי (ליכוד) הזהיר מפני "התקדים המסוכן שעלול לפגוע בעצמאות השלטון המקומי". עמיתו, בני שליטא, מבקש להעניק סמכויות בחוק לרשויות המקומיות.

בהקשר אחר החליט שילנסקי לדון "בשימוש באלימות על ידי המשטרה נגד מפגיני השבת".

לעזרת יד ושם

תקציב יד ושם מסתכם ב־2.25 מיליון שקלים, מהם רק כ־1.5 מתקציב המדינה. הוא שקוע במשבר כספי חמור בגלל תיקצוב זעום, נאמר בהצעה דחופה של ח"כ שבח וייס (מערך) המבקש לחלצו מן הקשיים. ההוצאות הבסיסיות לעומת התיקצוב הדל "אינו מתיר ולוא פרוטה אחת להוצאות, מחקר וחינוך".

נמשך הוויכוח על אירוח עוואד

מנכ"ל משרד הפנים, אריה דרעי, מסר אתמול, כי האשרה של מובארק עוואד פגה ב־20 בנובמבר. אך קצין הביטחון של הכנסת, יצחק בגל, שמע מפיו כי התאריך הקובע הוא 25 בנובמבר.

על רקע זה התלוננו אתמול הח"כים יוסי שריד (רצ) ועבד אל ואהאב דראושה (מערך) בפני ממלא מקום יו"ר הכנסת אהרן נחמיאס נגד ח"כ גאולה כהן (התחיה) שהתפרצה כלפי עוואד בעודו יושב בחברת ח"כים ולפי הזמנתם במזנון. הם גינו את "ההתנהגות הנפסדת". ח"כ כהן דוחה את האשמות.

חוק להגנת פרקליטי שב"כ

יושב ראש ועדת הפנים, דב שילנסקי (ליכוד), הגיש הצעת חוק פרטית שתמנע את העמדתם לדין של פרקליטי השב"כ בפני בתי הדין המשמעתיים של לשכת עורכי הדין. העמדתם לדין תתאפשר — הציע שילנסקי — רק אם תוכח אשמתם בבית משפט אזרחי או צבאי.

שילנסקי הגיש את הצעתו בעקבות דו"ח ועדת השופט משה לנדוי "המכיר בקשיים הנובעים מתנאי העבודה המיוחדים של עורכי הדין בשורות הביטחון הכללי ובצורך לקבוע הסדרים מיוחדים על מנת לאפשר להם יכולת פעולה להילחם באויבים הסרי כל מעצורים".

שרי העבודה: לטפל בתחלואי 7 שנות הליכוד

פרס תוקף את אדרי על אי הזמנת נחמקין לפגישת המושבים עם נסים

מאת אילן שחורי, סופר "הארץ" לענייני מפלגות

שרי מפלגת העבודה אמרו אתמול בישיבת פורום "שרינו", כי הגיע הזמן לטפל באופן יסודי בכל תחלואי הליכוד בשבע שנות שלטונו.

שרי העבודה תקפו קשות את יו"ר סיעת הליכוד, ח"כ חיים קופמן, על הכרזתו כי לא ינוח למפלגת העבודה, ושיביא בכל שבוע לכנסת הצעה להעברת חקירה אודות הקשר רה למערך.

ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס האשים את ח"כ רפי אדרי, יו"ר סיעת המערך בכנסת, בפגיעה בשר החקלאות אריה נחמקין סביב פרשת הסיוע למושבים. הביקורת הקשה הוטחה של מפלגת העבודה.

הכעס כלפי אדרי התעורר כשנודע כי התעלם משר החקלאות ולא הזמינו לפגישה עם ראשי המושבים שהתקיימה שלשום עם שר האוצר משה נסים.

ראשי הרשויות הערביות עלו אתמול לבירה במסגרת מאבקם לקבלת כספים לחיסול גרעונותיהם, ושוחחו בין היתר עם מנכ"ל משרד הפנים אריה דרעי (משמאל). דרעי הסביר למשלחת, שכללה את ראש מועצת שפרעם איבראהים נימר (משמאל), שהוא יו"ר ועד המועצות הערביות, ואת ראש עיריית נצרת ח"כ תופיק זיאד (במרכז) כי הכדור נמצא במגרש האוצר, שכן משרד הפנים העביר לאוצר כבר לפני חודשיים את רשימות הגרעונות. בוועדת הכספים תמכו בדרישת הרשויות להיכלל בהסדר לביטול גרעונות, וביקשו ממשרד האוצר לדון את הנושא. ראשי הרשויות הערביות, התלוו אתמול המשך בנושא. (כתב עטאללה מנצור; צילום: אליהו הראתי)

ברבנות עדיין בודקים מסמכי גיור חו"ל

מאת סופר "הארץ"

שר התעבורה חיים קורפו — בשם ראש הממשלה שהוא כיום גם שר הפנים — השיב אתמול על שאילתה בעל־פה של חייקה גרוסמן (מפ"ם), כי פקידי הרישום במשרד הפנים נאלצים לפנות לרבנות מקומית כדי לדרוש "אימות" של מסמכים. במקרה הנדון מדובר בזוג מארגנטינה שהתגיירו, והרבנות באשקלון נדרשה לאשר שהזוג מסמך גיור. התשובה עדיין לא נתקבלה, ולפי שעה לא רשמו את בני הזוג כתור עולים.

השואלת הוסיפה, כי הרבנות דוחה נוהג זה, כאשר הוגשה הצעת חוק פרטית אשר על פיה כל גיור בחו"ל יאושר על ידי הרבנות בארץ. בכל זאת, פועל לדבריה משרד הפנים כאילו הצעה נתקבלה. קורפו חזר והשיב, כי על פי החוק מוטל לפקידי משרד הפנים לבדוק מסמכים, וזאת על פי הבנתו את פסק הדין שנתן בית המשפט העליון בעניינה של שושנה מילר.

ביהמ"ש פסל רשימת צעירי הליברלים לקונגרס היהודי; הורה על בחירות

התקבלה עתירת פעיל במפלגה שפעל בעידוד סיעת מודעי ★ הרשימה הוגשה ע"י השרים נסים ושריר לאחר שנפסלה רשימה שהכין מודעי ★ שריר מתכוון לכנס המרכז המושבת זה שנתיים

מאת אילן שחורי והודית כהנא, סופרי "הארץ"

בית המשפט המחוזי בחיפה פסל אתמול את רשימת הצעירים של המפלגה הליברלית לקונגרס היהודי, שהגישו השרים משה נסים ואברהם שריר לפני מספר שבועות. בית המשפט פסק כי מרכז המפלגה חייב להתכנס מיד לבחירה חדשה של הצעירים.

השופט מיכה לינדנשטראוס קיבל בכך את תביעתו של פעיל המפלגה דב אבידן, שפנה לבית המשפט בעידוד סיעת מודעי במפלגה, לאחר שראשי הליכוד פסלו הצעה מקבילה של מודעי להרכב הרשימה של הצעירים הליברלים.

השר אברהם שריר הודיע אתמול כי הוא מכנס אחר הצהריים את הנהלת המפלגה לדיון דחוף כדי לקבוע מועד לכינוס מרכז המפלגה בהוראת בית המשפט. שריר הודיע כי בדיון ייבחר יו"ר מרכז המפלגה, תפקיד שאינו מאויש מזה כארבע שנים, מאז פטירתו של סגן השר דוד שיפמן. מועמד סיעת שריר לתפקיד הוא ח"כ פסח גרופר.

מודעי אמר אתמול כי לאור החלטת בית המשפט תיווצר בעיה, מאחר ומועד הגשת הרשימות תם. מודעי ומקורביו פנחס גולדשטיין ודן תיכון נועדו אתמול עם ראש הממשלה יצחק שמיר כדי למצוא דרך להכניס לרשימת הליכוד אחרים מאנשיהם, מבלי שיהיה צורך לכנס את מרכז המפלגה.

סופר "הארץ" מציין כי מוסדות המפלגה הליברלית משותקים מזה כשנתיים בעקבות צווים שהוציאו בתי המשפט, לאור הסכסוכים הפנימיים בצמרת המפלגה.

נרחה אי־אמון של המתקדמת

ישראל תומכת בעקביות בפירוז המזרח התיכון מנשק גרעיני, אולם יש לעשות זאת על בסיס של מו"מ בין הצדדים, כפי שהושג הדבר גם בדרום־אמריקה וגם בדרום האוקיאנוס השקט. כך אמר סגן השר במשרד ראש הממשלה רוני מילוא (ליכוד־חרות) בתשובה על הצעה לסדר היום של מתי פלד (המתקדמת).

בדיון דיברו שני ח"כים בלבד, והכנסת דחתה את הצעת האי־אמון ברוב גדול.

הח"כים של מפ"ם, ורצ, פרט לרן כהן, לא נכחו באולם בעת ההצבעה.

40 תיירים פולנים מגיעים דרך מצריים

מאת זוהר בלומנקרנץ

קבוצה מאורגנת בת 40 תיירים מפולין תגיע היום דרך מצרים לביקור בישראל.

גדעון הרמן, מנכ"ל חברת "פולמן טורס", המאגדת 30 סוכני נסיעות ואחראית על הקבוצה בישראל, גילה אתמול לסופר "הארץ", כי בואן של הקבוצות מפולין דרך מצרים, התאפשר לאחר שהתקבל אישור רשמי לכך מבריה"מ.

המגעים להבאת קבוצות אלה לישראל נמשכו, לדבריו, כחצי שנה. הקבוצה המגיעה השבוע היא השלישית במספר, מתחילת החודש.

על־פי ההסכם בין החברה הישראלית לבין חברת "סקארה טורס" במצרים וחברת התיירות הממשלתית של פולין, תימשך תנועת התיירות הפולנית הזאת ברציפות עד לסוף חודש מארס בקצב ממוצע של קבוצה לשבוע.

ערך את העמוד: אודי גרנות

פלא־פון רוצה לקלוט גם אותך
לרגל התרחבות המערכת
מבצע פלא־פון ב־12.5% הנחה

אם חיכית להזדמנות טובה כדי לרכוש פלא־פון — יש לך עכשיו הזדמנות זו: 12.5% הנחה בין התאריכים: 17.11.87 – 31.12.87.

התקנת המכשירים, תתבצע תוך שבועות אחדים. ככל שתקדים להזמין, תהיה בראש רשימת ההתקנות.

כמות המכשירים במבצע – מוגבלת.

מוטורולה תדיראן
תקשורת סלולרית בע"מ
ת"א קרמניצקי 16, טל. 03-388307
חיפה טל: 04-740302/3
ירושלים טל: 02-716346

פלא־פון
אין פלא שאתה מקדים את כולם.

טוסו לניו יורק

ב־ג'מבו 747 של טאואר אייר
תל אביב—ניו יורק*
ניו יורק—תל אביב
ישיר NON STOP
$719

לצעירים ולסטודנטים: —.611 $
לגיל הזהב, בני 60 פלוס: —.637 $
מחלקת עסקים בסיפון העליון, תוספת: —.150 $ בלבד! בכוון אחד
מחלקת תיירים מועדפת, תוספת: —.75 $ בלבד! בכוון אחד

כפוף לתנאים. *עם חנית תדלוק.
מחירים מסובסדים לטיסות המשך בארה"ב
המחירים בתוקף עד 31.3.88
פנו אל סוכן הנסיעות או לטל. 03-659421

TowerAir

איגוד ערים אזור דן (ביוב)

מודיע

עקב תיקונים שתבצע חברת החשמל במערכת אספקת החשמל למפעל טיהור שפכי אזור דן בתאריך 27.11.87 תופסק פעולת המפעל למשך זמן התיקונים והשפכים יוגלשו לים תל־אביב. עם חידוש אספקת הזרם בשעות אחה"צ תחודש פעולת המפעל.

יצחק כספי
יו"ר האיגוד

נגנבו

שני פנקסי צקים משוכים על בנק הבינלאומי הראשון סניף כיכר המדינה מחשבון 093105021415

מספרי הצ'קים 688150 — 688200 ניתנה הודעה לבנק לביטול הצ'קים הנ"ל, והמקבל אותם שם כספו על קרן הצבי.

ועד ההורים
בי"ס מישלב — תל אביב
רחוב ויצמן 53 תל אביב

מכירת פינוי

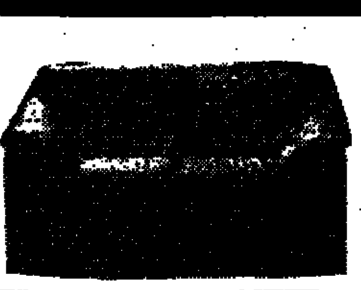

אנחנו עוברים דירה, אתם נהנים מהנחות ענק.
לרגל העברת אולמות התצוגה של רהיטי היוקרה של ורדה לכתובת חדשה — הנחות ענק על כל המלאי.
המבצע לזמן ולמלאי מוגבל. כל הקודם זוכה!

פינות ישיבה • סלונים • ארונות • פינות אוכל • שולחנות • חדרי שינה • כורסאות טלויזיה ועוד

ורדה יוקרתי ולא יקר.
רמת גן, רחוב ז'בוטינסקי 22. שעות הפתיחה: מ־9.00–20.00 ברצוף.

صورة عن الاصل

רייגן מתכונן לפסגה בצפיה בסרט על מדיניות גורבאצ'וב ותוכניותיו

סנטה בארבארה (ע"ר) נשיא ארה"ב, רונאלד רייגן, העושה בקליפורניה בחופשה של חמשה ימים לרגל חג ההודיה, יבלה חלק מן החופשה בצפיה בסרט על מדיניותו של מיכאיל גורבאצ'וב ועל תכניותיו.

עוזריו של הנשיא מסרו כי הסרט, שאורכו 20 דקות, הוכן על ידי אנשי המועצה הלאומית לביטחון, כדי לעזור לרייגן להתכונן לפגישת הפסגה עם המנהיג הסובייטי, בין ה־7 בדצמבר ל־10 בו.

דובר הבית הלבן, מארלין פיצווטר, הוסיף כי הנשיא גם יקרא תדריכים כתובים וחומר אחר. במהלך חופשתו בחוותו שבסנטה בארבארה.

רייגן הגיע אל החווה שלשום, לאחר שחזר והבהיר על עמדתו הנוקשה בכל הנוגע לתכנית "מלחמות הכוכבים". במהלך ביקור בברבנק למחקר הקשור בתכנית "מלחמות הכוכבים". בנאומו, הבהיר רייגן כי מערכת ההגנה שהוא דוגל בה, האמורה להגן על ארה"ב מפני טילי אויב, הינה "מבצע מוסרי ומדעי כאחד". לדבריו, אם יהיה לארה"ב מערך הגנה מעין זה נגד טילי אויב מתקרבים, הרי לא תוזקק יותר לאיים במהלומות־גמול, כדי להרתיע את הצד השני מפני ביצוע התקפה גרעינית.

בדבריו במוסד המחקר והפיתוח קידם רייגן בברכה את הידיעה, כי שרי החוץ של שתי מעצמות העל הגיעו לגיבוש מסמך של ניסוח חוזה לחיסול הנשק הגרעיני לטווח בינוני. עם זאת הדגיש רייגן שחוזה זה אינו אלא התחלה.

בפרנקפורט נשקל מעצר פרוצות נגועות איידס

פרנקפורט (ע"ר). עיריית פרנקפורט שוקלת אפשרות להכיל בעצר על פרוצות הנושאות את נגיף האיידס, אך מסרבות לחדול מעיסוקן. כך מסר אתמול פקיד עירייה בכיר. סטפאן לאואר, עוזר לראש העיר, אמר כי בידי העירייה אין תכניות מוחשיות למעצר הפרוצות. אך רוב חברי מועצת העיר סבורים שיש לנקוט צעדים הולמים נגד פרוצות "שאינן נוהגות על־פי ההיגיון".

הפקיד סיפר כי לשלטונות פרנקפורט ידוע על 10 פרוצות ועל שני יצאנים ממין זכר, המכורים לסמים ונושאים את נגיף האיידס, אך מסרבים לחדול מלעסוק במקצועם.

הפקיד הוסיף כי חוקים פדראליים למלחמה במגפות יוכלו לשמש בסיס לחקיקת חוק עזר עירוני שעל־פיו ייעצרו הפרוצות.

ממשלתה השמרנית של מדינת באוואריה כבר ציוותה על נקיטת צעדים קשוחים למאבק בהפצת המחלה. אלה כוללים עריכת בדיקות חובה לאנשים בקבוצות סיכון גבוה, כגון יצאניות ומכורים לסמים, וכן לזרים המבקשים להשתקע בבאוואריה.

הצבא האדום היפאני מתכנן פיגועים בעת הבחירות בדרום־קוריאה ובאולימפיאדה

אחד ממנהיגי הארגון החשוד גם במעורבות בטבח בלוד נלכד ונחקר על ידי משטרת יפאן

טוקיו (ע"ר) הצבא האדום היפאני עומד לבצע פעולות טרור בדרום קוריאה לרגל הבחירות לנשיאות בארץ זו בחודש הבא והמשחקים האולימפיים שייערכו בסיאול ב־1988. על כך מסרה אתמול סוכנות הידיעות היפאנית "קיודו פראס".

בהודעת סוכנות ידיעות זו נאמר כי המשטרה, החוקרת עתה את אוסאמו מארוזאקה, בן 37, החשוד שהוא ממנהיגי ארגון הטרור הנ"ל, גילתה כי רכש כרטיס טיסה, שבאמצעותו עמד להמריא ב־7 בדצמבר מטוקיו לסיאול.

מארוזאקה, המתואר כאיש מספר 2 בצמרת הארגון, נעצר עם הגיעו ליפאן מהונג קונג, כשהוא מצויד בדרכון מזויף.

בחיפוש שנערך בכליו נמצא, כי הוא הביא עימו סכום של כ־5 מיליון יאן (37,000 דולר) במטבע אמריקאי, יפאני, ובמטבעות של מדינות דרום מזרח אסיה.

חוקרי המשטרה סבורים כי חברי הצבא האדום היפאני, שמספרם נאמד בכשלושים מתכננים עתה פעולות טרור כדי להביא לתוהו ובוהו במהלך הבחירות לנשיאות בדרום קוריאה ואולי גם במהלך המשחקים האולימפיים.

באיגרת ששלח הצבא האדום היפאני ב־21 באוקטובר לאהרויז בישאן, גנו המשחקים האולימפיים בסיאול, כחלק מ"מעגל אנשי מה פב"י".

דובר של המשטרה ציין, כי במהלך 3 השנים האחרונות ערך מארוזאקה מסעות רבים. הוא חשוד שהיה מעורב בסידרה של פעולות טרור, כולל חטיפת מטוס של חברת התעופה היפאנית ב־1977 בשמי הודו והחזקת מטוס נוספת בקרבת אמסטרדם ב־20 ביולי 1974. הוא נאשם גם כי מילא תפקיד מרכזי בהשתלטות אנשי הצבא האדום היפאני על שגרירות צרפת בהאג בספטמבר 1974.

מארוזאקה, שהועבר לידי משרד התובע חשוד גם כי היה מעורב בטבח שנערך בשדה התעופה לוד ב־1972.

המשטרה הודיעה עצרה שני אנשים נוספים בקשר עם פרשת מארוזאקה.

אמצעי התקשורת מסרו כי שגרירויות ונציגויות יפאן בחו"ל הועמדו במצב כוננות, באמצעי הזהירות נוכח האפשרות של התקפות על ידי חברי ארגון הצבא האדום היפאני במסגרת המאמצים לשחרר את מנהיגם הכלוא.

המרגלת המזרח גרמנית שהביאה לנפילת בראנדט: צותתתי לשיחות של פוליטיקאים בכירים מבוסמים

מזרח ברלין (ע"ר) מרגלת מזרח גרמנית שתרמה לנפילתו של קנצלר מערב גרמניה וילי בראנדט, סיפרה, כי צותתה לשיחות של פוליטיקאים בכירים בבון, כאשר עסקו בשתיה במרתף יינות.

קריסטל גיום, שנעצרה ב־1974 ונכלאה יחד עם בעלה, אמרה בראיון כי כאשר עבדה כמזכירה בלשכה המייצגת בבון את מדינת הסן המערב גרמנית, היתה לה גישה למפתח מרתף־היינות של משרד האורחים של הלשכה.

היא מסרה לבטאון צבא מזרח גרמניה, כי בצורה זו "יכולתי להקשיב בענין רב לשיחות רבות בין פוליטיקאים בכירים מבוסמים". גיום, בת 60, לא פירטה איזה מידע שמעה.

בעלה של גיום, גינטר, היה עוזר הבכיר של בראנדט, וחשיפתו ב־1974 אילצה את בראנדט להתפטר.

גינטר גיום מסר למזרח ברלין מידע חיוני על "מדיניות המזרח" של בראנדט, שמטרתה היתה התפייסות עם מזרח גרמניה. הזוג הוחזר למזרח גרמניה, בחילופי מרגלים ב־1981.

בראיון הראשון שנתנה מאז חזרה, סיפרה קריסטל, כי מרגלים הפועלים במערב גרמניה, חייבים להיות מוכנים להקריב את הכל, כולל חייהם. "בצד שכנגד אין טיפשים. שם פועלים מומחים של ממש כדי ללכוד אנשים, כגון אני וגינטר האזרחים המשיכים לפעול כיום", אמרה.

בראיון שהעניק במאי לעתון מזרח גרמני, תיאר גינטר גיום את עבודת הריגול שלו, ואמר כי זה היה משעשע.

נשים פיליפיניות נגד ניצול מיני

נשים פיליפיניות הפגינו אתמול במרכז הקונגרסים במאנילה, שבו שוכן באותו זמן משרד החוץ, נגד ניצולן המיני והתעסוקתי של נשים פיליפיניות באסיה ובעולם. החיילים בתמונה מאבטחים את הבניין 24 שעות ביממה לרגל ועידת מדינות דרום־מזרח אסיה שתחל בחודש הבא. (צילום אי־פי)

ערך את העמוד: אהד גונדר

אמריקאים מפוצצים מוקש במפרץ

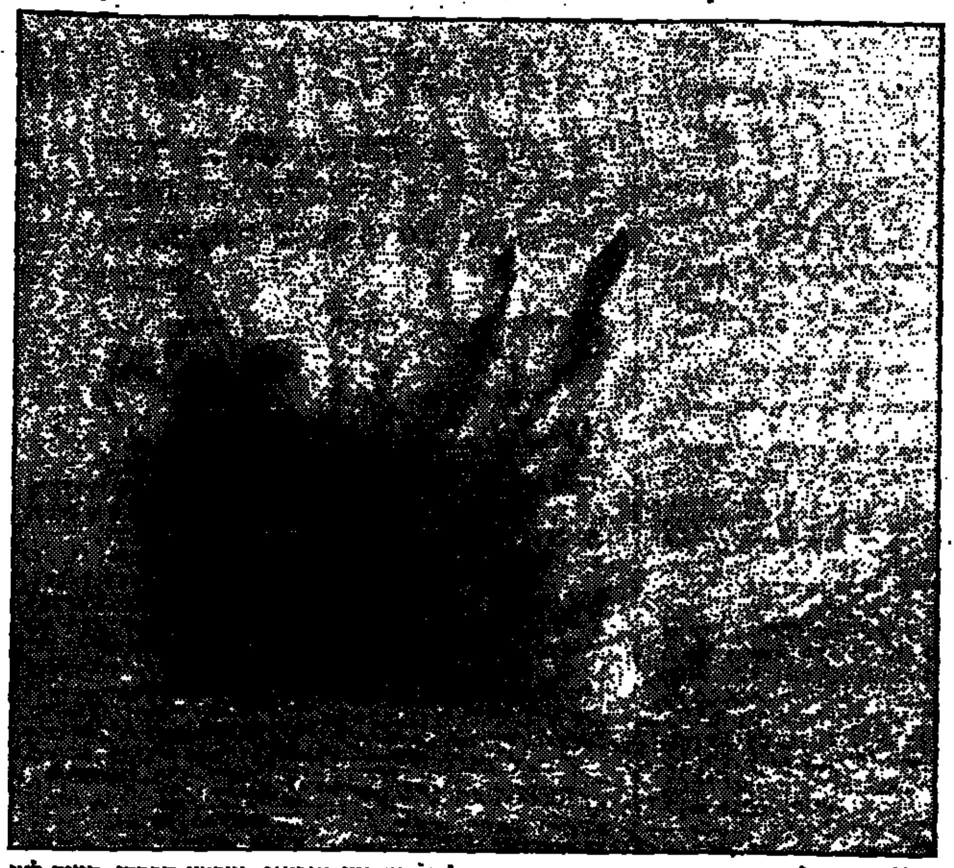

צוללנים משולת מוקשים אמריקאית פוצצו אתמול מוקש ימי איראני במפרץ הפרסי, סמוך לאי פארסי. (צילום אי־פי)

צ'אושסקו ומובארק קוראים לכינוס ועידה בין־לאומית

(ע"ר) נשיאי מצרים ורומניה התחייבו אתמול לפעול לקידום תהליך השלום במזרח התיכון וקראו לאיראן ולעיראק להיענות לקריאת מועצת הביטחון של האו"ם להפסקת אש במלחמת המפרץ הפרסי.

בגילוי דעת משותף, שפורסם עם תום השיחות בין נשיא רומניה, ניקולאי צ'אושסקו, ונשיא מצרים חוסני מובארק, צויין כי שני המנהיגים הדגישו את הצורך לכינוסה של ועידת שלום בינלאומית למזה"ת בהקדם האפשרי.

שני המנהיגים גם קראו ליישום החלטת מועצת הבטחון 598, להפסקת אש מיידית במלחמת איראן־עיראק, ולנסיגת הכוחות אל הגבולות הבינלאומיים.

צ'אושסקו, שארצו היא המדינה המזרח אירופית היחידה המקיימת קשרים דיפלומטיים מלאים עם ישראל, מילא בשעתו תפקיד פעיל לקשירת קשרי שלום בין קאהיר וירושלים לפני עשר שנים.

נשיא רומניה יארח את נשיא סוריה, חאפז אסד, בבוקרשט בחודש הבא.

משקיפים מדיניים סבורים, כי צ'אושסקו ינסה לשים קץ לסכסוך שבין קאהיר ובין דמשק.

קודם לכן חתמו מובארק וצ'אושסקו על הסכם להרחבת קשרי הסחר בין שתי המדינות מ־700 מיליון דולר למיליארד דולר בשנה.

בבאוואריה הוחרמה גבינה שווייצית מהסוג שגרם 31 מקרי מוות בשווייץ

מינכן (ע"ר) שלטונות באוואריה הודיעו שלשום, כי תפסו כמות של גבינה שווייצית מן הסוג שגרם ככל הנראה לשלושים ואחד מקרי מוות בשווייץ.

משרד הבריאות הבאווארי מסר כי הגבינה מסוג "ואשרין־מון דור" נתגלתה על ידי פקחי בריאות ממשלתיים, ואלה החרימו אותה, כדי לבדוק הוא קליפת הגבינה מכילה חיידקים מסוג ליסטריה, הגורמים למחלת ליסטריוזיס.

שלטונות בריאות שווייציים הודיעו ביום ב' כי גבינה רכה מסוג זה, המכילה את החיידקים, גרמה ככל הנראה ל־31 מקרי מוות — כמחצית מהם בעוברים — בארבע השנים האחרונות.

הקצבונים של וזו וצירך אסרו על מכירת הגבינה ביום ו' שעבר, לאחר שחלה עלייה תלולה במקרי המחלה והמוות מליסטריוזיס, ואילו הממשלה הפדראלית השווייצית ציוותה לערוך בדיקות קפדניות בכל הגבינות הרכות במדינה.

משרד הבריאות הפדראלי בבון, פירסם בשבוע שעבר אזהרה לציבור, שלא לאכול גבינה מסוג זה. משרד הבריאות הבאווארי הודיע כי גבינה הנושאת אותו שם עצמו, אך המיוצרת בצרפת, אינה מסוכנת לציבור.

חמישה צעירים קומוניסטים נרצחו בקולומביה

מדלין (ע"צ) חמישה פעילים של הנוער הקומוניסטי בקולומביה נרצחו על ידי אלמונים ביום ג' בערב בעיר מדלין. מאז יסודו של "האיחוד הפאטריוטי" לפני שנתיים נרצחו למעלה מ־500 אנשי שמאל בנסיבות שלא הובהרו כלל.

הפעם נרצחו שלוש נערות ושני צעירים, שהותקפו ביריות על ידי קומנדו המורכב משלושה גברים, שהתפרץ לכנס של הנוער הקומוניסטי. שלושה אנשים נוספים נפצעו.

אסירים קובאניים מתמרדים לקחו בני ערובה נוספים

אטלנטה (ע"ר וע"צ). אסירים ממוצא קובאני, שלקחו כבר יותר ממאה אנשים כבני ערובה בשני בתי סוהר, פרצו אתמול לבית חולים באטלנטה ותפסו בני ערובה נוספים.

הקובאנים מוחים נגד כוונתם של שלטונות ארה"ב לגרש אותם לארץ מוצאם. הם השתלטו על בתי הכלא באטלנטה ובאוקדייל, לואיזיאנה.

הרקע להתמרדות הקובאנים הוא הסכם שהושג בין ארה"ב לקובה ביום שישי, הקובע ש־2,700 פליטים בעלי עבר פלילי, או חולי נפש, יוחזרו לקובה.

ביום שני נורה למוות אסיר,

האחים רייכמן מתכוונים לתבוע ירחון שפרסם כתבה על משפחתם

מאת גלעד דותן

טורונטו (מיוחד ל"הארץ"). אילי העסקים האחים רייכמן הולכו בהליכים משפטיים נגד ירחון קנדי שפרסם כתבה על משפחתם. כך מוסר היום "גלוב אנד מייל" של טורונטו.

הכתבה המרכזית בגיליון נובמבר של הירחון "טורונטו לייף", שכל עותקיו נמכרו, מתארת את עלייתה של המשפחה, היהודית, שמוצאה מאוסטריה, לצמרת עולם העסקים הבינלאומי.

שלושת האחים — פול, ראלף ואלברט — ואמם רנה הגישו לבית המשפט טופס הודעה על כוונתם לתבוע את הירחון לדין, צעד המחייב אותם להגיש עתירה לבית המשפט העליון של אונטריו בתוך 90 יום.

עורך הירחון, מר דה ווילירס, אישר כי לא ברור לו על מה ולמה הוגשה התביעה, בגין כתבה שהיתה, לדבריו, "מחמיאה למדי". לדבריו, בכתבה לא מוזכרות האשמות שכבר פורסמו לפני חודשים מעטים, כי אבי המשפחה צבר את הונו בזמן מלחמת העולם השנייה, כשהיה בטאנג'יר, הודות לסחר עם הרייך השלישי.

5,000 נהרגו בתאונות דרכים בעיראק ב־1986

בגדאד (ע"ר). יותר מ־5,000 בני אדם נהרגו ויותר מ־28 אלף נפצעו אשתקד בעיראק בתאונות דרכים, לפי נתונים סטטיסטיים רשמיים שפורסמו אתמול.

צויין, כי ב־1986 חלה בעיראק עלייה של 13.1% במספר תאונות הדרכים, לעומת השנה הקודמת.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו ללא עת של

פנחס בן־יוסף ג'ינו

ההלויה תתקיים היום יום חמישי ה' בכסלו תשמ"ח 26.11.87 בשעה 15.00 בבית העלמין במגדל, על יד טבריה

המשפחה המתאבלת

במלאות שלושים לפטירת יקירתנו

עמליה קליינר ז"ל

נעלה לקברה ביום ראשון 29.11.87 בשעה 15.00 בבית העלמין החדש ברעננה (כפר נחמן)

נפגשים בשער בית העלמין

המשפחה

גורני, יאראק, ליירן משרד עו"ד

מתאבלים על הסתלקותו ללא עת באמצע פועלו של

יאיר יקיר ז"ל

רשם האגודות השיתופיות

ושולחים תנחומיהם למשפחה

למשפחת יקיר השכולה

משתתפים באבלכם על מות

יאיר יקיר ז"ל

רשם האגודות השיתופיות

אגודת פרי שומרון בע"מ
אגודת א.פ.א.י. בע"מ
אגודת איכרי בנימינה בע"מ
חברי האגודות, ההנהלות והעובדים

אוניברסיטת חיפה

בית הספר לחינוך על פטירת

חוה אולמן

מעמודי התווך בתוג להוראה

אנו כואבים ואבלים ומביעים תנחומינו למשפחה

לד"ר צור שפירא

משתתפים בצערך הרב על מות אמך

יהודית כהן ז"ל

מחבריך
מבית הספר למינהל עסקים
ומהמרכז להכשרת מנהלים
האוניברסיטה העברית בירושלים

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ,
הנהלת משרד החוץ עובדיו וגימלאיו
משתתפים בצערו של

יוסף ילון

על פטירת

רעיתו ז"ל

לשלמה קרקנובסקי והמשפחה

תנחומינו הכנים על מות הרעיה והאם

פנינה ז"ל

הנהלת סע־שא
וכל ארגוני סע־שא

לדונגי אהרון

משתתפים באבלך הכבד במות

אחותך ז"ל

מחבריך לעבודה

לנעמי טראוב

אתך באבלך על מות

אביך ז"ל

בית מכון ויצמן למדע
סגן המח' לכימיה אורגנית ולכימיה מבנית
ועד הפנסיונרים

לדני לאופר

אתך באבלך במות

אביך ז"ל

שמואל מחרובסקי
רן רבן

לחברנו
אלי גור

משתתפים באבלך במות

אחותך ז"ל

עובדי מרכז ההסברה

לאמנון פרנקל

אתך באבלך במות

אביך ז"ל

חבריך לעבודה
במוסד נאמן

אבלים וכואבים

עם הלקחה מאתנו אשתי, אמי, אחותנו, גיסתנו וסבתנו האהובה

רגינה סרוב

ביום השנה לנפול בנה

יצחק (איזי) סרוב

בעת מילוי תפקידו

ההלויה תתקיים ביום חמישי ה' בכסלו תשמ"ח 26.11.1987 בשעה 15.00 בבית העלמין בקרית שאול

נפגשים ליד שער בית העלמין

אבלים: בעלה: נסים סרוב
בתה וחתנה: אבי ורפי גורדון
אחותה: שלי מזרחי ומשפחתה בלוס אנג'לס
אחיה וגיסתה: מוסקו ויסקה מאיר ומשפחתם
גיסתה: ליזה, אלמנת ד"ר איזידור מאידוב ומשפחתה
נכדותיה: טל, ענת, חן

נא להמנע מביקורי תנחומים

בביה"ח השרון לנתוחי קטרקטה (עיניים) ממתינים 989 חולים, משך המתנה 25 חודש.

דחפון
שרות הודעות טלפוני של דחף
לבעלי כרטיס אשראי
03-611 001

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף האספקה והאחסנה
מח' חקר שווקים ומכרזים, ת.ד. 10, חיפה 31000, טלפון: 04-646475

מכרז למכירת מכוניות
מכרז מס' 2056

החברה מכריזה בזה על מכירת כלי הרכב המשומשים הבאים:

הסעיף	שם הרכב	שנת היצור	הסעיף	שם הרכב	שנת היצור
1	פורד פיאסטה — פרטי 957 סמ"ק	1981	7	פורד פיאסטה — פרטי 957 סמ"ק	1981
2	פורד פיאסטה — פרטי 957 סמ"ק	1981	8	פורד פיאסטה — פרטי 957 סמ"ק	1981
3	פורד פיאסטה — פרטי 957 סמ"ק	1981	9	פורד פיאסטה — פרטי 957 סמ"ק	1981
4	פורד פיאסטה — פרטי 957 סמ"ק	1981	10	פורד פיאסטה — פרטי 957 סמ"ק	1981
5	פורד פיאסטה — פרטי 957 סמ"ק	1981	11	פורד פיאסטה — פרטי 957 סמ"ק	1981
6	פורד פיאסטה — פרטי 957 סמ"ק	1981			

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

אם ימונה בצרי, תהיה עתירה ו"שם ישראל ותורתו יחוללו"

היועץ המשפטי יוסף חריש מזהיר את השר המר מפני מינוי בצרי לדיין, אחרי שהואשם בשיחוד פסיכיאטר כדי להשתמט משרות בצה"ל

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ"

היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, תקף בחריפות את הכוונה למנות את הדיין עזרא בצרי (שהואשם בשיחוד פסיכיאטר כדי להשתמט משירות צבאי בצה"ל) כחבר בביה"ד הרבני הגדול. במכתב ששיגר אל שר הדתות זבולון המר, ציין חריש: "חוששני כי לא רק גדולתו של ביה"ד הרבני הגדול תתמעט אם ימונה... אלא גם התורה כנושאי כליה וכתרה יבואו וחלילה לידי בזיון. ניתן לומר בבטחה כי אם תבוא למנותו, תוגש עתירה לבג"ץ. לא אתנבא מה תהיה אחריתה של ההתדיינות בבג"ץ שיוגש, אך יכולני לומר בבטחון גמורה, כי שם ישראל ותורתו יחוללו".

חריש מפציר בשר הדתות, המשמש כיו"ר הוועדה למינוי דיינים, שלא להביא לאישור הוועדה בישיבתה בשבוע הבא (ב־2 בדצמבר) את מינויו של הרב בצרי כחבר בביה"ד הרבני הגדול, "עד שלא יוסר מעליו אותו כתם שניתן עליו לפני שנים הרבה בפרשת השחרורים משירות צבאי ע"י תעודות רפואיות כוזבות".

היועץ המשפטי מזכיר לשר המר, כי במדינות מתוקנות כארה"ב נוהגים ביתר רגישות במינויים לביהמ"ש העליון: "צא וראה כאיך ועד היכן האחרונים בארה"ב, עד כמה הם הדרים שם לטוהר מידותיו של שופטי ביהמ"ש העליון, מי שנכשל בבחרותו בעישון סם האנה, שחטאו כאילו עלה בעשן ונתנדף, נעשה פסול לכהונת שופט ביהמ"ש העליון. לעומת זאת, אצלנו, קובע חריש, ייתכן שימונה אדם שהואשם במעשה מירמה לשמש בתפקיד שופט בביה"ד הרבני הגדול, להיות מורה הלכות והליכות לכל הדיינים".

ח"כ יאיר צבן (מפ"ם), שהעלה את הנושא בפני חריש, אמר אמש בתגובה כי אם השר המר לא יחזור בו מכוונתו למנות את הרב בצרי לחבר בביה"ד הרבני הגדול, הוא ימליץ לעתור לבג"ץ. לדבריו, לקראת ישיבת הוועדה למנוי דיינים גוברים הלחצים מצידו של הרב הראשי הראשל"צ מרדכי אליהו לאשר את המינוי.

במקביל, מיחה ח"כ דדי צוקר (רצ) בפני שר הדתות והיועץ המשפטי לממשלה על דרך מינויים של דיינים ע"י הרב הראשי אברהם שפירא. ח"כ צוקר ציין, כי הרב שפירא פעל למינויים של כמה קרובי משפחתו לתפקידי דיינים, בדרך לא כשרה. הוא הזכיר, כי לפני 3 חודשים העבירה אל השר המר מכתבו של היועץ המשפטי לממשלה בעניין זה, אולם עד כה לא ניתנה שום תשובה.

עוזרו של הרב הראשי, זלמן קרויסר, דחה את הביקורת של ח"כ צוקר. לדבריו, בדיון בוועדה למינוי דיינים, על מינויו של הרב יוסף גולדברג (אחיין של אחיו של הרב הראשי), נמנע הרב שפירא מלהשתתף בדיון ובהצבעה ופעל עפ"י החוק וההנהגים לאמות־מידה מוסריות.

יוליאן במליאנו, השגריר הרומני החדש בישראל, מנשק את ידה של כרמלה זילברשטיין, חברת עיריית גבעתיים, בביקורו בעיר. (צילום: רבקה פינדר)

סגנית מנהלת משרד הרישוי בחולון נעצרה בחשד שוחד

אדית רון נעצרה ל־8 ימים כחשודה בקבלת שוחד מ"מאכערים"

מאת סופר "הארץ"

אדית רון (52) מתל־אביב, המשמשת כסגנית מנהל משרד הרישוי בחולון נעצרה אתמול לשמונה ימים בפקודת שופט שלום בתל־אביב כחשודה בקבלת שוחד מ"מאכערים" (עמילי רישוי).

נציגת המשטרה רס"ל גילה ויינשטיין טענה, כי החשודה סידרה ל"מאכערים" אישורי רכב שלא ניתן לקבלם בצורה חוקית, ותמורה קיבלה טובות הנאה.

הסניגורית עו"ד יעל גרוסמן כפרה בהאשמות, אמרה שאין זה סביר שהחשודה תיקח כשוחד, מפת שולחן, וקבלה כפני השופט ראובן זיו, על כי המשטרה אינה מגלה את טיב החשדות והסתמכות מאחורי הטענה, שהגילוי יפריע להמשך החקירה. עוד טענה עו"ד גרוסמן, כי לחשודה לא היתה גישה למחשב, בניגוד לטענת המשטרה, כך שלא יכלה היתה לסדר את המיסמכים המיוחסים לה.

המשטרה ביקשה להאריך את מעצרה ל־15 יום. השופט ראובן זיו אמר, כי שוכנע שיש בחומר שבידי המשטרה לביסוס החשדות שהיא מייחסת לעצורה, וכי שיחרורה כעת עלול להפריע לחקירה. אך הורה לעצור אותה ל־8 ימים בלבד.

משפחת גרדבן מבקשת להביא את בנה שנרצח בספרד לקבר ישראל

בארץ ישב חיים גרדבן בן ה־29 בכלא ואחרי שנמלט השתקע והתעשר במלגה ★ על פי עדויות שניים מרוצחיו היו ישראליים

(ע). בני משפחת גרדבן מקרית גת ביקשו, באמצעות המשטרה, להעלות את גופתו של חיים גרדבן (29), שנרצח בסוף השבוע שעבר בביתו במלגה שבספרד. המשפחה רוצה שהבן ייקבר בעיר הולדתו קרית גת וכפי שנודע, מטפלים בכך באמצעות האינטרפול.

לפי הידיעות מספרד, הודיו לדירת הפאר שלו ארבעה גברים, ביניהם שני ישראלים. הם כבלו את אשתו וציוו עליה להמתין בשקט, עד שבעלה ישוב לדירה, לאחר שיצא ללוות את הילדים לביה"ס, כהרגלו מדי בוקר. כאשר חזר, תקפו אותו ותוך כדי התגרה, הוא נורה בראשו ונהרג במקום. הארבעה נמלטו. משטרת ספרד עורכת מרדף ללכדם.

חיים גרדבן נולד בקרית גת לאב ממוצא דרוזי שהתגייר, משה גרדבן, הנשוי לתושבת המקום. יש להם שתי בנות וארבעה בנים, שחיים היה הבכור ביניהם.

לפני כמה שנים התחתן גרדבן עם בת קרית גת, הצליח לצאת מהארץ, לאחר שברח ממאסר והשתקע בספרד, שם נולדו להם שני ילדים. בעיר מלגה בדרום ספרד הוא נחשב לאחד מעשירי האזור וביתו היה בית ועד לישראלים רבים שפקדו מדינה זו. גרדבן התפרסם כבעל רכוש רב. משטרת ספרד חוקרת אם הרצח קשור בחיסול חשבונות או כתוצאה מסכסוך עם שותפיו לעסקים.

לא ידוע אם בתקופת מגוריו בספרד התחבר עם העולם המקומי, אולם כפי שסיפרו בקרית גת היו לו קשרים מצויינים עם קציני משטרה בכירים ועם אנשי השלטון בדרום ספרד. בני משפחתו בקרית גת נמנעים מלדבר עם עיתונאים ומצפים להבאת גופתו שתגיע כנראה אחרי שבת.

אושרה בקשת שריר להוסיף 15 תקנים של שופטים חדשים

מאת גדעון אלון

בתום דיונים ממושכים בין משרדי המשפטים והאוצר, אושרה בקשתו של שר־המשפטים, אברהם שריר, להוסיף 15 תקנים של שופטים חדשים לבתי־המשפט.

בעקבות הסיכום שהושג, יגדל מספר השופטים בכל הערכאות מ־262 ל־277.

במשרד המשפטים מקווים, כי תוספת כוח־אדם חשובה זו תסייע לבתי־המשפט להתגבר על העומס הרב הרובץ על מערכת בתי־המשפט.

מרבית השופטים הנוספים יצורפו לבתי־משפט השלום (שמונה שופטים), לבתי־המשפט המחוזיים (ארבעה שופטים), לבתי־הדין לעבודה (שני שופטים). עדיין לא הוחלט לאיזו ערכאה יופנה שופט נוסף.

זו הפעם הראשונה מזה שנים רבות, שמשרד־האוצר נתן אישור להגדלת התקן של מספר השופטים.

הורים מרמת־השרון: להרחיק תחנת איסוף של פועלים ערבים מהכניסה לביה"ס אושיסקין

מאת נילי מנדלר
סופרת "הארץ" לענייני חינוך

ועד ההורים של בית־הספר היסודי "אוסישקין" ברמת־השרון, מחתים בימים אלה את ההורים של התלמידים על עצומה, הקוראת לראש מועצת רמת־השרון, לסלק את תחנת האיסוף לפועלים ערבים, המצויה סמוך לשער.

בעצומה, שהגיעה לידי סופרת "הארץ", נאמר כי ראש המועצה "החליט על דעת עצמו" להעתיק את תחנת האיסוף של הערבים, שהם עובדי המועצה, למקום הסמוך לביה"ס. "החלטה שרירותית זו", טוען ועד ההורים שחיבר את העצומה, "גרמה להיתקלויות בין ילדי בית־הספר ובין עובדים אלה".

הוועד טוען, כי ציבור ההורים של בית־הספר, ההנהלה וחברי ועד ההורים, "מוצפים בקריאות טלפוניות ובתלונות מצד הורים על אירועים [illegible]", בין העובדים הערבים ובין ילדיהם. כדוגמה, מובא בעצומה מקרה בו ביקש, לטענת ועד ההורים, אחד הפועלים, מתלמידת כיתה ג', לשלוף מכיסו קופסת גפרורים.

הוועד גם טוען, כי תלמידי הכיתות הגבוהות, השומרים בשערי בית־הספר, נוטשים את משמרתם, בשל הטרדות הפועלים.

הוועד קרא להורים, לחתום על העצומה, כדי למנוע העתקת החיכוכים, העלולים לגרום "לתוצאות מי ישורך", כהגדרתו.

3 שלדים בני 8,000 נתגלו בעומק הים ליד חוף עתלית

שרידי הכפרים הכלקוליתיים שנחשפו מוכיחים שבני אדם נטשו את הכפרים והשאירו אחריהם קברים, מיתקנים ואפילו מדורות ובהן פחמי עץ ★ באחד השלדים נתגלו סימנים של דלקת אוזניים

מאת יהודה אריאל

שלושה שלדי אדם, שנקברו לפני כ־8,000 שנה בתנוחה מכווצת, נתגלו בכפר כלקוליתי בעומק 14 מטר מתחת לפני הים במפרץ עתלית.

עם השלדים, שנחשפו מתחת הים בסערה שהשתוללה לפני מספר ימים, נתגלו עדויות [illegible] חיי בריאתם בתקופה [illegible] שכוסו במי ים, עם עליית המפלס [illegible] הקרח האחרונה.

פרטים אלה נמסרו אתמול על־ידי משלחת חפירות ימית מטעם המכון לארכיאולוגיה ולימודי ים באוניברסיטת חיפה, בראשותם של אהוד גלילי ופרופ' אברהם רונן.

מימצא השלדים הוא ראשון מסוגו בעולם. גילוי כפרים טבועים בחוף הכרמל מוכיח שמפלס הים עלה ב־10,000 השנים האחרונות ב־15 מטר עם סיום תקופת הקרח האחרונה. המימצא מוכיח שבני אדם נטשו את הכפרים והשאירו אחריהם מגורים וקברים, מיתקנים ואף מדורות שבהן פחמי־עץ. נמצאו עצמות בעלי־חיים שניצודו באיזור, גרגרי [illegible]

ד"ר ישראל הרשקוביץ מאוניברסיטת תל־אביב, שבדק את שרידי האדם שנתגלו באתר הימי, מסר כי אלה הם השלדים הראשונים מתקופה זו שנתגלו במישור החוף. באחד השלדים נתגלו סימני דלקת אוזניים. [illegible] נתגלו סימני שחיקה במפרקים, אופייני לשבטים [illegible] נתגלתה העדות הראשונה של שיט בים וצלילה לצורך דיג ואיסוף מזון מהים.

השלדים נתגלו מיד אחרי סערה קשה בים וכאשר שהחזאי צפה סערה נוספת המתקרבת תוך 36 שעות. בפרק זמן של ההפוגה, בעבודה בלתי פוסקת ערכו החוקרים צילום ותיעוד האתר, הוציאו את השלדים ממקומם וחיזקו בשקי חול את המבנים שנתגלו.

חלקי שלדי אדם מתקופה קדומה כזו נתגלו באגמי שווייץ הדרומית, שם מדובר במים מתוקים. בים טרם נתגלו ממצאים כאלה במקום אחר בעולם.

סגן, שצרור מרובהו הרג טוראי נידון לחודש מאסר אחד בפועל

בית הדין הצבאי התחשב בכך שהנאשם לא ישן לפני התקרית במשך כל הלילה בגלל ידיעות מודיעיניות על התקפה צפויה על מוצבו ★ את חודש המאסר ירצה בעבודה במחנה צבא ★ דרגתו של הקצין לא נשללה ממנו

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ" בחיפה

ארבעה חודשי מאסר, מתוכם אחד בפועל, נגזרו אתמול על־ידי בית־המשפט הצבאי המחוזי צפון, בראשות אל"ם נילי סלה, על סגן מפיקוד צפון, באשמת גרימת מוות ברשלנות.

ביום 18.4.87 מצא את מותו טוראי שהסיע את הנאשם בג'יפ צבאי. צרור כדורים שנפלט מרובהו של הנאשם, שם קץ לחייו של הטוראי.

המקרה אירע ביום שבו נמסרו ידיעות מודיעיניות על אודות היערכות מחבלים לתקיפת מוצב של כוחות צה"ל בדרום לבנון. הנאשם נותר ער כל הלילה. בשעה 4 לפנות בוקר הותקף המוצב. לאחר ההתקפה, ב־7 בבוקר, יצא הנאשם עם סגן מפקד הפלוגה, לצפות באזור המוצב. השניים המשיכו לנוע לעבר מוצב צד"ל. אחר־כך התבקש הנאשם לצאת לקראת מפקד בכיר שהגיע למקום. בדרך חלפו שני ג'יפים. הנאשם עלה על אחד מהם והצטרף אל הנהג, הטוראי. בבקשו להסיעו בכביש־דרך, את נשקו, רובה "גליל", הניח בין רגליו, כשהוא טעון ודרוך.

הנאשם סבר בתחילה, בעקבות פליטת הכדורים מן הרובה, כי הותקף על־ידי מחבלים.

התביעה התחשבה בעובדה שנשא נשק טעון ודרוך לקרב, לאחר התקפת מחבלים, וכאשר היה ידוע כי בשטח הסתובבו 3 מחבלים. רשלנותו של הנאשם נקבעה בכך, שלא וידא כי הנשק נצור, ובכך שהנשק לא צריך היה להיות מופנה לגופו של אדם שהכל רוצים בחייו.

קצינים בכירים בצה"ל העידו לטובת הנאשם. הזכירו כי היה [illegible]. הם טענו כי תכונותיו האישיות והמקצועיות מצדיקות את המשך שירותו בצבא הקבע.

לאחר שהשופטים גזרו את עונשו, טענו כי לא יהיה זה מוצדק לפגוע בדרגתו של הנאשם. השופטים נענו לבקשת סניגורו, עו"ד משה סוכול, לאפשר לו לרצות את עונש המאסר בעבודה בצה"ל.

בבחירות הכלליות לכנסת, בתיכון שז"ר בבת ים:

מערך 41, ליכוד 31, רצ 21, התחיה 21, המתקדמת וכהנא 2

מאת זהר בלומנקרנץ

"יום בחירות לכנסת" שנערך אתמול בבית־הספר התיכון העירוני שז"ר בבת־ים, זכה המערך ב־41 מנדטים לעומת 31 מנדטים של הליכוד. תנועת רצ זכתה ב־21 מנדטים ובאותו מספר מנדטים זכתה התחיה. תנועת כך קיבלה 2 מנדטים וכמוה "התנועה המתקדמת לשלום" ו"שינוי". המפלגות הדתיות לא זכו אף לא במנדט אחד בבית־הספר העירוני החילוני, וכמותן אף לא רק"ח.

718 תלמידים מתוך 760 תלמידי התיכון נטלו חלק ב"בחירות לכנסת", שהיוו את שיאו של יום פעילות מלא, שנערך במקום תחת הכותרת "יום תנועות הנוער והבחירות לכנסת".

מתוך ניתוח התפלגות ההצבעה על־פי חתך גיל (כלומר, הכיתה) עלה, כי בשכבת כיתות י' היתה הנטיה להצביע למען אחת מהמפלגות הגדולות.

עורך את העמוד: יצחק לאור

יבוא ושיווק בלעדי בישראל: חוסן חברה למוצרי חשמל בע"מ נציגי הובר בישראל. רח' סעדיה גאון 19, ת"א, טל' 201622
להשיג ברשתות השיווק: שקם, סולור, סולבו, אגד ובחנויות החשמל המובחרות
חוסן - חברה משותפת עם כור סחר פנים בע"מ

לטיפול בכינים
טי-פל של ד"ר פישר
טי-פל שמפו מכיל תמצית טבעית של פרחי פירטרום משמיד כינים ב־10 דקות.
במטרה להשמיד גם את הכינים שהתבקעו לאחר הטיפול הראשון, יש לחזור על הטיפול פעמיים נוספות במירווח של 5 ימים בין טיפול לטיפול.
הוראות שימוש, ראה עלון מצורף לתכשיר, כפי שאושר על־ידי משרד הבריאות. להשיג בבתי המרקחת.
Dr Fischer
ד"ר פישר. זה בדוק.
תעשיות פרמצבטיות

ספורט

בעריכת יהואל ארזי

דו"ח על הנעשה בקבוצות לפני הליגה:

איוניר חוזר להרכב כבש 2 שערים באימון

כדורגל

מאת אילן פיש
כתב "ספורט הארץ"

● מכבי תל־אביב. מוטי איוניר כבש אתמול שני שערים במישחק האימון עם הפועל קרית־אונו מליגה א' (4–1). גם בני טבק הבקיע שניים. למוטי איוניר, מוד רתיים בפתח תקוה, בכורה כחודשת בליגה הלאומית אחרי היעדרות של למעלה משנה, לטובת הקבוצה ההולנדית רודה.

● הפועל פתח־תקוה. אלון חזן ובני בסון פצועים. שיתופם בשבת בספק. דורון רבינוביץ ואיתן בודניוק חזרו לאימונים.

● הפועל כפר־סבא. שלושה ימים לפני מישחק הבית עם המוליך בנתניה סיימה הקבוצה 1–1 מישחק עם נבחרת הנוער. לכפר־סבא כבש באיר ניזהר לנבחרת הנוער הישווה רן ברשבעון בבעיטת 11 מ'. הוליך יצחק מייבוני יעדר בשבת בגלל עונש הרחקה. רז רבינוביץ' סיים עונש הרחקה.

● הפועל תל־אביב. הקשר אלי כהן חזר לאימונים וככל הנראה ישחק נגד בני־יהודה. שבתאי לוי לא ישחק.

● בני־יהודה. יהונתן זקס, הכדורגלן היהודי מארה"ב, קיבל את אישור ההתאחדות לכדורגל לשחק בליגה. בחודשיים בבלומפילד מישחק הבכורה שלו בליגה.

● צפריירים חולון. השוער המגינים יעקב ביטון שבר אתמול אצבע באימון הקבוצה.

● בית"ר ירושלים. הקבוצה יוצאת היום למלון תל־אביבי. אופיר שמואלי המחלים מפציעה עשוי לחזור. הקשר דירו מושעה מאימונים. ההולנד־קשר אלדד ברסלוס מארגנטינה, הנשוי ליהודיה, קיבל תעודת זהות ישראלית האמור להשתלב בסגל הקבוצה למישחקי הליגה בשבועות הקרובים. רוני דיאמן

● מכבי פתח־תקוה. מהאימונים ממשיך להיעדר יעקב אדוזל. הדבר נבע מהחלטת ההנהלה להשעותו לזמן בלתי מוגבל.

● שמשון תל־אביב. יפתח הלוי, אבן דזדי ואורי כהן פצועים. סיכויי הלוי לשחק בשבת נמוכים. אתמול נוהו המתאמנים ורק שלושה מהם התאמנו. ביום שישי יוצאת הקבוצה לבית־מלון באיזור תל־אביב עד למישחק עם מכבי פתח־תקוה.

● מכבי חיפה. בכוונת המאמן דרור קשטן לשלב במישחק עם האחרון בטבלה הפועל לוד חלוץ נוסף לצידם של זאהי ארמלי ודניאל ברייליבסקי. צדוק מלכה ואיתי מרדכי מועמדים לתפקיד. עופר מורוזי מושעה מאימונים. יוסף גלזר

● הפועל לוד. לראשונה העונה תופיע הקבוצה בהרכבה המלא.

● בית"ר תל־אביב. חלוץ הרכש אלי תגר יעדר בגלל עונש הרחקה. רחמים עמרן (בנבס) יעדר מההרכב מול באר־שבע. ירון כהן ורחמים עמרן החלימו וישחקו.

● הפועל באר־שבע. נשקלת אפשרות יציאה למלון בגלל השעה המוקדמת (13.00) של המשחק עם בית"ר ת"א בר"ג.

רוזנטל שיחק 45 דקות בהפסד 0–3 בדורטמונד

גביע אופ"א

מאת זיגמונד שפיגלר

דורטמונד (מיוחד ל"ספורט הארץ"). רוני רוזנטל שיחק כאן אמש 45 דקות אבל קבוצתו פ.ק. בריז', נוצחה 0–3 ע"י בורוסיה דורטמונד במישחק הראשון בשמינית גמר גביע אופ"א.

רוזנטל היה לגמרי לא רע ולא היתה סיבה מקצועית להחליפו. אבל בפתיחת המחצית השניה, כאשר בריז' פיגרה 0–1, הוכנס במקומו הזר בילה. בריז' שיתפה במהלך המישחק חמישה זרים: הדנים יבנס ובריגלה, מאנארו מסנגאל, קוטמי מזאיר ורוזנטל.

דורטמונד עלתה ליתרון 0–1 בדקה ה־12 כאשר פראנק מיל ניצל את העובדה שכל שחקני בריז' נותרו לעמוד וציפו לשריקה של השופט על עבירה נגד בורוסיה. אבל השופט העניק את חוק היתרון ומיל הבקיע את ינקן. בריז' הבקיעה בדקה ה־21 אבל השער נפסל בטענת נבדל. בדקה ה־65 נגח מיל את השער השני אחרי כדור עונשין של פאגלסדורף. בדקה ה־77 הזוויר מאסארו כדור לשוורט ואנדרבינגה עם על הנוזאה והבקיע את השער השלישי.

היה זה ערב מוצלח לקבוצות המערב־גרמניות. ורדר ברמן ניצחה במגרש את דינאמו טביליסי 2–1. כל השערים הובקעו בתוך 19 הדקות הראשונות ע"י ניבארת (4) ורידלה (18) והסובייטי ג'יוגליה (19). ברוסיאם הובילה באיאר לוורקוזן, ללא האס וצה הפצועים, 0–2 משערים של בונצל (20) ופלקנמאיר (31). אבל עד למחצית הישוו גם והקסטרה מפיינורד וה מישחק הסתיים בתיקו 2–2.

אספניול ברצלונה, שהדיחה בסיבוב הקודם את מילאן, מקווה לעשות זאת גם לאינטר. אמש כפתה תיקו 1–1 במילאנו אחרי שסרנה קבע 0–1 לאינטר בדקה ה־32. הדי לאורדינן השווה עשר דקות לסיום. הנבחרת האיטלקית השניה, יוונטוס, ניצחה בבית את ספורטול סטודנטסק מרומניה 3–1: פנטולאן (25), פאציינזה (28) והאלקיאר (82, בבעיטת 11 מ'), הבקיעו ליוונטוס. קוראס (62) לספורטול.

קוואר הבקיע ארבעה שערים בניצחון 2–5 של הגדנו על פאנאתינאיקוס בבודאפשט. פדרוד השלים את המאזן בבעיטת 11 מ' וסוארואקוס הבקיע את השערים ליוונים.

הערב ביד אליהו (20.30) פתיחת בית הגמר האירופי

הדרבי מת, עכשיו ברצלונה

מכבי תל אביב פתח את השבוע רע וחייב לסיים אותו טוב, כדי להיכנס לזירה האירופית, פעם 11 ברציפות, ברגל ימין ● חימנס, אפי וסולוסאבאל — שחקני המפתח של אלופת ספרד

מכבי תל־אביב

מס.	שם	גיל	גובה
4	ווילי סימס	29	1.93
5	מוטי דניאל	24	1.96
7	מוטי ארואסטי	33	1.88
8	גרג קורנליוס	30	2.03
9	מיקי ברקוביץ'	33	1.91
10	חן ליפין	22	1.84
12	דורון ג'מצ'י	26	1.97
13	קווין מגי	28	2.03
14	יצחק כהן	19	2.04
15	קן בארלו	23	2.06

● מאמן: רלף קליין
● עוזר מאמן: ברוס ויקטור

ברצלונה

מס.	שם	גיל	גובה
4	א. חימנס	25	2.05
6	ק. סיביליץ	28	2.00
7	אי. סולוסאבאל	29	1.85
9	ח. מקראואל	23	2.03
11	ח. פאלאסיוס	24	1.91
12	ה.מ. סולר	19	1.86
13	פ. מארטינס	19	2.09
14	א. נוריס	26	2.06
15	ח. סראפינאביר	28	1.98

● מאמן: "אאיטור" רנסס
● עוזר מאמן: מנואל פלורס

● שופטים: ריצ'רדסון (אנגליה), בריס (בלגיה).

גביע האלופות

מאת מיכאל קרונן

אין ספק שמכבי תל־אביב היה מעדיף לפגוש את ברצלונה בשלב מאוחר יותר, כשהוא מגובש יותר, ובוודאי לא שלושה ימים אחרי הפסד בדרבי התל־אביבי. אבל השיבוץ קבע שזה יהיה המישחק שיפתח את הופעתו ה־11 ברציפות של האלוף הישראלי בבית הגמר הערב 20.30 בהיכל הספורט.

אנשי ברצלונה לא התרשמו, כאשר נודע להם שמכבי נוצח לראשונה העונה בישראל. בספרד אין זו תופעה חריגה שהקבוצה האלופה מוקעת פה ושם הדראיה — ברצלונה כבר נוצחה פעמיים העונה בליגה. ואין לי ספק שגם מיקי ברקוביץ' הזכיר כבר העביר קו על אירועי יום שני באוסישקין, וכולם דרוכים לפיצוח עם אחת הקבוצות הטובות באירופה ומועמדת רצינית לזכיה בגביע.

כמו תמיד תוצאות מישחק הערב תלויות קודם כל כיצד ישחק מכבי תל־אביב ולאו דווקא מה תעשה ברצלונה. ברור גם שאין כל קשר בין מישחק הערב לזה שהיה ביום שני משום שברצלונה משחקת בסגנון שונה לגמרי מאשר הפועל ת"א. וגם משום שהמאמן הספרדי "אאיטור" רנסס, אינו מכיר את מכבי כפי שמכיר אותו משה ויינקרנץ. ורלף קליין חייב לנצל זאת. ברצלונה ניצחה אמנם ב־19 בספטמבר 87–95, במישחק שהיה בחצי גמר טורניר הגביע הבין־יבשתי במילאנו. אבל מכבי של ה־26 בנובמבר אינו בדיוק אותו יריב שפגשו הספרדים אז. מישחק ההגנה השתפר לאין ערוך וגם ההתקפה פועלת בצורה הרבה יותר שוטפת ויעילה.

רנסס אומר שלשתי הקבוצות סגנון מישחק דומה ושתיהן אוהבות לרוץ. לכן מה שיקבע הרבה הערב יהיה הריבאונד. אם יצליחו בארלו ומגי להשתלט על הכדורים החוזרים בהגנה ולהוציא אותם במהירות, זה יתן למכבי מיקומה השובה. אבל זה לא יהיה פשוט כל כך משום שברצלונה תשחק ככל הנראה עם שלושה גבוהים אמיתיים: האמריקאים אודרי נוריס (2.06) ויוג'ין מקראואל (2.03) ושחקן נבחרת ספרד אנדרס חימנס (2.05).

כאן יהיה לברצלונה יתרון ברור. אמנם שני האמריקאים אינם שחקני התקפה גדולים ואין ספק שבארלו ומגי טובים מהם בשטח זה. אבל חימנס הוא אחד ה"פאואר פורוורדס" הטובים באירופה והיה השחקן מספר אחד של ספרד באולימפיאדת אירופה בפיראוס (מקום רביעי). זהו שחקן התקפה יוצא מן הכלל ולמכבי אין בהרכב שחקן מתאים להתמודד מולו. סביר מאד שבמקרה כזה יצטרך קליין לוותר על אחד משחקני החוץ ולהציב את גרג קורנליוס או איציק כהן.

אפי וסולוסאבאל

אבל עיקר כוחם של הספרדים הוא בשחקני החוץ. "אפי" לא מצטיין כקלע מיוחד בשלב זה של העונה אבל זה כדורסלן שיכול להכריע מישחק כמו יריה (קלע 27 נק' בניצחון על מכבי במילאנו). וישנו גם סיביליץ שחום העור, יליד הרפובליקה הדומיניקאית. הצלף מצוין מטווח 3 הנקודות. למכבי יש תשובה לשחקנים אלה עם ג'מצ'י, ברקוביץ', סימס ודניאל. אבל ספק אם יש לו מרגע רכז בסוד גדול של אינאסיו סולוסאבאל, וריו, פיקח ובעל יד טובה.

הרבה כאבי ראש איפוא לרלף קליין לפני המישחק ובמהלכו. אבל הוא ושחקניו כבר היו בסרט הזה ואם ימצאו פתרונות לבעיות אלה, אין סיבה שלא יזכה הערב בניצחונו ה־149 בגביע אירופה. בביקורה האחרון כאן, בעונת 1983/84, ניצחה ברצלונה 105–98. אבל מכבי הנוכחי מלוטש יותר, טוב יותר.

טרייסר בקלן

שלושה מישחקים נוספים יהיו הערב בבית הגמר. מחזיקת הגביע, טרייסר מילאנו, פותחת במישחק חוץ בקלן נגד מאסטרן בהופעת הבכורה שלה בבית הגמר. בכורה בבית הגמר תהיה הערב גם לניקי גאליס והבית מאריס סלוניקי שיארחו את האלופה הצרפתית אורתז. בבלגראד יתמודדו פרטיזן ואשואה לימוגס.

פגישה שכזו: מיקי ברקוביץ' מקדם בברכה את חואן סראפינאביר אמש בהיכל הספורט. הערב זה יהיה סיפור אחר (צילום: עודד קרן)

ג'מצ'י: הגאווה נפגעה ★ נחזיר אותה בניצחון הערב

מאת יוסי לוין
כתב "ספורט הארץ"

יומיים אחרי הדרבי לא שמענו. אמש באימון המסכם של מכבי תל־אביב את השם הפועל תל־אביב. רק ברצלונה. באימון אפשר היה לשמוע יותר מפעם אחת את השמות אפי, חימנס, סיביליץ ונוריס, כוכבי הקבוצה היריבה.

שניים לא השתתפו באימון: קווין מגי ואיציק כהן. מגי הגיע לאימון כרגיל אך חש כאבים בכף הרגל. כדי לא להיות מופתעים הוא נלקח מיד לצילום ושהתברר שאין בעיות, חזר קווין להיכל. לקראת סוף האימון הוא עלה לפארקט וזרק לסל. כהן, הנמצא בקורס צבאי, לא שוחרר.

דיבורים במכבי מעדיפים לשמור על פרופיל נמוך. לא כולם מוכנים לדבר. רלף קליין המאמן עובר ליד העיתונאים ואומר: "אני לא מדבר". אחרי זה הוא חוזר ומסביר: "זה בגלל המזל". גם השחקנים האמריקאים לא מעוניינים לדבר.

הישראלים בסדר. דורון ג'מצ'י: "ההפסד בדרבי פגע לנו בגאווה. כדי להחזיר אותה אנחנו צריכים להשיג ניצחונות. אני מקווה שהערב נוכל לחזור ולנצח. בסך הכל יש לנו שבועיים קשים ואנחנו צריכים להצליח בהם". לדעתו של ג'מצ'י צפוי הערב מישחק מהנה מאוד. "שתי הקבוצות הן קבוצות שאוהבות לרוץ. לדעתי הקהל יהנה מהמישחק הזה. שתי הקבוצות משחקות כדורסל יפה. אפי הוא לדעתי השחקן החשוב של ברצלונה. ניטרול שלו יהיה המפתח לניצחון שלנו".

מיקי ברקוביץ' מדבר עדיין על השפעות של הדרבי: "יהיה קשה מאוד אך כפי שאני רואה עכשיו את הקבוצה, כבר יצאנו מזה. הדרבי כבר מאחורנו. המישחק הזה הוא מישחק שאין חזרה ממנו. חייבים לנצח".

מיד אחרי מכבי מתאמנת ברצלונה. הספרדים טיילו במשך היום בירושלים. בינתיים חגגו שם את הולדת בנו של הכדורסלן המתאזרח סטיב טרמבו שלא הגיע לארץ. בנמל התעופה של ציריך, בדרך לתל־אביב, התבשר טרמבו שלאישתו צירי לידה והוא חזר מיד לברצלונה. בכל מיקרה לא יוכל היה לשחק כאן.

האימון בהרכב מלא. אודרי נוריס, אחד משחקני החוץ, סבל מפגיעה בברך. "אני מתחיל לאט לאט לחזור לכושר טוב. בסך הכל אני מתחיל להרגיש שנכנסתי לקבוצה". נוריס סיפר שמכבי תל־אביב התעניינו בו לפני פתיחת העונה. המאמן אאיטור לא מפרט את ההרכב אך נראה שיפתח עם החמישיה החזקה שלו: סולוסאבאל, חימנס, אפי, מקראואל ונוריס.

ריווה פצוע שבוע לפני הפועל ת"א

מילאנו (שרות "ספורט הארץ"). אנטונלו ריווה, כוכבה של אריסטוגס קאנטו שתארח בשבוע הבא את הפועל תל־אביב בגביע קוראץ', חזר פצוע מארה"ב בתום סיור המישחקים של הנבחרת. בשלב זה ספק אם ישחק ביום א' בליגה נגד טורינו.

איטליה השלימה את הסיור האמריקאי בשני ניצחונות (אחרי 4 הפסדים במישחקים הראשונים): 78–87 על אוניברסיטת דייטון ו־70–84 על אוניברסיטת ארקנסו.

כדוריד

נקודה ראשונה לאליצור הרצליה ומכבי ארזים

במאבק תחתית שהתקיים אמש בראשון־לציון, במיסגרת המחזור השמיני בליגה הלאומית בכדוריד, סיימו אליצור הרצליה ומכבי ארזים רמת־גן בתיקו 24–24 וזכו אגב כך בנקודת ליגה ראשונה.

יתר התוצאות: הפועל רמת־גן — מכבי קרית־שרת/חולון 15–17, הפועל ראשון־לציון — מכבי רחובות 15–18, מכבי ראשון־לציון — הפועל רחובות 16–28, מכבי נתניה — מכבי פתח־תקוה 16–35, הפועל פתח־תקווה — הפועל גופיים 15–22.

יוסף חבס

~~הערב בכפר גלעדי: גליל עליון — בית"ר~~

מישחק יחיד בליגה הלאומית בכדורסל, שהוקדם מהמחזור התשיעי (7.12), יהיה הערב (20.00) בכפר גלעדי. זאת כאשר הפועל גליל־עליון (שלישי בדירוג), יארח את בית"ר תל־אביב (לפני אחרון בטבלה). מישחק זה הוקדם מאחר ושחקני הגליל ישהו במועד שנקבע באירופה.

ועדת משמעת

תגר ובן טובים בחוץ 3 משחקים

חלוץ בית"ר ת"א אלי תגר הורחק אתמול על ידי בית הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל לשלושה מישחקים. תגר ניקנס גם בסכום של 3000 ש"ח בגין הפרת תקנון הסכם השחקנים.

מכבי רמת־עמידר, ממנה עבר תגר בתחילת העונה לבית"ר, נענשה אף היא בגלל סעיף זה. הענשה: 3000 ש"ח קנס והפחתת שתי נקודות על־תנאי.

עוזר מאמן בני־יהודה אהוד בן־טובים, שנכח בשבת הקודמת במישחק קבוצתו עם מכבי ת"א למרות עונש הרחקה, הורחק אתמול לשלושה מישחקים ונקנס ב־3000 ש"ח.

עונשים על שחקני הפועל ירושלים: יוסי תאשמא הורחק לשני מישחקי ליגה, שלומי מלכה הורחק ל־4 מישחקים בפועל ו־4 על־תנאי.

גומס וגילברט מתמודדים על המקום האחרון במאסטרס

טניס

ניו־יורק (שרות "ספורט הארץ"). עוד מקום אחד נותר לתחרות ה"מאסטרס" שתחל כאן ב־2 בדצמבר. על מקום זה מתמודדים אנדרס גומס והבראד גילברט המשתתפים השבוע בתחרות באיטספאריקה, בברזיל.

אתמול הודלקו שמונת המשתתפים לשני בתים. בבית אחד ישחקו אדברג, וילאנדר, מציר וקאש ובבית השני לנדל, בקר, קונורס וגומס או גילברט.

שני האמריקאים פתחו את הופעתם בדרום־אפריקה (פרסים בסך 516 אלף דולאר) בניצחונות. גומס גבר על האמריקאי רוסטאגנו 3–6, 7–6 וגילברט ניצח את סאאגר מארגנטינה 5–7, 7–6, 2–6, 6–7. גם המדורגים שלוש וארבע ניצחו: חייטה (ארגנטינה) את ארויה (פרו) 6–3, 6–3, 6–1 וסאנצ'ס (ספרד) את לוראנו (מכסיקו) 6–3, 6–4.

~~גם גלעד בלום הודח בבראזיל~~

איטספאריקה, בראזיל (שרות "ספורט הארץ"). שני הנציגים הישראלים הודחו כאן בטורניר "הגרנד פרי" האחרון של שנת 1987.

אחרי שעמוס מנסדורף נוצח 6–3, 6–0 ע"י הברזילאי קאסיו מוטה, נוצח אתמול בסיבוב השני גם גלעד בלום 5–7, 6–0 ע"י המערב־גרמני טור מיינקה.

בתחרות המאסטרס לצעירים (עד גיל 21) בפרידריכסהאפן, מערב־גרמניה, ניצח המדורג ראשון נוריס בקר את השוודי ניקלאס קולטי 5–7, 6–3. השוודי יונאס סונגמן גבר על בראצ'ו אולה כריסטיאנסן 6–1, 6–2. מבין 16 המשתתפים 7 הם שוודים.

מרנשטיין — פלריאן היום בחצי הגמר

בועז מרנשטיין יתמודד היום נגד המדורג ראשון, הצרפתי פלריאן, בחצי הגמר של הטורניר השלישי בסבב פרנקל הנערך באשקלון. מרנשטיין ניצח אתמול את פליצ'י (ארה"ב) 4–6, 6–4, 7–5, 6–3 ופלריאן גבר על הרמצוגן (הולנד) 6–4, 6–1. האמריקאי בן ה־16 אראאמס הפתיע את השוודי פאלק 5–7, 7–5, 6–2 וישחק נגד ההולנדי סוזאס שגבר על ויליאמסון (ארה"ב) 6–1, 6–2, 6–4.

בחצי הגמר לנשים יהיה מיפגש כל ישראלי. אילנה ברגר, שניצחה את דניאלה בלנקה 6–1, 6–0 תשחק נגד דליה קוריאט, שגברה על קאזן (הולנד) 6–3, 6–3. בחצי הגמר השני יתמודדו ביאודי נגד טלנה ודאהלין.

פורטו ניצחה באמסטרדם

אמסטרדם (ע"ר). פורטו ניצחה כאן לעיני 27 אלף צופים את איאקס 1–0 במישחק הראשון על הסופרקאפ האירופי. רבאח מארוקו הבקיע את השער בדקה השמינית. מישחק הגומלין יהיה ב־13 בינואר בפורטו.

הלייקרס קלעו רק 85 נקודות בהפסד לסיאטל

אן.בי.איי.

ניו־יורק (אי־פי). הלייקרס נחלו הפסד שני, הפעם 85–103 נגד סיאטל במישחק בו היתה תקרית אלימה ברבע השלישי בה נטלו חלק שחקני שתי הקבוצות. מקדניאל קלע 34 נקודות לסיאטל, מג'יק 23 ללייקרס. הזרז סיים את המישחק ללא נקודה.

הקבוצה השניה של לוס־אנג'לס, הקליפרס, ניצחה אחרי שתי הארכות את גולדן־סטייט 123–120. גיבור הניצחון היה מייק וודסון. הוא השווה ל־99–99 בתום המועד החוקי אחרי שהקליפרס פיגרו 91–98 כשנותרו 54 שניות לסיום. הוא השווה ל־111–111 בשתי זריקות עונשין בסיום ההארכה הראשונה וקלע סל מרחוק, שקבע 118–121 כשנותרו 21 שניות לסיום.

תוצאות אחרות: פילדלפיה — קליבלנד 104–108, דטרויט — יוסטון 83–97, דנבר — ניו־ג'רזי 104–132, יוטה — וושינגטון 83–100, פורטלנד — סקראמנטו 94–98.

גביע עולמי

ישראל שוב באוקיאניה

והמנצח למאבק נוסף נגד דרום אמריקה

ציריך (שרות "ספורט הארץ"). ישראל תשובץ שוב באיזור האוקיאני במישחקים המוקדמים של הגביע העולמי 1992 שיהיו באיטליה — על כך נמסר כאן אתמול.

הזוכה בבית האוקיאני לא תעלה ישירות לטורניר הגמר באיטליה, מאחר שתצטרך להתמודד עם אחת מבין שתי הנבחרות שידורגו במקום השני בבתים הדרום־אמריקאים. לפני מישחקי מבחנים התמודדה אוסטרליה, מנצחת הבית האוקיאני, נגד יריב אירופי (סקוטלנד).

למישחקים המוקדמים נרשמו 113 נבחרות וההגרלה תהיה כאן ב־12 בדצמבר. לאירופה יהיו 14 נבחרות (כולל איטליה המארחת), לדרום־אמריקה 3 (כולל מחזיקת הגביע ארגנטינה), לאסיה, אפריקה ואמריקה הצפונית והתיכונה 2 נבחרות כ"א.

● ליונטון מאורגם. הסובל ממחותיו בפיפשעה, לא התאמן אמש עם חבריו באימון הראשון של הפועל ת"א אחרי הדרבי.

הניחוש שלי

רוני שפיניק:

תיקו בכפר סבא

מנחש השבוע של "ספורט הארץ" הוא רוני שפיניק, ממנכ"ל חברת שיכון ופיתוח, חבר הנהלת מחלקת הכדורסל של מכבי תל־אביב וחבר הנהלת איגוד המפרסמים. נשוי לדינה, אב לדפנה בת 19 ויוסי בן 16. אוהד קבוצת בית"ר ירושלים, אלופת המדינה בכדורגל. צופה במישחקים לפחות פעם בשבועיים.

1. מכבי חיפה — הפועל לוד 1
2. צפ. חולון — בית"ר ים 2
3. מכבי פ"ת — שמשון ת"א 2
4. בית"ר ת"א — באר־שבע 1
5. מכבי ת"א — הפועל פ"ת 1
6. הפ. ת"א — בני־יהודה 1
7. כפר־סבא — מכבי נתניה x
8. ב. נתניה — הפועל עכו x
9. הפועל חדרה — מכבי יפו 1
10. הפ. טבריה — ס. שעריים 1
11. הכח ר"ג — הפ. רעננה 2
12. מכבי יבנה — הפו. יהוד 1
13. הפועל ים — הפ. בת־ים 1
14. רמת־עמידר — הפו. חיפה x

אורח השבוע שעבר, ד"ר מריו חייציק, מנהל המחלקה האונקולוגית במרכז הרפואי ע"ש איכילוב בתל־אביב, ניחש ארבעה מישחקים, מהם שלושה בליגה הלאומית.

המשכים מעמוד 1

השידורים מושבתים

(סוף מעמוד 1)

לו מסמך המפרט את השינויים המתוכננים, ופרוט של החיסכון התקציבי הטמון בתוכנית. נכון היה גם מסופק אם השינויים המוצעים יכולים להתבצע בלי אישורם של המוסדות הנבחרים, הוועד המנהל והמליאה, שאינם קיימים עתה. שר החינוך בודק עתה את ההיבטים המשפטיים של צעדי ההנהלה.

"אווירה של תחילת שביתה"

המשבר התחדש אתמול בשעות הבוקר. לאחר שהשרים נסים, נבון ולוי אישרו את מסמך הצטרפותם של העיתונאים למוסד לבוררות מוסכמת, נראה היה כי חידוש השידורים הוא שאלה של שעות ספורות בלבד. אלא שממש באותה שעה נודע לעיתונאים פרטי תוכנית השינויים שתיכננה ההנהלה במהלך ימי השביתה לשינויים מפליגים בשידורי הרדיו והטלוויזיה (ראה ידיעה נפרדת). אווירה קשה של תדהמה וזעם, שהוגדרה "כאווירה של תחילת שביתה", השתררה במטה השביתה, ובטל מהלך אישור שהאיגוד הארצי אמור היה לתת מצידו להצטרפות חבריו למוסד לבוררות מוסכמת. העובדים טוענים כי מדובר בתרגיל מכוון של צמצום בהיקף השידור ובתנאי העסקה, שיועד ליצור אבטלה בפועל, על־מנת שההנהלה תוכל לטעון לבוררות המוסכמת על מאות עובדים מיותרים, שאותם יש לפטר.

שינויים בסדרי הבוררות

פרקליטם של העיתונאים, עו"ד חיים ברנזון, מכתב דחוף לממונה על המחלקה ליחסי עבודה בפרקליטות המדינה, ובו הודיע כי "כל שינוי חד־צדדי של לוח המשדרים, סדרי העבודה, או תנאי העבודה, מהווה שינוי אירגוני שלא בתום־לב. כברקן, מהווה צעד כזה, כהגדרתו "השבתה התקפית בלתי־מוגנת בשירות ציבורי, ופעולה בלתי־חוקית בניגוד לקבוע בחוק רשות השידור". לדעת ברנזון, מן הדין שעד לבוררות יישמר ה"סטטוס־קוו", וכי שינויים אלה יידונו במוסד לבוררות מוסכמת". מכתב התשובה של הממונה על יחסי העבודה, ברטוביס, החזיר את הכדור למגרשם של העובדים. לטענתו, "החזרה לעבודה תיעשה בהתאם להוראות הנהלת הרשות, המוסמכת בין השאר להורות על שינויים מחויבים הנובעים מהפסקת השידורים לתקופה שנכפתה עלידי מרשיך".

לדברי ברטוביס, אין העובדים באים לעניין בידיים נקיות, כאשר היה באפשרותם להצטרף למוסד לבוררות מוסכמת, ולהגיש מיד צו־מניעה זמני נגד כל תוכנית של פורת.

בשלב זה, הבינו גם העובדים המעטים שהגיעו בכל זאת לבניין הטלוויזיה בתקווה לפתיחתה, כי אין סיכוי לחידוש השידורים בשעות הערב הלילה אתמול. במסיבת עיתונאים שכינס מטה השביתה, הגדיר דובר המטה, צבי גורן, את המהלך: "הפרה בוטה של ההסכם". לדבריו, רואים העובדים בצעד ההנהלה "תרגיל שנועד לטרפד את ההסכם", שמטרתו לצמצם את היקף העבודה, ליצור אבטלה בפועל, דבר שהיה מאפשר להנהלה לבוא להצביע בפני המוסד לבוררות מוסכמת, כי יש מאות עובדים מיותרים אותם צריך לפטר.

בתגובה טענו אתמול נציגי ההנהלה כי כל יעדה של התוכנית היא להתאים את לוח המשדרים לגבולות האפשרי לאור ההפסד הכספי הכבד שנגרם מן השביתה. כמו כן, טוענת ההנהלה, היא מתבססת בחלקה על תכנון שהוכן זה מכבר, והבא להתאים עצמו גם לאמצעי ההפקה העומדים לרשות הטלוויזיה.

הליכוד מאשים: הארץ השביתה

אילן שחורי, מוסר "הארץ" לענייני מפלגות, מוסר כי גורמים בכירים במפלגת העבודה האשימו אתמול את ראשי הליכוד בניסיונות להביא להארכת שביתת העיתונאים ברדיו ובטלוויזיה, מתוך נוונות פוליטית. שרי העבודה האשימו את הליכוד בניסיון ל"מחטף" של מציאות חדשה ברשות.

היחסים בין הליכוד למערך הוחרפו אתמול בעקבות המשך השביתה. וכישיבותיהם הנפרדות של שרי הליכוד ו"העבודה" הוטחו האשמות הדדיות קשות. שרי העבודה הקדישו אתמול את רוב זמן פגישתם עם מ"מ ראש הממשלה, שמעון פרס, להטחת האשמות בליכוד על שאנשיו מונעים עתה את סיום השביתה.

כלפי הליכוד נטען כי מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, וסגן השר רוני מילוא, המבצעים את הוראותיו של ראש הממשלה, יצחק שמיר, מעדיפים מסך טלוויזיה חשוך כדי שרשות השידור לא תבקר את הליכוד ואת פעולת ראש הממשלה. "אנשי הליכוד, באמצעות פורת ומילוא, ניסו להכביס עז וברישה לרשות באמצעות לוח משדרים שהעיתונאים אינם יכולים לבלוע", נאמר בישיבת שרי העבודה.

שרי הליכוד תקפו קשות במהלך הישיבה את פורת על הפעולות שעשה ב־24 השעות האחרונות שמנעו ברגע האחרון את סיום השביתה.

סקר בציבור: השביתה לא מוצדקת

הציבור סבור כי השביתה ברדיו ובטלוויזיה אינה מוצדקת. עובדי רשות השידור נפגעו מהשביתה יותר מהציבור הרחב. השביתה ברדיו מפריעה ליותר אנשים מאשר השביתה בטלוויזיה — כך עולה ממחקר שערכה ד"ר חנה אדוני מהמכון לקומוניקציה של האוניברסיטה העברית בירושלים וחנה לוינסון ממכון ישראל למחקר חברתי שימושי.

המחקר, שנערך בעת שביתת עיתונאי הרדיו והטלוויזיה, בין 15 ל־19 בנובמבר 1987, הקיף מדגם ארצי של 504 בעלי טלפון מקרב האוכלוסיה היהודית הבוגרת.

73% מן הנחקרים סברו כי השביתה ברדיו ובטלוויזיה אינה מוצדקת (34% סברו כי השביתה לא כל־כך מוצדקת ו־39% סברו כי היא כלל לא מוצדקת). 27% מן הנחקרים חשבו כי השביתה מוצדקת (12% סברו כי השביתה היא בהחלט מוצדקת ו־15% סברו כי השביתה מוצדקת).

לגבי הנפגעים מהשביתה. 93% מהנחקרים הסכימו כי בראש ובראשונה נפגעת השביתה באנשים המחוקקים מהבית. 79% ציינו כי עובדי רשות השידור עצמם נפגעו מהשביתה. 66% ציינו כי הציבור הרחב נפגע מהשביתה ו־66% סברו כי הפוליטיקאים נפגעו.

חלק ניכר (61%) מן הנחקרים הסכימו עם ההערכה כי בזמן השביתה אין לציבור מספיק מידע על המתרחש, ו־57% העריכו כי אין מספיק ביקורת על פעולות הממשל. יחד עם זאת, 58% מן הנחקרים ציינו כי בזמן השביתה יש פחות מתח ועצבנות בציבור. ממצא זה מצביע, לדעת ד"ר חנה אדוני וחנה לוינסון, על מתח מסוים בין מודעות הציבור לתפקיד האינפורמטיווי והביקורתי של אמצעי התקשורת לבין הרגשת הרגיעה בזמן של מחסור במידע.

האם השביתה מפריעה?

60% מן הנחקרים דיווחו כי השביתה ברדיו מפריעה להם, לעומת 47% שהשיבו כך לגבי השביתה בטלוויזיה. יחד עם זאת, כאשר נשאלו הנחקרים על תוכניות ספציפיות בטלוויזיה וברדיו, התברר כי חלקים גדולים של הציבור מרגישים בחסרונן של תוכניות הטלוויזיה בהשוואה לשיעור המרגישים בחסרונן של תוכניות הרדיו. לדוגמה: 59% מהנחקרים דיווחו כי הם "מרגישים במידה רבה" בחסרונן של חדשות הטלוויזיה, לעומת 28% שדיווחו כך לגבי יומני החדשות ברשת ב' ברדיו. 33% ציינו כי הם "מרגישים במידה רבה" בחסרונן של תוכניות האיכות בטלוויזיה ("זה הזמן" ו"מוקד") ו־17%—22 ציינו שהם "מרגישים במידה רבה" בחסרונן של תוכניות טלוויזיה אחרות כמו "שושלת", תוכניות ליל שבת, סרטים ותוכניות ספורט.

שולץ

(סוף מעמוד 1)

מאד, וכל העיתונים דיווחו על ההסכם בעמודיהם הראשונים.

בבריסל הובעה שביעות רצון. דובר של משרד החוץ הבלגי בירך היום על "הליכוד של הברית האטלנטית".

בלונדון היתה התגובה זהירה יותר. דובר של משרד החוץ הבריטי אמר כי לונדון תמשיך לדרוש ערובות לגבי תהליכי הבדיקה והאימות. העיתון השמרני "דיילי טלגראף" כתב כי "ממשלות מערב אירופה אינן משוכנעות כי ההסכם אינו מעניק יתרון אסטרטגי לבריה"מ".

בפאריס מסר דובר של משרד החוץ הצרפתי כי "השלטונות הצרפתיים רשמו בקורת רוח כי הוסרו המכשולים האחרונים להחתמת החוזה בעת ועידת הפסגה".

ברומא קידמה ממשלת איטליה ב"שביעות רצון רבה" את ההודעה על "ההסכם ההיסטורי". ראש ממשלת נורווגיה קידמה את ההסכם כפריצת דרך היסטורית.

ביטאון המפלגה הקומוניסטית הפולנית, "טריבונה לודו", כתב כי "אירופה והעולם נחלו הצלחה. אנו מתקרבים להסכם הראשון בהיסטוריה האירופית שלאחר המלחמה לצמצום מספרם של כלי הנשק להשמדה המונית. נקווה כי החוזה הסובייטי־אמריקאי יהיה תחילתו של תהליך גדול לצמצום ולחיסול כלי נשק של השמדה המונית, ובאמור יותר גם של סוגי נשק אחרים". לא במקרה שהסכם

האמריקאי יאשרר ההסכם

ואשינגטון (ע"צ וע"ר). אין זה בטוח כלל שסנאט ארה"ב יאשרר את האמנה לביטול הטילים לטווח בינוני, שעליו הסכימו שלשום שרי החוץ של שתי מעצמות־העל. הן מחוגים דמוקרטים והן מחוגים רפובליקאים הרגישו שלשום כי תהליך האישור לא יהיה קל, על אף העובדה שרוב ברור מבין הסנאטורים תומך בהסכם.

למרות החששות הביע אתמול הנשיא רייגן את ביטחונו שההסכם יזכה לאישור הסנאט. הוא דיבר לעיתונאים בדרכו, כשבתת בדרכו מוואשינגטון לחוותו בקליפורניה.

"אני מאמין בחוזה זה, אך אנחנו בדיות לרעם בחוגי הימין השמאל באוחו", אמר הסנאטור הרפובליקאי טד סטיבן מאלסקה. הוא הוסיף כי אישור החוזה יהיה מלאכה קשה ביותר, והזכיר כי לפי החוק חייב הסנאט לאשר את ההסכם בין שתי מעצמות־העל ברוב מיוחד של שני שלישים.

לדברי הסנאטור הדמוקרטי אלן קראנסטון מקליפורניה, הנחשב למומחה ליחסי הכוחות בסנאט, תומכים עתה 50 סנאטורים בחוזה, לעומת 22־23 המתנגדים לו. האישור תלוי איפוא בהצבעתם של 27 או 28 הסנאטורים שטרם קבעו את עמדתם.

ההסכם: צעד מוחשי ראשון בשיפור היחסים הבינ־מעצמתיים

ההסכם בעניין חיסול הטילים לטווח בינוני מתואר כצעד המוחשי הראשון בדרך לשיפור היחסים בין שתי מעצמות־העל. שר החוץ הסובייטי אדוארד שווארדנאדזה הביע בג'נבה כי אין ספק שוועידת הפסגה של גורבצ'וב ורייגן "תוכתר בהצלחה". הוא הביע קורת רוח רבה נוכח "התוצאה המופלאה" שהושגה בג'נבה.

לדבריו, הצליחו עתה שתי מעצמות־העל להתגבר "על מחסומים פסיכולוגיים שנראו בעבר כבלתי־ניתנים לגישור".

לפי תנאי ההסכם, יוסלו שני הצדדים כ־2,000 טילים. שר החוץ האמריקאי הציג את ההסכם כ"צעד ראשון" בתהליך פירוק הנשק, ואילו עמיתו הסובייטי הביע את הדעה כי עתה "טובים הסיכויים" להסכם בין המעצמות על צמצום ב־50 אחוז של מלאי הנשק האסטרטגי במהלך השנה הבאה.

יצוין כי זו הפעם הראשונה בתולדות פירוק הנשק ששתי מעצמות העל לא הסתפקו במעקב בעזרת לוויינים אחר ביצוע ההוראות, אלא גיבשו תוכנית מפורטת לבדיקות באתרי הטילים. התוכנית תוכננה לפרק זמן של 10 שנים, לאחר שיושלם תהליך פירוק הטילים תוך שלוש שנים מיום שההסכם החתום ייכנס לתוקפו.

שולץ ציין כי יוחלפו אגרות עם מדינות נאט"ו, שבהן מוצבים טילי פרשינג 2 וטילי שיוט אמריקאיים, כדי להבטיח שריבונותן תכובד. הוא הביע קורת רוח לנוכח שיתוף הפעולה מצד ברית נאט"ו בשיחות בין מוסקווה לוואשינגטון.

מעוררים את הטלוויזיה

(סוף מעמוד 1)

המורכבת מכותרות בלי כתבות, ואחריה מהדורה של ראיונות — כולה מלל. יבוטלו תוכניות האקטואליה ("יומן השבוע", "זה הזמן", "מוקד", "כביסה חופשית"). במקומן ישודרו שלוש תוכניות ראיונות — הכל מרוכז באולפן יחיד.

התירוצים לשינויים הדראסטיים — נזק כספי שגרמה השביתה הממושכת, וציוד מיושן — אינם תופסים.

נוצר הרושם, שהראי הטלוויזיוני העלה את המתח של רבים, ועד כשיו מנפצים אותו ומעלימים את המצלמות. במקום לארגן מחדש את הטלוויזיה, להדיח שומן, לנפץ כיסי־אבטלה סמויים ולהתרכז בתוכניות מקוריות, המסר הפוליטי הוא בראש דאגותיו של מנכ"ל הרשות. הוא מודע לעובדה שהחדשות, התוכניות פרובוקטיביות וזו אר אורח, עלולות להפריע לחוגים פוליטיים מסויימים, שמאז ומתמיד התנכלו לטלוויזיה ולחדשות — ועוד שנה לפני הבחירות — והוא ממהר לקבוע עובדות בשטח הפרוץ לרוחות. התירוץ: כך הוא מיישם את לקחי השביתה. וזה מה שהקהל רוצה. למעשה, הוא תופס טרמפ על כאילו־עת־הקהל, ומנסה להרגיל אותנו למשהו חדש. המטרה המסתמנת: מעוררים כליל את הטלוויזיה. שעד עכשיו היתה שתומת עין אחת בלבד.

רופאי קופ"ח

(סוף מעמוד 1)

ההסכם, במידה שיושג עם הקופה.

3 שנות המתנה לניתוח

ארבלי דיווחה אתמול לחברי ועדת העבודה והרווחה של הכנסת כי 15 אלף איש ממתינים בתור לניתוחים אלקטיביים — תורים שחלקם נמשכים כבר שלוש שנים. כדי להתגבר על מצוקת הניתוחים האלקטיביים, דרוש תקציב של 40 מיליון שקל. אלה הן מסקנותיה של ועדה משותפת של משרד הבריאות וקופת־חולים הכללית. מסקנות הוועדה ישמשו בסיס לדיון עם האוצר באשר לתוספת תקציב למימון הניתוחים במשמרת שניה בבתי החולים הממשלתיים ובאלה של קופת־חולים.

ממצאים ראשוניים בסקר שנערך בבתי־חולים של קופ"ח, נמצא, כי ניצול חדרי הניתוח במשמרת ראשונה מגיע בחלק מהם עד 60%. חלק מההסבר לתופעה הנמוכה בעוקר גם בעיצומי הרופאים המרדימים.

"מבט" יפוצל

(סוף מעמוד 1)

זה אותם ההנהלה, ובעיקר מענה לתגובתם העזית של הציבור והפוליטיקאים. ברוח זו, מתמקד עיקר הקיצוץ דווקא בחדשות, וכך צפוי להיראות לוח משדרי הטלוויזיה החדש, שהציג אתמול בראשונה מנהל הטלוויזיה, חיים יבין, לפני ראשות המגל של הטלוויזיה: מהדורת "מבט" תפוצל לשניים: רבע שעה של "חדשות קשיחות" ב־9 בערב, ועוד רבע שעה של טיפול לעומק בנושא המרכזי וחדשות שיגיעו בלוויין, בשעה 10.30. מהדורה זו תחליף את מהדורות הלילה המאוחרות. וכך זמן שידור החדשות בטלוויזיה יורד ב־20 — 15 דקות, תוך שינוי באופיין.

גם "יומן" ליל שבת יוסר מהתכנון החדש. במקומו, תובא ב־8 מהדורת חדשות קצרה של 15 דקות. וב־9.45 יובא מבזק חדשות בשידור חי, בעיקר ראיונות עם אישים שעשו את השבוע. בליל שבת יוקרנו שני סרטים: מ־8.15 — 9.45 סרט שני, (או דרמה), יוקרן ב־10.30 "סיבה למסיבה" ו"ממני מני יוצאים לומפשה".

גם התפיסה הכללית והחיבט החזואלי עוברים שינוי מהותי: כל שידורי הטלוויזיה יוקרנו מאולפן אחד, שיהיה מעין "ערוץ חי" פתוח. האולפן ייפתח ב־5.30 עם מגישי כוכב כמו ירון לונדון, רם עברון, כרמית גיא ואחרים, שילווה את כל ערב השידורים — מתוכניות הילדים והשידורים בערבית. השידור ייפתח במבזק חדשות ב־5.30, המבזק נוסף ישודר בתום יום השידורים. "מסך אישי" ו"משהו מהסרטים", יובאו בשידור חי מן "הסט" של האולפן. אתה מתוכניות הרז, מתבטלת. קריני הרצף חוזרים אל המרקע.

שינויים נוספים: "זה הזמן", "מוקד", "מבט הרוח", "סוף ציטוט", "כביסה חופשית", ו"תבניעת קטנות" — יורדים. במקומם, יובא 3 פעמים בשבוע ערב ראיונות חי מהאולפן בענייני אקטואליה. במוצאי שבת — שוב אולפן חי, שהספורט יעמוד במרכזו.

התפיסה כולה אמורה להיות מושתתת על פתיחות וגמישות, כאשר גם לוח המשדרים יהיה כפוף לשינויים ולקליטה של שידורים חיים אל תוך האולפן. התכנון הנוכחי הוא העיקרית ביניים, ואמורה להתבצע בשלבים: השבוע הראשון לאחר החזרה לעבודה, יהיה שלב של התארגנות, הבנת האולפן, ולאחריו — חודשיים־שלושה של הרצת האולפן והתכנון. בתקופה זו, ייערכו סקרי צפיה שוטפים, לבדוק את מידת ההצלחה.

התפיסה הכללית, בולטות לעין, פחות חדשות (מבט, יומן, מוקד), ויותר ראיונות אולפן באווירה נינוחה.

בפגישת ראשות המגל אמר יבין, כאחד מלקחי השביתה: "תקופת הכאוס בטלוויזיה נגמרה. יהיה שינוי גימה וסגנון". כוונתו, לדעת המשתתפים, היתה לסגנון הראיון והסיפור הדווח בשידור. לתיכנון החדש היה שותף, לצד יבין, גם יוסי צמח מנהל התוכניות. מיכאל קרפין הוא אבי הקונספציה של פיצול "מבט". מנהל החדשות, יאיר שטרן, שותף רק לחלק מתכנון השינויים במחלקתו.

התכנון החדש בטלוויזיה גרר תגובות קשות של בכירי העובדים, הרואים בפיצול הרס של "מבט" ומגמה פוליטית ברורה בצמצום החדשות. עקב התבטאויות שהשמיעו, העריכו עובדים כי עורך "מבט", יעקב אחימאיר, עלול להתפטר מתפקידו בשל השינויים. אתמול לא היה אפשר להשיג את תגובתו.

גם השינויים ברדיו עומדים בתנופה דומה של צמצום בחדשות. על פי הידוע, יצומצם מספר המהדורות, לפחות בסוף השבוע. יומן הבוקר יתקצר עד 7.30; יומן הצהרים יתבטל כליל. יומן הכלכלה יתבטל כליל, ייהפך למבזק של יומן הערב. מוספי הפנאי והתרבות יתבטלו, וכן יקוצצו שידורי הדרמה. השידורים ברשת ג' יצומצמו ב־7 שעות לשעתיים ביממה, וכך גם השידורים באנגלית ובצרפתית.

התכנון החדש עורר אתמול תגובה קשה ברדיו ובטלוויזיה, ובקרב העובדים רווחה הדעה כי זהו צעד פוליטי, שסגן השר רוני מילוא היה שותף לו.

יו"ר האיגוד הארצי של העיתונאים, איש הרדיו אמנון נדב, אמר בתגובה, כי מדובר ב"קשר פוליטי אויר". הוא "נמצא בקשרים עם גופים שונים לקראת ארגון הפגנה נגד קשר ההשתקה של הרדיו והטלוויזיה".

ח"כ יצחק ארצי מתנועת המרכז תקף בחריפות את מגמת פורת לקצץ דווקא בחדשות. לדברי ארצי, יש ידיעות שהחריגה צץ בלשכת סגן השר מילוא, ואם הן נכונות, שותף המנכ"ל לצעד פוליטי שמטרתו להחריד את הפרופיל של החדשות, ולהסתיר מעיני הציבור את האירועים שהממשלה העומד בראשה מעוניינים להסתיר.

צ'אושסקו וחוסיין

(סוף מעמוד 1)

זה בין קהיר לדמשק מבקשים צ'אושסקו וחוסיין להכשיר את הקרקע לשובה של מצרים לליגה הערבית מבלי שסוריה תתנגד לכך.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ המצרי ד"ר עבד אל־מגיד אמר אתמול כי מצרים לא תשוב לליגה הערבית כל עוד ימשיכו מוסדות הליגה לפעול מתוניס ולא יחזרו לקהיר.

חוסיין נועד אתמול לשיחות עם אסד בדמשק ודן עמו בעיקר על יישום הסולחה בין סוריה לעיראק. לדברי המקורות הערביים, הפסיקו בגדד ודמשק את הלהבת התעמולה ביניהן ומשלחת סורית השתתפה השבוע בוועידת לשכות המסחר בבגדד.

כלכלה ועסקים

חובות הקיבוצים מסתכמים ב–4.372 מיליארד שקל

היקף החובות של התק"ם השומר הצעיר לבנק הפועלים ובל"ל מסתכם ב–4.372 מיליארדי שקל, כך עולה מנתוני תשקיף השומר הצעיר שפורסם לפני ימים מספר, ומ־תשקיף התק"ם שפורסם אתמול. מספר הקיבוצים בתק"ם הוא 177 ומספר קיבוצי השומר הצעיר 86.

התנועה הקיבוצית המאוחדת מ־בקשת לגייס 38 מיליון שקל באיגרות חוב צמודות למדד, ועוד 38 מיליון שקל אם יומרו האופציות באיגרות החוב. ההנפקה תיעשה בשני חלקים: החצי הראשון ב–1 בדצמבר והחצי השני ב–29 בדצ־מבר. איגרות החוב יימכרו במחיר מובטח של 94 נק', בריבית של 7.45 אחוזים, המשקפת שיעור תשואה של 8.3 אחוזים. פדיון איגרות החוב יהיה מבוטח בפיקדון בנקאי, וב־שיעבוד נכסי נדל"ן בהיקף של 34 אחוז מתמורת ההנפקה.

להלן נתוני השוואה לקיבוצי התק"ם והשומר הצעיר (במיליוני שקלים)

	תק"ם	שומר צעיר	סה"כ
חובות	2,781	1,591	4,372
נכסים קבועים	4,900	2,550	7,450
מלאי	530	280	810
נכסים פיננסיים	595	239	438
מחזור	2,429	1,405	3,834

השבוע בבורסה / יהודה שרוני

אסיפה כללית בחמן

היום תתכנס בחמן אסיפה כללית יוצאת מן הכלל, שזומנה על־פי דרישת בעלי מניות המיעוט. בעלי המיעוט דורשים לדון בהשקעות שונות שעשו בחברה ובעיקר רכישת מניות של חברת תעשיית החלבה והטחינה אטאס. בעלי ה־מיעוט גם דורשים למנות מנהלה חדשה. בעלי השליטה בחמן ינסו לסתור את טענות בעלי המיעוט, ויציגו את הישגי חמן בחודשים האחרונים.

לא מן הנמנע כי באסיפה גם יוצגו ההתפתחויות העסקיות שחלו באחרונה בחברת אטאס, וכן האפ־שרות לרכישת החברה המתחרה שחל (הנשלטת כיום על־ידי עלית).

סוכן הביטוח היה לדירקטור

אוקטגון מסרה השבוע על התפ־טרותו של יורם שפק, ששימש נציג ציבור בחברה. שפק לא יכול היה להמשיך ולכהן בתפקידו זה מכיוון שהוא מעניק שירותים מקצועיים לחברה, כסוכן הביטוח של אוקטגון. מנכ"ל אוקטגון אברהם עובד מסר בתגובה, כי בחברה מכהן דירקטור חיצוני נוסף, וכי שפק יוחלף על־ידי רואה החשבון פנחס שם טוב.

עלייה במחזור חברות התעשייה

מחזור המכירות של חברות התעשייה במחצית הראשונה של 1987 גדל ב–5 אחוזים, והוא מסתכם ב–1.9 מיליארד שקל, כך מסר השבוע יוסי ניצני, מנכ"ל הבורסה, בכנס החברות השנתי. ניצני ביסס נתונים אלה על מדגם בין 69 חברות. עוד מראים הנתונים, כי הרווח לפני מס באותה תקופה הסתכם ב–77 מיליון שקל לעומת 29 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

ניצני גורס כי חלק מהאינדי־קטורים יכולים להצביע על ראשיתו של תהליך צמיחה במשק, אך יש אינדיקטורים אחרים שאינם מאפ־שרים לנוח על זרי הדפנה, הם שיעור האינפלציה הגבוה יחסית, העלייה בשכר והזעזועים במערכת המוניטרית העולמית.

41 מיליון בשלושה שבועות

קרן הנאמנות אתגר מקבוצת בנק הפועלים צברה מאז הפעלתה הרא־שונה ב–5 בנובמבר 41 מיליון שקל. הרכב הנכסים של אתגר השבוע היה 74.65 אחוז במניות ובאופציות, 7.19 אחוזים במניות הסדר, 17.32 אחוז בפיקדונות שקליים, ו–0.84 האחוז בצמודי־מדד.

עיסקת השבוע

לאומי פיא מכרה השבוע 17.5 אחוז בהון ו–12 אחוז בזכויות ההצבעה בדובק, תמורת 4.8 מיליוני דולר. דובק היתה המניה שהוחזקה בשיעור הגבוה ביותר בקרנות בל"ל, ולאחר מכירה זו השלימה החברה תהליך שהחלה בו במהלך השנה וחצי האחרונים, והוא פיזור השקעות הקרן. פיזור ההשקעות נעשה במס־גרת היערכות לקראת קבלת חוק חדש המונע מהקרנות להחזיק ביותר מ–10 אחוזים ממניותיו של תאגיד אחד.

במסגרת זו צימצמה פיא את החזקותיה במניות שופרסל, ים המלח, שלמה, ורדינון, פוליגון ועוד. כיום מחזיקה פיא מעל 10 אחוזים מהון החברה ב–15 ניירות ערך בלבד. בין מניות אלה נמנות מניות שופרסל (15 אחוז בהון), אפריקה, פולגת, רשפים, נכסים ובניין, ופיברונות, המוחזקות בשי־עור של 11"10 אחוזים.

מנכ"ל פיא צבי הפנר מסר, כי בעקבות מכירות אלה החברה מאוד נזילה, וכ–11 אחוז מנכסיה הם בהשקעות נזילות.

רבין נגד אלבין בנחושתן

עמיהוד רבין, אחד מבעלי השר־ליטה בנחושתן, קנה השבוע 2100 ע.נ. מניות נחושתן 1, ותמורתן מכר 5400 ע.נ. מניות נחושתן 5. בע־קבות החלפה זו מחזיק כיום רבין ב–34 אחוז מהשליטה בחברה. בעלת השליטה האחרת בנחושתן היא גליה אלבין, המחזיקה ב–39 אחוז ממניות השליטה.

כיום רבין וגליה אלבין אינם משתפים פעולה ביניהם, הגם שלפני שנתיים שיתפו פעולה באופן מלא. השניים גם אינם משתתפים בניהול השוטף של החברה, ומרבית הזמן הם שוהים בחו"ל. כל אחד מהצדדים שואף להשיג כיום את השליטה המלאה, אך המפתח נמצא בידי מנהל התיקים עמי כהן, המחזיק ב–21.5 אחוז ממניות השליטה.

אורי מנשה:

"פרופסור ברונו מגלה אטימות לבעיות האמיתיות של המשק"

מאת יונתן שרמן

אורי מנשה, יו"ר ועדת הכלכלה של התאחדות התעשיינים, יצא אתמול בהתקפה חריפה על מדיניותו והתבטאויותיו של נגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו.

מנשה מסר ל"הארץ", כי מדיניותו של פרופ' ברונו מבוססת על הערכה מוטעית של המציאות הכלכלית שאנו חיים בה: "ברונו מגלה אטי־מות לבעיות האמיתיות של המשק הישראלי".

מנשה קובע, כי התעלמותו של ברונו מבעיית השחיקה התמורה בר־ווחיות היצוא ובעיקר רווחיות היצוא לגוש הדולרי, עלולה להוביל לפגיעה קשה בתעשייה ובמיוחד בתעשייה המייצאת.

מנשה אמר עוד: "הצעותיו של ברונו להוריד את שכר העובדים או לשנות את שערי היצוא על־פי תנו־דות המטבע אינן מעשיות".

ביחס לתחזיותיו של פרופ' ברונו, קובע מנשה, שעודף היבוא האזרחי יגיע ל–3.2 מיליארדי דולר, על־פי הערכת הלשכה המרכזית לסטטיס־טיקה, ולא 3 מיליארדי דולר כפי שצפה ברונו.

הגידול הריאלי ביצוא התעשייתי יגיע ל–5 עד 6 אחוזים, ולא 9 עד 10 אחוזים כפי שצפה הנגיד. הגי־דול בתוצר התעשייתי יגיע ל–4 אחוזים בלבד בהשוואה לתחזית של 7 אחוזים שצפה ברונו.

מנשה הוסיף, כי הוא מתפלא שפרופ' ברונו ממליץ לתעשיינים להוריד את שכר עובדיהם בעוד הוא מאשר העלאות שכר לעובדי בנק ישראל, ובכך ממחיש שהשירות בס־קטור הציבורי עדיף על העבודה בסקטור היצרני.

מנשה — שכר עדיף בבנק ישראל

"מוטורולה תקשורת" — פיתוח עצמי

דיוקן תעשייתי / יונתן שרמן

כבר לפני שנים רבות החליטה "מוטורולה תקשורת" כי הדרך היע־ילה ביותר להבטיח את התפתחות החברה היא ביצירת פיתוחים עצ־מיים. אם בעבר, כאשר "מוטורולה" הוקמה בארץ, היא שימשה בעיקר כמפעל ייצור למערכות שפותחו על־ידי החברה־האם בארה"ב. כיום 60 אחוזים מהמוצרים שהחברה מוכרת הם מוצרים מפיתוח מקומי.

מפנה זה בחברה הוא בעל משמ־עות רבה בעבור "מוטורולה", שכן היא יכולה למכור את המוצרים מפי־תוח עצמי בכל העולם ובכלל זה בארה"ב. מוצרים המיוצרים בארץ על־פי ידע שנתקבל מהחברה־האם ניתנים לשיווק על־ידי "מוטורולה תקשורת" רק בתחום הטריטוריאלי של ארצות אפריקה השחורה.

המדיניות האסטרטגית של ה־חברה כיום היא לנסות למלא גומ־חות בעולם, ובעיקר בשוק ה־אמריקאי. "מוטורולה תקשורת" מחפשת אחר פלחי שוק של 10 עד 30 מיליון דולר, המשלימים את קווי המוצרים של "מוטורולה ארה"ב". גומחות אלה קטנות מדי בעבור חברת "מוטורולה ארה"ב" או ה־חברות המתחרות בה, ולכן התחרות עליהן אינה כה עזה.

אבל "מוטורולה תקשורת" נת־קלת בבעיה שאינה זרה לכלל התעשייה האלקטרונית בארץ, ה־מודגשת ביותר שאת בגלל הקשר של החברה לחברה־האם בארה"ב.

המציאות הכלכלית כיום גורמת לחברה לשחיקת רווחיות, בעיקר בגלל הגידול בהוצאות החברה בתשלומים דולריים בשל הקפאת שער הדולר ביחס לשקל. בתנאים אלה, מתקשה מאוד החברה לשכנע את בעלי המניות האמריקאיים להמשיך ולהשקיע בישראל, בעוד ל"מוטור־ולה" העולמית 48 חברות־בנות במ־קומות אחרים בעולם, שבהם תנאי השוק נוחים הרבה יותר. החברה האם "האמריקאית מהססת" בכל הקשור להשקעות בארץ, אך בשלב זה לא עצרה את תוכנית ההשקעות של החברה בהקמת מפעל הייצור בערד.

"מוטורולה תקשורת" החליטה להתמודד עם מציאות זו על־ידי הרחבת האוטומציה במפעל הדרומי. ונן אבסקי, מנכ"ל החברה, קבע כיעד את העמדת עלויות הייצור של מערכות הקשר והתקשורת בערד ברמה הנהוגה בסינגפור או בארצות המזרח הרחוק. לדעתו, רק ב־אמצעות אוטומציה, תוך שילוב עם הטבות המיסוי הקיימות באזור פי־תוח, נוכל להמשיך ולהתחרות בשווקים אלה, זאת מכיוון שאיננו מסוגלים לקצץ את עלויות העבודה לרמה המקובלת בארצות אלה.

"מוטורולה תקשורת" מנסה ל־שפר את רווחיותה גם על־ידי הגדלת הפעילות בשוק האירופי, אך בתחום זה ההצלחה מצומצמת יחסית בגלל ההגנה של מדינות אירופה על התעשיות המקומיות שלהן.

אבסקי סבור, כי ללא פתרון מיידי לבעיות תעשיית האלקטרוניקה בארץ, הענף ייחנק. במיוחד נכון הדבר, לדעתו, בכל הקשור לחברות־בנות של חברות זרות, הדורשות תשואה מסוימת על השקעתן. כיום החברה־האם בארה"ב מקשה על החברות־הבנות שלה בישראל בפעי־לות ההשקעה שלהן בגלל בעיית הרווחיות. אם תמונת המצב לא תשתנה בעתיד ייתכן שהלחץ יביא לפגיעה בתוכניות ההשקעה והפי־תוח של החברה בעתיד.

אבסקי — הפתרון אוטומציה

נתונים עיקריים

- מכירות — מכירות החברה יגיעו השנה ל–100 מיליון דולר בהשוואה למכירות של 80 מיליון דולר לפני שנה.
- רווח — החברה רווחית, אך בשנתיים האחרונות נפגעה רווחיותה עקב מדיניות הקפאת שער הדולר ביחס לשקל. החברה פרטית ואינה מוסרת פרטים מדויקים על רווחיה.
- יצוא — כ–50 אחוזים ממכירות החברה הן ליצוא.
- הנהלה — ונן אבסקי משמש מנכ"ל החברה לצד תפקידו כמשנה לנשיא "מוטורולה ישראל" זה שנתיים. קודם לכן שימש סגן נשיא ב"מוטורולה ישראל", לפני ש"מוטורולה תקשורת" הפכה לחברה עצמאית במסגרת "מוטורולה ישראל".
- בעלות — החברה היא בבעלות מלאה של "מוטורולה ארה"ב". חברות־בנות — "מוטורולה תקשורת" פועלת באמצעות שתי חברות־בנות: "מוטורולה ודים" וכה המפעל החדש בערד ו"מוטורולה תדיראן תקשורת סלולרית", המייצרת ומשווקת את מכשיר הפלאפון.
- עובדים — ב"מוטורולה תקשורת" מועסקים כיום כ–1,700 עוב־דים מכלל 1,900 העובדים של "מוטורולה ישראל".
- מוצרים — הפעילות המרכזית של החברה היא בתחום תקשורת רדיו בתדרים שונים וכן מכשירי איתור, תקשורת אלחוטית ומער־כות תקשורת להעברת נתונים. תחום פעילות זה מהווה כ–70 אחוזים מכלל מכירות החברה. הפעילות בתחום הבקרה והשליטה מרחוק על מיתקנים בלתי מאוישים וצינורות נפט או מים מהווה כ–15 אחוזים מהפעילות: מערכות בקרה לשימושים מיוחדים ודוגמת פיקוח על מערכות השקיה וכן יצירת מערכים מיוחדים בתחום האלקטרוניקה הצבאית, מהווה עוד 15 אחוזים מהמכירות.

קבוצת הברום מייצרת 25% מהכמות העולמית של ברום

מאת יונתן שרמן

קבוצת הברום מייצרת כיום 25 אחוזים מכלל ייצור הברום בעולם. אריאל גינצבורג, מנכ"ל קבוצת הברום, מסר ל"הארץ" כי היקף הייצור השנתי של החברה מגיע כיום ל–100 אלף טונות בשנה משוק עולמי הנאמד ב–400 אלף טונות. קבוצת הברום היא כיום הספק העיקרי של ברום בסחר הבינלאומי והיא שולטת על כ–50 אחוזים משוק זה. מכלל הייצור של הברום האלמנטרי, 70 אחוזים מיועדים לתרכובות ברום מסוגים שונים.

היקף המכירות של קבוצת הברום הגיע בשנת '86/7 לרמת שיא של 194 מיליון דולר, גידול של 20 אחוזים ביחס למכירות שנה קודמת.

יצוא הקבוצה הגיע לרמה של 116 מיליון דולר בהשוואה ליצוא של 106 מיליון דולר בשנה הקודמת — גידול של 9 אחוזים.

שלב נוסף בהקמת קאנטרי קלאב בשיכון ל'

קבוצת יזמים בראשות איש העסקים פסח בלקין חתמה השבוע על הסכם עם עיריית ת"א להקמת קאנטרי קלאב באזור שכונת המגורים תוכנית ל', בהשקעה של 1.5 מיליון דולר. אם יימשכו הליכי האישור של ועדת בניין ערים כרגיל, אזי המועד המשוער של סיום ה־פרויקט יהיה קיץ 1989.

הקאנטרי קלאב החדש יכ־לול בריכת־שחייה מקורה, מג־רשי טניס, חדרי חוגים ופעילות ספורט וכושר, וקפיטריה. הוא ישתרע על שטח של 10 דונמים. בלקין זכה במכרז על הקמת הקאנטרי שנערך לפני כשנה, ושבו השתתפו 15 משתתפים.

יהודה שרוני

העורך: נחמיה שטרסלר

סוכמה עיסקת "מעדנות"

שליש מהחברה יימכר תמורת 2 מיליון ד'

שישולמו במשך שנתיים וחצי

מאת יונתן שרמן

עיסקת המכירה של שליש ממניות "מעדנות", שמוחזקו על־ידי "עלית", סוכמה סופית ובעתיד הקרוב תיחתם רשמית.

על־פי התנאים שסוכמו, "מנפרוסט" ו"אסם" ירכשו את חלקה של "עלית" ב"מעדנות" תמורת סכום של 2 מיליוני דולר, אשר ישולמו ל"עלית" משך שנתיים וחצי. בעקבות עיסקה זו, יחזיק כל אחד מגופים אלה במחצית ממניות החברה, בהשוואה לשליש כיום.

בעקבות סיכום זה, התפטר דוד מושביץ מתפקידו כדירקטור מטעם "עלית" במועצת המנהלים של "מעדנות".

החלטתה של "עלית" לפרוש מ"מעדנות" שלובה בשורה של החלטות נוספות, שמטרתן להגדיל את רווחיות החברה באמצעות מכירה או חיסול של עסקים בלתי רווחיים.

יצוין, כי אף ש"מעדנות" הפסידה סכומים גדולים בשנים הקוד־מות, היא צפויה להתאזן השנה ואולי אף להראות רווח.

עתידית

פרטים בטל': 629414, 03-629407

מערכת בנק המזרחי לעסקות עתידיות – שקל/דולר יציג.

שערים שנקבעו ביום 24.11.87

שער יציג ליום 24.11.87 – 1.5771

שערי ביצוע-תכנית "דצמבר" 31.12.87	קניה	1.604
	מכירה	1.60
שערי ביצוע-תכנית "מרץ" 31.3.88	קניה	1.687
	מכירה	1.680
שערי ביצוע-תכנית "יוני" 30.6.88	קניה	1.738
	מכירה	1.725

בנק המזרחי

לסמי בורקס

הודעה בפומבי

הרינו לאשר ולהודיע כי הנכם המצליחים בארץ בעשות דברי המאפה והבורקס הך בטיב דברי המאפה והבורקס המוצרים על ידכם, וחן באיכות מזה שנים. אנו מציינים זאת קבל עם ועדה על מיטב ידיעתנו.

חמיס אבו־אלעפיה

בשם מאפיות אבו־אלעפיה־יפו

עיריית תל־אביב־יפו

הודעה לציבור

בגלל עבודות סלילה

רחוב טרומפלדור יסגר לתנועה

בקטע שבין רחוב בן יהודה ופינסקר

סע בדרכים עוקפות והשמע לשילוט ולשוטרים במקום.

קוי האוטובוסים ינועו ברחוב בוגרשוב ובן־יהודה

הארכה אוטומטית עלולה להיות הערכה שגויה.

לפני מתן הוראות חדוש־הביטוח

כדאי לעצור לרגע ולהתייעץ עם מומחים,

שהצרכים שלך - תמיד לנגד עיניהם.

בלבוביץ את שטריכמן תמצא צוות אנשים

שזה 20 שנה מתמחים בהצלחה בביטוח העסקי,

תוך שילוב "ראש פתוח" עם ידע מקצועי רב,

דמיון וחשיבה לא שגרתית ועם הרבה לקוחות מרוצים.

לבוביץ את שטריכמן

סוכנויות ביטוח בע"מ

ז'בוטינסקי 1, בורסת היהלומים (בנין מכבי) רמת-גן.

טל: 261571, 269478, 03-266953 פקס. 03-267623

בעקבות שינוי בתוכניות הבנייה:

מספר הדירות בפרויקט גולדה הוקטן ב–22 אחוז

הרוכשים הפוטנציאליים רוצים דירות גדולות יותר

מאת אריה לביא

חברת רמיר הבונה את פרויקט גולדה, ליד מוזיאון תל אביב, החליטה לשנות את תוכניות הבנייה ולהקטין את מספר הדירות שייבנו בכל אחד מחמשת המגדלים הכלו־לים בתשלובת המגורים של ה־פרויקט.

ע"פ התוכנית המקורית, היו אמורים לבנות 94 דירות, מהיקרות בתל אביב, אך לאחר שהחלו המגעים עם רוכשים פוטנציאליים התברר, שהללו מבקשים לרכוש דירות גדולות יותר.

התוכנית המקורית קבעה שרוב הדירות יהיו בשטח של 170–180 מ"ר, אך בעקבות הביקוש שונו הדירות והן יהיו בשטח שבין 150 ל–300 מ"ר.

מרבית המגלים עניין בפרויקט הם בעלי וילות בסביון ובהרצליה. הם מבקשים להמשיך ולהתגורר בדירות גדולות, אך בתוך תל אביב, גם בגלל קשיי התחבורה בין מרכז העיר לפרברים.

חברת רמיר מבקשת כ–4200 דולר למ"ר בעבור הדירות במרכז גולדה, ולפיכך מחירי הדירות בפרויקט ינועו בין 630 אלף דולר ל–1.26 מיליון דולר. בניית הפרויקט תתחיל בחודשים הקרובים.

גידול בשיווק אשכוליות לאיטליה

בשבועות האחרונים נחתם הסכם חדש בין המועצה לשיווק פרי הדר לבין כמה סיטונאים גדולים מאיטליה, למכירת ל־מעלה משני מיליון תיבות של אשכוליות בעונת '87–'88 ב־היקף כספי של כ–17 מיליון דולר.

כמות זו גדולה ב–250,000 תיבות מאשר זו שנמכרה בעונה שעברה, וכוללת בתוכה 300 אלף תיבות של אשכוליות אדו־מות. חלק מהפרי יישלח היישר מבתי האריזה בארץ אל הלקו־חות באיטליה. לפי נתוני ה־מועצה תופסת האשכולית ה־ישראלית בעונת השיווק 85% מנתח השוק האיטלקי.

אבי בנאור

פורקה השותפות במשרד ישראלי–ירושלמי

השותפות במשרד עורכי הדין הגדול ישראלי–ירושלמי–זיסמן־שפיגלמן ושות' פורקה באחרונה. מיקי שפיגלמן, אחד השות־פים עבר למשרדו של דני כהן, לשעבר שותף במשרד ירושלמי. השותפים האחרים במשרד ה־תאחדו עם משרד עורכי הדין שיבולת ורובינס.

יהודה שרוני

אל על מטענים לכל השערים

שערי מטבע חוץ — 25.11.87

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.53	1.60	1.5613	1.5807	1.53	1.60	1.5642	1.5838	1.53	1.60	1.5623	1.5819	1.5728	-0.0043
1 לישט"ש	2.73	2.85	2.7905	2.8252	2.75	2.88	2.7984	2.8333	2.74	2.87	2.7933	2.8284	2.8130	0.0121
1 מארק גרמני	0.92	0.96	0.9346	0.9462	0.92	0.96	0.9359	0.9476	0.92	0.96	0.9354	0.9472	0.9404	0.0020
1 פרנק צרפתי	0.27	0.28	0.2756	0.2790	0.26	0.28	0.2753	0.2788	0.27	0.28	0.2752	0.2787	0.2772	0.0006
1 גולדן הולנדי	0.81	0.85	0.8305	0.8408	0.82	0.86	0.8315	0.8418	0.81	0.86	0.8309	0.8414	0.8355	0.0018
1 פרנק שווייצרי	1.12	1.17	1.1384	1.1525	1.12	1.17	1.1405	1.1548	1.11	1.17	1.1365	1.1508	1.1447	0.0015
1 כתר שוודי	0.25	0.27	0.2587	0.2619	0.25	0.27	0.2592	0.2624	0.25	0.27	0.2586	0.2619	0.2603	0.0005
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.2432	0.2462	0.24	0.25	0.2437	0.2468	0.23	0.25	0.2433	0.2464	0.2455	0.0011
1 כתר דני	0.24	0.25	0.2425	0.2455	0.24	0.25	0.2427	0.2457	0.23	0.25	0.2422	0.2453	0.2439	0.0004
1 מרק פיני	0.37	0.39	0.3808	0.3855	0.37	0.39	0.3819	0.3867	0.37	0.40	0.3811	0.3859	0.3840	0.0013
1 דולר קנדי	1.17	1.22	1.1900	1.2048	1.17	1.23	1.1932	1.2081	1.17	1.23	1.1911	1.2060	1.2002	-0.0012
1 דולר אוסטרלי	1.02	1.12	1.0800	1.0934	1.05	1.12	1.0836	1.0972	1.05	1.12	1.0795	1.0930	1.0894	0.0040
1 ראנד דרא"פ	0.52	0.62	0.7939	0.8038	0.48	0.80	0.7936	0.8035	0.50	0.70	0.7920	0.8020	0.7981	0.0003
10 פרנקים בלגיים	–	–	0.4471	0.4527	–	–	0.4479	0.4535	–	–	0.4469	0.4526	0.4500	0.0015
10 שילינג אוסטריים	1.30	1.36	1.3263	1.3428	1.30	1.37	1.3282	1.3447	1.30	1.37	1.3272	1.3438	1.3360	0.0023
1000 לירטות איטלקיות	1.24	1.31	1.2709	1.2867	1.25	1.33	1.2722	1.2880	1.24	1.33	1.2706	1.2866	1.2775	0.0018
100 ינים יפאניים	1.13	1.19	1.1565	1.1709	1.14	1.20	1.1621	1.1766	1.14	1.19	1.1606	1.1752	1.1673	0.0021

190 אנשי "אל על מטענים" בסניפי החברה בעולם – יטפלו אישית במטעני היצוא והיבוא שלך.

EL AL אל על

בוא ותראה איך פועלים טוב יותר

"ג'מבו רווחי" - פקדון חדשני לכל סכום מעל 100,000 ש"ח בריבית גבוהה במיוחד.

תקופה בחודשים	ריבית שנתית	ריבית מתואמת* שנתית
3	פריים+4½%	21.34%
6	פריים+5.0%	21.94%
9	פריים+5½%	22.54%
12	פריים+6.0%	23.15%

*עפ"י ריבית הפריים הנכונה להיום.

בנק הפועלים

صكرا عن الأصل

חדשות כלכלה

מאבק צמוד בהצבעה חשאית על תפקיד מנכ"ל כי"ל — היום

אהרון פוגל זוכה לתמיכת הדירקטורים ממשרד האוצר וחיים ארז זוכה לתמיכת רפי איתן ואנשי שרון ★ סיכוייו של פוגל טובים יותר

מאת יונתן שרמן, כתבי "הארץ" לענייני כלכלה

מאבק צמוד צפוי היום בהצבעה החשאית על תפקיד מנכ"ל "כימיקלים לישראל", לאחר ששני המועמדים לתפקיד הוליסו להציג את מועמדותם וכל אחד מהם נתמך על־ידי קבוצה של דירקטורים.

חיים ארז זוכה לתמיכת רפי איתן, יו"ר הקונצרן, וחברי הדירקטוריון המזוהים עם מחנה שרון, ואילו אהרון פוגל זוכה לתמיכת הדירקטורים במשרד האוצר ומספר דירקטורים אחרים.

תומכי שני המועמדים ניסו להטות את הכף לצידם בימים האחרונים, ונראה כי במגעים הללו צבר פוגל תמיכה מסויימת שלא היתה לו קודם.

חיים ארז

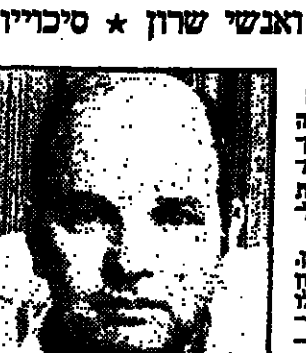
אהרון פוגל

שר האוצר, משה נסים, הביע הד־משמעית את תמיכתו בפוגל, לשעבר הממונה על התקציבים באוצר, ואילו חיים ארז שואב את תמיכתו מרפי איתן.

פוגל עצמו עדיין דירקטור ב"כימיקלים לישראל" ועשוי להשתתף בישיבה בה יוכרע מי יהיה מנכ"ל כי"ל הבא.

ל"הארץ" נודע, כי הדירקטורים התומכים בפוגל ניבשו את עמדתם בעיקר הודות לכישוריו והצלחותיו בתחום הכלכלי, בשעה שחיים ארז, שהיה עד עתה איש־צבא, הוא במידה רבה "נעלם גדול" בעבור רוב חברי הדירקטוריון.

קו טיסות שכר בין ישראל למערב־ברלין

מאת זוהר בלומנקרנץ

קו תעופה חדש, בין ישראל למערב ברלין, יופעל החל מה־22 לדצמבר. טיסות השכר הישירות יבוצעו על ידי חברת התעופה "איר ברליך" מארה"ב, אחת מחברות התעופה הבודדות, שמותר להן לקיים טיסות לעיר המחולקת.

על הארגון בישראל תהיה אחראית חברת התיירות "עמיאל טורס".

טיסות השכר הישירות תופעלנה בשלב זה למשך תקופה של כחצי שנה, עד סוף חודש אפריל. הן יבוצעו במטוס מסוג בואינג 737 בעל 148 מושבים. מחיר הטיסה יהיה זול ב־50 דולר ממחירן של כרטיס משולב לאלה המבקשים היום להגיע למערב ברלין באמצעות טיסות סדירות.

המכון לתקשורת הוידאו

שני קורסים מעשיים חדשים

וידאו — בשרות הפרסום, השיווק, התברות

ניצול המדיום הטלביזיוני להפקת סרט פרסומת, סרט תדמית, סרט מכירות, הפקת ראיון באולפן טלויזיה, הצגת פרוייקט בוידאו.
במשך הקורס יבצע כל תלמיד 3 הפקות וכן ראיון אולפן.

הוידאו — בשרות הקהילה.

הפקת כתבה, סרטון דוקומנטרי, מגזין וידאו, הפקת ראיון אולפן וקטעי קישור.
לקיבוצים, מתנסים, עיריות, רשויות מקומיות, עובדים סוציאליים, אנשי חינוך.
לפרטים טל 451734 ; 5462018-(03)

המפלגה הליברלית (בליכוד)

אל חברי ההנהלה הארצית

הינכם מוזמנים בזה לישיבת **ההנהלה** המתקיימת היום, יום חמישי ה' בכסלו תשמ"ח (26.11.87) בשעה 16.00 בבית המפלגה רחוב אבן גבירול 68 אולם "מירנבורג" קומה ד' תל־אביב

סדר היום

כינוס מרכז המפלגה

א. כינוס המרכז עפ"י החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה — לצורך בחירת נציגנו להנהלת הסוכנות הצירים לקונגרס הציוני הל"א.

ב. בחירת יו"ר מרכז.

בברכה
השר **אברהם שריר**
יו"ר ההנהלה

אגרקסקו תשווק מבראזיל: התקשרה עם חברה של ישראלים כדי למכור באנגליה

— טוענים גורמים חקלאיים, המוסרים עוד: יכניסו אבוקדו מכסיקאי לשוק האירופי ★ אגרקסקו: בינתיים אין הסכם

מאת שמשון אריליך

בניגוד להכחשות אגרקסקו, מתעקשים גורמים חקלאים כי החברה הממשלתית־למחצה לשיווק תוצרת חקלאית ישראלית, אכן נכנסה להסכם עם חברת "טרייס" הבראזילאית השייכת לישראלים, על שיווק תוצרתה באנגליה כבר בדצמבר. בבראזיל כבר נמצא עובד אגרסקו המכשיר את אנשי "טרייס" בטכנולוגיות חדישות של ייצור ושיווק שפותחו בארץ בכספי הציבור. לדבריהם, יגיע בחודש זה לסניפה הלונדוני של אגרסקו 130,000 קרטונים ראשונים של פירות שונים מתוצרת בראזיל.

אגרסקו נמצאת גם בתהליכים מתקדמים של מו"מ על שיווק האבוקדו של מכסיקו — לדברי הגורמים החקלאיים, יש בכך כדי לחסל את מעמדה של ישראל בתחום שיווק האבוקדו בעולם, שהוא כיום בכיר יותר. לדבריהם, מגדלת מכסיקו פי כמה יותר אבוקדו מאשר ישראל, והיא מסוגלת לשווקו בזול יותר. אך מכסיקו לא הצליחה להביא 98% מהפרי שהיא משווקת לסטנדרטים הנדרשים בשווקי הי־בוא. אם אגרסקו תצליח ללמד את המכסיקאים כיצד לעשות זאת, יהיה אמנם לאגרסקו פרי לשיווק, אך האבוקדו של ישראל יוצא לגמרי מהשוק הבינלאומי — טוענים אותם גורמים.

לדבריהם, מוכנה אגרסקו לעשות למכסיקו מה שקרה בעבר ה־שיווקית "חברה עם השוק", תמורת נגיד עושים למשק הישראלי. כאשר האבוקדו של מכסיקו ייכנס לשוק, לא תצטרך מכסיקו, בסופו של דבר, את אגרסקו.

אותם גורמים דוחים בתוקף את טענת אנשי אגרסקו, כי בראזיל אינה מתחרה בישראל. כיון שגידולים מבשילים בעונות שונות מאלו של ישראל. הם מצטטים את פירסומה של ממשלת בראזיל, "ירקות ופירות מבראזיל", שממנו מתברר כי מלונים ואבוקדו בראזילאים מגיעים לשווקים במשך כל חודשי השנה, פלפלים מגיעים בין ינואר ומאי ומתחרים בפלפלים הישראלים הנ־גיעים לבשווקים מינואר עד לאפריל, ענבים מתחרים בישראל בינואר ובפברואר, קישואים בין ינואר למארס.

חיים קלה, דובר אגרסקו, דוחה את הטענות אחת לאחת. לדבריו, אין מכסיקו זקוקה לישראל כדי ללמוד לשווק את האבוקדו, ואין היא מסוגלת להתחרות בנו באירופה, שממנה היא מרוחקת הרבה יותר מאיתנו. המקסיקאים יכולים לקבל, לדבריו, הדרכה גם מארצות הברית, האנגיה ממכסיקו מפליגה לאירופה במשך שבועיים, לעומת 5 ימים מישראל.

גוברת התחרות בין הבנקים על פקדונות שקליים לטווח ארוך

בנק הפועלים הודיע על הפעלת תכנית חיסכון להפקדת 100 אלף שקל ויותר לתקופה של עד 12 חודשים

מאת אריה לביא

התחרות בין הבנקים על גיוס פקדונות שקליים לטווח ארוך גוברת בימים האחרונים.

תחרות זו החלה לפני כחודש על־ידי בנק הפועלים. הצטרפו אליה הבנקים האחרים. אתמול היתה הסלמה, לאחר שבנק הפועלים הודיע על הפעלת תוכנית לפיקדון חדש, "ג'מבו דוחר", המיועד למפקידים 100 אלף שקל ויותר לתקופה של עד 12 חודש.

עליפי תנאי הפיקדון, יוכלו המפקידים לקבל את הריבית הבסיסית בתוספת 4.5% לשנה על פיקדון לשלושה חודשים. ריבית זו שקולה לריבית שנתית נומינלית של 19.5%.

בנק דיסקונט, שפירסם אתמול שיפורים בתוכנית הפקדות דומה, מציע בעבור פיקדון כזה ריבית גבוהה יותר: 5% על פיקדון לתקופה של שנה בסכום של 100 אלף שקל ויותר מציעים הפועלים ודיסקונט את הריבית הבסיסית בתוספת 6%.

דיסקונט מציע במקביל מסלול הפקדות בריבית קבועה, בשיעור אחיד של 18.65% לפיקדון לתקופה של 3 חודשים, החל מאלף שקל. ריבית זו מניבה תשואה שנתית של 19.8% אפקטיווי. הגבוהה בכ־2.5%—מתשואה השנתית לפריון במק"מ לתקופה זהה.

"הסנה" פיצתה את "אושיות" עקב התחייבותה להימנע ממכירת ביטוחים

המפקח על הביטוח יקבל היום דיווח על הפסקת החוזה בין "אושיות" ל"רותם"

מאת אריה לביא

המפקח על הביטוח במשרד האוצר, יהודה רהרי, יקבל היום דיווח על האירועים שהביאו לניתוק החוזה בין חברת "אושיות" לבין חברת "רותם" מקבוצת "הסנה". סגן המפקח על הביטוח במשרד האוצר, יאיר קירזנר, אמור להיפגש היום לצורך זה עם יעקב רנגברג, יו"ר מועצת המנהלים של חברת "אושיות".

ההסכם בין "אושיות" לבין "רותם" נחתם לתקופה של שנתיים עם אופציה להארכה לשנתיים נוספות. אך שתי החברות הגיעו להחלטה להתיר את החוזה בינהן בסוף 1987, לאחר פעילות משותפת של שנתיים. ההחלטה התקבלה בעקבות חילוקי־דעות חריפים שהיו בין הנהלת קבוצת הסנה להנהלת "אושיות".

עד לפני מספר שבועות ביקשו להמשיך את החוזה ואף ליצור במסגרת "רותם" מינהלה מיוחדת לצורך קבלת עסקי חברת "אושיות", אך חילוקי־הדעות סביב הנושא הביאו להחלטה להביא לסיום את החוזה לפני הזמן.

חברת "אושיות" התחייבה, בין היתר, לא לעסוק בביטוח אלמנטרי כזתם או כסוכן־ביטוח. בביטוח חיים תמשיך "אושיות" לפעול באמצעות חברת "מנורה". הסכם זה לא ימנע בעתיד מ"אושיות", שהיא בעלת רשיון להברת ביטוח לפעול כחברת ביטוח. בעקבות כך פיצתה "הסנה" את "אושיות" בסכום המוערך במיליון דולר. עליפי אחת הגרסאות, מגיע הפיצוי ליותר ממיליון דולר.

מנכ"ל קבוצת "הסנה", אלפרד גולץ סירב להתייחס לנושא ואמר שמדובר בהסכם מסחרי שפרטיו חסויים. גם יו"ר "אושיות" יעקב רנגברג סירב להתייחס לנושא זה. הנסיבות שהביאו לביטול ההסכם בין "אושיות" ל"רותם", קשורות להפסדים שהיו להברה. "רותם" תיק הביטוח של "אושיות".

תיק זה גדל בשנה האחרונה ל־80 מיליון שקל, לעומת 56 מיליון שקל בשנה הקודמת אך גרם ל"רותם" להפסדים בעוד שחברת "אושיות" הרוויחה על תיק זה מיליוני שקלים. ההערכה היא שלאחר ניכוי ההוצאות של "אושיות" הגיע הרווח שלה מתיק הביטוח לכ־5% מכלל הפרמיות בביטוח אלמנטרי.

נראה, שהפיצוי שקיבלה "אושיות" מקבוצת "הסנה" עקב ביטול ההסכם איתה יאפשר לה להצביע בדו"ח לשנת 1987 להצביע על עודף הון לאחר שהחברה סבלה מגרעון. במהלך השנה האחרונה חיסלה "אושיות" תביעות מהעבר בסכום של כ־12 מיליון שקל, וכעת יש לה עדיין תביעות תלויות בסכום של כ־1.5 מיליון שקל.

בעקבות פרשת יפת ומעורבות עו"ד גולדנברג בבל"ל, החליטה לשכת עוה"ד

אסור לעו"ד שהוא גם דירקטור לייצג את החברה כעורך־דין

מאת צבי הראל, סופר "הארץ"

המועצה הארצית של לשכת עורכי־הדין החליטה השבוע לאסור על עורך־דין שהוא דירקטור בחברה ציבורית, לייצג את החברה או לתת לה ייעוץ משפטי, כל עוד הוא משמש כדירקטור באותה חברה.

התקנת כלל זה באה בעקבות הביקורת הציבורית החריפה שנמתחה על ד"ר אמנון גולדנברג, מיד לאחר חשיפת פרשת תנאי הפרישה המופלגים שקיבל ארנסט יפת. גולדנברג שימש בשעתו כדירקטור של בל"ל, ובאותו זמן משרדו נתן ייעוץ משפטי חיצוני לבנק.

כמו כן, החליטה המועצה הארצית לאסור על עורך־דין המשמש כדירקטור בחברה ציבורית, לייצג מנהל באותה חברה או לתת לו ייעוץ משפטי בעניינים הנוגעים לפעילות החברה. הוראות אלה יחולו גם על בנו, בתו, שותפו או מעסיקו של אותו עו"ד המשמש כדירקטור בחברה.

יחד עם זאת, קבעה המועצה היתר להורג מכללים אלה במקרים מיוחדים, בהם תהיה רשאית לשכת עורכי־הדין להתיר לעוה"ד (שהוא דירקטור) לייצג את החברה או מנהלה, אם הדירקטוריון המלא מבקש ממנו לייצג את החברה בעניין מסויים שבתחומו הוא מומחה.

הכללים טעונים את אישורו של שר־המשפטים, והם ייכנסו לתוקפם שישה חודשים לאחר אישורם ע"י השר.

הסדר "כמעט סופי" בין 5 ישובים לבין הבנקים

מאת אבי גנאדר

מנהלת הסיוע למושבים ולקיבוצים שבמצוקה, הצליחה להביא להסדר "כמעט סופי" חמישה ישובים שלגביהם הבנקים אישרו השבוע את ההסדרים למחיקת ופריסת החובות.

מקורות בבנקאיים מסרו אתמול, כי בנק הפועלים, בנק לאומי, הבנק לחקלאות והבנק המזרחי אישרו — בפעם הראשונה מאז החלה מנהלת הסיוע את פעילותה — את פריסת החובות של חמשת היישובים שבהם מדובר, ולמעשה הביאו את היישובים הראשונים להסדר על־פי מסקנות ועדת רביד. אלא שעצם העובדה שהממשלה, הבנקים והסוכנות עדיין לא חתמו על ההסכם יוצרת בעיה משפטית חדשה, לפיה לא ברור עדיין עם איזה גורם יחתמו היישובים שהגיעו להסדר על ה מסמכים המשותפים הנוגעים להסדר.

היום ייפגשו נציגי האוצר והבנקים פעם נוספת כדי לנסות ולהתגבר על הסבך שנוצר, אם כי יתכן שבשלב זה תיאלץ מנהלת הסיוע לחתום עם אותם היישובים על הסדרים נפרדים, כדי לאפשר להם להתחיל לתפקד באווירה של דף חדש.

וולקן מצברים מזהם את אויר כפר הוורדים

מאת אלי אלעד

מפעל "וולקן־מצברים", שגרם בשעתו למיטרדי זיהום אויר קשים ומסוכנים במפרץ חיפה והרחוק בשל כך לאזור תפן בעל האויר הנקי, בגליל המערבי, מטריד את כפר הוורדים. על כך החלט בשירות לשמירה על איכות הסביבה להוציא "צו אישי" מיוחד לפיקוח על פליטות המפעל.

ההחלטה להוציא את ה"צו האישי" התקבלה בעקבות דו"ח בדיקה ראשוני של המכון הגיאולוגי, שערך סביב המפעל השוכן 1—2 ק"מ מכפר הוורדים.

ערך את העמוד: יצחק לאור

מחירי האשראי בבנק לאומי

ליום 26.11.87

סוג ההלוואה	תקופה	ריבית חודשית — לקוחות — מסחריים	ריבית חודשית — לקוחות — פרטיים בעלי חשבון יומי
הלוואה צמודה למדד	עד 5 שנים	0.8%	0.9%
"הלוואת ענק" — הלוואה צמודה למדד עד 60.000 ש"ח כנגד שעבוד דירה	עד 12 שנים	0.9%	0.9%
הלוואה דולרית*	7–12 חודשים	1.5%	1.6%
הלוואה בשקלים צמודים לדולר בריבית קבועה פטורה מהיטלים	עד 3 חודשים	1.34%	1.5%
	עד 6 חודשים	1.5%	1.7%
הלוואה דולרית לטווח ארוך פטורה מהיטלים	39 חודשים בממוצע	**1.1%	
הלוואה בשקלים לא צמודים בריבית קבועה	עד 3 חודשים	2.5%	2.6%
	עד 6 חודשים	2.6%	2.85%

* הריבית קבועה ואינה כוללת היטלים קיימים או שיוטלו בעתיד.
** ריבית משתנה ליבור + 5.5% לשנה

פרטים ונוספים בסניפי אשראי — בסניפי בנק לאומי.

בנק לאומי - רווח יומי

קבוצת "אורדן" סוגרת את מפעל קופפר בראשל"צ

נחתם הסכם פרישה עם 55 עובדי המפעל ★ "אורדן" סגרה לפני כמה חודשים את "רום כרמל" בטירת הכרמל

מאת יונתן שרמן, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

"אורדן" החליטה לסגור לאלתר את מפעל "קופפר" בראשון־לציון ולהעביר את כל קווי הייצור והחדשנות למפעלים אחרים של הקבוצה. כן נמסר, כי שלשום נחתם הסכם פרישה עם עובדי החברה, על דעת שני הצדדים לכל 55 העובדים בחברה.

מפעל "קופפר" ייצר מערכות מכאניות ומחזור מכירות קווי ה ייצור שלו היווה כ־5% מכלל המכירות של קבוצת "אורדן".

מיכאל תמרי, מנכ"ל "אורדן", מסר ל"הארץ", כי פעולה זו נעשתה במסגרת תוכנית כוללת של "אורדן" להקטין את הוצאותיה ולייעל את המערכת.

זה המפעל השני ש"אורדן" סוגרת בתקופה השנה האחרונה. לאחר שסגרה את מפעל "רום כרמל" בטירת הכרמל לפני מספר חודשים.

הצלחה להנפקת האג"ח של כי"ל; תצא בעוד הנפקה, צמודת מארקים

מאת יונתן שרמן

הנפקת אגרות־החוב של "כימיקלים לישראל" זכתה להצלחה רבה, והתחייבות־היתר הגיעה לפי שלושה. כתוצאה מכך, רמת הריבית שנקבעה במכרז היתה נמוכה ביותר והגיעה לשיעור של 5.56% בלבד — רמת סיכון הדומה לאגרות־החוב של הבנקים.

בעקבות הצלחת ההנפקה הזאת, החליטה "כימיקלים לישראל" לצאת בקרוב בהנפקה של המוצאת השניה של סדרה זו, שבה יגויסו 22.5 מיליון שקל, בנוסף על 22.5 מיליון השקל שגויסו אתמול. כן צפויה הנפקה של 15 מיליון שקל באגרות־חוב צמודות למארק הגרמני הנושאות ריבית של כ־6%.

לא תמיד יש זמן לקרוא ספרות מקצועית

קלטת המסים עם הפתרונות העסקיים

שירות חדש למנהלים ולאנשי עסקים עסוקים: "התדר העסקי" - קלטת חודשית מטודכנת, ערוכה ע"י צוות המכללה הפיננסית בראשותו של אשר קניפל, המשמש כיועץ לארגונים כלכליים וחברות מובילות במשק.

בקלטת סקירה חודשית של חידושים בתחומי המיסים, הפיננסים, המשפט המסחרי, הסחר הבינלאומי והשלכותיהם על ההתארגנות העסקית.
רק מנוי ל"תדר העסקי" יאפשר לך להאזין לסקירות וניתוחים אלו בביתך במשרדך ואפילו ברכבך בכל שעה ובמקום הנוחים לך.

ניתן לבטל את המנוי בכל עת ולקבל בחזרה את יתרת התשלום.

הצטרף גם אתה למנויי "התדר העסקי" באמצעות הספח המצ"ב.

שם ______
מקום עבודה ______
כתובת ______
מעוניין במנוי ☐ שנתי 285 שקל (כולל מע"מ)
☐ חצי שנתי 159 שקל (כולל מע"מ)
רצ"ב המחאה ע"ס ______

המכללה הפיננסית, ת.ד. 22361, תל־אביב
מיקוד 61223, טלפונים: 249390, 03-5449603.

העובדות הנכונות!
בתחקיר של "השקל שלך" (ידיעות אחרונות) מה־20.11.87,
נמצא כי רשת ההיפרכל היא הזולה ביותר, במחירי פירות וירקות
מבין רשתות השיווק הארציות.

קנו היום ושלמו דק ב־3.1.88
על קניה מעל 100 ש"ח

שיטת המחיר הקצוץ

ירקות ופירות טריים יום יום ישר מן השדה במחיר זול לעומת...

עגבניות 1 ק"ג	עד 0.64 ש"ח	קלמנטינות 1 ק"ג	עד 1.99 ש"ח
בצל יבש 1 ק"ג	עד 0.55 ש"ח	תפוחים 1 ק"ג	עד 1.69 ש"ח
גזר 1 ק"ג	עד 0.85 ש"ח	תפוחי עץ 1 ק"ג	עד 1.89 ש"ח

מחירים בתוקף עד 27.11.87

אנו מכבדים כרטיסי אשראי: ישראכרט, VISA, כלשק, מגנוט שקם

היפרכל
לקנות וליהנות מכל היתרונות

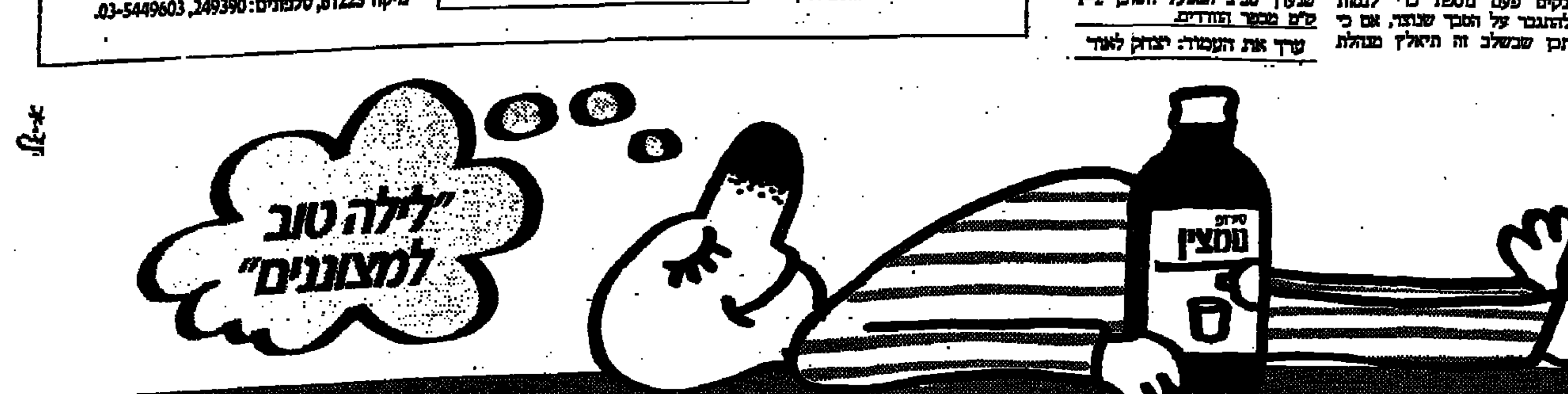

נומצין שיקוי לילה להקלת הצטננות

נומצין - שיקוי לילה המיועד להעניק שנת לילה רגועה לסובלים מהצטננות. שיקוי לילה נומצין משכך ומרגיע מיגוון רחב של תופעות הצטננות כגון שיעול, גודש באף, חום וכאבי ראש. חידוש נוסף - לכל אריזת נומצין מצורפת כוסית מדידה לנטילת מנה מדוייקת בנוחות מירבית. ולשעות היום - טבליות קולדקס הינן פתרון יעיל במיוחד להקלת תופעות ההצטננות. להשיג בכל בתי המרקחת.

* נא לעיין בעלון לצרכן כפי שאושר ע"י משרד הבריאות והמצוי בכל אריזת נומצין וקולדקס.

טבע טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

הארץ

יום ה' ה' בכסלו תשמ"ח
26 בנובמבר 1987

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' 810012 — טלקס 33748
ירושלים: רחוב ההבצלת 2 טל' 224245־6, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 661166־8, ת"ד 5259 מיקוד 31052

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה ורדי, גדעון לוי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחוייבת בהכרח
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233. Tel. 5121212

חמישים יום צריכים להספיק

בעת שנכתבות שורות אלה, ממשיכים נציגי הנהלת רשות השי־דור ונציגי העיתונאים השובתים במשא ומתן ואמור להביא להפסקת השביתה. מעצם קיומו של המשא והמתן ומהעניינים השנויים במחלוקת עולה חשש רציני שגם אחרי כחמישים ימי שביתה ברשות השידור, לא הונח יסוד להפעלתה התקינה, הסדירה והבלתי־מופרעת.

מהמידע שהגיע אמש, התקבל הרושם הברור שהעובדים לא היו מוכנים לקבל את לוח המשודרים שקבעה ההנהלה, ואת סדרי העבודה המתחייבים ממנו. במקום זה הם דורשים שיימשכו לפי־שעה סדרי העבודה שהיו קודם לשביתה, ויובאו בפני המוסד לבוררות מוסכמת כל הנושאים השנויים במחלוקת — לרבות נושאים שעניינם לוח המשודרים וסדרי העבודה.

לדרישה זו לא יכולה ולא צריכה שום הנהלה להסכים. קביעת לוח המשודרים וסדרי העבודה צריכים להיות בסמכותה הבלעדית של ההנהלה, ולא יתכן שייקבעו על־ידי צד שלישי, יהיה נכבד ומקובל ככל שיהיה.

אחרי שביתה כה ממושכת, שגרמה נזקים כבדים בכסף ובמובנים אחרים, מותר היה לצפות שהעיתונאים השובתים יבינו כי אין זה מתפקידם וגם אין זו זכותם לנסות ולסכל את מאמצי הנהלת רשות השידור להנהיג סדרי עבודה מתוקנים במוסד, שלכל הדיעות סבל מהפרעות ושיבושים קשים והגיע לסף התפוררות.

לעיתונאים יש זכות לגיטימית שתביעות השכר שלהם יידונו, והם הצליחו להביא לכך שתביעות אלו יבוררו במוסד לבוררות מוסכמת — הסדר שלא היה קל לממשלה להסכים לו. מוטב שיסתפקו בהישג זה וישובו עכשיו לעבודה סדירה, ללא עיכוב נוסף ומיותר, על־פי לוח המשודרים וסדרי העבודה שקבעה ההנהלה.

הסכם הטילים — לא להשאיר פתח לרמיה

לנוכח בעיותיהם הפנימיות, זקוקים גם הנשיא רונאלד רייגן וגם הד"ר מיכאל גורבאצ'וב להישג מרשים ברעת הקהל. אולי זה דוחק בשרי החוץ שלהם לסיים ביומיים של משא ומתן מאומץ, את נו־סח ההסכם לחיסול הטילים לטווח בינוני, כדי שיהיה מוכן לחתימה בוועידת הפסגה בוואשינגטון, בראשית דצמבר.

ההסכם מתייחס רק לכשלושה אחוזים מכושר ההרס הגרעיני של שתי המעצמות ואינו חל על אלפי הטילים לטווח ארוך, מאות הטילים לטווח קצר (נשק טאקטי, בעל טווח פחות מ־500 קי־לומטר), וגם לא על הפצצות הגרעיניות המשוגרות ממטוסים וב־אמצעות ארטילריה.

האמריקאים הקפידו כליכך על פרטי האימות והביקורת של ביצוע ההסכם, בין השאר בשל החשש מפני תקלות באישורו על־ידי הסנאט. למרות השיפור שיצרה תדמיתו של גורבאצ'וב, עדיין רווחים בקונגרס וברעת הקהל האמריקאי ספיקות לגבי יושרה של ברית־המועצות.

בנוסף לרצון להבטיח שלא נותר שום פתח לרמיה בסילוק, חי־סול ואי־החלפה של הטילים שמדובר בהם, חוששים האמריקאים שמא "יכסו" עתה הרוסים את המטרות באירופה המערבית בטילים לטווח ארוך שעליהם אין שום הגבלה בהסכם. הרוסים מקווים שגורם זה יעורר התקוממות אמריקאית לקראת הסכם גם על הנשק האסטרטגי, שהם מתנים בוויתור אמריקאי על פיתוח נשק בחלל. עם זאת, מניחים שהסנאט, יאשר בסופו־של־דבר את הסכם הטילים לטווח בינוני.

הנשיא רייגאן הודיע שוב, לפני ימים אחדים, כי אינו נכון לוותר על פיתוח הנשק בחלל. אך משקיפים במערב (וכנראה גם הרוסים) סבורים שאפשר לגשר על פער זה בניסוח כללי של העקרונות אשר פרטיהם יידונו על־ידי הנשיא הבא של ארה"ב, שיהיה פחות "מכור" לרעיון מלחמת־הכוכבים מאשר הנשיא הנוכחי.

בוררות חצי־חובה

אין ולא תהיה לנו בעתיד הנראה לעין בוררות חובה, אבל בוררות חצי־חובה, כאשר הדבר נוח לאחד הצדדים, קיימת, וטמונות בה סכנות

מאת אברהם טל

המפנה בסכסוך רשות השידור לקראת הסדר אפשרי חל לאחר שבא כוח העיתונאים עו"ד חיים בר־נוח פנה למנהל רשות השידור בדרי־שה להיכנס לבוררות, תוך הצבעה על סעיף 37(ג) בחוק יישוב סכסוכי עבודה, הניתן לכפייה משפטית. כאשר נשאל עו"ד ברנזון בראיון רדיו מדוע נקטו העיתונאים צעד זה רק עכשיו — והרי הם הציעו למעסיק בוררות כבר בשלבים הראשונים של הסכסוך — ענה, שהוא וחזר זה עתה מחו"ל. במלים אחרות: אילו היה מישהו אחר מעמיד את העיתונאים על ה־אפשרות הגלומה בסעיף הנ"ל — לגרור צד עיקש לבוררות גם בניגוד לרצונו — ייתכן שהמפנה היה חל מוקדם יותר.

נראה שזה היה טיפוסי: מעטים היו מודעים לאופציה הפתוחה בס־עיף 37(ג) לכפות בוררות על צד סרבן, ובמשך 15 השנה מאז נחקק (ביוזמת ממשלת גולדה מאיר) השת־משו בו פעמים בלבד. לא מן הנ־מנע, שאחרי השימוש המופגן ש־נעשה בסעיף בסכסוך רשות ה־שידור, נשמע עליו לעתים יותר קרובות בעתיד.

סעיף 37(ג) מכליל באופן או־טומטי בכל הסכם בשירות הציבורי שאין בו הוראה אחרת להכרעה בסכסוך, זכות לכל צד לכפות על הצד שכנגד הכרעה במהלך בעל שני שלבים: תחילה ועדה פריטטית, ואם זו אינה מתכנסת או אינה מגיעה להחלטה מוסכמת תוך 30 יום — בוררות. קיים פסק דין של בית הדין לעבודה שממנו עולה, כי הוראות סעיף 37(ג) ניתנות לכפייה משפטית בשעה שאחד הצדדים מסרב להזדקק להן. מרגע ששלף בא כוח העיתונאים את סעיף 37(ג), נראה היה כי הסכסוך הולך לקראת סיום בבוררות: אם בוררות מכוח חוק יישוב סכסוכי עבודה, ואם בוררות במוסד לבוררות מוסכמת, שהיא אופציה חלופית מכוח הסכמת הצדדים.

ניסיון שלילי

רשות השידור, ולמעשה ה־ממשלה, ניגשה לשקול את הליך הבוררות כמי שכפאה שד. הממשלה אינה מעוניינת באופן עקרוני ב־הכרעת סכסוכי עבודה באמצעות בוררות. אין להתנגדות זו ולמניעים אידאולוגיים ולא כלום: אילו היתה האידאולוגיה קובעת, הרי ממשלות הליכוד הקודמות, ושר האוצר הנוכחי, קופצים בשמחה על כל בוררות, שהרי הליך זה חרות על מצע הליכוד. ההתנגדות נובעת ממניעים מעשיים: הממשלה אינה מעוניינת להפקיע מידה ולמסור לצד שלישי (שאינו נושא בשום אחריות) את ההכרעות בעניינים חיוניים, העלולים להיות בעלי השלכות על כל המשק. אפילו אפשר היה לנטרל סכנות אלה, הרי ניסיונו של המעסיק הציבורי עם בוררויות בסכסוכי עבודה הוא שלילי ביותר: הבורר אינו מחפש בדרך כלל הכרעה עקרונית, אלא פשרה, והפשרות עלו לממשלה בעטי סכומי עתק, בין השאר בגלל הקיצוניות של תביעות הצד שכנגד.

מבחינה זו, המוסד לבוררות מוסכמת בראשותו של השופט צבי ברנזון הוכיח מידה רבה יותר של אחריות והתחשבות. אבל המצב החוקי הקיים מאפשר כאמור לכל צד לכפות על הצד השני בוררות מכוח החוק שלא במסגרת המוסד לבוררות מוסכמת.

נוצר מצב מוזר: מפלגת העבודה מתנגדת לבוררות חובה מסיבות עקרוניות. הליכוד מצדד להלכה בבוררות חובה כאמצעי ליישוב סכסוכי עבודה בשירותים חיוניים. אבל נציגיו המוסמכים בממשלה (שרי האוצר ב־10 השנים ה־אחרונות) התנגדו בשיטתיות ל־בוררות, ובכל זאת, החוק הקיים מאפשר לכפות על הממשלה כי מעסיק בוררות בניגוד לרצונה — כפי שיקרה כנראה בסכסוך רשות השידור.

בוררות ומניעת שביתות

איך אפשר ליישב את ההתנגדות לבוררות כשיטה ליישוב סכסוכים עם השאיפה למנוע באופן יעיל (אם לא לאסור) שביתות בשירותים החיוניים? ברור שניתן למנוע שבי־תות רק אם תעמוד לרשות העובדים חלופה הוגנת לבדיקה והכרעה של תביעותיהם: אם לא בבוררות פורמ־אלית, כי או בהליך נאות אחר, במסגרת מוסד או ועדה ציבורית מקצועית או פורום נאמן כלשהו, שלמעשה יתפקד כבודק ומחליט, קרי — בורר. המתנגד להכרעה בה־ליך מעין זה, משלים למעשה עם כך שסכסוכים, עיצומים ושביתות ימ־שיכו להיות חיזיון נפרץ בשירותים החיוניים גם בעתיד.

עם זאת, הפקרת הסכסוכים בידי פורום כזה מחייבת לקבוע כללים שינחו אותו להביא בחשבון לא רק את טענות העובדים מצד אחד וט־ענות המעסיק הציבורי בתור שכזה מצד שני, אלא גם את שיקוליו של האזרח בתור גורם שלטוני. ל־דוגמה: אסור להתעלם בהליך כזה מהשלכות הפסק על התחייבויותיו של המעסיק הציבורי כלפי איגודי עובדים אחרים, לפי הסכם קיבוצי מקיף כמו הסכם המסגרת; או מהמשמעות לגבי מדיניותו ה־כלכלית המוצהרת. וזה מה שמחזיר את הדיון למצב המשפטי הקיים: בורר שיתמנה לפי סעיף 37(ג) אינו מחויב להביא שיקולים כאלה ב־חשבון — אם הצדדים לא הסכימו על כך בפירוש מראש. במצב זה טמונה סכנה, שהכרעות ספציפיות יביאו לתוצאות מרחיקות לכת בהרבה מן הסכסוך שבו מדובר.

אין להניח כי הנושא המורכב והמסובך של יישוב סכסוכים בשיר־תים חיוניים באמצעות צד שלישי יזכה לטיפול ברמה העקרונית בע־תיד הנראה לעין. אך הסכסוך בין רשות השידור לעיתונאיה. עשוי בכל זאת להשאיר את רישומו בת־חום זה, תוך הבלטת האפשרויות הגלומות בסעיף 37(ג). בעתיד יהיו בוודאי סכסוכים נוספים שבהם יר־גישו העובדים כי ישועתם תוכל לצמוח מבוררות — לא בהכרח זו המוסכמת, במסגרת המוסד לבוררות מוסכמת — הם יפנו לסעיף 37(ג) כדי לכפות על הממשלה הליך זה, ובאמצעותו — הכרעות שהממשלה לא היתה מסכימה לקבל מרצונה החופשי. אחד מלקחי סכסוך רשות השידור הוא שיש לבטל או לסייג את סעיף הבוררות "חצי־חובה" בחוק יישוב סכסוכי עבודה, כדי למנוע תוצאות בלתי רצויות כאלה.

רחמנים בני רחמנים

הדימוי העצמי המקובל על היותם של היהודים אנשים רכים וחומלים טעון בדיקה מחודשת

מאת עוזי בנזימן

כך כתבה השופטת שושנה ברמן מבית המשפט המחוזי בתל אביב בשבוע שעבר: "השערות סומרות מתיאור המעשים המיוחסים לשני הנאשמים". שערותיה של כבוד השופטת סמרו למקרא התיאור הבא המופיע בגיליון האישום: "הנאשמים ציוו על פתחי מרוקו אברטיב להתפשט, וכשהוא עירום התעללו בו, היכוהו, ריססו את גופו בצבע ובזפת, גרמו לו כוויות בגפרורים, ציוו עליו לשפשף את גופו בחול, הריצוהו והתיזו מים על גופו העירום".

המקרה שהסעיר את השופטת אינו בודד. בשנים האחרונות נגולו בבתי המשפט, או במסגרות חקירה ושיפוט פנים־משטרתיים, שורה לא קטנה של מעשי התעללות. בכל המקרים (כמו גם בפרשה שעליה הגיבה השופטת ברמן) המתעללים הם יהודים — אם אזרחים מן השורה ואם אנשי משטרה, צבא או שב"כ — וקורבנותיהם: ערבים, אם תושבי השטחים ואם ערבים (או דרוזים) ישראליים. הרי כמה תזכורות.

● בספטמבר 1985 הוולה מצ"ח לבדוק את תלונתו של נביל אל־עסאל מחברון שמסר את התיאור הבא: בשעה שש והבוקר יצא מביתו ועמד להיכנס למכוניתו. ני־גשו אליו חיילים וביקשו את תעו־דותיו. הוא ציית. החיילים טענו כי תעודת ביטוח הרכב אינה תקינה ואז קשרו אותו, היכו אותו במשך שעה ארוכה, בעטו במבושיו.

● באותה תקופה הודו שבעה חיילים מקורס מ"כים לאחר שני־מצאה צודקת תלונת תושבים ער־בים ברצועת עזה כי היו קורבנות להתעללות מצד השבעה.

● חודש לפני כן ביטל בית המשפט המחוזי בחיפה הודעה מפלילה של נאשם דרוזי לאחר שקבע כי אינו משוכנע שהנאשם מסר את הודעתו מרצון. לפי טענת הנאשם, דיין חוסיין מועדי, היכו אותו חוקריו באגרוף על פניו ועל חזהו, קשרו את ידיו מאחורי גבו ובעטו בו. לאחר מכן הביא אחד החוקרים סמרטוט טבול בנפט ותחב אותו בכוח לתוך פיו. אחר מהם הכניס מקל לפי הטבעת שלו. רופא קבע ש"ניכרים בעצור סימני חבלות ושטפי דם נקודתיים".

ראוי לזכור: הדוגמאות האמורות, ואלה שבהמשך, אינן "סתם" תלונות של עצירים או של תושבים ערבים. כל המקרים המפורסמים כאן קיבלו אישוש על־ידי מוסדות מוסמכים: אם בתי משפט ואם מוסדות חקירה של הצבא או המשטרה.

● במאי 1987 התפרסמה תלונתו של יוסי קייסי, ערבי ישראלי, שבע־קבותיה הועמדו שני שוטרים לדין פלילי. על־פי תיאורו, עבר קייסי את החוויות הבאות בתחנת המשטרה בלוד: שני השוטרים היכו אותו מכות רצח, בעטו בו, קיללו אותו, ירקו לתוך פיו, הכניסו אותו לש־תות שתן ומי שפכין מתוך גביע של "פיילי", דחפו מקל לישבנו, ציוו עליו לזחול על הרצפה ולאכול (בידיים קשורות) קליפות של תפוזים, תחבו תפוח שלם לפיו, קלעו בתפו־זים אל ראשו, כיוונו אקדח לרקתו ואיימו על חייו, היכו אותו והכבו בו שוב ושוב.

● בינואר 1987 נפתח בבית הדין הצבאי של פיקוד הדרום משפטם של סגן וחמישה חיילים שהואשמו בהתעללות בעצירים במיתקן ה־כליאה "אנצר 2" ברצועת עזה. כתב האישום ייחס לחיילים שורה ארוכה של מעשי התעללות אכזריים, מעשי השפלה ותקיפה. אחד הנאשמים, סמל במשטרה הצבאית, הואשם שנהג להכות את העצירים בחוזקה בעת שהיו כבולים ולבושים בתחתונים בלבד. נאשם אחר רכב על העצירים, השפיל אותם ופגע בכבודם. נאשם שלישי בעט בילד בן 12 והזמין את חבריו החיילים לעשות כמוהו. חייל בדרגת רב־טוראי נאשם כי סטר לילד בן 14 שהיה עצור במיתקן, הטיח את ראשו בקיר והכריז: "מה נחמד לשחק אתך פינג־פונג".

חשוב להדגיש: אלה אינן מובאות מדו"ח ארגון "אמנסטי", המאשים זה שנים את ישראל בהפעלת מדיניות עינויים כלפי תושבי השטחים. ישראל דוחה האשמות אלה וקובעת, כי הן נשאבות מטענות לא מבוססות של ערביי יהודה שומרון ועזה. הציבור הרחב נוטה לקבל את גירסת ממשלתו ולראות בדו"ח "אמנסטי" עוד מסמך עוין של ארגון בינלאומי שאינו אוהב אותנו. המקרים המפור־טים כאן שאובים באופן מקרי למדי מארכיון "הארץ", שם יש זה עשר שנים סעיף מיוחד הנושא את הכותרת: "עינויים". משמע: דיווחי העיתונות על התופעה היו לחזיון נפרץ המחייב תיק מסודר.

יש לומר שצה"ל מצטייר כגורם המגלה רגישות יותר מאשר השב"כ והמשטרה לתלונות על התעללויות ועינויים, אבל התמונה הכללית מעוררת הרהור עגום על הסטיות שאליהן הוביל אותנו הכיבוש. שתי דעות קדומות מתנגשות והולכות: האחת, הנוהגת לצייר את הערבים כאנשים אכזריים וצמאי דם, והשנייה המתרפקת על הפתגם המסורתי: "סימנים יש באומה זו (היהודית): הרחמנים, הביישנים וגומלי חסדים".

בסוגריים / זאב שיף

מירי המדפיסה

שביתת המועצות הערביות המ־קומיות, כולל בתי הספר הע־רביים, פרצה השבוע בגלל מירי, המדפיסה באגף התקציבים שב־משרד האוצר. וזה סיפור המעשה: השביתה היתה אמורה לפרוץ שבוע קודם לכן. הגורם לשביתה הוא כיסוי חלק מהגרעונות של 13 מועצות ערביות מקומיות. עוד בחודש יוני הובטח הדבר על ידי שר האוצר, אלא שהדבר לא מומש בגלל סחבת של רואי חשבון, כך אמרו. שוב ניתנה הבטחה לפני כחודש, ושוב עיכוב. ערב השביתה התקשר היועץ לעניני ערביים עמוס גלבוע להודיע לראשי המועצות הערביות והבטיח כי תוך יום־יומיים יוסדר הדבר סופית — תועבר מקדמה של כ־5 מיליון שקלים. במשרד הפנים מיהרו להכין את המסמכים הדרושים. אלה הגיעו לפקיד המטפל באגף התקציבים. הלה היה צריך לבדוק ולאשר ולהעביר לביצוע לחשב הכללי. הפקיד הממונה חישב ובדק ולהעביר המסמכים למדפיסה כבר בתחילת שבוע שעבר.

אלא שהמדפיסה עובדת הצי־יום. היא בחיון ויש לה הרבה עבודה. ובכלל, מה בוער לערבים? יש לנו אלף דברים אחרים הם יכולים לחכות. בקיצור, המסמכים לא הגיעו כלל לתעודתם לחשב הכללי.

ראשי המועצות הערביות הח־ליטו שעושים מהם צחוק ושוב מפירים הבטחה. השבוע ביום ראשון פתחו בשביתת האזהרה. אותה שביתה שהממשלה הבטיחה למנעה. אך מי שהבטיח לא ידע שלמירי המדפיסה יש אינטרסים משלה.

מפלגת העבודה מסירה את הכפפות

במפלגת העבודה כבר מכינים את התשובות להתקפות הליכוד על פרס בעת מערכת הבחירות: המגמה היא לייחס לפרס את כל הישגיה של ממשלת האחדות הלאומית

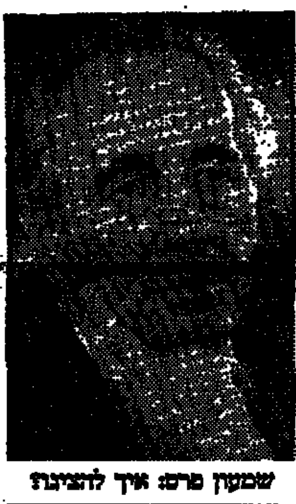
שמעון פרס: איך להציגו?

מאת אילן שחורי

צמרת מפלגת העבודה מתלבטת בימים אלה בשאלה, איזו אסטרטגיה פוליטית יש לנקוט בנגד הליכוד במערכת הבחירות? איך להציג את שמעון פרס? כיצד לפסול את יצחק שמיר? אילו נושאים להבליט ומה לטשטש? ומעל לכל השאלה החשובה מכל: איך לנהוג בעניין הוועידה הבינ־לאומית? אין מאמינים במפלגה זו כי "סוס מנצח" — כדוגמת צעד דרמאטי של המלך חוסיין בתחום יוזמת השלום — יוביל לעבודה ניצ־חון בטוח. הם מאמינים בעבודה שחורה, במערכת הסברה בציבור, בשכנוע כי דרכה של המפלגה היא היחידה המסוגלת להוביל לתיקון משמעותי לקראת הסכם שלום באזור.

עם זאת, ברור כבר עתה כי עניין השלום לא יהיה הקלף היחיד בידי העבודה במשך מערכת הבחירות. פרס, יצחק רבין, עוזי ברעם והבד־יום עדיין חוששים כי פיגוע או אירוע ביטחוני חמור, סמוך למועד הבחירות, עשוי להשפיע על דעת הקהל, להקצין עמדות ולהרחיק מצביעים פוטנציאליים.

בלשכתו של פרס נדהמו לפני ימים אחדים מתוצאות סקר שנעשה בשבועות האחרונים ביוזמת אנשי הבחירות במרכז המפלגה, בקרב ראשי הפעילים של המפלגה במחוזות השונים. התברר בסקר כי הפעי־לים בשטח חוששים מהבלטת הוועידה הבין־לאומית בעת מערכת הבחירות. פעילי העבודה המרכזיים נתנו ציון נמוך ביותר לנושא הווע־ידה, ולעומת זאת ביקשו כי קו ההסברה המרכזי יהיה סביב ענייני חברה וכלכלה. תוצאותיו של סקר זה עוררו כנראה מתיחות בקרב אישים מסוימים במפלגה: בסוף השבוע שעבר נמסר ללשכת מפלגת העבודה הדו"ח בכתב על הסקר; יד־נעלמה השמיטה מן הדו"ח את הממצאים בעניין הוועידה הבינ־לאומית.

מכל מקום, כבר בדיונים הר־אשונים מתגבש הקו להציג את ועידת השלום כמכשיר בלבד ל־תהליך השלום באזור. בעבודה מתכוננים לשלוף כלפי הליכוד גם את הקלף הדמוגרפי. תוצג הסכנה הגלומה במצב הדמוגרפי — העשוי להוביל למדינה דו־לאומית. הד משתתפים בדיונים אלה מניחים כי בציבור מבינים יותר ויותר מה המשמעות הפנים־ישראלית של המש־ך השליטה בשטחים.

לא "כאסח" של ממש

אין בכוונתה של מפלגת העבודה להתרכז רק בתחום המדיני, ואולם הזירה הכלכלית והחברתית, שכמעט מכל קצות המפלגה נוטים לראות בה חזית מועדפת למלחמה בליכוד, בעייתית מאוד לתנועת העבודה. בצמרת המפלגה יש טוענים כי בת־חום זה אין למערך יתרון יחסי על הליכוד. לא־פעם מאשימים גורמים שונים בעבודה את צמרת המפלגה, כי מדיניותה הכלכלית והחברתית אינה שונה ממדיניות הליכוד ולע־תים אף גרועה ממנה. יו"ר ועדת הכלכלה של הכנסת, למשל, ח"כ אליהו שפייזר, שיצא באחרונה בהתקפה חזיתית על פרס, פרסם לפני חודשים מספר חוברת ובה טבלה "השוואתית" בין התחייבותה הכלכלית והחברתית של המפלגה, כפי שבאה לידי ביטוי במצעה ובוועידתה, לעומת ביצוע מדיניותה בשטח. לא היה שום דמיון בין ההתחייבות והביצוע.

במפלגת העבודה מוסכם ומקובל כיום כי המפלגה הפסידה בשתי מערכות הבחירות האחרונות, בשל גישה הססנית וחוסר קו תקיף וברור. עד היום מצטערים עסקני המערך על שלא ניצלו את הסתב־כותו של צה"ל בלבנון כקלף נגד הליכוד. אישים בכירים בעבודה טענו באחרונה כי השיקול שלא להבליט נושא זה עלה למפלגה בשניים־שלושה מנדאטים. עתה ה־מגמה היא "לומר לציבור את האמת", על מה שעולל הליכוד לפני כינונה של ממשלת האחדות הלאו־מית האחרונה.

"במפלגת העבודה יסירו עתה את הכפפות ויסבירו לעם כי הליכוד כיום איננו הליכוד של בגין. זו מפלגה מסוכנת לעם ישראל, שה־נהגתה מביאה אך ורק לשיתוק וה־סיגה", כך טוענים כיום אלה העתי־דים לעמוד בראש מטה הבחירות של המפלגה. למרות המגמה לנקוט הפעם קו תקיף, אין נוטים להיאבק בליכוד ב"כאסח של ממש". כאן חוששים כי "כאסח" מצד העבודה יגרור "כאסח" נגדי ודמגוגיה מצד הליכוד ויחזיר את עידן הכיכרות של ימי בגין. בזה למפלגת העבודה אין יתרון יחסי.

ללא מבוכים בצמרת

כבר עתה ברור כי לבד ממטה הב־חירות המרכזי, בראשותו של ח"כ עוזי ברעם, יפעל ליד פרס מטה בחירות מצומצם. אחד מתפקידיו העיקריים של המטה המצומצם יהיה לנהל מגננה בפני התקפות ה־אישיות שצפוי הליכוד לתקוף את פרס. בעבודה יודעים כי פרס ישמש לליכוד מוקד לגינוי והתקפה. שוב ינסו להבאיש את ריחו בציבור. התשובות למתקפות צפויות אלה מתגבשות עתה תוך נסיון לייחס לפרס את כל הישגיה של ממשלת האחדות הלאומית, ובעיקר בעניין יציאת צה"ל מלבנון, שיקום ה־תהליך עם מצרים, המשך יוזמת הש־לום והשיפור הרב בתחום הכלכלי.

במפלגת העבודה אומרים כיום כי הליכוד יטעה טעות מרה אם יחשוב שפרס פגיע כיום כפי שהיה פעם. הם מרגישים כי פרס של 1987 כבר יכול לזקוף לזכותו שנתיים בראש ממשלה מוצלחת, ששיפר לבלי היכר את דמותו ברעת הקהל. אמנם הם מביאים בחשבון כי תמיד היתה דעת־קהל עוינת כלפי מנהיגם, אך אין מאמינים כי יחזרו תמונות העגבניות והביצים הסרוחות מ־מערכות־הבחירות הקודמות.

על־פי אסטרטגיית המאבק נגד הליכוד המתגבשת בימים אלה, מבקשת מפלגת העבודה להציג במערכת־הבחירות הבאה מפלגה שונה, ללא סכסוכים ומריבות ב־צמרת: מפלגה מתחדשת, בעלת פנים צעירות ואטרקטיביות. פרס פועל לשלב ברשימה צעירים בול־טים מעיירות פיתוח, כמו אמיר פרץ משדרות, אלי דיין מאשקלון, ברוך אלמקיים מירוחם.

דגש חזק / ישראל אלדד

עזר לחוק

עשרת הדיברות, אם אינם בגדר חוקה, הריהם לפחות בגדר חוקי יסוד. ולא לשוא באו אחריהם "ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם". וב־לשון אנשי המדע: בניגוד לצורה האפודיקטית — כלומר, המוחלטת — של הדיברות, המשפטים הם בצורה קזואיסטית, כלומר, יישום למקרים קונקרטיים תוך נטייה בולטת להגמשה, להבנת סיטואציות שהזמן גורם. האם לתרגם את המקרא מעברית לישראלית, יש לגרוס: ואלה המשפטים אשר תיישם לפניהם.

האם כך לגבי חוקים, לגבי חוקי־עזר עירוניים לא כל שכן. עצם קיומם מלמד שהם ממלאים אחר צרכים מקומיים, ספציפיים. לא שהשבת היא עניין לוקאלי, חלילה — היא מעמודי־התווך של התודעה היהודית, ומתרומותינו לתרבות האנושית. אך ביישומה של שבת — אשר תשים לפניהם — אין פני י־רושלים כפני תל־אביב. ולא רק בשל מספרם הגדול ההולך של שומרי־מצוות בירושלים. כי אם גם בשל אופייה המיוחד של העיר. ולא רק בתודעתנו. ולא רק אצל הדתיים. הבין זאת נתן אלתרמן, למשל, כאשר להפתעת רבים, הביע דעתו בפולמוס גן הפסלים, שאין פסול בכך אם ירושלים תצוין בהיעדר פסלים בה.

ומבין זאת גם טדי קולק החילוני, שלא רק בגלל יחסי שלום עם המחנה הדתי הגדול מוכן הוא לוותר על הצגות קולנוע בליל שבת בעיר מיוחדת זו. קולק עיצב פינות תרבות רבות כליכך בעיר, בין השאר גם את המדרחוב המלא נוער אך בה רחוק — מרחק מבוזק — ממראה רחוב דיזנגוף. ראש עיריית ירושלים אינו משתוקק כנראה להפוך את המשולש בבירה לשוק ולבאזאר. ואין צריך להיות מומחה לקולנוע כדי לדעת גם אמת זו: רוב הסרטים בבתי־הקולנוע אינם דווקא ביטוי לתרבותנו; שלא לדבר על תחליפים רבים ל"תרבותנו", גם בבית, בטלוויזיה, בוידיאו, במקומות סגורים. ואם הנפש כלה, אפשר להגיע בנסיעה של 40 דקות אל מרכז "התרבות".

יישום חוק־העזר בעניין הצגות קולנוע בלילות שבת בירושלים נעשה אפוא מתוך הבנה עמוקה — גם מתוך פרגמטיות פוליטית — עם המיוחד שרוחשים חלק גדול, ואף רוב התושבים היהודים, לשבת ולעיר עצמה, שיש בה משהו שמימי.

* * *

והנה באה שופטת שלום ובמחי פסיקה אחת מוחקה הסדר זה — בשם העיקרון האפודיקטי של חופש המצפון, חירות האזרח וכו' — מעמודי היסוד של התפיסה הליבר־ליסטית האבסולוטית. (השימוש במונחים זרים כאן — אינגו שרירותי).

אילו היה מותר להילולים לדבר על קדושה, ודאי שהיו חייבים לנסח ב־רבותיהם דיבר מעין זה: כבד את חופש המצפון והמעשה (השופטת הדגישה את המעשה בעקבות המצ־פון) למען יאריכון ימיך וכו'.

ודאי שאין היא מתכוונת לאנאר־כיה מוחלטת; שהרי לא יעלה על הדעת לתת לאיש או לקבוצה נו־דיסטית להלך ברחובות העיר עירו־מים לגמרי, על־פי צו מצפונם, על־פי חשק לבם ועל־פי זכויות האזרח. זה יפגע ברגשות רבים אחרים ויגרום את הפרעת הסדר הציבורי. ומה יהיה, חלילה, אם דיזנגופיזציה של מרכז ירושלים תגרום הפרעות בסדר הציבורי? הרי ודאי שייפגעו רגשותיהם של רבבות שקדושת השבת ממלאה אותם לא פחות מהצורך של אחרים בבילוי קולנועי או מן הצורך של אחרים להלך עירומים.

"זו פגיעה באיכות החיים של האחר", מנמקת השופטת. אפשר להתווכח על איכות חיים ודוגמה. אך הפגיעה היא לכל צד. מה עדיף? סדר קולק, וכן מקימי המדינה בהסכמים בין הדת והמדינה, חשבו בצדק שטעמים היסטוריים עמוקים וצורכי המדינה הצעירה והעם הנתון בסכנת שמד והשמדה מחייבים הבנה הדדית, יישימות, תוך אי־מילוי עקרונות מקודשים לשני הצדדים. ודאי שזה חל על ירושלים. פסיקת השופטת נגד חוק־העזר גם בירוש־לים מעידה על היעדר הבנה היס־טורית. בלי להחשיד בה חשדות פולי־טיים, אפשר להצביע על העובדה שאלה הצוהלים על פסיקתה, לא במקרה הם הם הנלהבים לפשרות דווקא עם אויבינו הערבים. כולל אש"ף.

* * *

דווקא הצד הפרגמטי שבחוק־העזר מחייב עזר מצד הדתיים. אילו הם מגלים יותר ויותר את שאיפתם לצאת נגד החוק, כמו מתוך זהירות ובכוונה ברורה להביא לקרע בין היהדות והמדינה, שהיא כמו לא מדינתם. ואינני מתכוון למעשה המתועב באמת במדינת השמחה על מות הרבי שלה ר"ל לא לידי אבנים ואפילו לא לסירוב להניף דגל ישראל (במדינת גויים לא היו נוהגים כך, כמובן). אני מתכוון לתופעה העמוקה היסודית יותר, היוצרת בעיקר את אווירת השנאה אליהם, ההופכת להיות באשמתם משנאת יהודים לשנאת יהדות. הכוונה להשתמטות מחובות הדם ממש, מגיוס לצה"ל.

אלפי בני־נוער ראויים, ביחוד ביר־ושלים, כיוצר גדול יותר מתוכן הצעירים המפגינים המבליטים את שחור לבושם וכיפותיהם, אלפים ור־בבות של בחורי ישראל — ביניהם אנשי הכיפות הסרוגות ותלמידי "ההסדר" שבכך הם מקדשים שמים ותורה — נותנים שנות חיים וגם חיים ממש על קיום ישראל. והנה ההשתמטות לא זו בלבד שאינה מעלה את כבוד התורה והמצוות, אלא אדרבא, התורה מתבזה מתוך הדיעה שלרבים ממשתמטים אלה הלימוד בישיבות משמש דרך להשתמטות. איך לא תצמח התנכרות עד כדי שנאה. איך אפשר לכבד את תביעתם של רבבות חרדים אלה למנוע הצגות בבתי קו־לנוע מנוער הבא לשבת מחוויותו בגבולות?

וכי יש מקום לפקפק בכך שהוד הוכה — צו מפורש של ראשי כל הישיבות, לתלמידיהן להתגייס ול־הצטיין בשירות זה — היה מעלה את כבוד התורה ומסייע לתביעות לקיים שבת ציבורית במידה רבה יותר, מקודשת יותר? נמצא שה־השתמטות מצה"ל של רבבות היא חילול הקודש וביזיון התורה החמורים ביותר בארץ.

השעה ההיסטורית, ודאי שאינה מחייבת היום הכרעת קרע בין יהודה וישראל. ודאי שאין זה מקרה ששני הצדדים העקרוניים השואפים לקרע המוחלט משתפים פעולה מודרן ומדעת. אבותינו דור יפתח, דור של שבטים העושים עדיין את הדרך לתחייה מלאה. בעלייה מסכנת שמד והשמדה. שיבת תל־אביב לא תיתכן; ויזנגופיזציה של ירושלים — לא תתאר. יעמדו יחדיו. תכבד תל־אביב וכל המסמל בה את "אביה" ו"אמה" שבירושלים. תאהב ירושלים את "בנה" ו"בתה" בתל־אביב. למען יאריכון ימינו על האדמה השלמה.

באלט במונחים מקומיים

מאת אורה ברפמן

התזמורת הפילהרמונית הישראלית והבאלט הישראלי מעלים את "היפהפיה הנמה". באלט בשלוש מערכות עם פרולוג. מוסיקה: צ'ייקובסקי. מנצח: זאב דורמן. כוריאוגרפיה: ברטה ימפולסקי. תפאורה ותלבושות: לידיה פינקוס גני.

כמאה שנים חלפו מאז הועלה הבאלט "היפהפיה הנמה" בתיאטרון מרינסקי, לכוריאוגרפיה של מריוס פטיפה. גרסתה של ברטה ימפולסקי עם הבאלט הישראלי היא הפקה מפוארת במונחים מקומיים, העונה לדרישתו של קהל הצמא לראות את מבחר הבאלטים הקלאסיים בשלימותם.

בגרסתה של ימפולסקי קיבל באלט קלסי זה גוון רומנטי יותר, ועובדה זו בלטה במיוחד במערכה השנייה. ככל שהתארכה מערכה זו, הזכירה במובנים רבים את המערכות ה"לבנות" ב"אגם הברבורים". אסוציאציה זו קיבלה חיזוק בהחלטת מעצבי הבאלט להוביל את הנסיך ואת פיית הלילך אל הנסיכה הנרדמת בין כנפי ברבור צח.

ימפולסקי בחרה לבנות כוריאוגרפיה פשוטה יותר, ההולמת את יכולתם של רקדני הבאלט הישראלי. הדבר בלט בווריאציות של הפיות בפרולוג, בוואריאציה של הוורד של אורורה במערכה הראשונה, ואף בקטעי סולו נוספים. "מחול הפרחים" הפותח את המערכה הראשונה התארך יתר על המידה, ושיתוף ילדות קטנות לא הוסיף לו מאומה (ילדות אלה היו בהחלט במקומן בטקס הגשת התשורות בפרולוג).

ימפולסקי ויתרה על אחת האפיזודות שעמדו לרשותה במערכה השלישית, ומתוך הדמויות מן האגדות הסתפקה ב"חתול במגפיים" וב"ציפור הכחולה" בלבד. ב"יפהפיה הנמה" מעטים הקטעים בהם יש מקום להומור, וחבל היה לוותר עליהם.

תלבושותיה המרהיבות של לידיה פינקוס-גני שרתו היטב את המחול כמעט לאורך כל הדרך, למעט המעידה בעיצוב תלבושתה של הפיה קרבוס (גדמי אלן). ההגזמה הגבה את הדמות לקריקטורה, וגווני הסגול העז של ידידות פית הלילך היו על גבול הקיטש. לעומת העשן הגדושים, ולאופן בו הפרוזו לא היה כל צידוק בעלילה. די היה בפלא הפירוטכניקה בעת יציאתה של הפיה קרבוס, לאחר הטלת הקללה.

לבאלט הישראלי מכשלה מתמשכת בחוסרם של רקדנים גברים מבריקים. בבאלט זה הם היו משביעי רצון כרקדנים תומכים, אבל הופעותיהם ניכרו בקטעי הסולו. הנדי לאקינג (הנסיכה אורורה) היתה נאה מאוד ונעימה ברכות ידיה. לניקולסה אדוארדי (פית הלילך) נוכחות חזקה, ולוטי ביינס וגבי שפרד ביצעו תפקידן על הצד הטוב.

לא תמיד היתה התאמה בין התזמורת לרקדנים, אך אין ספק שהשילוב הוסיף ממד של עומק למחול. בחלק מהמופעים בהמשך העונה תרקוד הלהקה לצלילי מוסיקה מוקלטת.

★

הביקורת על במדורת מחול של להקת "ענבל" במדור זה ביום א', 23 בנובמבר, נכתבה על ידי אורה ברפמן.

להתחיל מבראשית

"איך התחילה המדינה", אירוע בשיתוף קהל, מאת ובביצוע אלה גליליסקר, עפרון אסקין ומיירי ויזר.

היה זה האירוע הראשון שנזדמן לי לראות מבית היוצר של תיאטרון לילדים ולנוער של האמרגנית סמירה ירדני. זה לא היה מהתנ"ך עד הפלמ"ח, אלא רק מהחלוצים הראשונים עד הפלמ"ח. מאה שנות התיישבות בארבעים וחמש דקות, לפני כמאה זאטוטים בבית הספר לאמנויות.

יש בהופעת צוות זו כל הסממנים של תיאטרון חינוכי: שני שחקנים המשתפים את קהל הילדים, נבנים מתשובותיו, ועוסקים בדרכה פעילות. מוכרות האמורה להראות שי תיאטרון הוא דמיון הדמיון הוא תיאטרון, ומכל דבר אפשר לעשות חגיגה — גם מהבאום של בן גוריון.

יש להם תיבות עם בגדים, הם מקפצים ומרקדים ושרים. כשהם שואלים את הילדים מה היה כאן לפני שבאו החלוצים (גם הוא וגם היא נכדי או ילדי חלוצים, כי התורה האישית חשובה), עונים הילדים שהיתה "שממה" (נכון, ברווזים, יופי), "ביצות" (יופי, כצפוש), "בריטים" (לא, הם באו אחר כך) ו"ערבים" (ילד אחד נידב את התשובה על הערבים כמה פעמים, והשחקנים אישרו שהוא צודק).

הרבה לא הפיקו עפרון אסקין ואלה גליליסקר מה"ערבים" הללו, למעט קטע אחד על רעות מי "השומר" ודמות שודד ערבי שנתקלים זה בזה, כי פעם, כשלא היה כאן כלום — כך משתמע מההצגה — כולם פחדו כאן זה מזה.

המופע מלא כוונות טובות והתלהבות, ואלמלא סוף הגננת של אלה גליליסקר הייתי אומר שהוא חביב ובלתי מזיק. ילדי בית הספר לאמנויות עודדו התפעלות מהזוהם קול קשוב, סובלני, סבלני ומשתף פעולה. האולם בבית ספרם נאה, מטופח, עם מיזוג אויר ותאורה. לי לא היו דברים כאלה, ולמדתי באותו בניין.

בסיום ההצגה השמיע עפרון אסקין את קולו של בן גוריון המכריז על הקמת המדינה, וביקש להצביע על ההחלטה להכריז על הקמת המדינה. ילד אחד שישב לפני לא הצביע בעד, והצבעת נגד לא התקיימה. האם זאת היתה תגובתו למציאות, או אולי להצגה

בשנה הבאה

התזמורת הסימפונית הירושלמית היא מעתה עצמאית. על תוכניות לעתיד

מאת אורנה לנגר

התזמורת הסימפונית ירושלים עברה השנה מפסטורתה הבלעדית של רשות השידור להסדרה היותר נריבים של עמותה, שלה שותפים קרן ירושלים, העירייה, משרד החינוך והתרבות ותורמים פרטיים. כך יכולה סוף סוף התזמורת לנשום לרווחה, ובראשונה זה שנים רבות להרשות לעצמה "מותרות" כגון פרסום מודעה בעיתון, דבר שלא היה באפשרותה זה זמן רב. תקופת ה"חושך" שבה סבב המבצה דיוויד רובינשטיין בין בתי מלון הכירו מרעות להלוקה על הקונצרט הבא, תמה.

לתזמורת יש מנכ"ל חדש, אייב כהן, שהוא בעל ניסיון רב בניהול תזמורת (בתזמורת הפילהרמונית הישראלית). אין לה עדיין מנצח קבוע בעונה זו. לורנס פוסטר יהיה מנצחה הקבוע רק החל מהעונה הבאה. שוב יהיו איפוא 11 מנצחים שונים, לכל קונצרט מנצח שונה. לא יהיו עוד סדרות "צבעוניות". כל אחת בעלת תוכן אחד. כל קונצרט יינתן שלוש פעמים בירושלים, וכשינוי החשוב שעליו הלמה התזמורת — גם ברחובי העיר: בעפולה, בערד, ברחובות, בכרמיאל, בעין השופט, בבאר-שבע, בשפיים ואפילו בקיבוץ כברי שבגפה.

עוד דבר שעד עתה הוטל על התזמורת ועתה התרופף במקצת, הוא בנושא הסיורים לחו"ל. התזמורת חזרה לא מכבר מסיור בן שלושה שבועות בגרמניה ובשווייץ, שבו קצרה הצלחה רבה. באפריל 1988 תצא לסיור קונצרטים בארה"ב, במסגרת חגיגות ה-40 של מדינת ישראל.

התזמורת תשמור על מפעליה הייחודיים, כמו אולפן פתוח, תוכנית שבמסגרתה השמעה יצירות של מלחינים מודרניים וביצועי בכורה של מלחינים ישראליים. "שבוע הליטורגיקה" במתכונתו משכבר הימים, לא יתאפשר השנה. אך בכל זאת ישמעו השנה, בסוף דצמבר, בין השאר "קארמינה בוראנה" של קרל אורף והסימפוניה השנייה של מאהלר.

תוכנית חדשה שאמורה להיות מעניינת היא "מפגשים" עם מלחינים ומנצחים, ביניהם פינקאס סוקולוביץ, ויליאם סטבורייב. עוד תוכנית חדשה — בהופעתו ובביצועו של נעם שריף — היא הקונצרטים המוסברים לנוער ולמשפחה. סדרת "קלאסיקל" נפתחה בערב ויוצר עם מלונים מבית האופרה של וינה ותגמלים בתוכנית מיצירותיו של רוני וליבר — ביניהן "המגילה" של איציק מאנגער.

הקו הישן, של עידוד מלחינים ואמנים ישראליים, נשמר בעינה, לצד קומיסיונה ולוקאס פוס, ינצחו דוד שלון ונעם שריף; לצד מוצארט ורחמנינוף — יושמעו יצירות מאת קופיטמן, נעם שריף, מנחם צור, אבנרה חיירד וצבי אבני.

תהיה זו שנה רבת עניין הנאה לציבור המנויים, ואולי אף לגבי התזמורת, שהאלצה עד כה לעבוד תחת אילוצים כמעט בלתי אפשריים לתזמורת (לא היה תקציב להחליף מיתרים). אם התמוגג האווירה העכורה של איומים בלתי פוסקים ב"סגירת העסק", כאילו מדובר פה במכולת פרטית של רשות השידור, אין ספק שהדבר ישפיע על רמת המוטיווציה של הנגנים ועל איכות נגינתם.

עוד כמה שינויים חשובים, כגון פתרון דחוף לבעיית האקוסטיקה הבלתי אפשרית באולם הנרי קראון, שבו הקונצרטים הופכים למעין "אמבטיה" של צלילים, והזמנה שונה מזו של רשות השידור. חצות לימי "תור הזהב" ועולה על דרך המלך.

★

תזמורת רשות השידור בראשון מתוך סדרת הקונצרטים "לנוער ולמשפחה", מנצח: נעם שריף. סולקוליון גלוברזון, בתוכנית: הסימפוניה החמישית של בטהובן והפרק הראשון מתוך הקונצרטו לפסנתר מס' 3 ברחמנינוף.

היה זה רעיון יפה רעיון לפתוח את סדרת הקונצרטים המוסברים "לנוער ולמשפחה", שעורכת השנה תזמורת רשות השידור, בסימפוניה החמישית של בטהובן. ביצירה זו יש יותר מקרטוב של פשטות מלודית קצבית סוחפת, כפי שתיאר זאת נעם שריף, "שמחה אידיסופית" שאותה הבליט בבהירות מקצבים מהירים.

אף כי המטרה המרכזית בסדרת הקונצרטים היא הקניית השכלה כללית ופיתוח הרגלי האזנה — ושה נודעת חשיבות להשמעת סימפוניה תגיגית בשלמותה — אפשר היה להסתפק בפעם הראשונה בנגינת הפרק הראשון בלבד, מה גם שרוב הקהל באולם היה צעיר ונתא בפניים בהתלהבות בתום הפרק הראשון.

נעם שריף פתח את "קירוב הלבבות" בסיפור הירושתו של בטהובן. מתוכם של טונאליות וכוחו המשיכה הדיוני תמיד לחזור לדרגה הראשונה, היו שאלות שעליהן התעכב בהוסף, מבלי להמתין לתשובה מהקהל הצעיר. הרעיון לצייר את החזרה על המוטיב הקצבי ולשרטט את סימני השאלה התוזרים שבסימפוניה כפירמידה של משולשים, היה יפה, אך הבל שלא הובלטה חזרתה של ההטעמה הקצבית כליימטוטיב לאורך כל פרקי הסימפוניה.

יותר מדי מתוחכם לרוח קהל הילדים והנוער היה הקישור הישה של נועם שריף בין הפרק הראשון של הקונצ'רטו ברחמנינוף לפסנתר ולתזמורת, הבין הפרק השלישי של הסימפוניה החמישית, הכתובה אף היא "בדו-מינור". בכל זאת, אם המטרה המרכזית היתה "קירוב לבבות", נדרשה חשיבות אפילו יותר אלית לנגינתו הבקייה המוסיקלית של הפסנתרן הצעיר המבטיח איתן גלוברזון.

היתה זו חוויה מרעננת להאזין לביצוע נקי תוסס בקונצרטים ללא הפסקה, ללא שיעולים ורשרוש עטיפות סוכריות, עם קהל צעיר מרושמע והוטנש, שהאזין בהייתנות ובריכוז מעורר השתאות.

★

בביקורתה של אורנה לנגר על אירוע "קפה-קונצרט" בימק"א ירושלים שודבב בטעות שמה של מקהלת איחוד הקבוצות והקיבוצים. המקהלה שנטלה חלק בקונצרט היתה מקהלת הקיבוץ הארצי.

עיריית ירושלים

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)
בב/941/ב

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר מוצרי אבנר הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להקלה במבנה בגוש 437 חלקה 13 ברחוב הגליל 10 בירושלים והיינו: בניה בקיר משותף עם חלקה סמוכה, בתוך השטח של המגרש הקלה באחוז הבניה במגרש של 8.4% מכל תוכנית התכניות.

את ההתנגדויות להוצאת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב יפו 22, ירושלים. ניתן לעיין בתכניות המוצעות במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 1400-1300.

אברהם כהלית, מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

דחפון
שירות הודעות ברחבי גוש דן רחוב
03-611001

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף האספקה והאחסנה – מח' חקר שווקים ומכרזים, ת.ד. 10, חיפה 31000

מכרז מכירה

החברה מכריזה בזה על מכירת הטובין הבאים:

מס' המכרז	הטובין	המועד האחרון להגשת הצעות
2059	מכירת מתכות אל-ברזליות פסולת וחומרים שונים משומשים ובלתי משומשים כגון: נחושת גלויה ומעורבת, אלומיניום, עמודי זוית, ברזל זוית, מיכלים ריקים, מקרנים אמריקאים, פחי סיליקון, ארגזי מבטיחים, מונים פסולים וצמיגים פסולים.	17.12.87

טופסי המכרזים ופרטים נוספים ניתן לקבל במח' חקר שווקים ומכרזים בנתח"כ חיפה או ביחידת המכירות, תל אביב רח' החשמל 7, בימים ובשעות העבודה המקובלות.
על ההצעות למכרזים הנ"ל להגיע במעטפות המיועדות לכך עד למועדים המצוינים לעיל שעה 13.30 למשרדנו בחיפה.
למכרז יש לצרף המתאה בנקאית.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

ששת ימי אוטרכט האחרונים

רשמים מפסטיבואל למוסיקה קדומה שנערך בספטמבר בהולנד

מאת נתן מישורי

הגעתי אל אוטרכט, "בירת המוסיקה הקדומה", בצהרים, והנצלתי בפני עצמי על שאספיק לבקר רק בששנים מ־15 אירועי היום וצעירתי לכנסיה בוה, שם ביצע "אנסמבל פסטיואל הבארוק השוודי" את האופרה "ארגני הנאמנה" (168) מאת יוהאן ואלנטין מדר (1649־1719). 14 הנגנים בכלים עתיקים ו־21 הזמרים, רובם תלמידי הקונסרבטוריון של מאלמו, הגישו, בניצוחו של אנדרס פר ג'ונסון ובהדרכתם של הבמאי פטר באקסטרום והכוריאוגרף מאבל דראוויל, הפקה מוסיקלית בטעית מודרנית, שלמרות רמתה הסטודנטיאלית, היתה בעלת כוח שכנוע במתי ובייחוד מוסיקלי.

פרס לנקודה הישנהחדשה של "אימרו לא למלחמה וכן לאהבה", שקיימת באופרה ושהודגשה בביצוע, מרתקת אופרה זו הן בהצגה של סצנות אינטימיות וגראנדיוזיות והן במבנה ובסגנון המוסיקליים, בו תזמורת, מקהלה וסולנים זוכים לתפקידים מעניינים ובעלי עוצמה דרמטית.

אם "ארגני הנאמנה", שבוצעה בכנסיה קטנה כשהקהל יושבים סביב למבצעים, שימשה לי רק כפתיחה סימפטית, הרי שבקונצרט הערב שבכנסיית אוגוסטינוס הגדולה, זו נקתי כסיל אל אחד הקונצרטים המפלאים שבחיי. הצ'מבלו, המנצח והעובר לכל — המוסיקאי האמן המעולה, שחי את המוסיקה הקדומה בכל נימי נפשו — גוסטאב ליאונהארדט (עמו סולנים מעולים, חברי המלאכים המתקרא חברי ה"מקהלה הקאמרית ההולנדית", 15 נגנים בחדרים ועוגבת), הוא שהיה הרוח המחייה של "תפילת ערבית לחג של יוחנן המטביל" מאת קלאודיו מונטוורדי (1567־1643), ששמע גדולתו מתחיל סוף סוף להגיע לרבים. "ערבית" נפלאה זו, שבוצעה ב־24 ביוני 1620 בונציה בניצוח המלחין, שאבדה ושנחזורה בידי פריץ נוסקה (והיא כוללת על כן כמה פרקי תהלים ומגניפיקאט המוכרים בנפרד לחובבי מונטוורדי) וביצועה המלא התוכחה, היו חוויה שאין דומה לה ביופי ובעומק.

לצערי, קשה לשער ביצוע ישראלי של יצירה שכזו בזמן הקרוב. אוירת הכנסיה, סגנון הביצוע, הקשור כל כך באיכויות האקוסטיות של המקום, הצורך באיפוק רגשי מפני איסור התחפרות בתזואות בפיים ויותר מכל — תפיסת הזרימה

תכונתה של מוסיקה זו, הן על הבריה שמימי הבינים (הזמרה הגרגורי יאנית) הן על אלו החורשים מן הרנסאנס (מיקצבים ומשקלים מורכבים, טקסטורות מלודיות והרמוניות מסובכות, וירטואוזיות של זמרים ונגנים), לא יושגו אלא על ידי מוסיקאים מעולים, שמאחוריהם כבר ניסיון של שנים רבות.

היום השני — עכשוי וצעיר

את המוסיקה של "אסכולת נוטר דאם" וגדוליה, ליאונינוס ופרוטינוס, משלהי המאה ה־12 והמאה ה־13, שנקראה כפי הבאים אחריה "ארס אנטיקוה" ושהיתה למעשה חדשנית בצורותיה ובסגנונה, שינגנתי בשעתי בעיקר מספרים. התווים היו מעטים, את הכתב העתיק טרם למדתי ופיענוחו טרם זכו לתפוצה גדולה. אך תווים וספרים יהודיו, גם הם לא יוצרים מוסיקה חיה, אלא אם כן נשמרים בציים מסורת עתיקות, ואפילו מגולגלות, של ויפלה ונגינה, ובייחוד אם רוח של צעירים מתחיל להיזדקק לה לא כאל אובייקט מחקרי, אלא ככלי ביטוי עכשוי.

חברי "אנסמבל ליל בינשואה" מפאריס — ארבעה זמרים ועוד שלושה המזמרים ומנגנים בלאוטה, פידל, חלילית וחמת־חלילים — היו דוגמה מעולה להיזקקות שכזו. בתכניתם, שהוקדשה למפורסם ולידוע שבכלוליני כל הזמנים — "אנוני מוס", הם החזירו את כל אותן צורות חשובות ומרתקות של "נוטר־דאם" — מיני "אורגאנום", "קונדוקטוס", "שאנסון" ה"מוטט" הרב־לשוני. אך צעירים אלה בלבושיהם הייחודיים היו לא רק פרשניה המלומדים של תקופה רחוקה. הם היו מבצעיה העכשוויים של מוסיקה, שלא היתה היה ללא כוחם ויצירתי, כולל האילתורי, וללא אותו שיתוף רוי גשי־רוחני צעיר. כדוגמת המצוי בקבוצות פופ טובות, ומשם מיזוג זה של היסטוריה מרתקת ואיכפ־תיות הביטוי העכשווי הצעירה, פשוט בא לבבות, לעתים.

ממינות אחר הצהריים של המר ריסאים הצעירים, עברתי לשעת הערב, ל"אנסמבל הילייארד", הבוגר בן ה־13, שכבר יש לו פסטיואל משלו, הנערך באנגליה בחודש יולי. "אנסמבל הילייארד" הוא פרי מגרים של מסורת בת מאות שנים. חמשת הזמרים ובגן "הקיתרונה" הם מעדלים, ומיוחד במינו ובקולו הוא הטר האלט (!) דיוויד ג'יימס. ביצועיהם נעים כל הזמן ליד נקודת שלמות גבוהה ביותר, ויותר מכמה פעמים נדמה שהם מרחפים מעליה. כאן נשמעו יצירות העומדות בשיאה של אמנות הרנסאנס.

אבל ל"מריו מסאורי" — חגגה, קאניגהאם ומאירסון — המנגנות בויאל (כינור עתיק) ויולה דה גמבה וצ'מבלו, יש צליל וסגנון מיוחדים, שהודגשו עוד בשיתופו של נגן חליל הצד המעולה וילברט האזלום. וכשניגנו הארבעה יחדיו את הקונצ'רטו מס' 5 ברה קליי הרוש (רה מינור/מאג'ור) של ראמו (1683־1764), הרשבה בכנסיית "הארסה" גם נקודת יופי ייחודית.

היום השלישי — פורטהפיאנו

היום השלישי שהמנימה הגבוהה להאזנה, עיכול וריווח היא אכן שלושה קונצרטים ביום ולא יותר. אילצתי עצמי על כן להסתפק בקריאת התכניות, בייחוד של קבוצות הצעירים הרבות, שזכו להציג את השגיהם בקונצרטים חד־פעמיים לאחר שלחו קלטות להנהלת הפסטיואל. מצפתי גם שקט כשנוכחתי שממילא מרבית מבצעי של פסטיואל זה למוסיקה עתיקה הם צעירים ושעטרה זו היא אחד ממאפייניו הבולטים.

ואמנם, פתחתי יום זה ב"קונסורט הלונדוני החדש", בן התשע, של פיליפ פיקט — זמרת ושלושה נגנים בלאוטה, פידל, סימפוניה (דומה בצליל לחמת־חלילים), חלילית וכלי נקישה. אלה החזירוני למוסיקה שסביב 1200, כשהם מבצעים בחדות של נגבי "רוזק" תשעה מ"שירי הבתולה", שאותם כינס הפייטן גרסיה דה קואינסי מבין 30 אלף השורות המספרות על הנסים של "בתולתנו" (נוטרדאם). שוב עלה אם כך הקשר שבין רוח קבוצה שכזו, לבין קבוצת "רוק", אך מוטב כאן, שכה נדרשים והוכרים לא רק לכשרונות המבצעה ויכולת אלתור אישית, אלא אף לשותפות כללית ובמגנון מגובש.

כשהילנתי לעת ערב משנת 1200 אל "היפוליט ואריציה" (1733) ו"ל"פיגמליון" (1748) של ז'אן פיליפ ראמו, התנפצו תקוות. צלילה של "לה פטיט באנדה" — התזמורת כבת 45 נגנים בכלים עתיקים בניצוחו של זיגיסוואלד קואיקן (הקיימת כ־15 שנה) — הוא אמנם נקי ומדויק, מרתק ומאלף ביחסי העוצמות הדינים שבין כלי הקשת החזקים יחסית לבין כלי הנשיפה החלשים יותר. אך היצירה הראשונה, שפרקי מוסיקה נפלאים לא חסרים בה, אינה אלא סוויטה תזמורתית מתוך האופרה; והשניה — "פיגמליון", שלשם ביצועה נוספו ארבעה סולנים, שרק לאחד תפקיד מלא ומעניין וגם מקהלה גדולה המזמרת מעט מאוד — היא באלט, אופרה ללא זמרים ובאלט ללא רקדנים, אינם יכולים לספק.

שיאו של היום, מוטב לאמר הלילה, נשמר על כן לנגן ה"פורטהפיאנו" (כלי מבענעים שצלילו הוא בין הצ'מבלו לפסנתר המודרני) יוס ואן אימרסל ולשש יצירות של המלחין "המודרני" פרנץ יוזף היידן (1732־1809). את היופי המיוחד לקונצרט זה, ניתן להבין כשתופסים, שהתפתחויות ברנסנס זה של מוסיקה קדומה, תתירו להזלזין את מסורות מסוות הביצוע שעדיין שלטות. תלמידי מוסיקה, ואפילו מבקרים, מוטב שייזהרו מעתה מלומר "זה לא בסגנון". לא רק סגנון הוא דבר משתנה, אלא גם הפרשנות שלנו לאותו סגנון עצמו של היידן למשל, עוברת שינויים.

לדוגלים ב"ביצוע אותנטי" ולשרלים כל ביצוע שעיון במסורת אחרת, חובה לומר שלעיון ולמחקר חלק חשוב, אך לא קרדינלי, בשינוי סגנון הביצוע. העיון והמחקר קיימים תמיד, אך האנשים החיים הם שמפרידים אותו. הגורמים הקרדינליים באמת הוא הכלי בו מנגנים האמן המבצע ובעל שאר־הרוח, השואב השראה לא רק מן התווים, אלא גם מן הצלילים הטמונים בכלי. ואמנם בזכות ה"פורטהפיאנו" והאר מן אימרסל, היה כאן היידן חדש (!), שנחזור מן הכבלים שכפינו עליו. בסונטות שלו נשמעו בפירוש מעין פרקי "אימפרומפטו" כשל שוברט ואפילו טכסטורות דביסיות, אימפרסיוניסטיות. ב"וואריאציות בפה מינור" (הזכורות היטב למאזיני תרנות רובינשטיין האהרונה), הירה רזה בפירוש ה"אפאסיונטה" של בטהובן.

(כתבה ראשונה מתוך שתיים)

"לה בוהם" קצת אחרת

אחת האופרות הפופולאריות ביותר היא ההפקה הבאה של האופרה הישראלית החדשה

באולם התיאטרון הקאמרי, אחרי הצהריים, מפיקים את התפאורה שעיצב רוני תורן להפקה החדשה של "לה בוהם", כדי לפנות את הבימה ל"אני לא רפפורט" שיוצג באותו ערב. ממילא האולם מוגבל בהתקנות שבעטע כדי לשרת את "עלובי החיים" וכל ההפקות האחרות. הערכות להמרר סביב זה, באולם־ישנ־וייווד אולדן, שוה לי הביקור הראשון באולם הזה.

הוא כבר ביים בארץ פעמים מספר. "ההלל" של סטרווינסקי בביצועו היה אחת הפנינים של פסטיואל ישראל ב־1982. "שבעת החטאים" של ברכט ווייל היה מופע יוצא דופן ומיוחד בפסטיואל ישראל 1985. "אמריקה" של שלמה גרונך ויהרם מרזן היה אחד הבישרים לנוות היותר צורבים של פסטיואל ישראל 1987, אף שהיו בו כל הבי נתונים להצלחה.

אולדן מדוע שיצא לו שם של בימאי אופרות אגרסיווי, המוכן תמיד להרפתקה חדשה, מדוע גם שבעולם האופרה מתחולל עתה מאבק מגנטי זה. מצד אחד ניצבים חובבי האופרה כמלומה, שבה אין דבר המפריע לך להתענג על המוסיקה, והתיאטרון הוא רע הכרחי. מצד שני, ניצבים הבימאים ה מתפשים את התיאטרון המוסיקלי ומוכנים לצורך כך ליטול את החירויות הגלומות ביצירה, לסלסל אותה, להעמידה על ראשה ולמצוא בה ייחוד, גם מן הסוג שלא הדוקא יש לו "הוקא" ברוגה. "מעניין" מאת האופרה מן הסוג הישן. אבל בכללו של דבר, נבנית האופרה כיום מפר פולאריות. שספק אם היתה לה אי פעם בעבר. תורות לקולנוע ולווידאו, מגיעה האופרה לכל בית, ובידוני הערוץ השני כבר זכו, לאמונה, לראות את "כרמן" ואת "איורה", למשל.

אולדן יצטרך למצוא עתה את הייחוד השני ב"לה בוהם": מעשה במימי השחשנית, המתאהבת ברדולפו המשורר, ומשתעלת את הדרך אל מותה בתוך סיפור אהבה בהומית מאושרת, לצלילי מוסיקה שמימית וסוערת. אולדן מתייחס אל הסיפור כאל דרמה חברתית, המראה סוג מסוים של אנשים, העושים בחירות מודעות מסוימות ביחס לחייהם, ומשלמים את המחיר. הוא מקווה שמשהו מזה יגיע לידי ביטוי בהפקה שתעלה באולם התיאטרון הקאמרי החל ב־10 בדצמבר. אבל ברור לו שבמסגרת הקיימת אלה היו נואבטים.

הוא השפוה על הנבלים. "הרומים את הסרים שלהם לתקופה סבירה של יותרת, שיאפשרו להם לעצב יחסים בין הדמויות. אין הוא לא מעלה על "יערו שיעבור אירעים עם זמנים כמו קאבייה או פאווארוטי, גם בגלל מכבותם, המטיסה אותם מהפקה להפקה עם תקופת חזרות מינימלית (אם בכלל) וגם מפני שעם דמויות כאלה, על־אף קולותיהם, אי־אפשר לעשות תיאטרון.

כאן עומדים לרשותו אילת אמיתי (בתפקיד ראשי ב"שיקוי אהבה" בהפקת הסטודיו) ודניו ויול־קסטטר (שהנה הכורה לשוב מ"גישואי פיגארו"). כשתי "מימי" מאוד שונות, וצבי שרה הדין ברנר ויני כשני "רודולפו". רק ברנדיזי הוא יבוא, אבל האופרה הישראלית החדשה, אם היא רוצה לשתף ישראלים, עליה לשלם להם כרטיסי טיסה ודמי שהות בארץ, כי הם מתפשים בדרך־כלל את לחמם בחו"ל.

המנצח על "לה בוהם" יהיה שמואל פרידמן, מנצח ישראלי המנהל את בית האופרה הגדול בגאלן שבשוויץ, שאולדן עדיין לא פגש בו. זה יכול להיות משמעותי, שכן אולדן הוא ביהמאי אופרות לא רק במעמדים השחיים. אלא מתוך הקשבה והירה למוסיקה — כפי שהיא יכול להתבטא בשפה שאינה שפת האופרה. מבצעו הוא נוטה לביים בקונטרפונקט למוסיקה, ואפילו ליצור מתח בין הנשמע לאוזן המתרחש על הבימה. אבל זה יתברר כשההצגה יגיע לכאן.

בינתיים היה אולדן רוצה שהתזמורת תיעלם ב"פיט", ושהקהל יראה רק את ראשו ופיסת גבו של המנצח. באולם של התיאטרון הקאמרי אין זה אפשרי, כי התזמורת תופסת שלוש שורות ראשונות של האולם. הבימה עצמה מוגבהת והבויה ב־שיפוע כלפי מעלה, כדי להקל על הצפיה, והשבועיים שנותרו עד לב־כורה צריכים להספיק להעלות את "לה בוהם". אולי לא בדיוק כ־הלכתה, אבל כאופרה ישראלית לכל דבר. פלאסידו דומינגו עשה את הופעת הבכורה שלו בתפקיד רודולפו בתל־אביב. האם זה סימן כלשהו להפקה הזאת?

בית נוריה אספרט

השחקנית הספרדיה הנודעת בביקור קצר בישראל, לקראת בואה לביים כאן

בפעמים הקודמות ביקרה נוריה אספרט בארץ כשחקנית נודעת. פעם אחת, בפסטיואל ישראל 1982, עם "דונה רוזיטה הזקנה", בביצוע הלהקה שלה, ופעם שנייה ב־1986 עם "ירמה" הנודעת, בבימוי של ויקטור גרסיה. עד לאותם ביקורים, שימשה עשרות־בימאי לבימאים שעבדו עם להקתה שלה, אבל מעולם לא ביימה. מה הפלא, הלא תמיד שיחקה את התפקיד הראשי.

ב־1986 היתה אמורה לצאת אחרי ההופעות בפסטיואל ישראל ללונדון, כדי לביים את גלנדה ג'קסון בתפקיד הראשי, בהפקה של "בית ברנרדה אלבה" של לורקה. זה תפקיד שהיא עצמה לא שיחקה מעולם. כשנשאלה מדוע, ענתה בכנות "כי אני לא חושבת שזה תפקיד טוב".

עתה, אחרי שהופקה עם גלנדה ג'קסון בהפכה ללהיט, היא מוכנה להיות נדיבה יותר ביחס לתפקיד. הקושי בו — היא מסבירה בשיחה קצרה בעת שהותה בישראל, לצורך ליהוק ההפקה הזאת בתיאטרון הקאמרי — בכך שלברנרדה הרודה בכנותה ובביתה יש קו נוקשה אחד כלפי שאר הדמויות, והאתגר בו הוא להראות את התוך הרגשי לקהל, אך לא לדמויות האחרות, בלי שיש בעצם הדרמטיות לכך במחזה. אספרט מוכנה עתה הדות שאולי תשחק בתפקיד זה פעם, בעתיד, כשתהיה בגיל הנכון יותר.

את ברנרדה בתיאטרון הקאמרי תשחק אורנה פורת, התורת אחרי שנים רבות של היעדרות לתיאטרון הבית שלה. את האמנות תשחק עדנה פלידל. אלו העובדות שהיו גלויות בעת הראיון שעשיתי עם אספרט. בינתיים נודע שגם מאני להביך תשתתף בהפקה זו, וכן נקבעו השחקניות שיופיעו בתפקידי הבנות. המנהל האמנותי של התיאטרון הקאמרי והאמרגנית ליאון שרון (שהיתה אמורה להביא לארץ את ההפקה הלונדונית של "בית ברנרדה אלבה", אך הדבר לא יצא לפועל) הכינו לקראת בואה של אספרט את השחקניות הצעירות של הקאמרי, המעמדות לשחק את בנותיה של ברנרדה.

לפני שנודע הליהוק הסופי, היתה אספרט מוכנה רק לספר כמה קשה להחליט על־סמך פגישה קצרה, אם השחקנית מתאימה או אינה מתאימה לתפקיד. "אני סומכת על האינסטינקטים שלי, התחכמה, בעצם, היא גם לא לפחד לשגות, אבל בעיקר להודות בשגיאה בהקדם מספיק כדי שיהיה אפשר לתקנה". הלקח שלה מהבימוי בלונדון הוא שחשוב יותר מכל לשכנע את השחקנים לתת אמון בבימאי. אצל השחקניות האנגליות הקושי היה לגרום להן להיפתח, להפגין רגש, אפילו להיראות מגוחכות בתהליך החזרות, כדי שמזה יהיה אפשר לעצב את התפקיד. אספרט מאמינה שעם שחקניות ישראליות, הידועות — מפי בימאים זרים שעבדו כאן — כנכונות להחצנת רגשות — יהיה התהליך קל יותר.

"בית ברנרדה אלבה" הוא כרגע הסימן המסחרי של אספרט כבימאית. ההפקה בישראל תהיה ביסודו של דבר העתקה של ההפקה הלונדונית, עם אותה תפאורה. אחר־כך תביים אספרט אותה הפקה ביפאן. בצורה דומה היא עומדת בקרוב לחזור על הבימוי הראשון שלה, "מאדאם באטרפליי", שעשתה לפי הזמנת האופרה הסקוטית, ב"קובנט גארדן". באותו בית אופרה תעלה גם את "ריגולטו", שעליה היא רק חושבת. עדיין אינה יודעת איך זה ייראה.

לאספרט לא יהיה זה חדש להתמכר לחוויה אמנותית אחת במשך שנים ארוכות. את "מדיאה" שיחקה פעמים אינספור, אבל הקפידה לבחור בימאים אחרים, וכל פעם ניסתה למצוא מניעים חדשים לרצח הילדים המוצע. את "ירמה" היא משחקת בהפקה של ויקטור גרסיה מראשית שנות השישים. "אני מוצאת את עצמי שם על הבימה, ושואלת את עצמי מה אני מחפשת אצל האשה הטיפשה הזאת עם בעיד תיה הטיפשיות. והראש חושב כל הזמן על ריגולטו".

כשתשוב לכאן, ביוני 1988, תהיה כבר אחרי "ריגולטו", חכמה ומנוסה יותר, רישה ומקסימה לארפתות. אולי אז, בעקבות הצלחתה — והרי בטוח שתהיה הצלחה; אספרט לא נועדה לייצר כישלונות — אולי יזמינו אותה להעלות את "ריגולטו" ב־אופרה הישראלית החדשה.

הרכב כלים נדיר

מאת אודי אפשטיין

שלישיית "לאמאלו" מש־תייך לשני אבובים ולקרן אנגלית (אנקה בוקקאמפ, אלכסנדר אוגיי, אורי מירז) ביצירות מאת בטהובן, הנס, בלייק, ג'ייקוב ואללי באום, בבית ביטו.

את העניין הרב שבקונצרט של שלישיית "לאמאלו" עורר הרכב הכלים הנדיר שלה — שני אבובים וקרן אנגלית, שמנגנים התחלפו בהם לפי התור. היצירות שכתובות לארשגרתיות אף הן, לא חרגו עם זאת במיוחד מהמוסכמות של תקופתיק: הדיוורטימנטו של האוסטרי הקלאסי יוהאן הנס הוא בעל אופי בידורי משעשע אך קונבנציונאלי, והקטעים של האנגלים גורדון ג'ייקוב וניקולאס בלייק, בני המאה העשרים, התנהלו בסגנון מודרניסטי מתון.

נגינתם של חברי השלישיה היא קורקטית, דייקנית, מנומסת. מד תואמת היטב וגם מודגרת לעתים בשירותיות בפרקים האטיים של היצירות. מידה רבה יותר של גמישות, חינניות ודיקודוות, ר שינויי־דינאמיקה נרחבים יותר, היו עשויים לגאול גם את היצירות האחרות מתחושה מצטברת של חדגוניות.

ציורים ופסלים ממחזור מונפרנאס

יום ב' 30 בנובמבר 1987

מאנה כץ "הרבי הלומד", חתום, שמן על בד 81 ס"מ × 75 ס"מ, הערכה — STRL 10,000 — STRL 8000
מכירה פומבית זו תכלול את "טיול השבת" של מאנה כץ.

לפרטים נוספים: גב' אורדה קאסאביאן טלפון: 6296602 שלוחה 247 לונדון

Phillips London, 7 Blenheim Street,
New Bond Street, London W1Y OAS.
Tel: London 629 6602
LONDON PARIS
NEW YORK GENEVA BRUSSELS
Nineteen salerooms throughout
the United Kingdom Members
of the Society of Fine Art Auctioneers.

מכרזים

מנהל אספקה
טל. 04 531211
ת.ד. 44 חיפה

רכבת ישראל מציעה למכירה —

מכרז מס' 92/ 87 — קרונות מיכל

רשימות ותנאי המכרז ניתן לקבל לפי פניה במשרד מנהל אספקה, טל' (04)564182 החל מהיום בין השעות 08.00־12.00.
להצעה יש לצרף ערבות בנקאית בשיעור של 10% מסכום ההצעה.
ההצעה תולש במעטפה סגורה עליה ירשמו מספר המכרז ותושם בתיבת המכרזים הנ־מצאת בבנין אגף הספקים והאספקה, בתחנת חיפה מזרח — לא יאוחר מתאריך 25.12.1987 שעה 12.00.
רכבת ישראל אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

מכרז מס' 92/ — 87

תאור הקרון	כמות משוערת	מיקום	מחיר יח'	סה"כ
קרונות מיכל בנפח שונה, החל מ־18,000 ליטר ועד 42,000 ליטר כולל	60 יח'	תחנות — תל חנן, סדנאות אפיים בקישון, [illegible]		
			15% מעמ	
			סה"כ מחיר מוצע כולל מע"מ	

הערות
1. קרונות מיכל וז סרניים ימכרו בשלמותם.
2. בקרונות מיכל עם תובגנים, הקונה יפרק את המיכל וישאיר את שלדת הקרון לרשות הרכבת.
3. הקונה מתחייב לפנות את המיכלים תוך 30 יום מיום קבלת הודעתנו על זכייתו.
4. הקונה מתחייב להשמע להוראות המפקח מטעם הרכבת ולבצע את פינוי הקרונות לשביעות רצון המפקח.

ובאנו על החתום........................
תאריך | שם

מעריב-עכשיו

קרא מחר במעריב יום ו':

עוזי ברעם

גדעון אלטשולר

ירמתי

מעריב שבת:
השופטת אילה פרוקצ'יה. ריזק - אריה בנדר ● רפאל הלפרין, רגע האמת במינור טדיסטי - לוי יצחק הירושלמי ● עיסות כבית שערים - אהרון דולב.

מעריב סופשבוע:
בחזרות בדרך. עוזי ראש מטה - יעל מרכלמר ● אלטשולד הלך - מיכל קפרא ● סיפור אהבה שומרוני - מנחם בתאים ● האורח הדפיק - מבין התקנים מכרטר - עמוס לבב.

מעריב כלכלה:
דובק — האם משביץ יתחיל לעשן? אודי גינסר ומיכל הלמן ● הממשלה החליטה אבל לא קיימה - מחלופות והלביא ועד מנועי בית שמש - עודד שורר.

מעריב קריה:
שביתה הסבה. על השלכותיה של השביתה ברשות השידור - תמי זילברג ואילנה באום.

מעריב צעיר:
ישיבת אור-רורם אלכס אנסקי חוזר לבמה עם בזוזים - מיכל קפרא.

מעריב ספרות:
עלי שבמאן בין ורגליס למירון - הנוף ברמוב.

● אפרים סידון - דעות ● דליה רביקוביץ - ניורא ויד בטלוויזיה: "כשהיתה ילדה טובה" בעברית ● יהונתן גפן - נחל עצבים ● מאיר עוזיאל - שיפודים ● תמר אביחד - קוריאה בנעלי־בית ● יוסף חריף - על הממשלה ● יוסף צוריאל - רפול בכנסת ● יגאל לב - פנסהאח ● עמוס לבב - לשון הרע.

מעריב מעניק לך חידושים העונים לדרישות שלך

בית שמש — סחבת ומחירה

מאת דן סגיר

במפעל חוששים שיציאת ורטהיימר מהתמונה תמשיך את הקיפאון וההפסדים. בשנה האחרונה בלבד הפסידו כ־24 מיליון דולר

הודעתו של התעשיין ספי ורט־היימר על הסרת נכונותו לרכוש את חלקה של הממשלה במפעל מנועי "בית שמש" כשל הסחבת במגעים עמו, הפתיעה את אנשי האוצר ואת אנשי המפעל כאחד. במפעל חוששים שיציאת ורטהיימר מ־התמונה — אם אכן היא סופית — תגרור את המפעל לתקופה ארוכה נוספת של קיפאון והפסדים כבדים. בשנה האחרונה בלבד רשם המפעל הפסד של כ־24 מיליון דולר, מהם כ־20 מיליון תשלומי ריבית לבנקים על חובות העבר בסך 80 מיליון דולר ועוד כ־4 מיליוני דולר הפסד תפעולי.

לאחר שנה ורבע של טיפול ממשלתי, הגיע הפרק האחרון בסאגת הטיפול הכושל במפעל המנועים, עם החלטת הממשלה ב־30 באוגוסט השנה (באותה ישיבה שבה הוחלט על הפסקת פרויקט ה"לביא"). הוחלט אז לקבל את המלצתה של ועדת שרים בראשותו של מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס, למכור את המפעל לאחר מחיקת חובותיו הרבים לתעשיין ספי ורט־היימר. הבדיקות באשר לסיכויי הבראתו של המפעל נעשו על־ידי גיורא גוית, אשר מונה מטעם הממשלה לאחר החלטתה לבטל החלטה קודמת להעביר את המפעל לכונס נכסים. גוית ניהל בכל התקופה מאז חודש מרס השנה את המגעים עם ורטהיימר, ועל־פי המלצתו הוחלט למכור לורטהיימר את המפעל.

החלטת הממשלה למכור את המפעל ולא לסגרו היתה לצנינים בעיני אנשי אגף התקציבים באוצר, אשר בראשותו של הממונה הקודם — אהרון פוגל — הרגישו שוב ושוב שבעקבות הפסקת פרויקט ה"לביא" יש לחדול מייצור מנועי סילון בישראל. אך בעקבות הודעת ורט־היימר שנוקטים סחבת במו"מ עמו, אמרו אנשי אוצר שללא קשר עם עמדתם בעבר, ששללה את המשך קיום המפעל, מאז החלטת הממשלה בסוף אוגוסט הם פועלים ללא עיכוב ליישומה. הללו אישרו אמנם שמו"מ רשמי עם ורטהיימר טרם החל, אולם העבודה נעשתה ואת המגעים עם התעשיין המשיך לקיים גיורא גוית. ב"טלפון שבור" זה טמונה ככל הנראה הבעיה שהתעוררה בסוף השבוע האחרון.

גבר מאכזב

ביום חמישי האחרון, המועד שבו הודיע ורטהיימר שהוא נסוג מכוונתו לרכוש את מפעל "מנועי בית שמש", סיים צוות בכיר של משרד האוצר את הכנת קווי הפעולה ועקרונות העברת המפעל לידי התעשיין. מסמך זה כולל את טיוטת ההסכם כפי שנוסחה על־ידי הלשכה המשפטית של המשרד, עמדת המשרד בנושא הפיטורים והקיצוצים בכוח אדם, שאלת סדרי החזרת החובות לבנקים (תנאי מוקדם לכל ביצוע ההעברה), סוגיית המסים השונים שכרוכה בהעברה, נושא סיווג המפעל כשייך לאזור פיתוח א' (בעוד שבית שמש מוגדרת אזור פיתוח ב'), היחסים בע־תיד המו"מ עם החברה האמריקאית "פרט אנד ויטני", ולבסוף לוח זמנים מפורט לגבי יישום הנושאים ה־שונים.

באוצר מציגים מסמך זה כהוכחה נחרצת לטענתם שלא היתה כל סחבת בטיפול בנושא מאז החלטת הממשלה האחרונה, אולם במסמך עצמו מוגדר תחילת מועד המו"מ המעשי עם ורטהיימר — תחילת דצמבר. הבעיה היא, שכנראה לא טרחו בחצי השנה האחרונה לעמוד אתו בקשר ולא עידכנו אותו שעומדים לדבר אתו בתחילת דצמבר.

בשיחה עם ועד העובדים ביום ה' בשבוע שעבר, המשיל ורטהיימר את עצמו לגבר מאוכזב שחיזוריו לא נענו בזמן ועתה אין טעם להמשיך, משום שכבר אין המדובר באותה כלה. העובדים המאוכזבים — גברים אף הם — השיבו לו: "אם הוא אוהב אותה באמת, עליו להמשיך לחזר אחריה עד שישיגה..."

ביקור במפעל וגם בעיירה מלמד, שיש לורטהיימר או לכל תעשיין וחברה אחרת מה לחפש, בייחוד בתנאים שבהם מציעה הממשלה את "מנועי בית שמש". "יש עתיד למפעל", חוזרים ואומרים ראשי העובדים וההנהלה במפעל (מטעם משרד הביטחון). הללו מודים שהתפיסה הבסיסית שעליה הושתת המפעל — כאילו יוכל לייצר ולהר־כיב מנוע סילון כקבלן ראשי — היתה מוטעית, וזו יחד עם כישלון בניהול המחירים הביאו את המפעל אל עברי פי פחת עם חובות עתק. אולם עתה, כאשר הלקח הקשה נלמד, יש מקום לקיים בארץ מפעל מנועי סילון שיתחזק וגם יע־מוד לרשות חיל האוויר בשישה מנועיו.

להוכחת הטענה שהמפעל יכול לעמוד על רגליו, אומרים אנשיו שההפסד התפעולי הצטמצם מ־19 מיליון דולר לפני שלוש שנים ל־4 מיליונים השנה. אילו היו מיישמים את תוכנית ההבראה והיו מקצצים בעוד כ־100 עובדים, אפשר היה לסיים את השנה באיזון.

הפסקת פרויקט ה"לביא" פוגעת במידה רבה בסיכויי ההבראה של מפעל המנועים. אולם המנכ"ל בפועל, רודי עמיר, מרגיש שחלקים רבים שהיו מיועדים למנוע ה"לביא" (1120) מתאימים למנועי האף־16 והאף־15 (מנוע אף־100, לדוגמה). בהקשר זה מקווים במפעל שחיל האוויר יוציא לפועל תוכנית לצייד את מטוסי הפאנטום במנוע ה"לביא". מנועים אחרים שעליהם עובדים במפעל הם מנועי מיל"ס, מנועי ה"פוגה" (מטוס אימון של חיל האוויר), חלקי חילוף למנוע ג'י־79 של מטוסי ה"כפיר" והפאנטום.

מקור חשוב להזמנות הוא חברת "פרט אנד ויטני", שרכשה 40% ממניות המפעל בתנאים מיוחדים. על־פי ההסכם, אמורים האמריקאים לספק עבודה למפעל. אולם בשל הקיפאון וחוסר הוודאות שבהם שרוי המפעל, כבר חודשים ארוכים לא הקפידו בחברה האמריקאית על מי־לוי החלק הזה בהסכם. קשה בנ־סיבות הנוכחיות לבוא אליהם בטע־נות, אולם מצב זה צריך להשתנות עם תחילת ההבראה.

נציגי העובדים ובראשם יו"ר הוועד משה לוי, דוחקים לרגל המצב החדש שנוצר עם הודעת ורטהיימר. הם נחרצים לא לפתוח בשביתות. עיקר הביקורת מופנית רובה ככולה לעבר האוצר והממשלה: "את החלטת הממשלה להפסיק את הלביא רצו לבצע באוצר כעכברים מורעלים, ואילו את ההחלטה למכור ולהבריא את מפעל 'מנועי בית שמש' הם סוחבים בלי סוף". את הדברים אומר יו"ר הוועד, שמודה בסקפטיות, כי אינו מבין את החלטתו של התעשיין. בכל מקרה, העובדים מרגישים שהם מוכנים לתת את חלקם בהבראה, לרבות פיטורים.

עד עתה הדבר — ועל כך יש הסכמה במידה רבה בין כל הגורמים — על צמצום מספר העובדים מ־680 ל־450. פיטורים מעבר למספר זה לא עלו במו"מ, שכאמור עוד לא נפתח, ועל־פי אנשי הנהלה שעות רצה ורטהיימר לרדת למצבה של כ־300 עובדים. ייתכן שהתנג־דויות צפויות להיקף פיטורים כזה גבללו בשיקוליו לרדת מכל הנושא.

עמיחי אמר שהופתע מהודעת ורטהיימר. הוא תוהה אם אינה "תרגיל" להשגת תנאים טובים יותר. ואולם הוא זהיר בהערכותיו לגבי הצעדים של הבעלים הפוטנציאליים של מקום עבודתו. מי שפחות מוטרד מההתפתחות החדשה הוא יו"ר המועצה המקומית של בית שמש, יהודה בן זאב. הלה מגלה עוינות עמוקה לורטהיימר, בעיקר מפני שהאחרון לא טרח לשתף אותו במהלך ביקוריו התכופים במפעל. לדבריו, ורטהיימר "כנראה עושה תרגיל" כדי לקבל סיוע ותנאים טובים יותר. בן זאב אומר שורטהיימר אחראי לסחבת לא פחות מאנשי האוצר, ובכלל זה החלטה למכור לו את המפעל ולא לאחרים בעשותה מגמת מטעים זרים: "מי צריך אותו בכלל — אם הוא לא יי־כנס, אחר ייכנס, ומבחינת המדינה זה יהיה אולי הרבה יותר זול".

בן זאב טוען שהעיקול שהטיל על חשבון המפעל בגין פיגורים בתשלום מסי ארנונה לעירייה (חוב של 600 אלף שקל) נעשה במתכוון, במטרה להפעיל לחץ על הממשלה להזדרז במו"מ, ומן הטעם גם להוכיח לבעלים העתידיים את חובותיו הצ־פויים. הוא מרגיש שההכנסה מ־ארנונה על המפעל היא מרכזית בתקציב העירייה (כרבע מכלל ההכנ־סות העצמיות של המועצה, שהן כ־40% מתקציבה) ובשום מקרה לא יהיה מוכן להמתין לקבלת הכספים עד שיבריא המפעל, ובוודאי לא לוותר על מקור הכנסה זה.

ראש המועצה נוטה גם להמעיט בחשיבות המפעל לשגשוגה וצמיחתה הכלכלית של העיירה. הלה — המתבטא כאילו הוא כבר בעיצומה של מערכת הבחירות — אומר שבמפעל עובדים רק 150 מבני העיירה, מתוך כ־3400 מפרנסים מקומיים, ובמעט שאין במקום אבטלה. ובכלל, הכל בסדר עם או בלי ספי ורטהיימר, עם ובלי מנועי בית שמש.

במשרד האוצר מקווים שורט־היימר יחזור בו מהודעתו. הנושא הועבר בתחילת השבוע לטיפולו הישיר של המנכ"ל ויקטור מדינה, אשר הטיל על מנהל רשות החברות הממשלתיות זאב רפאה ליצור קשר עם ורטהיימר להתחלת המו"מ. אם הלה יעמוד בסירובו, יוחזר הנושא לשולחן הממשלה, לקבלת החלטה חדשה.

רוחו של נסים

מאת נחמיה שטרסלר

מדוע התפוצץ המשא ומתן? מדוע הודיע ורטהיימר לפרושו? לכל אחד מהצדדים יש גירסאות מנוגדות, אך בדיקת הנושא מלמדת שורטהיימר התכוון במלוא הרצינות לרכוש את המפעל, אך פקידי הממשלה הכשילו אותו.

זה ראש אגף באוצר שחשב שעדיף לפרק את המפעל, אחר עינו היתה צרה בתנאים המועדפים, ושלישי התבטא שהחלטת הממשלה כלל אינה נראית לו. וכך קרה שרק דוד בועז, הממונה על התקציבים, ניסה לזרז את התהליך — ללא הצלחה יתרה. פעם ופעמיים הוא הבטיח לגיורא גוית שהנה הוא שולח לו את הטיוטה המוכנה, אך ימים נקפו והטיוטה לא הגיעה. בועז אף התבטא שזו בושה שלא לקיים כלשונה את החלטת הממשלה, אך נראה שרוחו של שר האוצר שהתנגד למכירה בישיבת הממשלה, שרתה על המשרד.

בינתיים הידרדר מצב המפעל. מנהלים ופועלים טובים הודיעו שהם מתכוונים לעזוב, ויתרו על פיצויים מגדלים, הפסיקו להאמין שיש עתיד. המזל נפגע.

בשבוע שעבר הבין ורטהיימר כי אינו יכול לנצח את פקידי האוצר. הוא חשש שבסיכומו של דבר יקבל מפעל מדורדר בלי כוח מקצועי — והרים ידיים. בכל מקרה, מאז פיצוץ המשא ומתן ועד עצם היום הזה לא פנה אף אחד מאנשי האוצר לורטהיימר כדי לרדת אתו. ורטהיימר חזר היום מביקור בן יומיים בשוויץ, שם פתח משרד מכירות ל"להבי ישקר".

למנוע הבזיון

ועדת המינויים לדיינים חייבת לפסול את מועמדותו של הרב עזרא בצרי בשל השוחד ששילם כדי להשתמט משירות בצה"ל

מאת גרשון אלון

בשבוע הבא עומדת הוועדה למינוי דיינים, בראשות שר הדתות זבולון המר, להתכנס ולהחליט את הרב עזרא בצרי לחבר בית־הדין הרבני הגדול. הרב בצרי הוא מועמדו של הרב הראשי, הראשון לציון מרדכי אליהו, ותומך בו גם הרב האשכנזי הראשי, אברהם שפירא. זה שנים משמש בצרי אב בית־דין הרבני בירושלים וחבר בוועדת המינויים לדיינות מטעם הרבנות הראשית.

לכאורה, עומד הרב בצרי בכל אמות־המידה הקבועות בחוק ובת־קנות ויש לו כל הכישורים לשמש מועמד לבית־הדין הרבני הגדול — אבל מעל לראשו מרחפת עננה כבדה: לפני 30 שנה בדיוק, בשנת 1957, שיחד בצרי פסיכיאטר יר־ושלמי, שיתן לו אישור כוזב על היותו חולה־נפש כביכול, כדי ל־השתמט משירות צבאי בצה"ל.

מעמדו של דיין בבית־הדין הרבני הגדול דומה למעמדו של שופט בבית־המשפט העליון. לא יתכן איפוא שלתפקיד שופט בערכאה העליונה ביותר ייבחר אדם ששבוע־יים לפני מערכת סיני, באוקטובר 1956, שיחד את הפסיכיאטר ב־260 ל"י, תמורת מסמך שקרי שבו נאמר בין השאר: "הוא סובל ממחלת־רוח כרונית מסוג סכיזופרניה פאראנואי־דית. איננו מסוגל לשום עבודה וכמו כן לשום שירות צבאי. הוא זקוק לאשפוז במוסד לחולי רוח".

יתרה מזאת, במשך משפטו של הפסיכיאטר, הד"ר שמעון קלי (שהורשע בדין ורשיון העבודה שלו נשלל) עלה בצרי הצעיר (שהיה אז כבן 20, תלמיד ישיבת פורת יוסף) לדוכן העדים ודיבר בגסות אל השופט. העיתונאי יגאל סרנה שניער את האבק מפרטים אלה בתיק המשפט, מציין כי כאשר ביקש השופט מבצרי כי ירים את קולו, כדי שיוכל לשמוע את דבריו, השיב לו תלמיד הישיבה שהתחזה לפסיכופת: "אם השופט לא שומע, אני מציע לו לקנות אוזניות".

לאחר ששיחד עזרא בצרי את הפסיכיאטר, הונחה ועדה רפואית בלשכת הגיוס, רופא פסיכיאטר, ועדה של שלושה רופאים, שאישרה את האבחנה של הד"ר קלי והמליצה על שחרור הסופי מצה"ל בשל מחלת נפש. מתברר שכעבור שלו־שים שנה עדיין אין הרב־הדיין חש שום צורך להתנצל על מעשהו, להביע צער ולהסתייג ממנו. על שאלתו של סרנה, השיב בעזות מצח: "אני לא רץ לתפקיד. זו ועדה שמחליטה וזה התפקיד שלה. זו לא המשרה הרמה ביותר במערכת. יש עוד תפקידים שבעזרת השם... ועוד פעם יכתבו על העניין הזה, ימשיכו לכתוב, אז מה בכך?"

למרבה האירוניה, הרב בצרי שבו לשופט והשתמט משירות צבאי הוא איש־המופת "הדיינכי המוסרי" שי־ישב בראש הרכב בית־הדין האזורי בירושלים, שהחליט להאריך את תוקף צו עיכוב־היציאה מהארץ שהוצא נגד ויליאם נקש. כזכור, עבריין זה מבוקש על־ידי שלטונות צרפת באשמת רצח, ניסה להונות את השלטונות בארץ, כשהציג עצמו בבואו לישראל בשם הבדוי רודי אטלן.

תקנות הדיינים קובעות בין השאר כי "רב יוכל להתמנות כדיין רק אם אורחותיו ואופיו הולמים את מעמדו של דיין בישראל". [illegible] ועדת המינויים לדיינים אינה פועלת על־פי שיקולים עניינים, [illegible] משפחות מלחצים, תככים ועקרון "שמור לי ואשמור לך". שאם לא כן, אין להבין כיצד ועדה נכבדה זו אישרה בזמנה (חרף הסתייגותו של הרב הראשי דאז, שלמה גורן) את מינויו של בצרי לדיין.

יו"ר הוועדה למינוי דיינים, שר הדתות זבולון המר, ונבחרי הציבור האחרים החברים בוועדה, סגן ראש הממשלה דוד לוי וחברי־הכנסת מנחם הכהן ו[illegible], וכן נציגי לשכת עורכי־הדין משה דרורי ובר־ציון לנגנטל — כל אלה חייבים לב־הם באחריות ציבורית. אל להם להי־כנע לתכתיביהם של שני הרבנים הראשיים, אברהם שפירא ומרדכי אליהו, שילחצו עליהם לאשר את המינוי. יש למנוע ביזיון זה.

דין פרוטה / לאה פורת

מדוע יקרים המשקאות הדיאטטיים?

תופעה מוזרה. אם תקנו פחית קוקה קולה בסופרמרקט, תשלמו בעדה (בקואופ הריבוע הכחול) 73 אגורות. אבל אם תבקשו לקנות אותה פחית שרשום עליה דיאט, תשלמו 1.12 ש"ח — ב־53 אחוז יותר. גם אם תקנו גזוז של שופס מתוצרת יטאורה תשלמו הרבה יותר בעד משקה הדיאט: בקבוק משפחתי של שני ליטרים יעלה 1.99 ש"ח, אך אותו משקה דיאט יעלה 2.79 ש"ח — ב־40 אחוז יותר. גם אצל טמפו יש פער אבל הוא יותר קטן: בקבוק של משקה רגיל בתכולת שני ליטרים יעלה 1.98 ש"ח ומשקה דיאט באותה תכולה יעלה 2.33 ש"ח; כלומר, ב־23 אחוז יותר. (המחירים נכונים לתחילת השבוע).

מאחר שבדרך־כלל אינני צרכנית של מוצרי מזון דיאטטיים, גיליתי את פער־המחירים הגדול רק באחר־ונה. למען האמת, חשבתי בתחילה שמדובר בטעות. אבל הקופאית הראתה לי את המחירון, וכך לא היה ספק בלבי שמדובר במחירים "רש־מיים". הפרש המחירים נראה לי מוזר בהחלט, מפני שלא הבנתי מה מכניסים ב"דיאט" שהוא יקר כל־כך. חוץ מזה, בחו"ל אין כל הבדל במחירים בין שני סוגי המשקה, או שההבדל מזערי.

מנהל השיווק של קוקה קולה, אלי מירון, שפניתי אליו בשאלה בעניין זה, השיב בו במקום כי יש סיבות כלכליות טובות, להפרש במ־חירים. אבל הוא ביקש שהות של יומיים, שלושה עד שיתן לי תשובה מסודרת. כעבור ימים אחדים, חזר והפיץ קן טעמים למחירים הגבוהים של הדיאט:

א. עלות חומר־הגלם של אס־פרטיים כממתיק, גבוה יחסית לסכרין ולסוכר (הסבר: משקאות הדיאט של קוקה קולה ושל טמפו ממותקים באספרטיים המוכר אצלנו גם בשם המסחרי נוטרסוויט; מש־קאות שופס ממותקים בתערובת של אספרטיים וסכרין ל.פ.).

ב. ברוב המדינות, הדיאט הוא נוסחה של סכרין ואספרטיים, לכן העלות שם יותר נמוכה; (אכן, הפער בין שני סוגי המשקאות של שופס, הרגילים והממותקים בתערובת של ממתיקים מלאכותיים, יותר קטן אבל עדיין גדול).

ג. סדרות הייצור של משקאות הדיאט יותר קטנות מאשר ה־משקאות הרגילים, לכן העלות היחי־דית המושקעת במוצר גבוהה יותר. לדוגמה, דרושה אותה כמות של כוח אדם לסדרת ייצור קטנה ולסדרת ייצור גדולה.

ד. אורך חיי המדף של משקאות דיאט מוגבל (ארבעה־חמישה חו־דשים). זה גורם הוצאה שיווקית גבוהה יותר.

ה. יש צורך לשמור על רמת מלאי כזאת שהמוצר יגיע לצרכן טרי ככל האפשר. משמע, בקרת רמת המלאי תמידה יותר ויקרה יותר.

ו. המחיר הבסיסי של משקאות דיאט גבוה יותר מהמחיר הבסיסי של המשקאות הרגילים. שכן הדיאט יצא לשוק כאשר ההקפאה כבר היתה בתוקף והמפעל היה יכול לקבוע מחיר לפי עלות ריאלית, כך על כל פנים, לדברי אלי מירון. לעומת זאת, מחירי המשקאות הרגי־לים "נתפסו" במחיר נמוך ואסור היה להעלותם, אלא בכפוף לצווים של הממשלה. אם יוסר הפיקוח, אמר מירון, יש להניח שיצומצם פער המחירים בין שני סוגי המשקאות.

מוצרי הדיאט של טמפו יצאו לשוק כבר לפני תקופת ההקפאה ואמנם ההפרש במחירים בין הדיאט והמשקאות הרגילים קטן בהרבה מההפרש בקוקה קולה.

סעיפים א' וו' ראויים להתייחסות. טענת אלי מירון כאילו האספרטיים יקר יותר מסוכר וסכרין אמנם התאמתה, לפחות במישור המחירים הצרכניים. בדקתי בסופרמרקט של קואופ הריבוע הכחול ובסופרפארם, ומצאתי כי אריזה של 1,000 טבליות סוכרזית עולה 3.79 ש"ח, בעוד 75 טבליות בלבד של נוטרסוויט (אס־פרטיים) עולות 3.96 ש"ח. כלומר, האספרטיים יקר פי קרוב ל־14 מהסכרין. אולם אם נביא בחשבון כי האספרטיים פחות מתוק מהסכרין (גלולה של סכרין שווה במתיקותה בערך לגלולה וחצי של אספרטיים), הרי שהאספרטיים יקר, יחסית לסכרין, פי־20. בהשוואה לסוכר מצאתי כי הנוטרסוויט יקר פי 14. את ההשוואה עשיתי על־פי ההנחה שבקילוגרם סוכר יש כ־115 כפיות, וכפית אחת שווה ערך במתיקותה לגלולה וחצי של נוטרסוויט. השאלה המתעוררת בכל זאת היא: האם המשקל היחסי של חומר ההמתקה שמשתמשים בו למשקה הקל גבוה כל־כך שהוא עשוי להש־פיע על המחיר בעשרות אחוזים? נמסר לי שזה סוד מסחרי. אך לי נראה שיש עוד מרכיבים רבים כל־כך בעלות המשקה, שמרכיב ה־המתקה בלבד לא יכול להיות כה מכריע בהשפעתו על המחיר.

הטענה כאילו המחיר הבסיסי של משקאות דיאט משקף את העלות הריאלית ואילו מחיריהם של ה־משקאות האחרים אינם ריאליים, שופכת אור על תופעה הרבה יותר כללית בארץ: שפע המוצרים ה־חדשים שיצאו לאור בתקופת ההקפאה, והמחירים הגבוהים יחסית לפחות של חלק מהם, לעומת מוצרים מקבילים או דומים הנ־מצאים בשוק. מתברר בדיעבד כי זו אחת הדרכים הטובות ביותר של המפעלים להילחם בפיקוח. בין אם מחירי המוצרים החדשים אכן רי־אליים ובין אם הם גבוהים מן הראוי (לא נראה לי שלמשרד התעשייה והמסחר יש אפשרות לב־דוק באופן בסיסי את מחיריהם של כל המוצרים החדשים), הרי באופן מוחלט הם יותר יקרים מהמוצרים הוו־תיקים. מכאן, אגב, שכדאי לבדוק היטב את מחירי המוצרים החדשים לפני שקונים אותם.

ובעניין הדיאט, אני משאירה לקוראים להחליט אם ההסברים על הסיבות למחיר הגבוה אכן משכ־נעים. אבל עכשיו לפחות אתם יו־דעים את הסיבות.

כמו לפני גורבצ'וב

ח.ג. מחיפה (השם והכתובת המלאים שמורים במערכת) כותב: "בקשר למאמרך בעניין תלונות בקופת־חולים הכללית, שאין מטפלים בהן ("דין פרוטה" מיום 12.11.87), עלי להוסיף: דבר דומה קרה גם לי כאשר שני מכתבי תלונה (למכתבים ענו אבל לא עשו שום דבר לתיקון המצב), קיבלתי נזיפה מהרופא המטפל־המשפחתי. לכן כבר אינני מתלונן וגם מבקש לא למסור את שמי האמיתי. בקצת הגזמה, אני מרגיש כמו בברית־המועצות לפני גורבצ'וב."

קוד, ברקוד, סורקוד

אם אתם רואים יותר ויותר מוצרים שעל אריזותיהם ציור של פסים כהים ובהירים, רחבים וצרים, זה אומר שיותר ויותר יצרנים התחילו ל"קודד" את מוצריהם (כלומר לסמן את המוצרים בקודים של פסים). הקידוד הזה אינו חדש בארץ, אבל החל באחד בינואר 1988, יחויבו כל המפעלים בישראל לקודד את מוצריהם. מאחר שזו תהיה חובה, צריך להסביר לקוראים שאינם יודעים בדיוק קידוד מהו — במה מדובר. כל צרכן יודע היום מה זה קוד (צופן) מספרים. אלה המספרים הארוכים הרשומים על האריזה (במקום מחיר). הקופאים מקלידים את המספרים הארוכים האלה בקופה הממוחשבת והיא מתרגמת את המספרים למידע הקשור למוצר, כלומר, מחיר, שם המוצר, משקל.

ההתפתחות היותר מודרנית בתחום זה היא סימון קוד לא במספרים אלא בפסים (מכאן השם הלועזי בר־קוד, בר פירושו פס, כלומר צופן באמצעות פסים). במקום להקליד מספרים, מעביר הקופאי את סימני הברקוד מול סורק אופטי המתרגם את הברקוד למידע שאנו מקבלים בפענוח קוד של מספרים. לסורק האופטי הזה קוראים אצלנו בקיצור סורקוד.

כדאי לדעת כי הפסים או הקווים מייצגים כל אחד ספרה וכל קבוצת פסים מייצגת מספר שיש לו משמ־עות מסוימת: מספר המייצג את שם המדינה, מספר המייצג את שם המפעל, מספר המייצג את שם המוצר וכן מספר המייצג את המחיר. המספרים למדינות ולמפעלים הם אחידים בכל הרשתות.

מבחינת המשווקים, אין זה סתם הישג טכנולוגי, אלא שיטה בעלת יתרונות רבים, כמו קיצור זמן ההמתנה של הלקוחות ליד הקופות (יש הגורסים שקיצור זמן ההמתנה הוא עד כדי 40 אחוז), היעדר שגיאות ברישום בקופה (בהקלדת מספרים אפשר לטעות, ואילו בשי־טת הברקוד אין עוד הקלדה ואין שגיאות), אפשרות לעדכון מחירים מידי, אפשרות עתידית לניהול מלאי הזמנות ממוחשבות, אפשרות להעסקת מלאכות יותר קטנות, ייעול העבודה בקופה וברשת, אפשרות להסתפק במספר הקופות הנוכחי.

בארץ יש איגוד לקידוד המוצר בישראל (ממ"י) שבראשו עומד הדר־אריה גניגר, מנכ"ל תיא. מטרת האי־גוד לגרום שכל המפעלים יקודדו את מוצריהם.

כצרכנים אנו שמחים מאוד על כל פיתוח טכנולוגי, אבל מבקשים לא לשכוח את הצרכן. קידוד? בבקשה, אבל לא נוכל לברך על הקידוד אם לא יסמנו על כל מוצר את המחיר בגלוי. סימון כזה הוא חלק בלתי נפרד מן המידע שהצרכן זכאי לקבל, כדי שיוכל להחליט אם הוא מעוניין או אינו מעוניין לקנות את המוצר במחיר הנקוב וכן כדי שיוכל לעשות השוואות מחירים בלא שיצטרך לחפש את המחירים על המדף, שהרי במקרים רבים אינם במקומם הנכון, אם בכלל.

לטאטא מתחת לשולחן

תקריות אנטישמיות במזרח־גרמניה, המדינה המצהירה כי הצליחה לעקור את האנטישמיות בה מן השורש, מלמדים שהבעיה הודחקה, אך לא בוערה

מאת דניאל דגן

בון

דיווחים של כתבים מערב גר־מניים אישרו בימים אלה עובדה הי־דועה זה מכבר: גם בגרמניה הקו־מוניסטית, המדינה הטוענת שהצליחה "לעקור את הפאשיזם מן השורש", יש גילויים מבעבעים של אנטישמיות ושל התפרצויות שינאה אנטי יהודיות. החידוש היה בכך שהדיווחים רמזו על קיומן של קבוצות ניאו־נאציות מאורגנות, וש־התקריות שבהן מדובר היו חמורות במיוחד.

כך, למשל, התקפה על כנסיה פרוטסטנטית במזרח־ברלין הנושאת את השם "ציון" (האירוע הוזכר בי־דיעה ב"הארץ"). מדוע בחרו הניאו־נאצים הצעירים לפעול דווקא נגד כנסיה, ולא נגד בית כנסת? על השאלה הזאת אין תשובה ברורה.

אפשרות אחת היא שהתקפה על בית כנסת היתה נתקלת בהתערבות מהירה ומאסיבית של כוחות הביט־חון, המקבלים דיווחים רצופים על הנעשה בקהילה היהודית. אפשרות נוספת היא שהצעירים המשתוללים, הנראים לפרשנים אחדים כ־"מתבגרים תועי דרך" והם לא נרתעו בעצמם מן האפשרות של התקלות עם ה"תורים היהודיים" שאותם בינו.

"ציון" היא כנסיה מזרח־ברלינאית העוסקת בין השאר בטיפוח דו שיח נוצרי־יהודי, ומפגינה רגישות מיו־חדת לבעיות הקשורות ביחסם של הגרמנים לישראל. שמה של הכנסיה אינו חדש, אך יתכן שהוא מבטא גם מידה מסויימת של מעורבות. כך לפחות בעיני מי שבחר ב"ציון" כמטרה להתקפה אנטי־יהודית.

הצעירים שהתפרצו לכנסיה הפכו ספסלים ואיימו על הנוכחים. הם השמיעו סיסמאות כמו "יהודים החוצה מכנסיות גרמניות", "ראש אלה צריך לחסל". בעקבות ה־התפרצות אושפזו אנשים אחדים במצב קשה. פעילי הכנסיה בודקים שמועות שאחד מן הנפצעים מת, ואחר איבד את עיניו.

* * *

העיתון "פרנקפורטר רונדשאו" דיווח על התקרית בצורה המפורטת ביותר, והביא נתונים על קבוצות ה"סקינהדז" (ראשים מגולחים) ש־ביצעו את ההתקפה. לדברי הכתב, קרל־היינץ באום, מעריכים במאה את מספר ה"סקינהדז" הפעילים במזרח־ברלין. תנועה דומה נוספת פעלת בעיר המזרח־גרמנית דרזדן.

לדברי באום מופיעים צעירי ה"סקינהדז" לעיתים קרובות בקהל של חובבי כדורגל, או בקרב מאזינים של קונצרטים לנוער. לפעמים, הוא מוסיף, הם משמיעים סיסמאות מקאבריות — כמו הקריאה לתת "ציקלון בי" (הגז ששימש להמתה באושוויץ) לשוקני הקבוצה היריבה.

חברי ה"סקינהדז" משמיעים גם סיסמאות לאומניות, ומציגים את עצמם כמי ששומרים על הגוולת הגרמנים בארץ הנתונה לרעתם לש־ליטת ארבע המעצמות הגדולות. חוג־גים רשמיים במזרח־ברלין טוענים לעיתים, כי הקבוצה הניאו־נאצית מכוונת למעשה על־ידי גורמים במערב־גרמניה.

באום מצטט את התיאולוג ה־מזרח־ברלינאי רודי פאנקה, שדוחה בתוקף את תיאוריית ה"הכוונה". פאנקה אמר בכנס של הכנסיה כי לא יועילו כל נסיונות הטישטוש וההכחשה — ה"סקינהדז" הם מוצר של החברה המזרח־גרמנית.

שלטונות מזרח־גרמניה מתקשים מאוד להסביר כיצד יתכן שבחברה הרואה עצמה כ"אנטי פאשיסטית" מתפתחת תופעה של ניאו־נאציזם ושל אנטישמיות בוטה. אחד ה־פתרונות הקלים הוא כמובן לטאטא את הכל אל מתחת לשולחן ולטעון שלא היו דברים מעולם. אבל הפתרון הזה יפה רק לגבי תקריות קלות יחסית, כמו ציור צלבי קרס על קירות בתים, או השמעת "בדי־חות יהודים" מקאבריות.

* * *

כשיש תקריות חמורות יותר, כמו זאת שארעה בכנסיית "ציון", נדר־שים השלטונות להתמודדות רצינית יותר עם הבעיה. כאן הם נתקלים בהסברים ביקורתיים של הכנסיה הפרוטסטנטית, המשמשת במידה רבה כמחסה למתנגדי המשטר הקומוניסטי.

אחת הטענות המעניינות של אנשי הכנסיה: מזרח־גרמניה, ככל שהיא אנטי פאשיסטית, זנחה במידה רבה את ההתמודדות האמיתית עם התקופה הנאצית, הציגה את עצמה כמי שהעניין אינו נוגע לה. הגיע הזמן "לשנות כיוון" ולספר את האמת על מה שארע בכל חלקי גרמניה בין השנים 1933 ו־1945, כאשר המנהיגים העדיפו את היטלר ושיתפו את משטרו באמונות היסודיות.

הדיווחים של באום ושל אחרים שופכים אור על תופעה שולית אך מסוכנת, שזכתה עד כה לתשומת לב מועטה ביותר. ספיחי המסורת הנאצית, במידה שהם קיימים, אינם יכולים להזכר בנחלתה הבלעדית של מערב־גרמניה. מזרח־גרמניה יכולה להיות קומוניסטית ואנטי פאשיסטית. אבל היא עדיין אותה גרמניה שבה צמח הנאציזם והפך את אירופה לגיא הריגה למיליונים רבים של יהודים ולא יהודים.

קבל החלטת רכישה לפני סוף שנת 87

הזמנה אישית

לעו"ד, רו"ח, חשבים ומנהלים

בוא לבקר במיפגש השלישי למיחשוב המשרד המתקדם

יום שני 7 בדצמבר 1987 בכפר המכביה, ר"ג

יוצגו מחשבים אישיים, תוכנות וציוד עזר; ייערכו הדגמות של ציוד ותוכנות לעורכי דין, רואי חשבון ומנהלי משרדים.

בתצוגה הצעות ומתנמות של מבחר הספקים בארץ.

תוכנות ל: ראיית חשבון, הנה"ח כפולה וחד צדדית, גליונות אלקטרוניים, ניהול יומן פגישות ומועדים, מעבדי תמלילים, טיפול במסמכים משפטיים וחוזים.

ציוד מחשב: מחשבים אישיים, מדפסות, טלקס למחשב אישי ודואר אלקטרוני, ציוד עזר למיחשוב המשרד, רשתות תקשורת, פקסימיליה.

מחיר הכניסה: 8 ש"ח. לקבלת הזמנה, ללא תשלום, מלא את הספח הרצ"ב ושלח לאנשים ומחשבים / ערוצי שיווק, ת"ד 33325 ת"א 61332.

אתה יכול לקבל הזמנה גם בטלפון: 03-280640

אנשים ומחשבים / ערוצי שיווק, ת"ד 33325, ת"א 61333

אנא שלחו לי הזמנה למפגש למיחשוב המשרד, כפר המכביה 7.12.87

שמי ______ חברה ______

כתובתי ______ מיקוד ______ טל ______

חברת מתכת סדום בע"מ

ניתנת בזאת הודעה כי

האסיפה הכללית יוצאת מן הכלל של החברה

תתקיים במשרדי החברה באזור התעשיה דימונה יום רביעי 16 לדצמבר 1987 בשעה 10.00

על סדר היום:

איחוד ההון של החברה.

ובשעה 11.00 תתקיים האסיפה הכללית השנתית של החברה.

על סדר היום:

1. קבלה ואישור של דו"ח הדירקטוריון, הדוחות הכספיים ודוח רואה־החשבון של החברה לשנה שהסתיימה ב־31.12.86.
2. מינוי רואה חשבון לחברה וקביעת שכרו.
3. מינוי חברי הדירקטוריון ושונות.

כל בעל מניות רשאי להצביע, באופן אישי או ע"י בא כוח. כתב מינוי בא כוח ויפוי כוח יהיו תקפים רק אם יופקדו בידי מזכיר החברה במשרד החברה באזור התעשיה בדימונה, לפחות 48 שעות לפני מועד קיומה של האסיפות האמורות. אם תוך חצי שעה מהמועד שנקבע לאסיפות לא ימצא מניין חוקי, תדחנה האסיפות לאותו יום בשבוע הבא, באותה שעה באותו מקום. אם באסיפות הנדחות לא ימצא מניין חוקי תוך מחצית השעה, יהיו שני בעלי המניות הנוכחים בעצמם או ע"י באי כוחם מניין חוקי.

חברת מתכת סדום בע"מ

חוק התכנון והבניה התשכ"ה

מרחב תכנון מקומי, ירושלים

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ירושלים ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, ירושלים, הופקדה תכנית ביחד עם התשריט המצורף אליה, תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מפורטת מס' 3630 א'.

ואלה השטחים הכלולים בתכנית: ירושלים, שכ' גילה, שטח מדרום לרחוב אחלמה, ולרחוב השיש.

שטח בין קואורדינטות אורך 168260 — 168550. ובין קואורדינטות רוחב 126180—126050.

הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.

עיקרי הוראות התכנית:

א. קביעת הוראות בניה וקוי בנין בשטח בהתאם לנספח הבינוי המצורף לתכנית.

ב. קביעת הוראות בגין זיקת הנאה לציבור.

כל המעונין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו בעיתונות להגיש התנגדות לתכנית בכתב לידי הועדה המקומית האמורה. את ההתנגדות יש להגיש בכתב, בפרוט הנמקות, תצלום/תצהיר המאמת את העובדות שעליה היא מסתמכת. (מול מהנדס העיר, רח' הלל 23, ירושלים)

אלי סויסה

יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, ירושלים

ו' חשון תשמ"ח

29 אוקטובר 87

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי ירושלים

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה — 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים, הופקד ביחד עם התשריט המצורף אליו שינוי לתכנית מתאר מקומית הנקראת תכנית מס' 3630, "שינוי מס' 1/85 לתכנית מס' 1905 ושינוי מס' 1/85 לתכנית מס' 2073.

ואלה השטחים הכלולים בשינוי התכנית: ירושלים. שכונת גילה, רח' אחלמה ורחוב השיש חלקה מגוש 28050 ושטח בלתי מוסדר.

שטח בין קואורדינטות אורך 168050 — 168560 ובין קואורדינטות רוחב 125000־126220.

הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.

עיקרי הוראות התכנית:

א. הרחבת גבול הבינוי הדרומי של שכונת גילה.

ב. שינוי תכניות מס' 1905, 2073 בדברים הבאים:

1) שינוי יעוד שטח מאזור מגורים 5 מיוחד ולשטח לתכנון בעתיד.

2) שינוי יעוד שטח מאזור מגורים 5 מיוחד לשטח לתכנון בעתיד.

3) קביעת יעוד קרקע לשטח לבנין ציבורי ולשטח ציבורי פתוח.

ג. קביעת יעוד שטח לאזור מגורים 5 מיוחד, לשטח לתכנון בעתיד ולשטח נוף פתוח בשטח שלא חלה עליו התכנית.

ד. קביעת מעבר ציבורי להולכי רגל ולהוראות בנין בעבר קו בנין.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו בעיתונות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה. את ההתנגדות יש להגיש בכתב, בפרוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליה היא מסתמכת. [illegible]

ז' חשון תשמ"ח

30 אוקטובר 87

אלי סויסה

יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, ירושלים

עיריית ירושלים

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)

[illegible]

אברהם כחילה

קבלת מודעות ללוח העיר

03-735588-9

מדינת הרווחה כגלגל הצלה

זה אחד הלקחים החשובים מהתמוטטות הבורסה האמריקאית — חשוב גם לנו

מאת אסתר אלכסנדר

"ביום שני השחור", 19 באוקטובר 1987, נפל שוק המניות שבוול־סטריט בניו־יורק. הדו־ג'ונס, מדד מחירי המניות, ירד ב־500 נקודות ביום אחד ומשמעות הדבר היא, שסך כל ערך הבורסה ירד ב־23 אחוזים. במונחים אבסולוטיים הירידה ב־500 נקודות מבטאת הפסד של כ־500 מיליארד דולר מתוך סך כל ערך המניות, שעמד על 2.2 אלף מיליארד דולר לפני הנפילה.

חצי טריליון דולר פשוט נמוג מתוך ה"עושר" האמריקאי תוך כדי מכירת־שיא של 450 מיליון מניות במשך כמה שעות של מסחר. הזעזוע הורגש היטב בכל הבירות הפיננסיות של העולם.

מה גרם לנפילה? יש התולים את הקולר בגירעון הגדול בתקציבה של ארה"ב. אך הקשר לא ברור לגמרי. יש המאשימים את המחשבים — את מיחשוב המסחר. כי קיימות תוכנות שלפיהן המחשב של הברוקר בבורסה מוכר באופן אוטומטי כל מניה שמחירה יורד בשלושה אחוזים במהלך המסחר (ולהיפך, נותן הוראת קנייה כל אימת שמחיר מתחיל לעלות). ויש המעלים סיבות נוספות. אך כולן היו שרירות וקיימות גם במשך השנתיים האחרונות, כאשר הבורסה דווקא עלתה.

לכן השאלה הרלוונטית היא, מדוע נפלה הבורסה דווקא עכשיו? מהו המאורע ששינה את מגמות העלייה? זמן קצר לפני כן התחלף ראש הפדרל רזרב בנק, הבנק המרכזי האמריקאי, ואת מקומו של פול וולקר תפס אלן גרינספן. קהילת אנשי הכספים האמריקאיים שיחרר לחצא פיו, ואז הוא עשה משגה חמור. בהופעתו הפומבית הראשונה הוא הודיע, שלדעתו בעיית רמת המחירים — קרי, האינפלציה — בארה"ב איננה חמורה כלל. אנשי הכספים דרשו שיחזור בו מדבריו. הם חששו כי לא ינהל את המדיניות המוניטריסטית "המרסנת", שהיתה כה רווחית בשבילם, של שער ריבית גבוה וקיצוצי אשראי, כפי שעשה קודמו. גרינספן נסוג תחת הלחץ. הוא העלה מיד את שער הריבית בחצי אחוז, בפעם השנייה במשך חודש, ולמחרת נפלה הבורסה.

שוק הנפילה החופשית

היו גם מאורעות אחרים. כגון איומו של שר האוצר האמריקאי בייקר על הגרמנים. הוא איים שיניח לדולר להמשיך וליפול מול המארק הגרמני, כי הגרמנים העלו את שער הריבית. אך לכל הדעות דבריו של גרינספן ומעשהו המבוהל היו בעלי משקל גדול בהרבה בקביעת גורלה של הבורסה.

אמריקה נרעדה. הכל נזכרו במאורעות הבורסה בשנת 1929, ה־משבר הגדול שבא בעקבותיהם. עשירים ועשירים פחות חיפשו מושיע. וכאן נפל דבר מפתיע. לאחר שבע שנות שלטון הרייגניזם השמרני, שהעלה את "השוק החופשי" ואת "כוחות השוק" לדרגה של אליל כל־יכול, צודק תמיד, אף אחד לא פנה לעזרה אל כוחות השוק שיתקנו את המעוות. אדרבה, תהליך השלטת השוק החופשי על המשק, הדרגולציה — שחרור שוק הכספים והבנקים מתקנות שהגבילו את פעילותם — הוקעו בכלי התקשורת כאשמים בהתמוטטות.

דווקא "הממשלה הגדולה", שהושמצה רבות כגורם לכל צרותיו של המשק האמריקאי, מצטיירת כיום בעיני האמריקאים כמושיע בשער. האכזבה מן השוק החופשי וכוחותיו היא גדולה הכל ועיתונים רבים הדביקו לו את הכינוי "שוק הנפילה החופשית".

תקוותה של האומה האמריקאית היא שארה"ב תיוותר אתנה מדינת רווחה, שאחרי כל הפגיעות בה בשנים האחרונות עדיין עומדת על תילה. זאת תקוותם וזאת נחמתם. הם מתנחמים שהמשבר בבורסה לא יתפשט אל הבנקים, כי קיים ביטוח פיקדונות פדרלי. הם מתנחמים שיש דמי חוסר עבודה, ביטוח לאומי, ביטוח רפואי חינם לנזקקים, פיקוח על שכר דירה — שלא היו ב־1929.

מיוחלים להצלה

אם מישהו חושב שרק בני שכבות ההכנסה הנמוכות והבינוניות נתלים במדינת הרווחה — נכון יותר בשריריה — הוא טועה מאוד. גם אנשי הכספים הגדולים והבנקאים העשירים מיוחלים להצלה ממדינת הרווחה. פחדם הוא, שאם לא כן, תתמוטט הכלכלה על ראשם. כאילו לא הם עצמם הביאו על ראשם את התמוטטות הבורסה ואת התמוטטות מדינת הרווחה.

הנה ציטטה מתוך "וול־סטריט ג'ורנאל", נושא הדגל של השוק החופשי, שבימים כתיקונם לחם ללא חת במדינת הרווחה — מעשרים באוקטובר, יום אחרי נפילת השוק: "יש סיבות טובות מדוע הבהלה הגדולה של הבורסה אתמול איננה חזרה על מה שקרה ב־1929 ועל המשבר הגדול שבא אחריה. הסיבה: הכלכלה כיום נהנית מתקנות ומוסדות פדרליים רבים שמשמשים בה כמייצבים. ואלה הם: ביטוח פיקדונות פדרלי, תיקרה לשער הריבית, הפרדה בין בנקים של השקעות לבין בנקים מסחריים, תוכניות ממשלתיות רבות של ביטוח הבטחת הכנסה, ביטוח לאומי, ביטוח אבטלה ותשלומי רווחה. גם העובדה שהממשלה קונה מוצרים ושירותים בשוק בגובה של 20 אחוזים מן התל"ג — במקום 8-6 אחוזים ב־1929 — מבטיחה שהכלכלה תמשיך לנוע".

ראשי האוצר ובנק ישראל, כל מקצצי תקציבי הרווחה, כלכלנינו המוניטריסטים באוניברסיטאות, בממשלה, בעיתונות, בבנקים ובקונצרנים הגדולים וכל יתר לוחמי השוק החופשי ואויבי מדינת הרווחה באשר הם בישראל — מה תאמרו לזה?

סביר שהפנייה המחודשת אל מדינת הרווחה תיתן את אותותיה בבחירות הקרובות בארה"ב ובמצעיהם של המועמדים לנשיאות. העם האמריקאי לא ישכח לקח זה גם אם הבורסה תעלה שוב, כי אין הבטחה שלא תיפול פעם נוספת פתאום ובמהירות גדולה יותר, שתפתח פתח למשבר גדול. אותו משבר שמפני התנגנות מפניו פונים הכל אל מדינת הרווחה, וכולם שמחים כאן (בארה"ב) על שלא חיסלו אותה כליל.

בנושא זה העם האמריקאי יכול ללמד פרק את העם בישראל. הגיע הזמן לעצור גם את התפוררות מדינת הרווחה הישראלית. כי אם יפרוץ משבר, הוא לא ייעצר בגבולות ארה"ב.

המשק הציבורי על פרשת דרכים

מעורבות יתר של הממשלה וההסתדרות בחברות ומפעלים גורמים לעיוותים בתהליכי קבלת החלטות כלכליות, עקב אינטרסים משניים. על הממשלה לעסוק בקביעת מדיניות, ולצמצם את חלקו של הסקטור הציבורי במשק

מאת יוסי ונונו

הכותב הוא ראש המועצה המקומית קריית־מלאכי

פרוייקט הלביא הופסק, אך לא אחרי שמאות מיליוני דולר ואף למעלה ממליארד הוצאו לריק. "סולתם" ממשיך לייצר אך צובר מלאי של קרוב למאה מיליון דולר שאין להם דורש. עובדי התעשיה האווירית צרו על קריית הממשלה ותקעו בשופרות כדי "לשבור את חומות יריחו", עובדי סולתם כלאו את הנהלת "כור" — הגולם קם על יוצרו.

החברות הממשלתיות וההסתדרותיות וגופים ציבוריים כמו אידגתי הקניות והחברה הכלכלית של תנועת המושבים הגיעו אל פרשת דרכים. המשחק של הגופים הפוליטיים והציבוריים לא יוכל להימשך לאורך ימים. מגיע הזמן ששוברים את הכלים ולא משחקים. הקשיים, ההסתבכויות ופשיטות הרגל של חברות רבות מציבות סימן שאלה גדול באשר לערך קיומן ותועלתן לציבור.

חברות כמולל בונה, סולתם, מנועי בית שמש ומפעלים רבים אחרים מהווים דוגמאות טריות לנזק שהם גורמים לציבור ולצורך להזרים כספים רבים, המסתכמים בעשרות ובמאות מיליוני דולר, כדי לתת להם הנשמה להמשך העסקת העובדים.

אנו עדים לכך שהאמצעים הופכים להיות מטרה, והמוסדות תולים ליעדים לאומיים שאותן חברות אלו באות לשרת — יעדים של בניה ופיתוח ויעדים של ייצור למען ביטחון המדינה.

הפסקת פרוייקט הלביא, ההפגנות האלימות של עובדי התעשיה האווירית שבאו בעקבות הפסקת הפרוייקט והנסיון להפוך נושא ביטחוני ממדרגה ראשונה של קביעת סוג הנשק שצה"ל זקוק לו לנושא פוליטי ופופוליסטי, הם דוגמה לסטיה הגדולה מן היעד של התעשיה האווירית — לשרת את צה"ל ומדינת ישראל — ליעד של הבטחת המסגרת והבטחת התעסוקה.

להיות ענק

הנימוקים להמשך ייצור הלביא באים לידי ביטוי מפורש על־ידי גורמים שאינם עוסקים בצרכי צה"ל ובכלים היעילים לניהול מלחמה ולנצחון במלחמה, אלא בנימוקים של צרכים פוליטיים ואינטרסים של עובדים וועדי עובדים.

הגורם הציבורי: ממשלה, הסתדרות ואחרים ניצבים בפני החלטה קשה בעמדם בפני הצורך בפיטורי עובדים או להלופין בהמשך הזרמת הון מתוך כדי להמשיך ולהחזיק בעובדים ללא תפוקה מצידם, וללא תרומה למדינת ישראל.

הנושא מורכב בחברות ההסתדרותיות של חברת העובדים, שבהן מתקיימת הסתירה בין ההסתדרות כמעבידה, כבעל המפעל, הפועל תוך הקפדה על הוצאות מינימליות, ובין ההסתדרות כמייצגת את העובדים, שעליה לדאוג לרווחתם תוך רדיפה להעלאת שכרם — עובדה העלולה לייקר את עלויות המפעל, ובמצבים מסויימים הדבר עלול להביא לידי פשיטת רגל, כפי שקרה במולל בונה, בסולתם ובמפעלים אחרים.

אחד הגורמים המאפיינים חברות ממשלתיות והסתדרותיות הוא נטייתם לפעול על בסיס של גוף גדול בעל מגמה להיות ענק. הדבר מביא להעסקת מאות, אלפים ואפילו עשרות־אלפי עובדים בכל חברה מחברות אלה. דבר זה גורם לכך שהמשבר המגיע פוגע בציבור גדול של עובדים.

כל עוד הכסף זורם כמים ואפשר היה לכבות שרפות — המודל פעל יפה. מרגע שהלחצים הכלכליים גברו, סיכסוך ההון פחת, ומקורות המימון הזול הפכו להיות מצומצמים, נוצרה מציאות חדשה שבה כל מפעל וכל חברה צריכים לדאוג לעצמם, ורק עם קיום תשתית כלכלית בריאה, החברה תחזיק מעמד.

מציאות זו גרמה לחברות ציבוריות רבות להיכנס לקשיים, והדרך קצרה לעימות פוליטי בין העובדים ובין הממשלה וההסתדרות, להפעלת לחצים על הגורם הציבורי כדי שישקיע כספים, וימשיך ויישא בהפסדים גדולים להמשך הנשמה של המפעל, תוך פיטורי מאות עובדים בשיטת הסלמה.

להחזיר לגודל טבעי

מכאן הצורך בנקיטת מדיניות של החזרת הגולם לגודלו הטבעי, הן במספר החברות והן בגודלן; על ההסתדרות ליצור הפרדה מוקצעית בין חברת העובדים כגוף כלכלי ובין ההסתדרות כאיגוד מקצועי ולמצוא את האיזון המתאים בין מימוש היעדים הציבוריים באמצעות החברות הכלכליות, אך לא מעבר לכך.

המדיניות צריכה להיות בהשתחררות מחברות שגורם פרטי יכול להפעילן באותה מידת הצלחה, אם לא יותר; השתחררות מחברות שאינן מבטיחות יעד ציבורי לאומי מוגדר; הבאה לידי הפחתה משמעותית בחלקו של הסקטור הציבורי בכלל המשק, אם בהיקפי המועסקים ואם בהיקפי הפעילות; הפניית המשאבים המקורות לאפיקים יעילים יותר, ועל־ידי כך להשיג תפוקה גבוהה יותר מאותם מקורות.

על הממשלה לעסוק בקביעת מדיניות, בקביעת כללי המשחק המבטיחים את היעדים המקרו כלכליים הנכון להבטיח מדיניות המושפעת מצרכי המשק הבריא ולא משיקולים צדדיים ואינטרסנטים וגם שיקולים של לחצי עובדים וועדי עובדים, דבר הפוגע ביעדי המשק הלאומי תוך בזבוז מקורות יצור יקרים.

על הממשלה לעסוק במדיניות, בקביעת כללי המשחק המבטיחים את היעדים המיקרו־כלכליים במשק, ופחות להיות חלק מתוך המערכת, כי אז קביעת המדיניות מושפעת לא רק מצרכי המשק הבריא, אלא גם משיקולים מיקרו כלכליים שהממשלה היא חלק מהם.

דבר זה בלט בוויכוח על הפסקת פרוייקט הלביא, שמחד היה השיקול של צרכי צה"ל ומערכת הביטחון, ומאידך ההשלכות של הפסקת הפרוייקט על התעסוקה — ענין משני בחשיבותו אחרי צרכי הביטחון. עובדה היא שמרכיב גדול בממשלה הצביע עבור המשך הפרוייקט משיקול משני זה — כלומר נוצר מצב שוועדי עובדים הופכים להיות גורם נכבד בקביעת יעדים לאומיים. ומזה הממשלה צריכה להשתחרר בהקדם.

האוניברסיטה העברית בירושלים

הפקולטה לחקלאות ברחובות
המחלקה להורטיקולטורה

יום עיון

לזכרו של

פרופ' ש. פ. מונסליזה ז"ל

במלאת שנה לפטירתו

היום יום חמישי, ו' בכסלו תשמ"ח (26 בנובמבר 1987), בשעה 13:30 באודיטוריום ע"ש אריבין בפקולטה לחקלאות

בתכנית:
13:30 — התכנסות
14:00–16:00 — הרצאות:

פרופ' רפי גורן — פעלו של פרופ' מונסליזה ז"ל במחקר ההדרים.
ד"ר מיכל פישלר — השפעת המיבלטים על הפעילות הפוטוסינטטית של עלי אשכולות.
פרופ' פנחס שפיגל־רוי — השבחת קליפיט.
ד"ר יאיר ארנר — תנובת פרי בהדרים: פתופיזיות, חומרי צמיחה ותכונות המטריליים בעלים.
ד"ר עזרי חלוץ — מניעת מחלות פרי־הדר באמצעים ביולוגיים.
ד"ר משה בר־יוסף — גישות לצמצום נזקי נגיפי הדרים.

הציבור מוזמן
הכניסה לרכב דרך רחוב הנקין

מס־שפתיים ומס־נסיעות

מאת ד"ר נילי קרן

הכותבת היא ראש המרכז להוראת השואה במיכללה לחינוך־סמינר הקיבוצים ת"א

חדשות לבקרים אנו קוראים ושומעים על "התמוטטות הערכים בקרב הנוער", על "סכנת הירידה", על אובדן ה"זהות היהודית" בקרב הדור הצעיר וכו' וכו'. שרים וחברי־כנסת מכל גוני הקשת הפוליטית מחפשים סיבות ומטיחים האשמות כלפי מערכת החינוך מתגוננת — ועוברים לסדר היום.

מגיע יום הזיכרון לשואה ולגבורה. שרים וחברי־כנסת נואמים בעצרות הזיכרון ומטיפים לציבור את לקחי השואה, את חובת לימודה והכרתה, וסוחטים ממנה כל מסקנה המשרתת את השקפת עולמם השונות והדמגוגיות. עיתונים שונים עורכים משאלים "מקיפים" בקרב צעירים ומגלים "להדהמתם" כי הנוער אינו יודע עובדות בסיסיות הקשורות לתקופה זו. ואז שוב מופנים החיצים כלפי מערכת החינוך, זו מתגוננת, ושוב עוברים לסדר היום.

הנה נפל דבר.

לפני שנתיים הוליטה כתה י"ב בקיבוץ "בארי" לצאת לסיור בפולין — מסע בגיא ההריגה. מטעמי קשיים כלכליים הופסקו אז נסיעות לחו"ל בתנועה הקיבוצית, והקבוצה, שהיתה נחושה בדעתה לערוך מסע זה, התגייסה לעבודות נוספות ואספה שקל לשקל, תוך עבודת שיכנוע בתוך הקיבוץ כי נסיעה לפולין איננה "סתם נסיעה לחו"ל". הקיבוץ שכנע שהיא יוצאת. התקשורת הרבתה לעסוק אז בקבוצה זו, במשמעות המסע עבור הנערים והנערות הללו והשינויים שהתחוללו בהם בעקבותיו לקראת צאתם לשירות הצבאי ולחיים.

כאן גם נפרץ סכר ובשנה לאחר מכן יצאו לפולין מאות בני נוער, בעיקר מן התנועה הקיבוצית, אך גם מישובים כפריים ועירוניים מכל חלקי הארץ.

יתר על כן: למסע קודם תהליך לימודי ממושך ומתוכנן המתקיים מחוץ לשעות הלימוד הרגילות. הנוער יוצא למסע כשהוא מצויד ברב הכלים, שאותם רכש בעמל פיסי והחוני רב. אין ספק שזה מאמץ הראוי להערכה רבה, והסותר, במידה רבה, את הדעות הרווחות על הנוער בארץ, אך זה גם מאמץ כספי גדול מאוד.

הנה, מה שנכון לגבי נסיעות למצרים, לרומניה, מה שהיה נכון לגבי משלחות יצוגיות לגרמניה — אינו תופס בסיורי הנוער לפולין: מס הנסיעות לא רק שאינו מופחת, או אפילו מבוטל — אלא על הנוער הנוסע לאושוויץ ולטרבלינקה לשלם את מלוא המס, בדיוק כמו ישראלים הנוסעים לחופשת סקי בשוויץ, למסע תענוגות באיי הים התיכון, לקניות בלונדון או לספארי באפריקה.

כל הנסיונות לפעול לשינוי במצב זה עלו עד כה בתוהו: הוצלאר"ך זה הוצלאר"ך; אין הבדל בין מיקונוס לקראקוב, בין לונדון ללובלין, בין פאריס לווארשה.

קשה לאדם בר־דעת למצוא לתופעה זו הסבר הגיוני; קשה להבין מדוע מוסדות מסיסים קבוצות כל כך רבות באוכלוסיה הישראלית, מדוע המדינה היהודית, המודאגת כל־כך מזהותם של בניה, מעיצוב השקפת עולמם האנושית — הופכת כל־כך קשוחה ביחס אליהם כשמדובר בהקלת הנטל המוטל עליהם בלאו־הכי, במסע לפולין. מדוע אין פוטרים קבוצות כאלה ממס נסיעות. המועצה להלולי נוער מעמידה ... אליה לקבלת הקלות, וביניהם שמיעת הרצאות בנושאים מסויימים. קבוצות שיצאו ידי החובה הזו ויצאו לגרמניה, למשל, ובין מפגש עם בני נוער גרמניים וביקור באחת ממחנות הריכוז ערכו מסעות בילוי וקניות — זכו לפטורים כאלה. אך הנוער היוצא לפולין — לא ולא (בשנה שעברה זכו בפטורים 50 מתוך 350 בני הנוער).

ואת לדעת: הקבוצות הללו, שמספרן השנה יגיע לעשרות — בני קיבוץ, בני מושב ובני עיר — יגיעו השנה לפולין, יעלו לרגל לבתי העלמין ולמחנות המוות ויתייחדו על זכר קורבנות השואה גם אם ייאלצו לשלם את המס במלואו. רצונם האמיתי להיותם למשימה זו אינו מותנה בהטבות או בהקלות. עד כה לא קרה שקבוצה תוותר בה מכוונתה לערוך מסע לפולין עקב הנטל הכספי הזה; הם מתאמצים יותר, עובדים יותר, הם יעמדו בכך, ובלבד שמשימתם תושלם.

כן, זה אותו נוער נטול־ערכים, חסר הזהות־היהודית, מנותק־שורשים. ... ואתם, שרים וחברי־כנסת — תמשיכו לשלם את מס השפתיים.

להיות פרו־ישראלים

מאת ירון רן

הכותב הוא ראש לשכתו של שר האנרגיה והתשתית

מאמרו של יואל מרקוס, "משחק באש" ("הארץ" 17.11.87), מביא שורה של נימוקים, בשם אומרם — יצחק רבין — המלמדים סניגוריה על הצורך המדיני הישראלי בשמירת האופציה האיראנית, במדיניות החוץ של מדינת ישראל.

אותם נימוקים מאפיינים, כפי שעולה ממאמרו של מרקוס, את גורמי הביטחון בישראל, שהתפיסה היסודית בבסיס תפיסתם היא, כי עיראק מהווה בעתיד סכנה ביטחונית לישראל, והיזוקה או נקיטת עמדה פרו־עיראקית מצד ישראל עלולה לפעול כבומרנג נגד ישראל בטווח הנראה לעין.

גם אם בטענה זו יש מידה רבה של היגיון, חייבת להיות בישראל פתיחות מחשבתית לבחון את התמורות המתרחשות באיזור, ולנתב את מדיניותה על פי האינטרס הפרו־ישראלי ולא הפרו־עיראקי או הפרו־איראני.

ישראל תטעה אם תניח ובגלוי את כל קלפיה בצד האיראני, ותגדום לעצמה אפשרות להשתלב בתהליכים המדיניים המתחוללים בשנים האחרונות במזרח־התיכון, שבמרכזם התגבשותו של ציר מדינות ערביות מתונות, בהן מצרים, ירדן, עיראק, סעודיה וכווית.

הגורסים כי מצב המלחמה העכשוי, בו אין כל הכרעה במלחמה, הוא הנוח ביותר לישראל, צריכים באותה עת גם להכין עצמם למצבים השונים שיווצרו עם תום המלחמה. גורמי הביטחון חוששים שבתום המלחמה תהפוך עיראק למדינה הערבית בעלת הצבא החזק ביותר והמיומן ביותר, אולם באותה עת אין להם תשובה, כיצד יתפתחו הדברים במקרה של נצחון איראני, שפירושו הרחבת גבולותיה הטריטוריאליים של המדינה והמהפכה החומייניסטית. באופן פרדוכסלי יוצא היום שמשטרו של צדאם חוסיין הינו הנוח ביותר עבור ישראל, וזאת מכמה טעמים.

א. צדאם חוסיין משמש בלם כנגד התפשטות המהפכה האיראנית.

ב. הפלג הבעתיסטי, בראשו הוא עומד, מהווה יריב חמור ומסוכן לפלג הבע"ת הסורי, בראשותו של חאפז אל־אסד, דבר המונע מזה שנים יצירתו של ציר עיראקי־סורי, שיהווה סכנה חמורה לישראל.

ג. בשל הנזקקותו למדינות שירן על בזיזי הולכת הנפט באיזור ומשיקולים הקשורים בהתפתחות המלחמה במפרץ, הופך צדאם להיות נדבך מרכזי בציר המדינות המתונות בעולם הערבי, המצדדות בסיום הסכסוך הישראלי־ערבי, בדרך של משא ומתן ולא בדרך המלחמה.

נפילתו של צדאם חוסיין ועלייתו של משטר חדש בעיראק תפעל בכל מקרה לרעת ישראל, אם ביצירת ציר סורי עיראקי, ואם בהרחבת גבולותיה הטריטוריאליים של המהפכה החומייניסטית.

הצהרתו של סגן שר החוץ העיראקי, ניזר חמדון, בבטאון אל־פאייק כי "עיראק איננה מדינת עימות עם ישראל, וכי עיראק אינה רוצה במלחמה עם ישראל", מלמד כי גם בעיראק "נושבות רוחות חדשות", גם אם משיקולים טקטיים. גורמי הביטחון המצוטטים במאמרו של יואל מרקוס נוטים לראות ב"התמתנותה" של עיראק כלפי ישראל תרגיל הסוואה, כדי לרצות את דעת הקהל האמריקאית.

גם אם התמתנותה של עיראק היא התמתנות טקטית הנובעת ממערכת הלחצים והאילוצים בה היא מצויה, סביר להניח כי מערכת אילוצים זו תימשך עוד זמן רב, ועיראק תהיה חייבת להיות סמוכה על שולחנן של המדינות הערביות המתונות. אילוץ טקטי שיימשך זמן רב, יחייב את עיראק לנקוט בעמדות המאפיינות את הקונצנזוס הערבי המתון.

ישראל צריכה לראות את ההתפתחויות באיזור במכלול, להיות גמישה דיה כדי לעקוב אחר השינויים המתחוללים באיזור. ולהשתלב במערך הכוחות החדש שנוצר באיזור בו משתלבת ארה"ב.

צנורות המזרח התיכון - עכו.
כור פלדה

עודפי ציוד למכירה

1) מנועים חשמליים, עד 1000 כ"ס, 6,6 ק"וולט, גנרטורים וטרנספורמטורים.
2) תיבות העברה (להספקים הנ"ל).
3) מכונות לעיבוד שבבי, והשחזה ומעגלות.
4) ציוד עזר, לישור, לעטיפה, לשטע ולשקילה.
5) ציוד ליצור מצמדות.
6) תנור הרפיה - רב תכליתי.

ניתן לקנות את הציוד במלואו או בחלקו.
ניתן לראות את המכונות בתאום עם מר ש. ארליך
ת.ד. 788 חיפה מיקוד 31007 טל. 04-910480, 910487

זיקנה בישראל

מאת ד"ר אריאלה לבנשטיין וחמדה כהן

הכותבות עומדות בראש האגודה הישראלית לגרונטולוגיה

בעיית הזיקנה בישראל כבעיה חברתית הולכת ומחריפה, וכה בעת גדלה מרכזיותה בדעת הקהל בארץ. דעת הקהל מושפעת ומעוצבת על ידי אמצעי התקשורת ההמונים ועל־ידי הדרך בה הנושא הנדון מוצג לציבור.

בכל מדינות המערב־אנושי קיימות תופעות חיוביות ושליליות, מהן חריפות יותר ובולטות, המושכות תשומת לב ציבורית. תופעת הזיקנה — על האורות והצללים שבה — לא זכתה עד לשנים האחרונות להתעניינות אמצעי התקשורת, בעיקר משום שאחוז הזקנים היה נמוך יחסית באוכלוסייה הישראלית.

עם העלייה המהירה והגדולה במספר הזקנים באוכלוסייה, החלו אמצעי התקשורת להתייחס גם לקבוצת גיל זו. אולם עד כה מוצגים בפני הציבור בעיקר הצללים והבעיות הקיצוניות. לדוגמה, מעשי האלימות כלפי הזקנים זוכים שוב ושוב לאיזכור מירבי בעיתונות; גם בעיית האשפוז המוסדי, המחסור במיטות, איכות המוסדות וכדומה, מוצגים בהבלטה, ולעיתים לא בצורה מדויקת, כמו בכתבה ב"מבט שני" בטלוויזיה, שהתמקדה בנושא האשפוז המוסדי, או מאמרים וידיעות עיתונאיות המדגישים את קשייהם של זקנים חסרי יכולת כלכלית הנמצאים במצוקה חברתית.

הצגה תקשורתית כזו גורמת לכך שאותו ציבור המתייחס לכלי התקשורת כאל מקור המידע הבלעדי, מקבל תמונה מעוותת על זקנים וזיקנה בישראל ב־1987. דוגמה בולטת לכך היא תגובתה של הצופה הזקנה בתוכנית "מבט שני": "אין בשביל מה להמשיך לחיות, וצריך להפסיק מסקנות..."

גישה שלילית כזו משפיעה על משיכת עובדים לתחום הטיפול בזקן ועל נטישה גוברת והולכת של עובדים המתמסרים לעבודה זו בלב ובנפש. ממילא, קיימת במידה מסויימת בקרב עובדים (ובעיקר בקרב עובדים בלתי מקצועיים) רתיעה מעבודה עם זקנים, ומגמה מקבלת חיזוק מההצגה השלילית של הזיקנה בכלי התקשורת.

גם על הציבור בכללו משפיע הרגשת השלילי הבעייתי בזיקנה כאשר הוא יוצר לעצמו דימוי שלילי, כואב ומרתיע של זיקנה בישראל 1987.

למעשה, אחת הבעיות הקשורות בזיקנה הוא קטן יחסית. ידוע כיום על כ־15 אחוז בלבד מהזקנים בגילאי 65 ומעלה, הסובלים מתפקוד לקוי ומרותקים לביתם ולסביבתם הקרובה. ידוע גם שאחוז האלימות כלפי הזקנים נמוך יותר מאשר כלפי קבוצות גיל אחרות באוכלוסיה (נשים צעירות וכדומה), וכן, ששיעורי המיסוד עומדים כיום על כ־4 אחוזים מכלל אוכלוסיית גילאי 65 ומעלה בישראל.

לא כל המוסדות גרועים ומתניבים טיפול לקוי ומוסר. כיום כבר קיימים לא מעט מוסדות, המעניקים טיפול איכותי ברמה נאותה, תוך הקפדה על הכשרת סגל העובדים. נקודה זו זכתה להתייחסות מצומצמת בתוך כבית צל"ש של בלומטק. כ־90 אחוז מהזקנים בישראל ב־1987 ממשיכים לחיות בביתם ובקהילתם תוך פעילות אישית, משפחתית ואף חברתית. הם מתנדבים, לומדים, יוצרים ומשפיעים לטובה על הרבה תחומים בחיינו.

למרות העובדות שציינו במאמר זה, מעדיפים אמצעי התקשורת לסקר ידיעות סנסציוניות וסיפורים קשים ומכאיבים, על פני פרסום כתבה "שגרתית" על זקן לומד מלמד ויוצר. חוסר האיזון בהצגת הזיקנה על מרכיביה השונים, החיוביים והשליליים, טומן בחובו סכנות חברתיות, ומצביע על חוסר אחריות חברתית של כלי התקשורת.

אין ספק שהצעירים יותר וגם הזקנים חייבים לקבל תמונה שלמה של הזיקנה, בה ישתקפו האורות והצללים בפרופורציה הנכונה. היעדר פרופורציה כזו עלול לגרום לזקנים כיום ולמזדקנים לעתיד (גילאי 40–50) לחשוש מזיקנה ולהביאם למסקנות לא רצויות ומרחיקות לכת.

מכרזי השלטון המקומי

פרסום מס' 303/87

להלן תקציר מכרזי הרשויות המקומיות

תנאי התשלום: במשרדים בנוף המכרזים. נוסח מלא של כל מכרז נמצא לעיון ברשות המקומית המפרסמת. מסמכי המכרזים ניתן לרכוש ברשות המקומית בסכומים הנקובים במבלה. נוסח הפרסום — באחריות הרשות המקומית המפרסמת.

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מכרזים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	טלפון ומען לפרטים	ראש הרשות המקומית
ע. אילת	21/87	200	הקמת גן משוקים בשכונת יעלים	18.12.87	אגף מהנדס העיר טל' 059-74271	ר. הוכמן
ע. בני ברק	21/87		מכירת רכב מיצובישי סדינו סגור שנ. 1982	14.12.87	מחסן העירייה טל' 5709117-8	מ. אירנשטיין
ע. בני ברק	22/87		מכירת רכב אודי 80 שנ. 1987	14.12.87	מחסן העירייה טל' 5709117-8	מ. אירנשטיין
ע. חולון	18/87	50	ביצוע עבודות טיפול המגופה בשטחי גינון בתחומי העיר	16.12.87	בניין העירייה חדר מס' 505	ת. שרון
ע. חולון	25/87	100	שרותי מאסף ותחזוקה	17.12.87	בניין העירייה חדר מס' 604	ת. שרון
ע. נתניה	105/87	200	ביצוע עבודות שמירה במתקני העירייה ברחוב הרצל, אזור התעשייה קריית אליעזר, נתניה	18.12.87	אגף המשק כיכר ציון 23, נתניה	י. אלהאי
ע. פתח תקוה	48/87	200	עבודות תיעול ברחוב שרעבי	13.12.87	מנהל ההנדסה טל' 9871283	ד. תבורי
ע. פתח תקוה	49/87	100	עבודות ביוב ברחוב הנדרים	13.12.87	מנהל ההנדסה טל' 9371283	ד. תבורי
ע. קריית שמונה	15/87	500	מרכז פיס קהילתי (השלמה)	1.1.88	מזכיר העיר טל' 06-741241	פ. עורן
ע. רמלה	8/87	200	אספקת עובדים לגינון, ניקוי רחובות ושינוי אשפה והעברה מכונת טיאטא ושירות העירייה	4.12.87	אפסנאות העירייה טל' 08-227911	י. רבי
מ.מ. בית שאן	10/87	150	בניית גשר בטון על נחל המוגה בהשלושה כביש גישה לבי"ס	4.12.87	אגף ההנדסה טל' 065-88866	ש. בן־לולו
מ.מ. בית דגן	1/87			18.12.87	מזכיר המועצה טל' 04-986220	ש. אל אמוף
מ.מ. ג'סר א־זרקא	3/87	750	שיפור והרחבה כביש גישה לכפר	7.12.87	מזכיר המועצה טל' 06-361198	ב. עמאש
מ.מ. כפר יונה	9/87	120	סלילת כבישים בכפר יונה	9.12.87	מזכירות המועצה טל' 053-685881-5	א. ודעי
מ.מ. מג'אר	4/87	100	קבלת הצעות לחיבור קרוב ל־250 יחידות דיור למערכת הביוב הראשית בכפר	18.12.87	מזכירות המועצה טל' 067-86335	ר. קאסם
מ.מ. מעלות־תרשיחא	22/87	100	פיתוח שטחים ציבוריים ליד הבתים 451–444	13.12.87	מהנדס המועצה טל' 04-975646	ש. בוחבוט
מ.מ. ראש העין	14/87	000	הקמת מרכז פיס קהילתי (השלמה)	18.12.87	מזכירות המועצה טל' 9367111	י. יוסף
מ.א. חוף השרון	8/87	400	הקמת מעון נוער במושב שדי־חמד	18.12.87	מזכירות המועצה טל' 052-448256	א. לוי
מ.א. חוף הכרמל	19/87		מכירת רכב סובארו סגור שנ. 1983	4/12/87	קופר טל' 02-961680	ר. שנער
מ.א. חוף עזה	12/87	100	סלילת דרך בטחון במושב בדולח	11.12.87	מהנדס המועצה טל' 051-47255	ר. רוזנבלום
מ.א. מעלה יוסף	9/87	300	מושב עבדון — הרחבת כביש גישה לישוב	21.12.87	מזכירות המועצה טל' 04-807571	י. יעקב
מ.א. מעלה יוסף	10/87	200	תוספת בתי כנסת — שתולה, נטועה, צוריה	21.12.87	מזכירות המועצה טל' 04-807571	י. יעקב
מ.א. עמק לוד		100	ביטוח רכוש המועצה	7.12.87	מזכירות המועצה טל' 03-984961	ד. רוזנצוייג
מ.א. עמק לוד		50	בניית בית במושב אחיעזר	7.12.87	מזכירות המועצה טל' 03-984961	ד. רוזנצוייג
ע. יבנה	10/87	500	עבודות פיתוח בתחום קבר רבן גמליאל בכניסה ראשית לגן הסנהדרין	15.12.87	מהנדס העיר טל' 08-433363	י. בירם

משרות פנויות בשלטון המקומי

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מכרזים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	טלפון ומען לפרטים	ראש הרשות המקומית
ע. יבנה			דרוש עוזר מהנדס העיר	31.12.87	מר כהן ארם טל' 08-433310	י. בירם
ע. טבריה			דרוש פסיכולוג/ית בשרות הפסיכולוגי חינוכי	6.12.87	אגף החינוך טל' 06-922121	ת. לבב
ע. חדרה			דרוש מנהל/ת מרכז מפעלים ארציים ותיקים	6.12.87	אגף החינוך טל' 06-922121	[illegible]
מ.מ. זכרון יעקב	6/87		דרוש מנהל/ת מחלקת חינוך	13.12.87	ראש המועצה טל' [illegible]	ז. ארז

החברה למשק ולכלכלה של השלטון המקומי

הסוכנות היהודית לארץ־ישראל
קרן החינוך לישראל

מכרז בניה 81/673/87

1. הסוכנות היהודית לא"י (להלן הסוכנות) מזמינה בזאת הצעות מקבלני בנין לבניית **מרכז לשירותים חברתיים ע"ש וולדנברג** במועצה האזורית גליל עליון
2. הבניין המתוכנן הוא: מבנה דו קומתי + מקלט תת קרקעי בשטח של כ־720 מ"ר
3. את תנאי המכרז והחומר הקשור בו אפשר לקבל החל מיום ה' 26.11.87 בבניין הסוכנות, תל־אביב, רח' קפלן 17, בחדר 717 בין השעות 9.00–12.00 תמורת תשלום של 300 שקל חדש אשר לא יוחזר.
4. סיור קבלנים יתקיים ביום ב' 7.12.87. הפגישה בשעה 10.30 במשרדי המועצה האזורית גליל עליון (בקרית שמונה)
5. את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים במשרדי הסוכנות בכתובת המצוינת בסעיף 3 לעיל עד ליום ד' 23.12.87 שעה 13.00.
6. על המשתתפים במכרז זה להיות רשומים לפי חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות תשכ"ט — 1969 לפי סיווג מקצועי וכספי מתאים.
7. אין הסוכנות היהודית מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

הסוכנות היהודית לארץ־ישראל
קרן החינוך לישראל

מכרז בניה 81/678/87

1. הסוכנות היהודית לא"י (להלן הסוכנות) מזמינה בזאת הצעות מקבלני בנין לבניית **מעון יום באופקים מתרומות קרן ברכה**
2. הבניין המתוכנן הוא: כ־450 מ"ר
3. את תנאי המכרז והחומר הקשור בו אפשר לקבל החל מיום ג' 1.12.87 בבנין הסוכנות, תל־אביב, רח' קפלן 17, בחדר 717 בין השעות 9.00–12.00 תמורת תשלום של 250 שקל חדש אשר לא יוחזר.
4. סיור קבלנים יתקיים ביום ב' 14.12.87. הפגישה בשעה 0900 במשרדי המועצה המקומית אופקים.
5. את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים במשרדי הסוכנות בכתובת המצוינת בסעיף 3 לעיל עד ליום ד' 30.12.87 שעה 13.00.
6. על המשתתפים במכרז זה להיות רשומים לפי חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות תשכ"ט — 1969 לפי סיווג מקצועי וכספי מתאים.
7. אין הסוכנות היהודית מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

במשכים המחזורים הנמוכים

פעילות על אש קטנה, מלווה במחזורי מסחר נמוכים מאוד היתה גם אתמול בכל אפיקי ההשקעה בשוק המניות. המחזורים הנמוכים, שהסתכמו ב־9.5 מיליוני שקל, נגרמו עקב אי־רצונם של משקיעים בעלי כספים חדשים לשוק, ועקב הפחתת הפעילות של הגופים המוסדיים, בעיקר קרנות־הנאמנות.

במצב זה, אין פלא שהיקפי הפעילות במסחר היו כה נמוכים, בשעות הבוקר, במשתנים, ותנודות השערים היו כה מתונות. "לאומי מיא", הבית בימים אלה מגילות סוכה־יודסית (ראה "השבוע בבורסה"), נמצאת מיוחמה נמרצת יותר בשוק, ומספקת לפי־שעה בקליטה של עודפי ההיצע בשוק, בעיקר בניירות הערך המוחזים אותה. קרן "אתגר" של בנק הפועלים, צברה אמנם עד השבוע 41 מיליון שקל, אך בימים האחרונים כמעט לא זרמו לקרן כספים חדשים, ופעילותה מתונה.

חוסר העניין בשוק בא לביטוי גם בעובדה שירידות הדולר־יחסית נרשמו עקב עודפי ביקוש היצעים במכרזי־ביום. כך למשל היצע של 114 ע.נ. במניית שופרסל א', נקלט בירידה של 3.1 אחוזים. בכמה ניירות־ערך במשבצת השויקה זה שבועות מספר, המניות תאת 1 ירדה אתמול עוד ב־2.7 אחוזים. בבורסה מוענים כי למרות כל אלה, במספר לא־מעטים של ניירות ערך, המחזור בדולרות־הופרזות, במשבצת הפעילות החזויות. מניית דלתא גליל 3 עלתה ב־4.2 אחוזים, לאחר תקופה של יציבות בשער. מניית החברה הכלכלית לירושלים נאספת זה תקופה ארוכה על־ידי קרנות בנק הפועלים ובנק לאומי.

	מדד יומי	שינוי ב־%
מדד מניות כללי	124.77	+0.07
כללי ללא בנקים	127.97	-0.12
מדד אג"ח כללי	122.46	-0.05
אג"ח צמוד מדד	112.33	-0.01
אג"ח צמוד מט"ח	119.75	-0.39

במשכים הביקושים לבנקאיות

הביקושים למניות הבנקים שבהסדר נמשכו גם אתמול, לנוכח התשואה הגבוהה־יחסית שבמחזורות בה הבנקאיות. תנודות של כאחוז כלפי־מעלה נרשמו במניות הבנק איות. הנפרעות באוקטובר 1989. המחזור בבנקאיות הסתכם ב־2.1 מיליוני שקל.

תשואה שנתית דולרית ב־%	פריון אוק 88	פריון אוק 89
בל"ל 0.1	12.01	9.19
הפועלים ש	12.23	9.19
אי.די.בי. רג	12.54	8.98
דיסקונט א	12.21	9.04
המזרחי ש	12.18	8.70

פעילות סלקטיבית

ביקוש למניות כלל אלקטרוניקה טופק במהירות וללא שינוי שער, חרף הרדיות הרווחים של החברה הבת אי־סי־איי שפרסמו שלשום. מניית טבע ירדה בחצי האחוז, חרף השיפור ברווחיות. ברבעון השלישי של השנה. מניית פרומארום ירדה ב־7.1 אחוזים. עליית מחירי הזהב בעולם גררה עליות שערים במניות אגריו. כך עלתה אתמול המניה בת שקל אחד ב־6.1 אחוזים. למניית כור הוזם היצע "בשער" של 3,702 ע.נ. אך הוא נקלט במחזור של 304 ע.נ. בלבד.

אתמול נסחרה לראשונה מניית קרגל. ביקוש גדול בהיקף מופק בעליית שער של 4.7 אחוזים. הרווח הסופי של המשקיעים בהנפקה זו ייקבע רק לאחר המסחר בכתבי האופציה בשבוע הבא. מגמת הביקושים למניות אורס נמשכה גם אתמול, ויש להניח כי פעילות זו קשורה לשינוי במבנה האחזקות של חברת הביטוח בקונצרן. במניות "הרשימה המקבילה" בלטה הפעילות במניות ויסקו, מתכת סדום, אאלורדטק.

מהירות במק"מ

התשואה הגבוהה יחסית על פיקדונות שקליים עודדה את המשקיעים למכור את אחזקותיהם במלוות קצרי־המועד, ולהעבירם לפיקדונות השקליים. המכירות הביאו לירידת רמת התשואה במחזור של 100 מיליון שקל.

TELEX עתיר TELEX
הפתרון האידאלי למשרד הממוחשב
מערכת הטלקס החכמה והאמינה
לפרטים: עתיר טל. 909175, 9341162
03-900048
חיפה והצפון כרמל טרידינג טל 04-374045 378737
ATIR
TELEX עתיר TELEX
בקרו אותנו בביתן 31 בתערוכת פיס

הסדרה	ימים לפדיון	שער	תשואה שנתית
1217	6	99.76	
1227	13	99.49	15.50
1237	20	99.21	15.55
1247	27	98.93	15.60
1257	34	98.65	15.65
118	41	98.37	15.70
128	48	98.07	15.75
138	55	97.74	16.00
148	62	97.41	16.35
218	69	97.11	16.70
228	76	86.78	16.75
238	83	96.47	17.00
248	90	96.17	17.10
318	97	95.83	17.15
328	104	95.54	17.40
338	111	95.26	17.35
348	118	94.97	17.30
358	125	94.65	17.50
418	132	94.35	17.40
428	139	94.04	17.45

הודעות בורסה

- בכלל ציון הרווחה במחצית הראשונה של 1987, שהסתיימה בספטמבר, 1.3 מיליון שקל לעומת רווח של 843 אלף שקל בתקופה המקבילה אשתקד.
- חמן הרווחה בתשעה החודשים הראשונים של 87 — 909 אלף שקל, לעומת רווח של 608 אלף שקל בתקופה המקבילה.

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי אחוזים
אב	5629.28	5550.60	-2.55	-0.05
אבוקה	506.68	496.80	-0.58	-0.12
אגוז	258.27	256.68	-0.55	-0.21
אגם	101.96	101.54	0.05	0.05
אייר	1725.02	1713.03	-1.52	-0.09
אדום	2530.94	2514.31	-4.61	-0.18
אופיר	2027.00	2013.94	0.93	0.05
אור	432.92	429.42	-0.13	-0.03
אורין	140.27	139.33	-0.12	-0.09
אור־לי	287.94	285.87	-0.26	-0.09
אורן	814.40	809.16	-0.34	-0.04
אייל	5247.90	5151.52	8.24	0.16
אירים	5550.73	5434.33	1.82	0.03
איתן	779.71	764.39	0.13	0.02
אלון	627.45	622.66	-0.43	-0.07
אלמגת	684.54	671.15	-0.17	-0.03
אנליסט	103.20	100.80	0.08	0.08
ארז	363.36	356.36	-0.34	-0.10
אש	170.66	167.00	-0.17	-0.10
אשל	183.55	182.31	-0.07	-0.04
אתגר	102.52	101.90	-0.21	-0.21
אתרת	256.33	254.66	0.06	0.02
בדולח	2412.20	2397.23	0.07	0.00
ברוש	550.45	546.89	-0.98	-0.18
ברק	524.17	520.55	-0.13	-0.02
ברקת	312.76	310.56	-0.20	-0.06
גביש	1579.27	1569.33	-0.15	-0.01
גבע	113.04	111.36	-0.07	-0.06
גורן	453.58	445.07	0.15	0.03
גיא	103.06	101.53	0.02	0.02
גיל	3539.78	3472.27	9.47	0.27
גלית	641.31	633.91	0.01	0.00
דוכיפן	386.98	384.93	0.15	0.04
דוכיפת	521.53	511.38	0.03	0.01
דולב	245.79	243.96	-0.35	-0.14
דורון	1552.54	1523.15	0.76	0.05
דותן	268.42	263.18	-0.10	-0.04
דליה	606.71	596.52	-0.02	-0.00
דרור	362.10	355.77	-0.23	-0.06
דקל	421.98	419.53	-0.70	-0.17
הדס	406.95	403.75	0.47	0.12
הילה	414.61	410.81	0.14	0.03
ורד	557.15	547.90	0.50	0.09
זהבית	2777.17	2709.53	-0.18	-0.01
זוהר	107.78	106.19	0.64	0.61
זיו	133.05	131.11	-0.05	-0.04
זמיר	527.44	517.40	-0.16	-0.03
חדוות	164.97	161.37	-0.40	-0.25
חליפין	141.26	140.93	0.08	0.06
חלמיש	216.17	214.74	0.01	0.00
חן	148.55	147.96	0.02	0.01
חופש	1478.13	1465.81	-1.35	-0.09
טל	6538.39	6455.04	-1.27	-0.02
יובל	458.43	449.67	-0.10	-0.02
יהלום	2495.21	2479.61	-4.14	-0.17
יסודות	389.67	386.25	0.20	0.05
יערה	455.91	446.08	-0.08	-0.02
כוכב	357.21	350.35	-0.32	-0.09
כחל	135.43	132.80	0.02	0.02
כלנית	669.14	657.86	0.14	0.02
כספית	264.14	262.27	0.43	0.16
כרמל	151.49	149.25	0.12	0.08
כתר	1235.26	1217.53	0.61	0.05
להב	5068.98	4972.20	13.91	0.28
למשקיע	125.62	124.19	0.07	0.06
לפיד	420.77	412.60	-0.10	-0.02
לקט	1887.22	1873.32	-0.77	-0.04
לשם	367.22	364.79	-0.12	-0.03
מכור	1340.07	1314.40	0.04	0.00
מבטח	3894.03	3858.49	2.01	0.05
מגד	258.41	254.72	-0.43	-0.17
מגוון	3767.47	3733.80	2.51	0.07
מור	1905.11	1878.10	-1.33	-0.07
מורן	904.54	896.00	-0.17	-0.02
מטח	26108.36	25714.25	9.87	0.04
מיטר	1020.37	1000.94	0.63	0.06
משוף	4837.93	4745.79	-4.84	-0.10
מעיין	771.77	757.36	0.37	0.05
מקשת	372.68	370.22	0.04	0.01
מרגלית	1436.00	1426.36	-1.53	-0.11
מרות	122.90	122.43	0.06	0.05
מרום	1333.90	1308.52	0.70	0.05
נתנת	147.59	145.45	0.08	0.06
נטיף	323.12	321.00	0.03	0.01
נטע	518.19	510.41	0.53	0.10
נילי	158.46	156.16	-0.09	-0.06
סביון	692.32	680.45	-0.26	-0.04
סגולה	139.32	138.34	-0.07	-0.05
סלע	364.19	361.78	0.13	0.04
סנונית	530.38	519.98	-0.05	-0.01
סער	411.39	403.68	-0.08	-0.02
ספיר	180.63	180.16	0.00	0.00
עדיף	393.95	386.55	-0.16	-0.04
עידית	821.22	815.89	-1.19	-0.15
עידן	495.18	488.05	0.78	0.16
ענבר	1264.73	1254.82	0.15	0.01
ענת	2625.91	2605.57	2.27	0.09
עפרוני	499.90	488.97	-0.11	-0.02
ערמון	132.23	131.44	-0.18	-0.14
פיא	1712.72	1701.56	-1.85	-0.11
צבר	567.09	555.92	-0.13	-0.02
צופית	505.59	495.73	-0.75	-0.15
צוק	127.27	126.77	0.05	0.04
צמיד	1107.57	1099.34	-0.16	-0.01
צמחות	557.18	549.32	1.29	0.24
צפרת	1889.06	1876.92	1.76	0.09
קלע	2352.16	2347.44	-1.66	-0.07
קשת	104.82	102.85	0.02	0.02
רונית	19829.51	19669.89	45.71	0.23
ריתון	132.03	131.80	0.02	0.02
רקפת	874.09	858.84	0.22	0.03
רשף	423.03	414.43	-0.58	-0.14
שבלים	451.27	442.56	-0.03	-0.01
שחם	345.00	341.93	-0.08	-0.02
שחף	100.80	100.38	-0.05	-0.05
שירה	468.60	465.39	-0.77	-0.17
שמיר	400.66	397.93	0.05	0.01
שמשל	812.67	801.04	1.66	0.21
שקם	884.65	863.64	-3.38	-0.39
שקד	183.73	182.50	-0.04	-0.02
תאנה	264.92	263.30	-0.49	-0.19
תבור	570.78	569.64	-1.35	-0.24
תירוש	542.03	535.86	-0.01	-0.00
תמנה	103.66	103.01	0.05	0.05
תמר	240.43	239.02	-0.08	-0.03
תמית	197.45	196.22	-0.26	-0.13
תרשיש	1487.84	1478.04	-0.65	-0.04
תשרי	534.93	527.41	-0.12	-0.02

שערי איגרות החוב

שגיא 4.25%

סדרה	שער	שינוי
4101	403.1	+0.9
4102	157	-0.1
4103	150.8	-0.1
4104	146.1	-0.1
4301	146.1	-0.1
4302	138.2	-0.2
4303	137.3	-0.2
4304	139.1	-0.2
4105	120.6	-0.1
4106	117.8	--
4107	114.1	-0.1
4108	115.3	--
4109	111.9	+0.1
4110	110.6	+0.1
4201	138.3	-0.1
4204	128.8	-0.1
4205	126.4	-0.1
4206	123.9	--
4207	123.6	--
4208	121.9	-0.1
4209	119.3	-0.1
4210	116.3	--
4211	112.6	-0.1
4212	115.9	+0.1
4213	111.2	--

3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

סדרה	שער	שינוי
3601	42259	-415
3602	38965	-385
3603	36251	-370
3604	35862	+944
3605	30947	+888
3606	29189	+859
3607	26612	-26
3608	25185	-26
3609	23990	-26
3610	21592	+18
3611	20859	+9
3612	20254	+9
3613	19321	+9
3614	18362	+8
3615	16949	+8
3616	15524	+7
3617	14584	+7
3618	13883	+6
3619	13098	+6
3620	12842	+6
3621	11722	+1
3622	10547	+5
3623	9901	-20
3624	9864	-43
3625	8562	+4
3626	7922	+4
3627	7350	+4
3628	6734	+3
3629	6311	+3
3630	5968	+2
3631	5634	+3
3632	5307	+3
3633	5015	+3
3634	4424	+3
3635	4185	+2
3636	4052	+2
3637	3768	+2
3638	3510	+2
3639	3214	+2
3640	2654	-5
3641	2501	-4
3642	2058	+1
3643	1822	+1
3644	1621	+12
3645	1463	+12

גליל 4.25%

סדרה	שער	שינוי
3701	1215	-2
3702	950.6	+19.8
3703	824.1	-0.6
3704	706	-0.5
3751	381	-0.2
3752	149.6	+2
3753	143.6	+1.9
3901	139.7	-0.7
3902	135.1	-0.7
3903	132.2	-0.7
3904	134	-0.6
3754	133	-0.1
3755	128.1	-0.1
3756	128.7	-0.1
3757	121.4	-0.1
3758	119	-0.1
3759	118.7	--
3760	117.1	--
3761	114.6	--
3762	111.6	--
3763	108.1	-0.1
3764	108.9	-0.1
3765	106.3	-0.1
3766	105.1	--
3791	109.3	-0.1
3792	110.5	-0.1
3826	132.7	-0.2
3827	130.5	-0.1
3828	125.8	-0.1
3829	123.4	-0.2
3830	121.2	-0.2
3831	120.9	-0.1
3832	119.3	-0.1
3833	116.7	-0.2
3834	113.7	-0.1

4%, 6%, 7% פיתוח (הצמדה 80%)

סדרה	שער	שינוי
3504	174800	--
3505	170100	--
3521	169700	-1000
3522	162350	--
3523	153960	--
3524	152750	--
3525	150170	--
3526	149800	--
3527	146400	--
3528	142600	--
3529	141700	--
3530	138700	--
3531	138200	--
3532	134100	--
3533	134600	--
3534	126500	--
3535	126538	+500
3536	127300	--
3537	126436	--
3538	119050	--
3539	120450	--
3540	118778	+100
3541	114950	--
3542	121700	--
3543	115800	--
3544	115500	-1400
3545	112500	--
3546	112660	--
3547	112350	--
3548	112100	--
3549	106000	--
3550	106000	+60
3551	105900	--
3552	97170	+200
3553	97300	--
3554	97011	--
3555	96910	+10
3556	92000	-700
3557	92450	-300
3558	92600	--
3559	88900	--
3560	84851	--
3561	83750	--
3571	84300	+100
3572	84300	-100
3573	83950	--
3574	77700	--
3575	78125	-94
3576	77958	-96
3579	72088	-95
3577	78482	+33
3578	72548	+31
3580	67251	+28
3581	61245	+26
3582	56583	+23
3583	55462	+23
3584	52855	+21
3585	50227	+21
3586	45075	+19
3588	45076	+19
3589	41162	+17
3587	45209	+427
3591	41266	+402
3592	41232	+403
3593	41180	+404
3590	41041	+206
3595	39180	+204
3594	38759	+17

5% מלווה פיתוח (בריבה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2001	167000	+2000
2002	164650	+50
2003	158300	+200
2004	159802	+1000
2005	150800	--
2006	149500	+100
2007	146650	--
2008	145850	--
2009	146500	--
2010	146600	--
2011	144750	--
2012	142600	--
2013	144300	--
2014	141300	-700
2015	142758	--
2016	141200	--
2017	137100	--
2018	137100	--
2019	137500	--
2020	134200	--
2021	133100	--
2022	125800	--
2023	125900	--
2024	118400	--
2025	118100	-1300
2026	117500	--
2027	113280	--
2028	113400	--
2029	111500	--
2030	111900	--
2031	109000	--
2032	110700	+100
2033	103200	--
2034	102900	--
2035	94915	--
2036	94580	--
2037	93521	--
2038	90800	--
2039	92020	--
2040	87590	--
2041	85500	--
2051	82000	--
2052	83905	+2443
2053	77784	-1978
2055	72001	-1926
2054	72577	+28
2056	67336	+26
2057	67708	+1909
2059	61723	+1817
2058	71958	-2025
2060	67034	-1953
2061	44539	+17
2062	40721	+16
2063	38908	+16

צמודות זהב

סדרה	שער	שינוי
יור 5	129.2	-1.9

רמון

סדרה	שער	שינוי
7006	197.4	-0.8
7007	184.1	-0.7
7008	174.9	-0.7
7009	169.6	-0.6
7010	162	+1
7011	152.1	-0.8
7012	146.8	-0.7
7013	138	-0.8
7014	123.8	-1.3
7015	103.6	-0.3
7016	103.1	-0.2
7017	102.4	-0.2
7018	102.2	-0.2
7019	102.6	-0.3
7020	102.4	-0.3
7021	104.5	-0.3
7201	103.6	-0.5

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	13572	-139
6102	8239	-32
6103	7359	-20
6104	6672	-105
6105	6324	-101
6106	6285	-17
6107	6081	-16
6108	4888	-33
6109	4126	-32
6110	4058	-31
6111	3349	-44
6112	3249	-42
6113	2280	-34
6151	860.5	-3.9
6152	824.7	-3.6
6153	727.6	+6.9
6154	715.2	+6.8
6155	467.9	-1.2
6156	370.8	-4.3
6157	281.6	+4.9
6158	264.4	+4.6
6159	221.6	-3.6
6160	211	-0.6
6161	203.7	-0.5
6162	183.2	-0.4
6163	172.1	+8.9
6164	165.7	+8.9
6165	155.8	-2.1
6166	147.5	+0.9
6167	143.8	+0.8
6168	141.4	+0.8
6169	131	-1.5
6170	123	-1.1
6171	88.2	-1.4
6172	87.4	-1.4
6801	96	+0.7

100% מט"ח

סדרה	שער	שינוי
אל אום	1550	--
אלבים	239.4	--
אלתא	1191	+15
אלסינט	2330	--
מארטקס	1019	+10
תדר 84	185.8	+0.6
תדר 85	391	--
הב היש	264	+1.5
דיס הש	197	--
כור	173.6	--
כלל	468	--
מבנ ד	198	--
מבנ מ	276	--
מבנ י	316	--
רן	143	+2
טל בב	188	--
תיעש	267	+1

מדד/מט"ח

סדרה	שער	שינוי
בלת.	155	--
דיס הש	165.7	--
כור	142.5	+0.2
כלל	196.2	+0.6
מן דיס	157.5	--
מבנ מ	148.7	+0.7
מבנ מ	148.1	--
מבנ מ	136.3	-0.7
לאומי	140	--

שערי המניות 25.11.87

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ במקורות	השינוי ש"ח ע"נ	השינוי ב־%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אגוד ש	25400					
הספנות 0.1	1515		1249	-35	-2.3	-1884
הספנות א 0.5	925		977	+4	+0.4	+555
כללי לא בהסדר	16420		624	+280	+1.2	+474
מ.י.ב.י. 0.5	8547		1035	-13	-0.2	-1080

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 88

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	%	היצע/ביקוש
אידיבי רג 100.0	102900		191	+710	+0.7	+693
אידיבי ב 100.0	105580		90	+3500	+3.4	+104
אידיבי בב א	613000		1			
אגוד 0.1	76156		87	+50	+0.1	+105
דיסקונט ב	130550		5			-2
דיסקונט א	130600		48			-29
דיסקונט שה ב	15200		75			+5
המזרחי ש	42120		318			-235
המזרחי מ	42150			+50	+0.1	+57
הפועלים מבב	90222	שב				
הפועלים ש	69500		639	+21		+88
הפועלים מ	69670		34	+10		+66
כללי א 1.0	177110		3	-1898	-1.1	-32
כללי שה 7	8510		31	+5	+0.1	+200
בלל 0.1	44240		1403	+130	+0.3	+1575
בלל שה 11	16460		162	+10	+0.1	+158
משכן וסחר 1.0	58710			+100	+0.2	+80
משכן וסחר 5.0	29900			+150	+0.5	+50

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 89

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	%	היצע/ביקוש
אידיבי רג 100.0	124300		53	+300	+0.2	+167
אידיבי ב 100.0	123110	לב				-1
אידיבי בב א	740570	לב				
אגוד 1 ש"ח	92700		21	+1000	+1.1	+53
דיסקונט ב'	160000	לב				
דיסקונט א'	148514		7			+53
מזרחי ש'	51400		39	+600	+1.2	+202
מזרחי מ'	53000	לב				
הפועלים ש'	84150		128			+472
הפועלים מ'	84100	שב				
כללי א'	217158		3	+2300	+1.1	+8
בל"ל סגוק	53460		434			+384

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	%	היצע/ביקוש
אדנים 0.1	24500	בו	9	+50	+0.2	+7
לאומי למשכ' ש	8900		50			-50
לאומי למשכ' מ	9000	שב				
כרמל ש	5560		264			
כרמל שה 1	4206		25			
פת מבב ש	3440		1152	-40	-1.6	-1022
משכן ב ש	3800		793			
עצמאות 0.1	21400		48	+400	+1.9	+68
טפחות מבב ש	23600			-9		-36
טפחות רג ש	23750		20			-11
טפחות שה 1	10500		1			
טפחות שה 2	5560		100	+100	+1.8	+41
יעסור 1.0	2788		21	-12	-0.4	-38
יעסור 5.0	1948		561	-2	-0.1	-661
מרב 1.0	8700		187	-87	-1	-187

מוסדות מימון

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	%	היצע/ביקוש
שלמן אפ	832		1759	-18	-2.1	-5598
החקלאות מבב א	290000	לב				
החקלאות מבב ג	190000	לב				
לאומי תעש' א ש	13050		20	+50	+0.4	+20
פתוח תעש' מבב	163000	לב				
פת תעש' בב ג	473000	לב				
פת תעש' בב גג	284000	לב				
פת תעש' בב גגג	279000	לב				
פת תעש' בב ד	282206	לב				
פת תעש' בב דד	66894	לב				
מרכז קבלנים 5.0	765	תב	3457	-85	-10	-3004
תיירות בב	220000	לב				
כלל ליסינג 0.1א	24500	שב				
כלל ליסינג 0.5ב	22970		38			-31
כלל ליסינג אגח	20310		83			+17

ביטוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	%	היצע/ביקוש
איילון	128		3080			-648
איתן	142		2954	+5	+0.4	+2046
אררט 0.1	1247		462	+13	+1.1	+1093
אררט א 0.5	942		2113	+22	+2.4	+1577
במח משנה 0.1	321		900	+1	+0.5	+700
במח משנה 0.5	232		3604	-2	-0.9	-504
משנה אפ	228					
משנה הש	107		935			
הדר 1.0	171		2925	+5	+1.5	+5355
הדר 5.0	135		7680			-6900
הדר אפ סר 2	158		2380	+2	+1.5	+10250
הפניקס 0.1	799		998	-1	-0.1	-998
הפניקס 0.5	608		625	-1	-0.2	-625
המנסה־הראל 1.0	6000					-2
המנסה־הראל 5.0	4600		650	-50	-1.1	-650
מנורה 1.0	2341		64			
מנורה 5.0	1520					
סהר ב 1.0	399		1596	-1	-0.3	-1096
סקורס 0.1	1180		680	-10	-0.9	-680
צור ש	320		3365			-3304
ציון נחקלאות 1.0	4400	שב				
ציון נחקלאות 5.0	1399			-39	-2.9	-73

מסחר

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	%	היצע/ביקוש
אינטר גאמא 1 ש	819		335	-1	-0.1	-675
אינטר גאמא 5 ש	606		250	+6	+1	+30
מגור עורא 1.0	800		2691	-10	-1.2	-2857
מגור עורא אפ	480	שב				
כלל אפ 4	365		13997			-6829
כלל אגח 2	158		7731	-5	-0.9	-9531
קריסטל 1.0	831		2767	+1	+0.1	+1437
רמק 0.1	7.2		20099			
רמק 0.5	19350		11	-150	-0.5	-11
שופרסל א 2.0	12000		128	-390	-3.2	-114
שופרסל אפ	5800		485	-200	-3.3	-895
שופרסל אגח	111.5		19750			+43450

שירותים

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	%	היצע/ביקוש
אסונה	888		4235	+3	+0.8	+3945
מבנות הספקה 0.1	859		1073	+40	+4.9	+2160
מבנות הספקה 0.5	269		4866	+12	+4.7	+5909
קרור 0.1	930		1784	+10	+1.1	+299
קרור 1.0	245		5007			-616
מחן שרותה 0.1	1785		50			
מחן שרותה 0.5	1021		145	+11	+1.1	+1355

מלונות ושירותי תיירות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	%	היצע/ביקוש
גלי זוהר 1.0	2525	לב				-3
גלי זוהר 5.0	1550	לב				
מלונות דן 1.0	1600	תב	1123	+90	+6	+3659
מלונות דן 5.0	1590	תב		+88	+5.9	+1800
חוף האלמוג 1.0	6367			+5	+0.1	+58
מלונות הירדן	3580		190	+30	+0.9	+150

מחשבים ושירותי מחשבים

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	%	היצע/ביקוש
תיגלן 1.0	253		1858			-1884
תיגלן אפ	110		11000			-2425
תיגלן אג"ח	103.5		5000			-5077
יבנא 1.0	8250	תב	195	+550	+7.1	+544
מ.ל.ל. 1.0	14049			-51	-0.4	-5
מ.ל.ל. 5.0	2700		16	-30	-1.1	-61
ניקוב מחשבים 1	1010		790	-5	-0.5	-115
ניקוב מחש' 5	368		2718			-852
ניקוב אפ סר 2	827		1445	+7	+0.9	+335
תים מחשבים 1.0	754		1700	+24	+3.5	+2248

נדל"ן, בינוי ופיתוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	%	היצע/ביקוש
אזורים אפ	720		2514			-694
אזורים אגח	144.5		12007			+2321
אלקו 1.0	320		21552			+1340
אל־רוב 1.0	348		2112			
אפריקה 0.1	46400		25	+500	+1.1	+26
אפריקה אפ	26300		59	-1000	-3.7	-53
ארזים	4680		680			-100
אזלן 0.1	3113		550	+60	+2	+2281
אזלן 0.5	2290		828	-20	-0.9	-778
ברנוביץ 1.0	2870		100			
ברנוביץ 5.0	2321					
דנקנר 1.0	6400	שב				
דרעי 0.1	172		3510			-3510
דרעי 0.5	148.5		1764			+684
המכלול 1.0	880		60			
המכלול 5.0	470		250			
תלב 0.1	--		הפסקה מסחר			--
תלב 0.5	--		הפסקה מסחר			--
חברה לירושלים	337		17370			+1260
ירושלים אפ	119		15650	-1	-0.8	-18857
גבים 0.1	4535		650	-140	-3	-777
גבים 0.5	3820		658	-85	-2.2	-685
ישפרו 0.1	3655		300	+20	+0.6	+229
ישראלום 1.0	1255		1240	+20	+1.6	+1548
ישרס 10.0	19990		150			+57
כהן פתוח 1.0	9980		4			-4
לוטר 1.0	4950		511			
לוטר 5.0	1980		200	-20	-1	-225
מ.ת.מ. 1.0	310	לב				
מ.ת.מ. אפ 2	195	לב				
מ.ת.מ. אגח	118	לב				
מגורי בניה 1.0	395	לב				
מישאל 5.0	175		300	+8	+4.8	+300
מישאל אפ	140		2800	-5	-2.1	-2800
מנרב 5.0	1205	תב	568	-105	-8	-493
מרלו 1.0	1950		3745	+3	+0.2	+1804
לוינשטיין 1.0	420		7478	-3	-1.7	-11158
לוינשטיין 5.0	175		3203			-1233
לישפץ 1.0	340		5086	+4	+1.8	+15664
לישפץ 5.0	225		7712	+4	+2.9	+10458
לישפץ אפ 1	140		42000	+1	+1	+93080
לישפץ אגח	103.5		100	+1		+30
נאות אביב 0.5	3661		12050	-5	-1.5	-4686
נכסי אזורים	333		29	+15	+2.1	+971
נכסי השקעות 1.0	715					
מפי 1.0	6400		הפסקה מסחר			--
עמר הסלע סר 1 ש						
קיסריה 0.1	2950	שב		+28	+2.1	+560
קיסריה 0.5	1388					

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	%	היצע/ביקוש
תובנין 1.0	405		6000	+4	+1	+350
תובנין 5.0	209	בו	8300	-6	-2.8	-14555
תובנין אפ	1018		628			+192
תובנין אג"ח	331		1			-10001

חקלאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	%	היצע/ביקוש
מטעי הדר 0.1	2795	שב				
מטעי הדר 0.5	2260		570	-50	-2.2	-570
מהדרין 0.1	6955		189	+30	+0.4	+75
מהדרין אפ	4300		68			+68
מבני הדרים 1.0	1770		372	-20	-1.1	-622
פריאור 0.5	2832		566	-58	-1.7	-624

מזון וטבק

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	%	היצע/ביקוש
דובק מב ש	4081	בו	3473	+871	+10	+12715
דובק מב מ	4081	חב	4845	+871	+10	+7890
תלכל 1.0	395	שב				
תלכל 5.0	400		250	+7	+1.5	+250
תלכל אגח	106		3000			
מבשל בירה 1.0	35681	בו	14	-1000	-2.9	-6
מבשל בירה 5.0	27720	בו	29	-200	-1	-2
יצור 1.0	975			+15	+1.6	+380
יצור 5.0 א	570		100	-15	-2.2	-100
יצור סר 2	333	שב				
כן 1.0	540		550	-17	-3.1	-198
כן 5.0	399		470	+4	+1	+670
סנפרוסט 1.0	17100		25			-25
עסיס ב 0.5	358		3287			
אבגל שקל 1	2390		14	-80	-3.2	-140
שמן מבב א	1789		784	-1	-0.1	-866

טכסטיל והלבשה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	%	היצע/ביקוש
ארגד סר 1 ש	512		1805	-10	-1.9	-2128
ארגד אפ	386		400			-400
ארגד אגח	109.5			-1	-0.9	-1000
אשמש 1.0	566					-2
אופנת ברוך 1.0	366		1008	+3	+0.8	+256
אופנת ברוך 5.0	256		600	-2	-0.8	-567
אתא א	262		244	+3	+1.2	+474
ארגמן רג ש	10750		70	+250	+2.4	+170
דלתא־גליל 1.0	1830		728	+31	+1.7	+739
דלתא־גליל 5.0 א	1496		517	+60	+4.2	+525
מטוויות מאור 1	2000		106.2	+20	+1	+2.2
מטוויות מאור 5	940		199.7	+1	+0.1	+29.4
ויטלבו 1.0	296		740	+2	+0.7	+1625
ויטלבו 5.0	209		188	+8	+4	+188
גדיסן 1.0	5410		150	-60	-1.1	-169
דיקה 1.0	1950		273	-40	-2	-697
דיקה 5.0	1700		1923	-10	-0.6	-1403
דיקה אפ	813		100	-10	-1.2	-800
כספר	235		852	+9	+4	+3418
כספר אפ	140		1008	-6	-4.1	-1000
לודזיה 0.1	900		600	+10	+1.1	+950
לודזיה 0.4	605		1010			+270
לינת 1.0	252		1708	-9	-3.5	-1708
עים 1.0	404		2928			+1428
עים 5.0	225		3100			
עים אפ	189		3000	-3	-1.6	-6685
עים אגח	119.5		3850			-2050
עמק סרינה 1 ש	272		3825			-1642
עמק אפ	161		7554	+1	+0.6	+251
פולגת א	1245		1710	+10	+0.8	+1249
פולימן א 0.5	10150		35	-150	-1.5	-42
סרגר	745		10	+5	+0.7	+233
גיבור סברינה	7301		91	+150	+1.8	+126

שף בנאמנות
בטחה כלל
ניהול תיקי השקעות, ניהול קרנות נאמנות וניהול קופות גמל

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	%	היצע/ביקוש
אורדן 0.1	8501		100	-39	-0.5	-55
אורדן 0.5	7220		9	+70	+1	+58
אלומט 1.0	7300	תב	280	+600	+9	+325
אלומט 5.0	5030		180			-180
כבלים ש	420		8167	-4	-0.9	-8167
כבלים אפ	111		15516	-5	-1.3	-14997
כבלים אגח	105		47622	-1	-0.9	-122587
התכוף 1.0	700		924			
התכוף 5.0	320		1620	-15	-3.9	-2133
התכוף אפ	3001		120	-99	-3.2	-80
זיקה 1.0	3050		45			
זיקה 5.0	1446	קב		+69	+5	+5896
קוממות מן 5.0	3860		1480			-1230
כללי ציון 1.0	--		הפסקה מסחר			--
כללי ציון 5.0	--		הפסקה מסחר			--
כללי ציון אפ	--		הפסקה מסחר			--
קרגל 1.0	245		1497	+5	+1.2	+1593
קרגל 5.0	145		6929	+2	+1.4	+1488
נחושתן 0.1	39000		13			
נחושתן כל	15600		38			+38
מקר סלרה 1.0	2225		950	-40	-1.8	-1114
קינג 1.0	736		234	-6	-0.4	-465
קינג 5.0	477		1765	-10	-2.1	-1065
קליל 1.0	2354		80	-6	-0.3	-495
קליל 5.0	1748		650	-50	-2.8	-888
קליל אפ	904		587			-87
קליל אגח	118.5		12130	-2	-1.7	-12130
שלוחות 5.0	5550	בו	153	-20	-0.4	-151
תעשיות לכיש 1.0	880		250			+200
תעשיות לכיש 5.0	476		1000	+10	+2.2	+700

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	%	היצע/ביקוש
אלביט 3.0	345499		36			-1
אלקו 0.1	7035			+10	+0.1	+32
אלקו 0.25 ש	4250		501	-200	-4.5	-531
אלקו 0.25 מ	4501	שב				
אלקטרה 0.1	2010		1401	-40	-2	-745
אלקטרה 0.5 א	1900		2147			+1502
אנב 5	1100		499	-20	-1.8	-1118
אנב 3	150.5		1000	+5	+1	+4000
אורית 1.0	10998		144	-700	-4.6	-200
כלל תעש אלק'	2409		1370			+427
מטקלקטרוניקס 1.0	1270		3000			
מטקלקטרוניקס 5.0	1025		811			-1155
מיכמגור 1.0	527		995	-7	-1.5	-1298
מיכמגור 5.0	456		2810			+2110
ציקלון 1.0	1673		155	+33	+2	+1440
ציקלון 5.0	825	תב	561	+45	+5.8	+1587
קמפשטין אילד 1.	5170		100	+70	+1.4	+41
קמפשטין אילד 5.	3215	שב				
ת.ע.ת. 1.0	920		1720	-25	-2.7	-1304
ת.ע.ת. 5.0	452		5075	-6	-1.7	-4255
ת.ע.ת. אפ 1	9750		70	-100	-1	-20
תדיראן	730	בו	1680	+30	+4.3	+2824

מוצרי בניה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	%	היצע/ביקוש
א.י.ב. תעשיות 1.	198		36382	+5	+2.6	+113638
א.י.ב. אפ	701		2470	+1	+0.1	+324
א.י.ב. אגח	135.5		25330			+23670
אקרשטיין 1.0	605		2299	+17	+2.9	+2466
אקרשטיין 5.0	370		115			-115
אקרשטיין אפ	522		3396	-24	-4.4	-8306
אקרשטיין אגח	132		4250	—		+3750
אחים בלוק	151.5		11680			-709
בלוק אפ	97.5		6570	-1	-3	-4696
מודל השק בתעש	555		200	+20	+8.7	+100
מרזיקה לבנין 1	21886	לב				-2
מרזיקה לבנין 5	18000	תב	10	-1000	+7.1	+16
נגב קרמיקה	435		11282			+5663
נגב קרמיקה אפ	201		6668			+164

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	%	היצע/ביקוש
אגן 5.0	2040		2847	-45	-2.1	-5008
אליאנס ב'	1700		170			
גל תעשיות 1.0	460		575	+2	+0.4	+575
גל תעשיות 5.0	354		200	+4	+1.1	+185
גל אפ	165		732			-232
גל אגח	104.5		24000			+6000
דשנים 0.1	3150		65	-40	-1.3	-65
דשנים 0.5	1732		350	+17	+1	+350
חיפה כימ' 10.0	874		5676	-12	-1.4	-1712
ליפסקי 1.0	2449					
מקסימה 1.0	5350		33	+150	+2.9	+43
מקסימה 5.0	3630		125	+70	+2	+135
כט 1.0	23900	שב				
כט 5.0	18100	שב				
פריקלאס	598		10451			+1752
פריקלאס אפ	188		4228			+2628
קוים כימיקל 1.0	4470		500	-30	-0.7	-583
קוים אפ	2500		27			-27
קוים אגח	108	שב				
תאיו 5.0	4565		485	-50	-1.1	-486
פרוטארום 10.0	51000	תב	44	-3900	-7.1	-115

עץ, נייר ודפוס

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	%	היצע/ביקוש
כתר	194		2500	-1	-0.5	-3338
רפנח 1.0	7600		10			-40
רפנח 5.0	5190	שב				
תבנ 1.0	--		הפסקה מסחר			--
יפה 1.0	1663		251	-17	-1	-251
לבוד אשקלון 1	650		3437			
מלט ב 0.5	36000	תב	1	-2000	-5.5	-4
קיטל	886		40649	+40	+4.7	+282974
רים 0.1	602		9923	+20	+3.4	+7252
רים 0.4	251		5765			-7880
חנל ב 0.2	17480		76	-50	-0.3	-50

תעשיות שונות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	%	היצע/ביקוש
אבירן 1.0	525	תב	13822	+30	+6.1	+20935
אבירן 5.0	193		15129			-7031
הגאוגר יוד	2680		150	-90	-3.3	-150
הגבלגל 1.0	1390	בו	66	+14	+1	+34
הגבלגל 5.0	1117	בו	540	-11	-1	-500

השקעות בתעשיה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	%	היצע/ביקוש
כור בב' ש	9560		304.7			

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	%	היצע/ביקוש
תעשיות אפ	172		18846	+2	+1.2	+24861
תעשיות אגח	114		12369	-5	-0.4	-33529

חברות השקעה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	%	היצע/ביקוש
אמיק ש	6850		35	+150	+2.2	+100
אלשר ש	1250		1295	+80	+8.6	+1295
בזלת 1.0	1020	שב				
בזלת אפ	740		104	-20	-2.6	-65
בזלת אגח	1065		3000	-5	-1.4	-4000
דנכור 1.0	506	בו	280	-14	-2.7	-843
דנכור 5.0	481		465	-14	-3.4	-765
חברה לישראל 5.0	4080		2660			
הלסמן 0.1	113000	שב				
הלסמן ש 1.0	22200		32			
אבגום א 0.5	21450		28			
פועלים השק ש	852		5592	-1	-0.1	-1561
דיסקונט השק אפ	1075		4283			-2013
דיסקונט השק אגח	112		28400			
מזרחי השק ש	31800		27			-28
מור השקעות	13635		1	+135	+1	+1
חירון 1.0	2892		492			
חירון 5.0	1150		4692	-19	-1.6	-4394
יצוא ש	12360		45	+10	+0.1	+11
ירדן 0.1 א	1405	בו	331	+15	+1.1	+572
כלל 50.0	1240		370			+851
מנר 0.1	455		690			+302
מנר 0.5 א	430		1072	-15	-3.4	-1072
מנר אפ	186		7785	-12	-6.1	-8905
אמד 1	121.5			+1	+8.8	+6880
מי השק ש	2838		957	+82	+3	+2692
ספה א 0.1	8500		90	+20	+0.2	+27
ספה 0.5	6010		420	-120	-2	-470
סרין ב 2.5	14100		140			+110
קרדן 1.0	98		18060			
קרדן 5.0	65.5		17467	-1	-1.5	-14168
קרדן אפ	50		7610			+17390
קרדן אגח	105		4450			

נסחרות במט"ח

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	%	היצע/ביקוש
בזית מ	210	לב				
בזק ב' 5.0	--		הפסקה מסחר			--

רשימה מקבילה

מסחר שרותים מלונות מחשבים

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	%	היצע/ביקוש
האל 1.0	1520		48	+70	+4.8	+511
יסקל	263	בו	1000	-5	-1.9	-570
קונטרסיום 0.1	1505		918	+5	+0.3	+40
קונטרסיום 0.5	427		600	+8	+0.7	+600
קונטרסיום אפ	148		2050	+5	+0.3	+1047
קופל 1.0	735		244	+2	+0.3	+632
תבל	229		2500	+4	+1.8	+1922
בני הדר	141.5		8959	+1	+0.7	+8620
בני הדר אפ 1	115		4695	+5	+6.1	+1195
החיה הישראלית	79		14098	+1	+1.3	+4390
כנס סר 1 ש	2841	בו	307	+258	+10	+2756
איכות מחשבים	406		956	+4	+1	+444
דסה מיכון 1.0	7700		12	-801	-5.8	-63
כלל מחשבים 1.0	6770	תב	139	-620	-5.8	-127
משוב מחשבים 1.0	348		1980	-48	-4.9	-1790
משוב אפ	189		1180	-11	-5.5	-5141
רקפ	458		1700	-15	-8.2	-1330

נדל"ן בינוי חקלאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	%	היצע/ביקוש
אורן 1.0	--		הפסקה מסחר			--
אורן 5.0	--		הפסקה מסחר			--
אבנים 1.0	890		380			+165
בן־יקר גת 1.0	3000	שב				
דורקר 1.0	--		הפסקה מסחר			--
דורקר 5.0	--		הפסקה מסחר			--
עוף 3.0	1951		369			-15
רסקו מבכל	3157	בו	266	+287	+10	+706
רסקו רג	2197	קב		+185	+5	+2567
שגיב 5.0	1786		547	-90	-4.8	-727
שגיב אפ	570		500	-1	-0.2	-590
אגמס	2834		512	+35	+1.8	+88
גולדפרוסט 1.0	1500		212	+50	+3.5	+305
גולדפרוסט 5.0	905		89	-6	-0.7	-178

תעשייה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	%	היצע/ביקוש
מיט גליק	262	לב				
מקס 0.1	4595		78	+40	+0.9	+35
מקס 0.5	2090	שב				
תעש ומזון 1.0	2526		427	+27	+1.1	+632
אקסמן 5.0	1145	לב				
מרקן 1.0	626	לב				
משאבות סלע	153		2200	-5	-0.3	-460
מתכת סדום 1.0	105	תב	49145	+7	+7.1	+73284
מתכת סדום אפ	45		40113			-31878
אלקול	153		8757			+1885
אלקול אפ סר 2	52.5		4300			-1820
בר־און 1.0	1560		471	-11	-0.7	-141
בר־און 5.0	855	תב	2743	+45	+4.6	+8565
פרומאכסט 1.0	6366	שב				
פרומאכסט 5.0	2151		75	-21	-1	-123
מ.ל.ג. 1.0	1815		354	+15	+1.5	+396
מ.ל.ג. 5.0	610		435			+250
אלון־טק	174	בו	4739	+16	+10.1	+35813
ויכנר 1.0	2062		65			
נקה כימיקל 1.0	4908		22			-22
ת.ג.ל. 1.0	1810		149	+180	+8.9	+685
ת.ג.ל. 5.0	1860		29	+60	+3.3	+429
תמד א 5.0	7500		28	-300	-3.9	-28
אורדע פריטר	810		5559	+32	+4.1	+1567
סקופויה 1.0	3150		420	+50	+1.6	+475
בלין	552	בו	1000	+10	+1.9	+3295
פז רן	400	בו	850	+8	+2	+805
מאגרי טכנולוגיה	173		10620	+5	+1.8	+7347

השקעה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	%	היצע/ביקוש
אינקובה 0.1	42		22986	+1	+2.4	+12593
אירום	296		1900			-525
אירום אפ	113		1000			-300
אמיקור בכ'	1248		850			-50
אפיק 1.0	440	לב				+1000
אפיק 5.0	253	לב				+2000
ישום השקעות	158		7100	-2	-1.3	-7600
ישום אגח־אפ	115		5000			+3500
לנדיק 0.1	1505	לב				+320
לנדיק 0.5	549	לב				+817
עץ השק ב 0.1	1750	תב	178	-140	-7.4	-178
עץ השק ב 0.5	770		205			+7

חיפושי נפט

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי	%	היצע/ביקוש
דלק נפט 1	3390		302	-110	-3.1	-454
דלק נפט 5	1760		141			-1
דלק חיפ' אפ 2	1120		1065	-30	-2.6	-1063
פז חיפושי נפט	21800		31	-190	-0.9	-40
יוגאל 5.0	441		17211	+10	+2.5	+26410
יוגאל אפ	133		26291			-50684
מ.ג.נ. 1.0	5480		214	-60	-1.1	-66
מ.ג.נ. 5.0	2510		523	-50	-2	-1558
סראיל ב 0.5	6271		40	+29	+0.5	+54
נפטא ש	599		10919	+12	+2	+28679

משתנים

שם נייר ערך	מחזור ש"ח	שער בסיס משתנה בנקודות	שער מרב. בנקודות	שינוי יומי כלל%	מס' עסק כלל במשתנים
בנק בינלאומי 05	1104	7965	8005	-0.25	6
חבנה ש	16734	254	232	-0.4	4
כלל סחר	25909	454	454	0.44	5
שופרסל ב 10.0	954	10456	10378	-0.25	6
דלק ג ש	16039	2549	2536		18
אפריקה 1.0	198	39726	39528		3
אזורים 1.0	13699	1092	1092	1.02	12
נכסים ובנין	6676	3105	3090		12
הכשרת הישוב	90	73824	73274		4
כלל נדלן	35509	780	780	1.04	10
עלית	568	15408	15326		8
פולגת ב 4	20420	891	887		8
קוממיות פה 1.0	451	4425	4423		
אלזון 5.0	70	216900	216900	-2.5	18
טבע ש	2075	11032	10976	-1.5	16
ים המלח	5958	2781	2767		11
פטרוכימיים 10.0	20186	803	803	1.03	12
מפעלי נייר 10.0	38	333191	333191		11
פרטית ב 0.1	514	15348	15172	0.25	1
כלל תעשי 1.0	165016	240	240	0.42	23
אידיבי פתוח 2.0	4120	8739	8652	-1	8
אלקו ש	5457	1026	1006	-0.98	4
חברה לישראל 1.0	2243	4356	4354	-0.5	7
דיסקונט השק ש	6046	2297	2297	0.26	16
כלל 10.0	25197	1351	1348		22

שערים בינבנקאיים

אתמול, צהריים, 25.11.1987 באירופה

מסירה מיידית (ספוט)

$ ארצות הברית	1.7880/1.7890	לי"ש שטרלינג
מרקים גרמניים	1.6700/1.6710	ל־$ ארה"ב
פלורינים הולנדיים	1.8800/1.8810	"
פרנקים שוויצריים	1.3745/1.3755	"
פרנקים בלגיים	34.92/34.95	"
פרנקים צרפתיים	5.6730/5.6760	"
לירות איטלקיות	1229.50/1230.50	"
ינים יפאניים	134.60/134.70	"
$ ארצות הברית	1.3253/1.3258	לסד"ר

שער הזהב $ ארה"ב אונקיה 478.75 לונדון פיקסינג

מסירה עתידית (פורוורד)

	לי"ש/$	$/פר"ש	מרק/$
ח' 1	1.7847/1.7858	1.3693/1.3707	1.6650/1.6661
ח' 3	1.7816/1.7828	1.3618/1.3633	1.6546/1.6558
ח' 6	1.7766/1.7779	1.3495/1.3515	1.6406/1.6421

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

מכתבים למערכת הארץ

יש לדון בהמתת־חסד לתינוקות בעלי־מום

אם כבר התעורר בגלוי הוויכוח הציבורי בשאלת המתת־חסד, יש להתייחס לבעיית התינוקות הנולדים בעלי־מום. הכוונה למקרים הספורים של מכלול נורא של פגמים גופניים ומוחיים, וכל מה שהיילוד יכול לצפות לו הוא פרק חיים קצר ביותר שכל כולו ייסורים.

הבעיה סבוכה יותר מאשר ב־מבוגרים, שהרי אין כאן אפשרות לקבל הסכמה ביודעין, ומי יכול לקבוע מה רצונו של תינוק שזה עתה נולד? מזה, הלב מתקומם נגד פתרון אכזר כסגנון ספרטה, שבה נהגו להטיל תינוקות חולים מצוק לתהום, ומאידך, בל ישוער הסבל שתינוקות אלה עוברים ושגורם למשפחתם.

רופאים מילדים רבים מצאו את עצמם ניצבים נוכח הבעיה, אבל אין המדובר בדילמה רפואית אלא באנושית־עקרונית. מן הראוי ש־אישי הציבור, הרוח והמשפט יחוו דעתם על כך.

ד"ר אריאל אוקסהורן
תל אביב

אחרי מות קדושים אמור

"אחרי מות קדושים אמור" — משפט יהודי יפה זה אינו מדבר בשב־הבין ובקרובין, שהללו גם לאחר מותם אינם צפויים לדברי רכילות, שיטנה ואיבה מפיך. משפט זה, הבנוי על סדר הפרשיות בתורה, כוון מלכתחילה כנגד בריפלוגתא שלך, כנגד אויביך ושונאיך, שכלי פיהם אתה עלול להיכשל ולהניח לשנאה להעביריך על דעתך ביחסך כלפיהם בחייהם — קל וחומר לאחר מותם.

תבונה יהודית יפה זו זרה, ללא ספק, לאותה כת הזויית המתעקשת משום מה להיחשב "יהודית". כת מפיצי הפשקווילים בחוצות ירושלים פירסמו לאחרונה כתב שיטנה המבשר בשמחה את דבר מותו של הארכיאולוג פרופ' יגאל שילה ז"ל. אין בשפת אנוש ביטויים שיסכנו לתאר במלואם את רגשי התיעוב שמעוררת מודעה כזו בלב קוראיה, ואין צורך להכביר מלים על אופיים של מחבריה, על העיוות הפאתולוגי של רגשותיהם, ועל הסירוס ה־העקרות של דרך מחשבתם. ואולם, כיתות הזויות כאלה האורבות אינן מסתפקות בפשקווילים שהן מפיצות: הן פורשות רשתותיהן ברחש גלי ובעזות מצח בקהלנו, ומנסות ל־השתלט על נפשות תועות מקרב חיילינו וילדינו.

למרבית האירוניה, עדיין נראית כת זו לתמימים בתוכנו כנציגה אמיתית של היהדות: מה עוד דרוש כדי שנכיר סוף סוף בגודל התרמית הזו מתי ניזעק לפעול נגד האויב התורי, להוקיעו ולהוקיאו מקרבנו?

אלחנן נחת
רמת גן

בין קצינת חן לרב צבאי

במטכ"ל מתכננים, כפי ש־מתפרסם בעיתונות, צמצום מספר התקנים בדרגת תת־אלוף. ייתכן והיסכון לעולם רצויים הם, ואם מצא המטכ"ל שיש בצה"ל עודף של תקנים בדרגה זו, מה כי ילין עליו איש. הלוואי על מנגנון השירות הציבורי האזרחי המנופח הולכות רומתו!

אולם תמיהה: בכל סולם הפיקוד הבכיר בצה"ל קיים תקן אחד ויחיד בדרגת תת־אלוף המוכשר לקצינה בתוקף היותה אישה, הלא היא קצינת חן ראשית. קצינה זו אחראית לכל מערך הבנות המשר־תות בצה"ל, בסדיר, בקבע ובמי־לואים, לשמירת מעמדן וזכויותיהן וכן להבטחת צרכיהן הייחודיים. האומנם יש הצדקה להמעיט בערכם של תפקיד זה והדרגה הכרוכה בו? ואם נאחז עוד תפגיל מעט דווקא כלפי מעלה, האם אומנם יש הצדקה של ממש לתקן של אלוף לתפקיד נציגו של הקודש־ברוך־הוא בצה"ל, הרב הראשי לצה"ל? מה לו ר לדרגתם של בוחרי הבכירים שב־פיקוד צה"ל, ראשי אגפים, מפקדי חילות ואלופי פיקוד — אותה גבורות לאומית שממנה צומח כל המטכ"ל בבוא המועד? דרגת תת־אלוף, למשל, אינה יאה ואינה יפה לכבוד ולקלס נושא תפקיד זה?

חיים תיבון
חיפה

חזון אחרית הימים

המדור "כספת" ("אפשר גם בלי עו"ד", 20.11) מביא את חזון אחרית הימים. עלפי התיאור המובא בו, הליך של רישום הדירה אצל רשם המקרקעין הוא פשוט בתכלית.

כמי שעוסק יום־יום בכגון אלה, אין לי אלא לקוות "הלוואי עלינו". אך מה לעשות והעניין אינו פשוט כלל ועיקר, ובוודאי שאינו פשוט כל־כך כפי שהוא מוצג במדור לעיל.

הכותב מספר, כי לאחר חתימת החוזה ניתן לגשת לטאבו ולרשום הערת אזהרה באמצעות הצגת ההסכם בלבד. זהו הקטע העובדתי היחיד בכתבה התואם את המציאות. המשך אינו פשוט כבטען.

הכותב טוען כי "לאחר השלמת התשלומים והאגרות המוטלות על הקונה — ניגשים לטאבו ורושמים את הנכס על שם הקונה באמצעות מסמך פשוט".

היכן הגשת ההצהרה על רכישת זכות במקרקעין, ומה עם הפרוצ־דורה של בקשת פטור בתשלום מס שבח ושומה עצמית למס רכישה? ופטור ממס רכוש? ומה עם האישור מן הרשות המקומית, המקרה של נטילת הלוואה מן הבנק — מה עם רישום המשכנתא? האם כל אלה אינם מספיקים, הרי אם הדירה נבנתה על קרקע של המינהל, צפויה דרך ייסורים (וגם תשלום) כדי להשיג את הסכמת המינהל לביצוע העיסקה. האפשרויות ל־סיבוכים הן בלא גבול (כמו למשל כשיש, נוסף לכל, גם "חברה משכנת").

אליעזר פרייזל, עו"ד
תל־אביב

התיקון של נאמן

קראתי באנחת רווחה את התיקון בנוגע לדבריו של פרופ' יובל נאמן במועצת תנועת התחייה, שלפיו מזה נגד ה"דישיום" — ולא כפי שפורסם בטעות יום קודם לכן, נגד ה"פשיזם" — שפשה בתנועתו.

למקרא הגירוי הראשון אותה בי פליאה גדולה מה אירע לו, לפרופ' סוד הנבבר, שהביאו לצאת חוצץ נגד הפשיזם? קונה עם פרסום התיקון, נחה דעתי והתיישבו ה־דברים: הדישיום הוא המפריע לפרופסור ולתנועה, לא הפשיזם.

אברהם גל, עו"ד
ירושלים

קלאוס מריה ברנדאואר (משמאל): דיאלוגים עשירים שנכתבו על־ידי סופר

קולנוע / רחל גורדין

ספינה בעלת חרות?

"ספינת המרד", קולנוע דיזנגוף, ת"א

שיחות, דיאלוגים ומונולוגים ש־נכתבו על־ידי סופר ניכרים כמעט תמיד בעושרם — החסר בטקסט של סרט הקולנוע הממוצע. ב"ספינת המרד" (במקור: "ספינת המגדלור"), על־פי ספר של זיגפריד לנץ, יש רמזים לעושר מעין זה. אך דווקא הבסיס הספרותי־תוכני של הסרט רעוע, והוא שמשמיט את הקרקע מתחת לסרט כולו. יש ב"ספינת המרד" אווירה מתוחה ואינטנסיווית, יש משחק טוב של רוברט דיובאל וקלאוס מריה ברנדאואר, ויש יד קד לנעימת מקצועית ומנוסה — ידו של הבימאי הפולני יז'י סקולימובסקי. חסר רק טעם לכל העניין. המשחק, הצילום, האווירה והטקסט, סובבים בסופו של דבר סביב מאבק שטחי בין טוב ורע, כש"הטוב" מייצג נאמנות לחובה וקדושת חיי אדם, בעוד ש"הרע" הוא פסיכופטיות בלתי מסוגנת. במהלכו של הסרט, שהינו סגור ומעיק, לא נוצר פתח לתובנה כלשהי. ההתרחשויות נש־ארות בתחום הדו־ממדי והחיצוני.

קפטיין מילר (קלאוס מריה ברנ־דאואר) הוא אמריקאי ממוצא גרמני, המפקד על צוות, מצומצם של מלחים ואנשי תחזוקה בספינת־מגדלור. הספינה עוגנת לחופי ויר־ג'יניה ומסמנת לאוניות הקרבות את תהומיו של אזור מסוכן. תקלה בלתי צפויה וים סוער, מעלים על סיפונה של ספינת־המגדלור שלושה טיפו־סים אפלים הנמלטים כפי הנראה מידי החוק. מנהיגם (רוברט דיובאל) הוא פושע בעל נטיות פילוסופיות. לא זו בלבד שהוא משתלט על ספינת־המגדלור ומבקש לשחררה ממקום עגינתה במחיר סיכון ה־אוניות השטות באיזור. הוא גם נהנה, כמרומה, ממשחקי הכוח הפסיכולו־גיים שהוא מפעיל על קפטיין מילר, תוך זלזול גמור בחיי אדם. נוכחות בנו של הקפטיין על הסיפון, ואי האמון שהוא רוחש לאביו, מספקים חומר דלק פסיכולוגי לסיפור, המסופר בגוף ראשון על־ידי הנער.

אווירת הסרט מזכירה מחזה אבסורדי מיושן, גם בדגש על משחקי כוח וגם במבנה. מחזה אבסורדי אינו מתקדם בעזרת סיפור עלילה קווי. לעתים קרובות הוא מבוסס על דימוי מרכזי הצומח ומ־תבהר במהלך המחזה. ב"ספינת המרד" לא מתרחש הרבה. אין כאן אלא סיטואציה אחת ההולכת ומת־עצמת עד לפתרונה באמצעות המוות. אלא שהתוצאה, כך נראה, לא סמך על התפתחותה הפנימית של הסיטואציה. במקום להעמיק, העדיף להישען על גורמי מתח חיצוניים, כגון גילויו הפתאומי של מוקש במים שליד הספינה. הוא מצ־ליח לשמור על המתח, אך מאבד את העניין במישור מעט יותר עמוק.

סקולימובסקי ("קפה עמוק", "הצעקה", "שעות גבוהות", ועוד) היה תמיד בימאי של ברק חיצוני. היומרנות של הטקסט ב"ספינת המרד" הולמת אותו. הוא מצליח להפיק אינטנסיוויות רגשית בעזרת עריכה נבונה של צילומי אווירה וש־עולה על סיפונה של ספינת־המגדלור. מסייע לו בכך משחקם הטוב של ברנדאואר ודיובאל, המצ־ליח להעניק אמינות אפילו למשפטים פסוודו־פילוסופיים מנופחים כגון: "כל אדם דומה לאויבו. אבותנו מחזיקים זה את זה בידינו, כמו נאהבים", או "כשהוד את ספינת המגדלור מכבליה, תראה עד כמה היא אוהבת את חרותה". אך הטעם הנשאר מן הסרט בסופו של דבר הוא תפל.

התיאטרון הישראלי

הערב יום ה' 26.11
תיאטרון הבימה:
מעגל הגיר הקווקזי 20.30
אנשים קשים — 20.30
התיאטרון הקאמרי:
אני לא רפפורט — בקאמרי
סולה — בצוותא

הארץ ממליץ

מגדל הדיבורים (ת"א) — יוני בגיל העמידה נוטש את משפחתו ויוצא עם הבחורות שלו למסע מצפון יוון לדרומה. סרט עצוב של אנגלו־פולוס ("מסע השחקנים", "מסע לקיתירה").

בוקר טוב בבילוניה (ת"א) — סרטם של האחים טאווייאני ("פדרה פדרונה", "כאוס") עוסק באמנות הקולנוע, דרך סיפורם של שני אמנים איטלקיים המגיעים להו־ליווד ב־1915.

את אני והמלחמה (ת"א) — מאורעות אוקטובר נובמבר 1956 בהונגריה מוצגים בהומור ובאירוניה דרך חיי משפחה אחת.

ריטה, סו ובוב גם הוא (ת"א) — אהבה ומין בשלישייה בעיר תעשייה בצפון אנגליה. פרסים אוטנתיים של ריאלזם התנהגות.

לו היית כאן (ת"א) — סיפור קטן ורגיש על נערה־פרועה של נערה באנגליה של שנות החמישים.

המשפחה (ת"א, חיפה) — משפחה איטלקית במשך שמונים שנה, מאז ראשית המאה. אטורה סקולה ("יום מיוחד", "פוספה ד'אמורה") מביים, עם ויטוריו גסמן, סטפניה סנדרלי, ופאני ארדאן.

ז'אן דה פלורט (ת"א, ירושלים, חיפה) — הראשון בין שני סרטים על־פי ספרו של מרסל פאניול "מי הגבעות". מאבק על מקור מים בכפר בפרובאנס של 1920 עם ז'ראר דה פרדייה, איב מונטאן, ודניאל אוטיי.

הבלתי משוחדים (ת"א, ירושלים, חיפה) — סרטו של בריאן דה־פלמה על תפיסתו של אל קפונה ע"י צוות שומרי חוק שאי אפשר היה לקנותם.

זקוף ת'ארזן (ת"א) — סרטו של הבימאי האנגלי סטיבן פרירס על חייו ומותו של המחזאי האנגלי ג'ו אורטון.

20

סרטי בידור

מי הנערה הזאת (ת"א, חיפה, י־רושלים) — קומדיה אוילית תמורה על בחור מבית טוב העומד להינשא לנערת חברה. על תנינה מטורפת ופראית המשתלטת על חייו. ועל

מקהלת בית הספר לחינוך
סווטו דרהא"פ
תקיים 3 הופעות בישראל
הערב 26.11 בשעה 19.00
באולם הנרי קראון תיאטרון ירושלים.
ביום א' 29.11 בשעה 20.00
באודיטוריום ע"ש וולפסון בעכו.
ביום ג' 1.12 בשעה 20.30
במוזיאון ת"א.

מחר ב"המשמר"
ובמוספו השבועי חותם

- מיכאל דקל נגד נח"ל, דיקן – מאת אבי בניהו

„ליגאל היה כבוד למורשת ולדת היהודית" – עמירם כהן עם תמר שילה, אלמנת הארכיאולוג

- מרק נגן על ילצין – המנהיג הסובייטי שנאבק לכלבים
- המשפחות הלוחמות – זהבה מוזס על משפחות שניר וכחיל ומאבקי הכוח בעולם הפשע ביפו

הרמנים מתחמקים – אריה פלגי על מרילים ברומניה נגד האנציקלופדיה על השואה

- מבט שני – ורד לוי עם זיו בסר שהתעורר בשדה מוקשים
- קול פלסטין – פנחס ענברי עם רדואן אבו־עאייש, יו"ר אגודת העתונאים.
- אבק כוכבים – יואב גינאי עם שיש קולר, מפיץ סרטים מבריק.

רקויאם לכלב – סיפור מאת גון אורבך

- יעקב סימן טוב – הרומאן הארצישראלי במיטבו (על „עד ירושלים" לאהרון ראובני).
- א.ב. יפה – מרסל פרוסט, הרומאניסטאן הסוטאלי (שיחה עם פרופ' מאכס בילן).

יעל לוסן – תיסמונת תומאס צ'טרטון ושמעון צבורת – מי היא פטמה נאסרי, בצירוף שיר נוסף מאת פטמה נאסרי.

- מרדכי אבישי – הגלות והשפע (עם מות פרופ' שמעון הלקין).
- דן יהב – מספרי ארץ ישראל
- מ. אבי שלמה – חלון ראווה.

טורים ומדורים מאת:
עודד ליפשיץ, מיכאל הרסגור, יוסף מנדי, גדי יציב, יהודה לחב, גיורא מנור, נתן רענן, אבי עומר, דינה נורן, אהוד ברעאר, חיים מאור ועוד.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי, קריות.
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה לתוספת חדר מדרגות יציאה לגג ושימוש בגג העליון כמרפסת פתוחה בשכונת בנה ביתך קרית־ים גוש 10425 מגרש מס' 59.
מהות הסטיה:
חריגה של 6.60 מ"ר מאחוזי הבניה המותרים המהווים 1.65% משטח המגרש.
כל המעונין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית שד' ויצמן 5 קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.
ע. לוי
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה קריות.

מרחב תכנון מקומי — השומרון
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965, כי הוגשה בקשה ע"י המועצה המקומית פ"ח — כרכור על חלקות 25, 31, 46 בגוש 10122 שבאישורה יש משום הקלה לענין שימוש חורג: שימוש במבנים שהוקמו לצורך מרכז קליטה על קרקע המיועדת למבנים כאתר לבניני ציבור.
התנגדות מנומקת בכתב, אפשר להגיש תוך 14 יום מפרסום הודעה זאת, לועדה המקומית שומרון (ת.ד. 58, זכרון־יעקב 30950).
שלום בריליי
יו"ר הועדה המקומית השומרון

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

המגן רופאים במקרים דחופים: מ־8 בערב עד לשמונה בבוקר בתחנות מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052־341333
נהריה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 20.00—8.00
בימי ו' — 15.00—8.00
טלפון: 03־433300
שר"ן – שירות רופאי חירום
(24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים):
ירושלים, מוקד יום – 669531 ,660585
מוקד לילה, שבת וחג – 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן
מכבי בי"ד
תל־אביב, מוקד יום – 218898 ,218820
מוקד לילה – 651011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכבי בי"ד
שקמ"ר – שירות רפואי לבית (ת"א)
שרות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24—19:
טל' 03־7549111 "שקמ"ר" קוד מנוי 222
שה"ח – שירות לילה חוליה (חיפה)
בשעות 24—19 בימי חול
בימי ששי 24—14
בשבת 24—08
טל' 04־380541 מנוי 1665
קרפאות שירותים לעזרה ראשונה תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 ליד המשביר
טלפון: 294869, 03—285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות ביממה, בר כוכבא 49
טל' 03־284649 פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
קשב לבית –
שרות סיעודי לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052—548575
7549111 איתורית 1500
שר"ן – עזרה ראשונה מוסמכת:
(24 שעות ביממה)
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים חולון 261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־35816
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר־יעקב 08־223958
מרכז מידע לקורבנות אונס
(24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז מידע למצבי לחץ
מפעם "במעגלים"
א' ה' 11.00־13.00
ב' ד' 16.00־18.00
טל' 220031
רח' מאפו 13 תל־אביב
יד בויד – צוות קשבת לילדי ולהורים
תל אביב – לילד 226827 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־20.00־17.00, 222752
ירושלים – 243358
חיפה ונהריה – 229488
הגליל המערבי – 04־922222
כ' אליי – האגודה להגנת הילד
עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים
261070 א'־ה' 16.00־20.00
ארגון לשירות ארצי – חברה סיעודית לשירות הציבור בגוש דן 24 שעות ביממה
טל' 03־5461727/8
עוזרי – שירותי ניידת טיפול נמרץ להולך לב בגוש דן 330848
ויצו – 24 שעות עד אדם לנשים מוכות טל' 5461133 ,03—550506 ,08
החדר למלחמה באיידס – המכבה
סיוע לחולים, מידע מקולט 24 שעות בטלפון: 290101 ,03—203121 ,03. קו פתוח בכל יום ב' 19.30־23.00, ת.ד. 33602 ת"א
תורנות מרקחת בטלפון – רופקן ת"א 611001, 246363, 239952
רופקן ירושלים 226335
רופקן חיפה 645334

תורנות בתי־חולים

תל אביב רופא – (ילדים)
איכילוב – (פנימית, כירורגיה)
ירושלים
שערי צדק – (פנימית, נשים)
הדסה ע"כ – (כירורגיה, אורטופדיה, עיניים, א.א.ג)
ביקור חולים – (ילדים)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב בני דיזנגוף 174 222586
בריאות המלך ג'ורג' 28 283731
ירושלים ארמון הנציב רח' גרונה, מ. ממחיר 710480
חיפה הנביא כפר הנשיא 335312
חולון עין יהב עין יהב 2 884854
אזורי תעיין 52 889153
בת ים בני בת ים הנביאים 3 5815670
רמת גן יהלום קריניצי 65 721968
נתניה קופ"ח מסחרית הרב קוק 13 611128
פתח תקוה הורקין שטמפר 24 910946
הקריות ביכ קריות הנקין 18 ק. אתא
רחובות כללית בני משה 452381
חדרה כללית רוטשילד 335884

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי – ייעוץ ומידע בנושא חברה, משפחה, מיניות – אמצעי מניעה. ימים ב' ג' ד' – 16.00־19.00.
רמב"ם 9, 5101511/2
חיפה: ימים א' ד' 16.00־19.00 רח' הספורט 14 טל' 381520

מרכזי מידע – אגד

02—304384 03—432777 04—549121

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

- 08.00 טלטקסט, חדשות קול ישראל
- 08.05 שעת כושר
- 08.15 קשת וענן, ומה אומר רש"י (ב)
- 08.40 ראשית הקריאה (ט'—כ')
- 09.00 באגרפיה של א"י, עיר קטנה גדולה (ב)
- 09.20 מדעי הטבע ז'—ט'. צורות ותנועות במים
- 10.10 אנגלית ה'
- 10.30 בבית של פיסטוק
- 11.00 אנגלית ו'
- 11.15 ערבית מדוברת ז'—ה'
- 11.30 אנגלית ח'
- 12.00 מדעי הטבע על־יסודי. פי־סיקה, החשמל בבית
- 12.25 אנגלית ט'
- 13.00 ההיסטוריה, מתולדות ישראל, הפרוטוקולים של זקני־ציון 1
- 13.30 אתגול במשפט המיאוזיק
- 14.00 טלטקסט, חדשות קול ישראל
- 14.05 בלי סודות
- 14.30 קשר משפחתי. שידור חוזר (ב)
- 15.10 רחוב סומסום
- 15.40 שעת כושר
- 16.00 הרוזה, שידור חוזר
- 17.00 ערב חדש

ערוץ 2

- 8.30 שידור ישיר ממשפט המיאוזיק
- 17.30 סדרת הבעשה לילדים
- 18.00 סרט קולנוע
- 19.30 תקציר משפט המיאוזיק
- 20.00 העולם סביב לנר סדרה תיעודית
- 21.00 פופ 2

ירדן ערוץ 6

- 17.30 הלוחות ג'ינו (סדרה צרפתית)
- 18.00 רחוב קרנו (סדרה צרפתית)
- 18.30 עולם הצמחים
- 19.00 חדשות בצרפתית
- 19.15 לקט שירים

- 19.30 חדשות בעברית
- 19.45 לקט שירים
- 20.00 חדשות בערבית
- 20.30 רגעים מביכים בחיים (קומי)
- 21.30 אלפרד היצ'קוק מגיש (סדרת מתח)
- 22.00 חדשות באנגלית
- 22.20 סרט קולנוע

לבנון ערוץ 12

- 13.30 חיים אחרים (סדרה)
- 14.00 מועדון 700
- 14.30 התעמלות
- 15.00 ילדי ההוכחות (מצויר)
- 15.30 הבית המעופף (מצויר)
- 16.00 שוכני הסלעים (לילדים)
- 16.30 סרט. "מבים בקהל" עם אבוט וקוסטלו
- 18.00 נובה
- 19.00 חדשות
- 20.00 סקיקרך ההגברת קינג (בלש)
- 21.00 הדרך לשמים (דראמה)
- 22.00 סרט. "המפשה ברידה" עם ג'ייסון רובנרטס
- 23.00 מועדון 700
- 23.30 חיים אחרים (סדרה)

רדיו

גלי־צה"ל

- 06.05 אוניברסיטה משודרת. ההיס־טוריה האמריקנית ממלחמת האזרחים למלחמה הקרה אידיואלד־גיות ועסקים גדולים
- 06.30 מקומים עין. חדשות
- 07.07 שבע אפס שבע. עם אלכס אנסקי
- 08.00 בוקר טוב ישראל. אקטואליה
- 09.05 אילה בוקר. עם אלי ישראלי
- 10.05 מוסיקה. עם אורלי יניב
- 11.05 נכון לעכשיו. עם יוסי עבאדי
- 13.05 אחר אחד. להיטים עבריים
- 14.05 דו־רה יזמי
- 15.05 שירים לתג
- 16.05 ארבע אחרי הצהריים. שירים עבריים
- 17.00 ערב טוב ישראל
- 18.05 שעה קלה על כלכלה
- 18.45 חמש עשרה קטנות. עניני צבא וביטחון
- 19.05 שירים מכאן. שירים עבריים
- 20.05 יער משודר. עניני צבא וביטחון
- 21.00 מבט לחדשות
- 21.30 אוניברסיטה משודרת. ההיס־טוריה האמריקאית ממלחמת האזרחים למלחמה הקרה, אידיואלד־גיות ועסקים גדולים
- 22.05 על הרבש ועל הבישאק, שירים
- 23.05 עשרים הארבע. היום שהיה
- 23.55 שיחת הצות, עם לוסטי משפט – עורך העיתון "אלמנדרה"
- 00.05 ציפורי לילה. עם בוזק בך הורון
- 02.05 לא רוצים לישון. מוסיקה
- 05.05 צלילי בוקר. שירים עבריים

גלי־צה"ל 2

- 19.05 רדיו רדיו. עם יואב קוטנר
- 20.05 להיטים
- 22.05 הפסקת עשר. עם מיכל ניב
- 23.05 קול הבאו הזה

שידור קבוע

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה פתוחה
06.30 מקומים עין־חדשות
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקר־טוב ישראל — אקטואליה
09.05 אילה־בוקר. עם אלי ישראלי
10.05 מוסיקה עם אורלי יניב
11.05 נכון לעכשיו
13.05 אחד אחד — להיטים עבריים
14.05 דודה יומי
15.05 שירים לתג
16.05 ארבע אחר־הצהריים
17.00 ערב טוב ישראל

שידורי צה"ל 2

19.05 רדיו, רדיו
20.05 מאבאבה בכסים
22.05 הפסקת עשר
23.05 קול הבאו הזה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — מאדה סאר 9.30 ,7.00 ,4.30
אסתר — הנייר 9.45 ,7.30 ,5.00
בית ציוני אמריקה — לא שם דין 7.30 ,4.30, 9.30, גלגל אותה 11.45 בלילה
בן יהודה — ללא מוצא 9.30 ,7.00 ,4.30
גורדון — קונסמס 9.30 ,7.15 ,4.30
גת — בוקר טוב בבלוניה 9.50 ,7.25 ,5.00
דיזנגוף 1 — לו היית כאן 11.00, 9.45 ,7.30 ,5—3—13.00
דיזנגוף 2 — גבר כאוהב 11.00 13.00—3—5, שם הורד 9.45 ,7.15
דיזנגוף 3 — ספינת המרד 11.00—13—3—5, 9.45 ,7.30
דקל — הקטנון 9.30 ,7.15
דרייב אין — הבלתי משוחדים 9.30 ,7.15, סקס 12.00
הסיה הישראלית — בחירות של סופי 10.00
הוד — כלא הבשים 2 9.30 ,7.15 ,5.00
חן 1 — מחלון הדר הסיטות 9.50 ,7.30 ,5.00
חן 2 — ממאל באקס 9.50 ,7.55 ,5.00
חן 3 — הבכשפת מאיסטוויק 9.50 ,7.25 ,5
חן 4 — חנות מעבר לפינה 11—2.00—5, 9.50 ,7.30
חן 5 — המורדת מסן פרנסיסקו 11—2—5, 9.50 ,7.30
לימור — ללא מוצא 9.30 ,7—4.30
לב 1 — המשפחה 2—4.40, 9.48 ,7.10
לב 2 — גברים גברים 2, 5, 8, 10
לב 3 — נורדי החוק 2—5, 7.50, 10
לב 4 — מגדל הדבורים 2, 4.50, 9.45 ,7.20
מוזיאון ת"א — זקוף ת' ארזן 4.30, 9.30 ,7.15
סינמה 1 — מנזר לרגל שפיצים
סינמה 2 — משפחת המלחכלכים 5.00, 9.30 ,7.15
סיון — מי הנערה הזו 5.00, 7.30, 9.40, תינוקה של דחאשי 23.45
מאיר — יופיו של הזהב 5.00, 7.15, 9.30
פריז — לא יכולה בלי זה 12—2—4, 7.15, וכוד את שמי 11.30 בלילה
צפון המנזרים — לאן ההצלחה 4.30—7, 9.30
שחף — הבלתי משוחדים 4.30, 7.00, 9.30
הבר — מלך ליום אחד 7.30, 9.40, סדר ביחזור 23.45
תכלת — את, אני והמהפכה 5.00, 7.30, 9.45
תל־אביב — המקטנן 2 5.00, 7.15, 9.30

רמת גן

ארמון — מי הנערה הזו 5.00, 7.30, 9.50
אורדע — מנוף מוסקוס 7.15, 9.30
אירמון — אלמנה שחורה 7.30, 9.45
הוד — הבלתי משוחדים 4.30, 7.00, 9.30
לילי — יופיו של הזהב 7.15, 9.30
רב גן 1 — מחלון הדר הסיטות 5.00, 7.30, 9.50
רב גן 2 — ממאל באקס 5.00, 7.30, 9.50
רב גן 3 — המכשפת מאיסטוויק 5.00, 7.30, 9.50
רב גן 4 — המורדת מסן פרנסיסקו 5.00, 7.30, 9.50
שביט — שם הורד 7.00, 9.30

עפולה

היכל התרבות — משפחת פלודר 9.15
סוסתרון — השוטר מבבלי הילס מס' 2 9.00

חדרה

חדרה — סוד ההצלחה 7.00, 9.15
חוף — רובוקופ 7, 9.15

חולון

ארמון — נשיקה ארוכה 7.15, 9.30, התגבר המכבי 11.30 בלילה
מגדל — היהודיה לפטעים חמורים 4.30, 7.15, 9.30
רינה — אני והגברה 5.00, 7.15, 9.30
כנרל — מי הנערה הזו 7.30, 9.30

פתח־תקוה

היכל 1 — הבלתי משוחדים 4.30, 7.00, 9.30
היכל 2 — ממאל באקס 7.15, 9.30
היכל 3 — המכשפת מאיסטוויק 5.00, 7.15, 9.30

עכו

אודיטוריום — השוטר מבבלי הילס מס' 2 7, 9.15

חיפה והסביבה

אורלי — המשפחה 6.30—9
אורה — ההתנקשות 6.30—9
אמפיתאטרון — קינות הלבני 4.30—7, 9.15
בית העם — השוטר מבבלי הילס מס' 2 9.15
חן — ממאל באקס 4.30, 6.45, 9.15
עצמון 1 — ללא מוצא 4.30, 6.45, 9.15
עצמון 2 — הבלתי משוחדים 4.30, 6.45, 9.10
קרן אור המנזרים — לא יכולה בלי זה 4.30, 7.15, 9.15, משהו שונה לגמרי 11.30 בלילה
פאר — מחלון הדר הסיטות 4.30—7, 9.15
רון — המקטנן 2 4.30, 7.15, 9.30
רב גת 1 — מי הנערה הזו 4.30—7, 9.15
רב גת 2 — הבכשפת מאיסטוויק 4.30—7, 9.15
אורה — גבר כאוהב 7.00, 9.15
פאר — כייבי אריוזה 7.00, 9.15
מבית — המכשפת מאיסטוויק 7.00, 9.15
ביבין — הבלתי משוחדים 6.45, 9.15
סינמטק — רעב 7.00, סוד הגבר 9.30
שביט — לאן דה פלורט 7.00, 9.15
הדקל — בעיר מכרי למות 9.15

בת־ים

ארמון — משהו פראי 7.15, 9.30
עצמאות — משפחת פלודר 4.30, 7.15, 9.30

נתניה

המודיד — גבר כאוהב 5—7, 9.15
שרון — לו היית כאן 5—7, 9.15
חוד — היכל התרבות — ליבו של אנגל 7.15, 9.30

ירושלים

אדיסון — סיפור גבוה 4.30, 7.00, 9.15
אוריגל — חנות מעבר לפינה 4.30—7, 9.15
ארצון — מי הנערה הזו 4.30—7—9
בית אגרון — היפהפיה והחיה 4.30, הגבלה של בריטניה 6.00, הילדה השני 8.00, פריקה — נשם מגל 10.00, אקספרס של חצות 24.00
כפיר — ללא מוצא 4.30, 7.00, 9.15
מיטשל — הבלתי משוחדים 7.00, 9.15
סינמטק 1 — צבע הכסף 7.00, בלגט הדרי 9.30, שתה של הבוסק הסמלי 12.00 חצות

הרצליה

באר שבע

חן — הבלתי משוחדים 4.30, 7.00, 9.30
היכל התרבות — מקטנת המבולים — נרדפי החוק 9.15

צפת

בית אלון — סוד ההצלחה 7.00, 9.15

טבריה

יד שמירות — החוף 7.00, 9.15

בית שאן

מתנ"ס — סוד ההצלחה 9.15

כפר סבא

חן — מי הנערה הזו 7.00, 9.15
עמל — ממאל באקס 7.00, 9.15

רמת השרון

כוכב — עין לי גרין לי 4.15, 007 באיזור המסוכן 7.00, ליבו של אנגל 9.30

ראשל"צ

ג.ג.רון 1 — הבלתי משוחדים 4.30, 7.00, 9.30
ג.ג.רון 2 — צבע הכסף 4.30, 7.00, 9.30

מלון דניאל — אני והגברה 7.15, 9.30
הוד — שם הורד 7.00, 9.30
היכל — היהודיה לפטעים חמורים 4.30, 7.15, 9.30
תפארת — מי הנערה הזו 7.15, 9.15
רון אבוויה — נשים אהובות 7.00, 9.30
סינמטק 2 — שיר על ב'מי בלקטמה 9.30
רון — אשה מטורפת 4.30—7—9
תיאטרון ירושלים — לאן דה פלורט 7, 9.30
עדן — השוטר מבבלי הילס מס' 2 4.30—7—9
ממרוד — חליפת ערב 7.00, 9.15

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)
בנ/87/728
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי ארגון בעלי המניות הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת שימוש חורג בגוש נוש 130 חלקה 21 ברחוב מקור חיים בירושלים דהיינו: שימוש חורג דהיינו הפיכת דירת מגורים למשרד למתניות.
את התנגדויות להתרת שימוש חורג הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס. 23, ירושלים.
ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00־14.00.
אברהם כהנא
מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

אוניברסיטת תל-אביב

הפקולטה לרפואה ע"ש סאקלר
הקתדרה ע"ש איירין וניקולס מארש לאנדוקרינולוגיה וסוכרת נעורים

המכון האנדוקרינולוגי לילדים ומתבגרים
מרכז רפואי בילינסון
קופת חולים

החברה הישראלית לאנדוקרינולוגיה

הסימפוזיון השנתי השלישי ע"ש סולומון א. ברסון לסוכרת

ההרצאה תינתן ע"י פרופ' ו. דווידה
מאוניברסיטת וושינגטון, סנט לואיס, ארה"ב

בנושא

הורמון גדילה וסוכרת — הפגיעה מהקשר המתמשך

הסימפוזיון יתקיים ביום שלישי, 8.12.87, בין השעות 14.00 — 17.00, בפקולטה לרפואה ע"ש סאקלר, אודיטוריום ע"ש מארבאום, אוניברסיטת תל־אביב.

הסימפוזיון יתנהל באנגלית

כניסה דרך שער אוסטריה (1) חניה ברחבה ממול

– הציבור מוזמן –

הסוכנות היהודית לא"י
ועדת המכרזים

מכרז מס' 7/63/87 — מכירת קומת משרדים

הזמנה להציע הצעות

הסוכנות היהודית לא"י ("להלן־הסוכנות") מבקשת בזאת לקבל הצעות לרכישת קומת משר־דים בשטח של כ־549 מ"ר בבנין מגדלור רח' בן יהודה 1, תל־אביב.
פרטים על המקרקעין ותנאי חוזה הרכישה ניתן לקבל אצל גב' יהודית זלוטניק הסוכנות היהודית לא"י קפלן 17 ת"א חדר 409.
הצעות לפי הזמנה זו יש להכניס לתיבת המכרזים עד ליום 16.12.87 שעה 10.00. לכל הצעה יש לצרף ערבות בנקאית צמודה למדד המחירים לצרכן בגובה של 5% מערך ההצעה. הערבות תהיה לתקופה של 3 חודשים.
הסוכנות היהודית שומרת לעצמה הזכות להאריך המועד לקבלת ההצעות ו/או לקבל הצעות נוספות לאחר חלוף המועד.
אין הסוכנות מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא, הסוכנות שומרת לעצמה הזכות לנהל מו"מ עם המציעים השונים טרם המכירה. מכירת המקרקעין תהיה כפופה למכירת התחרות.

בס־אולים

LADO

70% מההצגות כבר מכורות

לאדו-להקת הפולקלור הלאומית היוגוסלבית

תל אביב היכל התרבות
יום א' 6.12 ב־21:00
יום ד' 9.12 ב־21:00
חיפה אודיטוריום
יום ב' 7.12 ב־21:00
יום ה' 10.12 ב־21:00
ירושלים תיאטרון י־ם
יום ג' 8.12 ב־17:00 וב־21:00

כפר מנחם בית הבנים
יום ה' 3.12 ב־21:00
עין-גב אולם "כנרות"
יום ו' 4.12 ב־21:00
גבעת חיים (מאוחד) בית שרת
מוצ"ש 5.12 ב־21:00

באר שבע גילת
מוצ"ש 12.12 ב־21:00
כפר סבא היכל התרבות
יום א' 13.12 ב־20:30
עפולה היכל התרבות
יום ב' 14.12 ב־21:00

כרמיאל היכל התרבות
יום ג' 15.12 ב־21:00
אילת השחר
יום ד' 16.12 בשעה 21:00
קיבוץ דורות
יום ה' 17.12 בשעה 21:00

כרטיסים הדרן טל: 248844, 03־248787. קסטל טל: 447678, 03־444725
בכל משרדי הכרטיסים בארץ במועצות האזוריות ובועדי העובדים

י. בן נסים (יוסו) רבי שלם – חבר איגוד המפיקים והאמרגנים בישראל